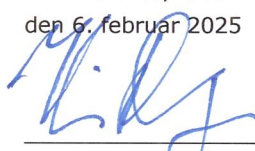

PFA Holding A/S

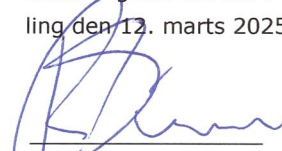
Årsrapport 2024

Som godkendt af selskabets bestyrelse
den 6. februar 2025

formand

Som godkendt på selskabets generalforsamling
den 12. marts 2025

dirigent

PFA Holding A/S
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø
CVR: 22 43 80 18
Regnskabsperiode 1.1.2024-31.12.2024

PFA Holding

Årsrapport 2024

PFA Holding A/S
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø
Telefon 39 17 50 00
pfa.dk
CVR: 22 43 80 18

PFA Holding

Årsrapport 2024

Indholdsfortegnelse

Nøgletal 2024	6
ESG-nøgletal 2024.....	8
Ledelsesberetning	
Et rigtig godt år for kunderne og PFA	10
Regnskabet i hovedtræk	15
Kapitalforhold og solvens	20
Ledelse og organisation.....	22
Dataetik	28
Forventninger til 2025	29
Samfundsansvar	30
Bæredygtighedsredegørelse	32
Begivenheder efter regnskabsperiodens afslutning	132
Påtegning	
Ledelsespåtegning.....	133
Den uafhængige revisors revisionspåtegning.....	134
Den uafhængige revisors erklæring med begrænset sikkerhed på bæredygtighedsrapportering.....	138
Regnskab	
Femårsoversigt for PFA-koncernen	141
Resultatopgørelse.....	142
Balance.....	143
Egenkapitalopgørelse og kapitalforhold	145
Noter til resultatopgørelse og balance	146
Om PFA-koncernen	
Koncernstruktur	182
Bestyrelsens og direktionens ledelseshverv	184
Ledende medarbejdere	189
Supplerende information	191

Nøgletal 2024

2.471

mio. kr.

Resultat før skat og overskudsdeling

PFA havde i 2024 et resultat før skat og overskudsdeling med kunderne på 2.471 mio. kr. mod 1.620 mio. kr. i 2023.

11,1

pct.

Samlet investeringsafkast i markedsrente

Det samlede investeringsafkast i markedsrente var 11,1 pct., hvilket skyldes positive afkast på aktier, obligationer og valutaafdækning, mens ejendomsinvesteringer bidrog negativt til resultatet. I gennemsnitsrente var det samlede afkast 2,1 pct.

1,7

mia. kr.

Sendt videre til kunderne via PFA KundeKapital

Vi har i 2024 sendt 1,7 mia. kr. videre til kunderne via PFA KundeKapital.

174

pct.

Solvensdækning

Solvensdækningen (Solvens II) for PFA-koncernen var ved udgangen af 2024 på 174 pct., mens den for PFA Pension var på 202 pct.

37

mio. kr.

Resultat af syge- og ulykkesforretning

Syge- og ulykkesforretningen viste et resultat før skat på 37 mio. kr.

1.038

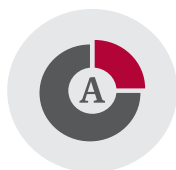
kr.

Laveste omkostninger i branchen

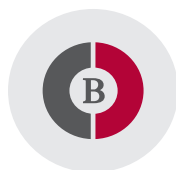
Omkostningerne pr. forsikret var 1.038 kr., og PFA har dermed fortsat de laveste omkostninger blandt de kommercielle selskaber.

Afkast for PFA Investorer

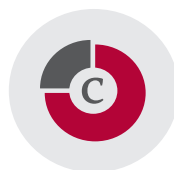
Afkastet i investeringsprofilerne i PFA Plus var:

4,4 %

8,8 %

13,3 %

17,8 %

Afkast er inkl. PFA KundeKapital og med mindst 15 år til pensionering.

1.208

flere virksomheds- og organisationskunder

Nettoutilgang af virksomheds- og organisationskunder

I 2024 har PFA fået 1.342 nye kunder og måtte sige farvel til 134. Vi har dermed haft en nettoutilgang på 1.208 virksomheds- og organisationskunder.

61,3

mia. kr. i samlede indbetalinger

Stigende indbetalinger

De samlede indbetalinger til PFA steg i 2024 til 61,3 mia. kr. svarende til en vækst på 16,8 pct. i forhold til 2023.

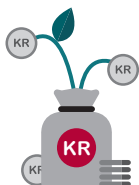

17,4

mia. kr. i nettoindbetalinger

Solide nettoindbetalinger

Nettoindbetalingerne var 17,4 mia. kr. Tallet udgør de samlede indbetalinger på 61,3 mia. kr. fratrasket udbetalte ydelser på 43,9 mia. kr.

678

mia. kr. i kundemidler

Stigning i kundemidler

PFA havde kundemidler for 678 mia. kr. ved udgangen af 2024, hvilket er en stigning på 10,4 pct. i forhold til 2023.

ESG-nøgletal 2024

69

pct.

Reduktion af CO₂e-aftryk fra PFA's investeringer siden 2019

Dækker scope 1 og 2 udledninger pr. mio. kr. investeret i børsnoterede aktier, virksomhedsobligationer samt dele af ejendomsporteføljen.

90

mia. kr.

Investeret i grøn omstilling

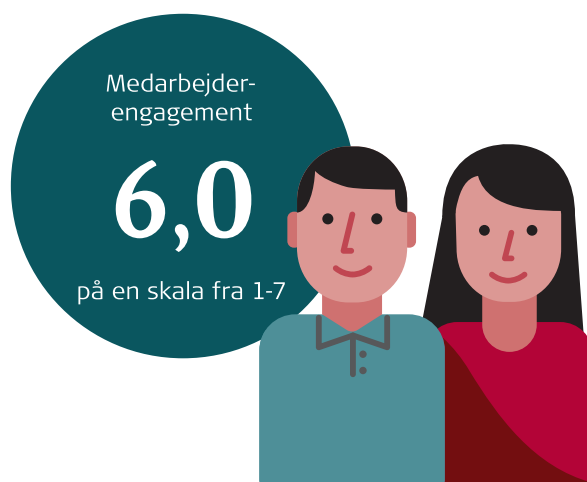
Opgørelsen dækker miljø- og klimarelaterede tiltag gennem investeringer i udvalgte ejendomme, infrastruktur, aktier, obligationer og realkreditobligationer.

39

pct. kvinder

På tværs af ledelsesniveauer i PFA

Opgørelsen dækker kønsfordelingen i koncerndirektionen og blandt ledere på tværs af PFA-koncernen med personaleansvar og som refererer direkte til koncerndirektionen.

251

virksomheder og organisationer

Har modtaget rådgivning om senkarriere

Virksomhederne og organisationerne har i 2024 modtaget hjælp fra PFA's eksperter på området, med henblik på at fremme det fleksible arbejdsliv og fastholde seniorarbejdskraft.

269.756

kunder

Har modtaget rådgivning om pension og forsikring

Kunderne har i 2024 modtaget rådgivning på fysiske og digitale møder, telefonisk, på mail, i webinarer eller gennem PFA's digitale guides.

2.536

virksomheder og organisationer

Har modtaget hjælp til at fremme et sundere arbejdsliv

Virksomhederne og organisationerne har i 2024 modtaget hjælp fra PFA's eksperter på strategisk sundhed, med henblik på at fremme et sundere arbejdsliv for deres medarbejdere og medlemmer.

143.000

kunder

Har fået hjælp til at leve et sundere liv eller modtaget økonomisk støtte

Kunderne har i 2024 modtaget hjælp gennem deres sundhedssikring, ved kritisk sygdom eller tab af erhvervsevne. I tillæg hertil har en lang række kunder modtaget hjælp via fx PFA's sundheds- og trivselslinje, online læge eller gennem PFA's forebyggende indsatser.

1.588

langtidssyge

Er hjulpet tilbage i arbejdsstyrken

Kunderne er i 2024 reaktiveret og modtager dermed ikke længere udbetaling for tab af erhvervsevne.

15,7

mia. kr.

Betalt i skat

PFA's samlede opgjorte skatter og afgifter, herunder pensionsafkastskat, A-skat og AM-bidrag (medarbejdere og pensioner), ejendomsskat, afgifter efter pensionsbeskatningsloven, moms, lønsumsafgift m.v. i 2024.

Et rigtig godt år for kunderne og PFA

2024 blev et rigtig godt år for PFA's ca. 1,3 mio. kunder og dermed PFA. Bundlinjen er blevet forbedret markant, væksten har været rekordhøj, og PFA's kunder kan glæde sig over nogle af branchens bedste investeringsafkast, som giver dem økonomisk tryghed. De stærke resultater har også givet fremgang i årets kundetilfredsheds- og imagemålinger, hvor PFA nu ligger bedst i branchen.

I PFA er vi sat i verden for at skabe størst mulig værdi og økonomisk tryghed til vores ca. 1.3 mio. kunder gennem gode og enkle opsparings- og sundhedsløsninger samt god og relevant rådgivning. Derfor har vi udpeget fire strategiske hjørner: Økonomisk tryghed, sundhed, det gode seniorliv samt samfundsansvar, hvor vi har særligt ansvar og mulighed for at gøre en forskel for vores kunder og dermed for samfundet. Herudover ønsker vi også at være med til at finde fælles løsninger på de udfordringer, vi som samfund står over for, når det fx gælder den grønne omstilling og danskernes mentale og fysiske helbred. For at indfri vores mål og ambitioner har vi i 2024 fortsat arbejdet med at forenkle, fokusere og forbedre vores løsninger og rådgivning til gavn for PFA's kundefællesskab.

Stor vækst og stigende kundetilfredshed

PFA er et kundefællesskab, hvor det overskud, vi skaber, kommer kunderne til gavn via overskudsdeling, lavere priser og bedre service. Årets resultat – før skat og overskudsdeling med kunderne – blev i 2024 2.471 mio. kr. mod 1.620 mio. kr. året før. Det positive resultat bunder i flere forhold. PFA har i 2024 haft et forbedret afkast på basiskapitalens investeringsportefølje, dvs. den samlede egenkapital og KundeKapital. Herudover har vi i årets løb haft et stærkt resultat i den underliggende forretning, et fastholdt omkostningsniveau trods høj inflation samt en stor vækst i indbetalinger gennem de seneste år.

I 2024 rundede de samlede indbetalinger et rekordbeløb på 61,3 mia. kr. mod 52,5 mia. kr. i 2023, som også var et rekordår. Det svarer til en vækst i indbetalinger på 16,8 procent i 2024. Det er vel og mærke i forlængelse af en markant vækst også i 2023 på 13,7 procent. Væksten i indbetalinger bunder både i vækst i de løbende indbetalinger og i engangsindbetalinger. De løbende indbetalinger er fra 2023 til 2024 steget med 8,8 procent fra 30 mia. kr. til 32,6 mia. kr. Samtidig er engangsindbetalingerne steget med 27,5 procent fra 22,5 mia. kr. til 28,8 mia. kr.

Vi er meget taknemmelige og stolte over den markante vækst, men også fuldt bevidste om og klar til at påtage os det ansvar, som kundernes tillidserklæring kræver. Udover den markante vækst i indbetalingerne, har vi igen i år også set en stigning i vores nettoindbetalinger. Nettoindbetalinger er udtryk for de penge, som vi får ind fra vores kunder, fratrukket de penge, vi udbetaler til kunderne. De markant positive nettoindbetalinger betyder derfor også, at den underliggende forretning vokser betydeligt før indregning af investeringsafkastet. At vi er store og vokser og samtidig deler vores overskud med kunderne, er vigtigt, da det giver PFA stordriftsfordele, som vi kan omsætte til gavn for kundefællesskabet – f.eks. i form af lavere priser.

Den fortsatte stærke vækst skyldes både, at vi har budt velkommen til flere kunder i PFA, og vi har oplevet en stor loyalitet blandt de eksisterende kunder. I 2024 har PFA haft en nettotilgang på 1.208 virksomheds- og organisationskunder, hvilket er en stigning i forhold til samme periode sidste år, hvor tallet var 901. Nettotilgangen har givet en stigning i de årlige indbetalinger på ca. 665 mio. kr.

Det er en stor fremgang i et konkurrencepræget marked, som igen i 2024 var kendetegnet ved mange udbud og prisforhandlinger i kølvandet på Finanstilsynets krav om økonomisk balance på syge- og ulykkesområdet, som blev indført i 2022.

I målinger af PFA's omdømme blandt både privatkunder og virksomhedskunder har PFA oplevet en markant fremgang. I 2024 har PFA udbygget positionen som markedsleder og danskernes foretrukne pensionselskab med de mest tilfredse privat- og virksomhedskunder. I EPSI's seneste måling af tilfredsheden blandt de danske pensionskunder ligger PFA på en topplacering for andet år i træk og er bedst målt på kundetilfredshed og image blandt de kommercielle selskaber. Kunderne er særligt tilfredse med rådgivning om sygdom og overgang til seniorlivet. Også blandt virksomhedskunderne står PFA stærkt. I Aalunds seneste måling af pensionssektorens virksomhedskunder går PFA markant frem og er nu nummer et

i branchen på både kundetilfredshed, kundeimage og i den samlede vurdering. Den stærke position afspejler sig også i omdømmet. Udover at have det bedste omdømme blandt pensionselskaberne i EPSI og Aalund er PFA også gået markant frem i Imageanalysen, som bringes i Berlingske. Her er PFA bedste pensionselskab og nummer 24 blandt landets 100 største virksomheder, hvilket er en fremgang på 20 placeringer på to år.

PFA KundeKapital: 1,7 mia. sendt videre til kunderne

Udover investeringsafkast får kunderne i PFA også øget deres pensionsopsparing via PFA KundeKapital, der er vores model for risiko- og overskudsdeling med kunderne. PFA's kundefællesskab er kendetegnet ved, at vi ikke har ejere, som gør krav på det overskud, vi skaber. I stedet kan vi dele overskuddet med kunderne gennem lavere priser, bedre service og forrentning af kundernes individuelle KundeKapital. I 2024 har PFA på baggrund af resultaterne i 2023 sendt 1,7 mia. kr. tilbage til kundernes opsparing som forrentning af deres individuelle KundeKapital.

KundeKapital har siden lanceringen i 2004 skabt 28,2 mia. kr. i værdi til vores kunder og har dermed givet dem en ekstra polstring af deres pensionsopsparing – også i tider med uro på de finansielle markeder, som vi fx så i 2022. I 2023 justerede vi modellen for at gøre den endnu stærkere både for eksisterende og nye kunder. Fra og med 2024 kan 2 procent af kundernes indbetalinger ske til Individuel KundeKapital ligesom nye kunder kan få 2 procent i Individuel KundeKapital ved overførsel af opsparinger fra andre selskaber. Den forventede forrentning af den individuelle KundeKapital er derudover hævet fra 8 procent til 10 procent. Den højere forventede forrentning gælder både fremtidige indbetalinger til Individuel KundeKapital og de pensionsmidler, som allerede er sparet op i Individuel KundeKapital.

Med den nye model og på baggrund af resultaterne i 2024 forventer PFA i foråret 2025 at kunne udbetale 2,1 mia. kr. til kunderne i overskudsdeling i form af forrentning af deres individuelle KundeKapital. Det er 400 mio. kr. mere end i 2024 og det højeste beløb i 7 år.

Letpension bidrager til væksten

PFA har via Letpension et samarbejde med 12 pengeinstitutter om at tilbyde pension og forsikringer til privatkunder og selvstændige samt pensionsløsninger til virksomhedskunder via FinansPlus. Letpensions kunder er en del af PFA's kundefællesskab med mulighed for Individuel KundeKapital og andre PFA-fordele. Samarbejdet er i det seneste år bl.a. blevet styrket gennem store investeringer i digital infrastruktur og rådgivningsløsninger. I 2023 lancerede vi et Letpensionsprodukt til selvstændige, som er blevet taget godt imod. Det er et strategisk mål for PFA at udbygge samarbejdet med banker i Letpension-samarbejdet.

I 2024 har Letpension haft en stigning i de løbende indbetalinger på 16 procent, og den samlede opsparing har rundet 35 mia. kr. Det er en stigning på 20 procent fra 2023.

Økonomisk tryghed

Det er en kerneopgave for PFA at sikre økonomisk tryghed til kunderne gennem gode langsigtede afkast. Vi er derfor meget tilfredse med, at vores investeringsafkast igen i 2024 ligger i toppen af det kommercielle marked. Dermed følger vi godt op på de senere års stærke afkastresultater, som også afspejler sig i det langsigtede afkast for fx 3 år og 5 år, hvor vi har leveret stærke afkast til kunderne, både i absolutte tal og relativt til vores kommercielle konkurrenter.

I 2024 kan en typisk kunde i PFA's anbefalede investeringsprofil C med 15 år til pension (inkl. Individuel KundeKapital) glæde sig over et afkast på 13,3 procent. Udvider vi tidshorisonten til 3, 5 og 10 år er det for samme kunde blevet til afkast på henholdsvis 13,3 procent, 37,7 procent og 93 procent. Det er alle afkast, som alle ligger i toppen blandt de kommercielle pensionselskaber, og som altså betyder, at en typisk kunde i PFA over en tiårig periode stort set har fået fordoblet sin opsparing alene på grund af afkastet.

Zoomer vi ind på 2024, så skyldes det høje afkast bl.a., at PFA har været godt investeret i USA og i mange af de store virksomheder, som har bidraget til de rekordhøje afkast på det amerikanske aktiemarked. Vi har også været godt eksponeret til dollaren, som hen over året er steget med 5,7 procent i forhold til euroen, og dermed har været med til at styrke de gode afkast fra de amerikanske aktier. Endelig har vi været gode til at justere vores aktierisiko i løbet af året i takt med bevægelserne på aktiemarkedet.

Kunder, der har en del af deres opsparing i vores klimaprodukt PFA Klima Plus, har i 2024 også fået stærke afkast, der ligger en spids foran afkastet i PFA Plus. Det er også aktierne, der har leveret det største bidrag til afkastet i PFA Klima Plus, der har klaret sig markant bedre end sammenlignelige produkter hos vores konkurrenter. Det er vi godt tilfredse med, og det er vel at mærke sket samtidig med, at vi har indfriet ambitionen om, at CO₂e-aftrykket fra aktieinvesteringerne i PFA Klima Plus skal ligge 60 procent under gennemsnittet fra det globale aktieindeks. I forhold til CO₂e-aftrykket

har vi i 2024 udbygget PFA Klima Plus-porteføljen med yderligere investeringer i skov. Det er med til at balancere den samlede CO₂e-udledning fra porteføljen og understøtte vores ambition om, at den allerede ved udgangen af 2025 skal være CO₂e-neutral.

Ændring i investeringsprofiler og PFA Klima Plus

PFA har i 2024 også udviklet tre nye investeringsprofiler, som fra 1. april i 2025 skal afløse de nuværende fire investeringsprofiler både i PFA Plus og PFA Klima Plus. Omlægningen fra de gamle til de nye profiler vil ske gradvist henover 2025, og alle berørte kunder er blevet informeret om ændringerne.

I de tre nye profiler er der blandt andet skruet op for andelen af aktier – især i de unge år, hvor der er lang tid til pension. Ligesom i de nuværende investeringsprofiler er de nye profiler baseret på en livscyklus-tilgang, hvor andelen af aktier bliver mindre i takt med, at kunden nærmer sig pensionstidspunktet. Men profilerne vil som udgangspunkt indeholde flere aktier, ligesom aktieandelen vil blive trappet ned over en længere periode. Vores analyser viser, at vi på den måde kan øge kundernes forventede afkast og udbetalinger uden at rykke ved deres tryghed og stabilitet i pensionstilværelsen.

I 2024 har vi også varslet ændringer i PFA Klima Plus, som ligeledes træder i kraft fra 1. april 2025. Vi har skærpet kravene til investeringerne i produktet, således at vores fremtidige ambitioner i produktet også omfatter scope 3. Scope 3 er udledninger, som ikke stammer fra PFA selv, men er indirekte udledninger fx fra PFAs investeringer. Forbedringer i datagrundlaget giver os mulighed for at gå mere kvantitativt og objektivt til værks, når vi sammensætter investeringerne i PFA Klima Plus-porteføljen. Det mener vi, er den rigtige vej at gå for at skabe et stærkt, transparent og klimafokuseret produkt til vores kunder. Vi er selvfølgelig bevidste om, at vi med de mere datadrevne rammer også lægger nogle bånd på vores muligheder for at forme og sammensætte porteføljen. Fokus forudsætter fravalg, og en af konsekvenserne er blandt andet, at vi fremover ikke blot kommer til at frasortere olie-, kul- og gasselskaber, men også selskaber, der har stor afhængighed af denne sektor. Da spredningen i investeringsporteføljen med ændringerne alt andet lige bliver mindre, og vi øger fravalget af virksomheder, som vi ikke investerer i, vil det forventede afkast i PFA Klima Plus også kunne blive lidt mindre end i PFA Plus. Det kan dog gå begge veje.

Rådgivning

PFA har stort fokus på at tilbyde rådgivning, der er skræddersyet til kundernes forskellige behov i forhold til fx livsfase, økonomi, arbejds- og familieforhold. Det sker bl.a. gennem målrettet brug af data og ny teknologi, som betyder, at vi kan give kunderne relevante individuelle og dynamiske anbefalinger, der tager udgangspunkt i deres liv, behov og økonomi nu og her. Det sparer tid for vores kunder og giver dem samtidig større tryghed og tilfredshed. Kundetilfredsheden med vores rådgivningscenter og personlige rådgivningsmøder lå i 2024 mellem 9,1 – 9,6 på en skala fra 1-10.

Udover individuel rådgivning tilbyder vi også webinarer, hvor vi bl.a. giver råd til, hvordan man styrker sin økonomi og sikrer sig selv og sin familie, hvis uheldet skulle være ude og fx arbejdsevnen mistes. Vores webinarer er velbesøgte, og vi har i 2024 afholdt næsten 100 webinarer med samlet mere end 30.000 deltagere. Webinarerne er derfor et godt supplement til den almindelige rådgivning, hvor vi kan nå bredt ud med gode råd om, hvordan vores kunder optimerer deres økonomi.

Sundhed

Uanset, om man ser på PFA's egne data eller de nationale sundhedstal fra Sundhedsstyrelsen, er danskernes sundhed blevet forværret i de seneste år. Vi har særligt set en stigning i stress blandt unge kvinder, ligesom vi har set, at flere børn og unge mistrives. Men også andre helbreds lidelser har været i vækst eller har stabiliseret sig på et højt niveau. Vi ser bl.a. en stigning i antallet af diagnoser med ADHD.

PFA arbejder derfor målrettet med at forebygge og forkorte sygdommeldinger. Det sker bl.a. i tæt samarbejde med vores virksomheds- og organisationskunder. I 2024 talte PFA's sundhedsfaglige personale med kunderne 323.000 gange. Det er en stigning fra 310.000 samtaler i 2023. Samtidig har PFA hjulpet 129.000 børn og voksne med behandlingsforløb med henblik på at forebygge langtidssygdom. Det er en stigning på 17 procent i forhold til året før.

Efter et år med stærke erfaringer med Online Læge skruede PFA i 2024 markant op for den digitale hjælp til kunderne. PFA's kunder med en sundhedsforsikring har i 2024 også fået mulighed for at benytte sig af Online Fysioterapi, Online Psykolog, Online Familierådgiver og Online Coach. PFA har dermed styrket sit tilbud til kunderne på sundhedsområdet – et tilbud der i forvejen er vurderet som det bedste i branchen af både privat- og virksomhedskunder.

Udover disse forebyggende behandlinger arbejder vi fortsat systematisk med at forkorte langtidssygefravær og at få sygemeldte medarbejdere hurtigere tilbage på fode. Vi har over de seneste år øget investeringerne i denne indsats, og det

har givet gode resultater. Den positive udvikling er fortsat i 2024, hvor vi har fået 1.588 langtidssyge tilbage på jobmarkedet. Det svarer til en stigning på 3 procent i forhold til 2023.

Vi har også et stort fokus på at nedbringe risikoen for langtidssygemeldinger. Dette arbejde er i høj grad drevet af data og kunstig intelligens, som hjælper os med at identificere de kunder, som har størst risiko for at blive langtidssyge. Kunder i risikogruppen vil blive kontaktet proaktivt med tilbud om hjælp og rådgivning. Vores tal viser, at vi kan nedbringe risikoen for langtidssygefravær med 70 procent for kunder i risikogruppen. PFA har vundet flere priser for indsatsen – blandt andet hovedprisen Finans Impact Awards 2024.

Forbedring af forsikringsregnskab

Udover at komme kunder og samfund til gode er de fortsatte fremskridt med at forkorte og forebygge sygefravær også nødvendige for at skabe balance i forsikringsregnskabet, som PFA og resten af branchen har arbejdet målrettet med gennem de seneste år. Den negative samfundsudvikling på området gør ikke opgaven nemmere. Derfor er vi tilfredse med, at vi i forhold til 2023 har reduceret driftsunderskuddet i vores forsikringsprodukter med 443 mio. kr. til -456 mio. kr. Fremgangen skyldes dels de ovennævnte fremskridt i arbejdet med at forebygge og reducere langtidssygefravær og dels effekten af de prisreguleringer, vi har gennemført over de seneste år. Overordnet følger vi planen om at have balance i forsikringsregnskabet i 2025.

Selv om det er værd at glæde sig over de nævnte fremskridt, er samfundsudviklingen på sundhedsområdet fortsat kritisk. PFA har over en femårig periode oplevet en stigning på 80 procent i antallet af ansøgninger om behandlinger til børn og unge på grund af mentale udfordringer. Dette kan have store følger for dem selv og deres familie, ligesom langtidseffekterne for samfundet kan være omfattende. PFA har derfor et stort fokus på dette område, hvor vi tilbyder hjælp til både børn, unge og til deres forældre. Forældreinddragelsen er vigtig for, at barnet kan blive rask, ligesom den kan være med til at forebygge, at forældrene selv bliver syge.

Seniorer

Personer over 55 år, som vi her kalder seniorer, vil over de kommende år udgøre en stadig større del af den danske befolkning, og derfor også en voksende del af både arbejdsstyrken og PFA's kunder. 2024 blev et år, hvor senkarriere og fleksibel tilbagetrækning har fyldt i den politiske debat. I PFA oplever vi en stor efterspørgsel på, hvordan man bedst muligt tilrettelægger seniorlivet. I 2024 var vi i PFA i kontakt med næsten 100.000 af vores kunder over 55 år. Vi har rådgivet over 250 virksomheder i, hvordan de laver forløb for deres medarbejdere omkring senkarriere. Vi oplever, at virksomhederne har et stort fokus på, hvordan de kan fastholde seniorerne. Vi kan også se udviklingen, når vi kigger på vores kundedata, hvor flere benytter sig af delpensionsordninger, og hvor tilbagetrækningsalderen er stigende og ligger et godt stykke over den gældende folkepensionsalder.

Det er vigtigt for os i PFA, at vi også understøtter et sundt seniorliv. Vi har derfor lanceret en særlig Helbredssikring, som er navnet på PFA's sundhedsforsikring, til kunder mellem 60-80 år. Denne forsikring er målrettet de kunder, som er gået på pension, og derfor ikke længere vil være omfattet af en tilsvarende forsikring tilknyttet deres tidligere arbejdsplads. Antallet af kunder med denne Helbredssikring er steget fra 2.500 til 5.000 på to år. Vi oplever en stigende efterspørgsel efter løsninger, som kan skabe trygge rammer om seniorlivet, og derfor har vi i 2024 arbejdet med flere nye seniorløsninger, som vi vil lancere i 2025.

På seniorområdet fastholder vi også vores ambition om at have investeret 2,5 mia. kr. i seniorboliger og friplejehjem i 2030. Vi har i samarbejde med OK-Fonden allerede etableret to friplejehjem, og det tredje åbner i 2025. Vores investeringer i seniorboliger forudsætter dog fortsat, at vi kan sikre attraktive afkast.

Den grønne omstilling

Udover at rådgive og hjælpe kunderne med økonomisk tryghed, sundhed og seniorliv bidrager PFA også til den grønne omstilling. Det sker dels ved at investere betydeligt i grønne løsninger og ved at skubbe på for en ansvarlig udvikling i de selskaber, vi investerer i. Herudover har vores kunder mulighed for at vælge produkter med ekstra bæredygtighedsfokus i form af PFA Klima Plus og udvalgte fonde i vores Du Investerer-univers.

I dag har PFA investeret ca. 90 mia. kr. i den grønne omstilling. Det dækker over solceller, havvindmølleparker, bæredygtige ejendomme, skov og grønne fonde og obligationer med fokus på cirkulær økonomi og naturbevarelse. I 2024 har PFA arbejdet aktivt med at presse selskaber som fx Total og mineselskaberne Rio Tinto og BHP i en mere grøn retning ved at udøve aktivt ejerskab. I årets løb har PFA også frasolgt investeringer i Shell, AliBaba og Temu, fordi vi har vurderet, at der ikke var den rigtige balance mellem ansvarlighed, risiko og afkast.

PFA har i 2024 sammen med tre andre pensionsselskaber investeret 400 millioner kroner i en ny verdensmålsfond, der er etableret af den statsejede Investeringsfond for Udviklingslande (IFU). Fonden skal skabe grøn udvikling i nogle af verdens fattigste lande og samtidig give et attraktivt afkast til PFA's kunder.

I PFA har vi en stærk tro på, at vi som investor og aktiv ejer kan være med til at påvirke de selskaber, vi investerer i og skubbe dem i en mere ansvarlig retning til gavn for samfundet og for selskabernes egne langsigtede værdiskabelse. Derfor arbejder vi systematisk med aktivt ejerskab og har i 2024 deltaget på generalforsamlinger hos de selskaber, som samlet står for 95 procent af CO₂-udledningen fra vores investeringsportefølje.

Med stemmeafgivelsen på generalforsamlingerne har vi i 2024 generelt prioriteret at bakke op om kritiske aktionærforslag, der kan sætte selskaberne på en grønnere kurs og føre til mere langtidsholdbare forretningsmodeller. Det har også været tilfældet i dialogen med TotalEnergies, som er det eneste tilbageværende olie- og gasselskab i vores portefølje. Her har PFA i 2024 haft en særlig rolle, da vi er udvalgt til at føre dialogen med TotalEnergies på vegne af Climate 100+, som tæller omkring 600 af verdens største investorer. Vi er langt fra enige i alt, hvad TotalEnergies foretager sig, men det er stadig vores vurdering, at mulighederne for grønne fremskridt er større med os end uden os. 2024 har vist, at den grønne dagsorden har behov for flere – og ikke færre – investorer, der taler klimaets sag. Det ser vi ikke mindst i USA, hvor der er stigende modstand mod klimainvesteringer og ESG-dagsordenen i det hele taget. Herudover har også geopolitik, stigende renter, skiftende rammevilkår og flaskehalse været med til at gøre 2024 til et vanskeligt år for den grønne investeringslyst.

De aktuelle udfordringer ændrer dog ikke ved vores grundlæggende tro på, at grønne hensyn og gode afkast på den lange bane kan gå hånd i hånd. Derfor ønsker vi også at medvirke til at udforme rammer, som gør det attraktivt for PFA og andre investorer at investere i grønne løsninger til gavn for både kunder og samfund.

Regnskabet i hovedtræk

Hoved- og nøgletal for PFA-koncernen

Hovedtal (mio. kr.)	2024	2023
Resultatopgørelse		
Resultat livsforsikring	1.379	1.115
Resultat syge- og ulykkesforsikring	37	-59
Forsikringsresultat i alt	1.416	1.057
Investeringsafkast til Egenkapital og KundeKapital	1.054	563
Resultat før skat og fordeling til PFA KundeKapital	2.471	1.620
PFA KundeKapitals andel af resultat før skat	-2.119	-1.402
Andre indtægter mv.	38	-103
Resultat før skat ekskl. minoritetsinteressernes andel	389	115
Skat	131	501
Resultat efter skat, ophørende aktivitet (PFA Bank)	14	101
Årets resultat	534	716
Indbetalinger i alt	61.326	52.495
Investeringsafkast i alt	55.713	48.862
Balance		
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter i alt	650.540	586.554
Erstatningshensættelser	9.737	10.575
Egenkapital tilhørende PFA Holding A/S	6.628	6.095
PFA KundeKapital	27.620	27.581
Aktiver i alt	827.785	778.479
Nøgletal		
Afkastpct. relateret til markedsrenteprodukter	11,1 %	10,0 %
Afkastpct. i markedsrenteprofiler	1,8 til 17,8 %	2,7 til 15,9 %
Afkastpct. relateret til gennemsnitsrenteprodukter inkl. akkumuleret værdiregulering	2,8 %	2,7 %
Omkostningsprocent af hensættelser	0,24 %	0,27 %
Omkostninger pr. forsikret	1.038 kr.	1.058 kr.
Egenkapitalforrentning efter skat	8,4 %	12,5 %

De viste hovedtal for resultatopgørelsen viser resultat af forsikringsforretningen, resultat af investeringsforretning og det samlede resultat før skat før fordeling af resultat til PFA KundeKapital. Derudover vises også andelen af årets resultat før skat, der fordeles til PFA KundeKapital. Formålet er at øge sammenligneligheden af den underliggende resultatdannelse med andre pensionsselskaber, under hensyntagen til PFA's særlige kapitalstruktur med overskudsfordeling til kunderne via PFA KundeKapital.

Resultatoverblik

Resultatet for 2024 som bliver delt med kunderne er kraftigt forbedret til 2.471 mio. kr. fra 1.620 mio. kr. i 2023. Investeringsafkastet var 11,1 procent for markedsrenteprodukterne og 2,1 procent i gennemsnitsrente. Dette skyldes positive afkast på aktier, obligationer og valutaafdækning, mens der har været negative afkast på ejendomme.

De samlede indbetalinger steg til 61,3 mia. kr. fra 52,5 mia. kr. i 2023, og de løbende indbetalinger steg med 8,8 procent i forhold til 2023. Indbetalingerne er igen i år rekordhøje, og stigningerne er tilfredsstillende. I 2024 udgjorde nettoindbetalingerne 17,4 mia. kr. mod 16,4 mia. kr. i 2023. PFA har dermed fortsat et solidt nettoindbetalingsniveau, der anses for tilfredsstillende.

Der har i 2024 været en stigning i PFA's kundemidler, der udgjorde 678 mia. kr. pr. 31. december 2024 sammenholdt med 614 mia. kr. pr. 31. december 2023. Stigningen skal ses i sammenhæng med den generelle stigning, der har været på de finansielle markeder i 2024.

Forsikringsresultatet udgør 1.416 mio. kr. mod 1.057 mio. kr. for 2023. Resultatet omfatter en fortsat forbedring i den underliggende drift, en stor tilgang af kunder samt fremgang på de finansielle markeder.

Resultatet for livsforsikring udgør 1.379 mio. kr. mod 1.115 mio. kr. i 2023. Der er taget fuld risikoforrentning i en rentegruppe, mens risikoforrentningen er reduceret i tre rentegrupper. Resultatet i markedsrente er forbedret i forhold til sidste år, trukket op af en forbedring i det underliggende risikoresultat, faldende hensættelser til tab på risikoprodukter og positive finanseffekter.

Resultatet af syge- og ulykkesforsikring er 37 mio. kr. sammenholdt med -59 mio. kr. for 2023. Resultatet i syge- og ulykkesforsikring er steget som følge af en positiv udvikling i det underliggende risikoresultat samt frigivne hensættelser og risikomargen vedrørende produkter ved nedsat erhvervsevne og kritisk sygdom. Øgede udgifter til helbredssikringsproduktet har modsat trukket ned i resultatet.

Det underliggende risikoresultat fra PFA Erhvervsevne, indbetalingssikring, PFA Liv, PFA Kritisk sygdom og PFA Helbredsikring er forbedret med 443 mio. kr. samlet for syge- og ulykkesforsikring samt livsforsikring. Resultatforbedringen skyldes en fortsat effekt af initiativer til varig forbedring af resultatet, herunder forebyggende og reaktiverende indsatser samt prisreguleringer, som sikrer bedre økonomisk balance, når der indgås nye aftaler. Det er tilfredsstillende, at de igangsatte initiativer på forsikringsområdet viser en klar positiv effekt, og for det samlede underliggende resultat for syge- og ulykkesforsikring samt for livsforsikring, følger vi planen om at være i balance i 2025.

Resultatet før skat eksklusive minoritetsinteressernes andel udgør 389 mio. kr. mod 115 mio. kr. i 2023. Efter skat, resultat af ophørende aktivitet og fradrag for minoritetsinteressernes andel er resultatet 534 mio. kr. mod 716 mio. kr. i 2023.

Bestyrelsen indstiller, at der udbetales 50.000 kr. i udbytte i PFA Holding A/S.

Værdiskabelse til kunder

Størstedelen af værdiskabelsen i PFA tilfalder kunderne som forrentning af deres midler. Det sker i form af:

- Tilskrivning af investeringsafkast på kundernes depoter
- Tilskrivning af forrentning af kundernes individuelle KundeKapital til deres depoter
- Opbygning af reserver til sikring af PFA Pensions pensionsforpligtelser over for kunderne.

I PFA er kunderne en del af et fællesskab, hvor resultatet hvert år deles med kunderne. Det sker bl.a. via PFA KundeKapital, som er en del af kundernes samlede opsparing i PFA. I 2024 kunne vi således tilskrive 8 procent i forrentning af Individuel KundeKapital for 2023 til kundernes opsparing, hvilket svarer til 1,7 mia. kr. før PAL-skat.

I 2024 har PFA KundeKapitals andel af PFA's forsikringsresultat udgjort 1.239 mio. kr. ud af 1.416 mio. kr., hvortil kommer en andel af investeringsafkastet på 880 mio. kr. i alt 2.119 mio. kr. Dertil kommer udlæg fra egenkapitalen på samlet 55 mio. kr. PFA KundeKapitals andel af resultatet er dermed i alt 2.174 mio. kr. i 2024.

For 2024 forventes kunder med Individuel KundeKapital at få 10 procent i forrentning af deres Individuelle KundeKapital. Forrentningen tilskrives kundernes depoter i april 2025.

Indbetalinger

De samlede indbetalinger udgjorde 61,3 mia. kr. mod 52,5 mia. kr. i 2023 svarende til en vækst på 16,8 procent. De løbende indbetalinger var 32,6 mia. kr. mod 30,0 mia. kr. i 2023.

Indskud og overførsler var 28,8 mia. kr. mod 22,5 mia. kr. i 2023 svarende til en vækst på 27,5 procent.

Indbetalinger til markedsrente udgjorde 96 procent af de samlede indbetalinger mod 95 procent i 2023 svarende til en vækst på 1 procentpoint.

Samlede indbetalinger

Mia. kr.	2024	2023
Markedsrente	58,9	49,8
Gennemsnitsrente	1,1	1,3
Syge- og ulykkesforsikring	1,3	1,4
Indbetalinger i alt	61,3	52,5

Udbetalinger

De udbetalte ydelser steg til 43,9 mia. kr. i 2024 fra 36,1 mia. kr. i 2023. Udviklingen skyldes stigning i tilbagekøb samt i pensions- og renteydelser.

Udbetalte bruttoerstatninger til syge- og ulykkesforsikring udgjorde 2,2 mia. kr. og var en anelse under niveauet fra sidste år. Der har været et fortsat højt inflow af skader vedrørende nedsat erhvervsevne, ligesom der er øgede udgifter til brug af PFA Helbredssikring, men modsat er det glædeligt, at det er lykkedes at hjælpe flere tilbage i arbejde som følge af de gennemførte initiativer i livsforsikring samt syge- og ulykkesforretningen.

Investeringsafkast

Det samlede investeringsafkast for 2024 var 55,7 mia. kr. mod 48,9 mia. kr. i 2023.

Investeringsafkast før skat

	2024	2023	Gns. årligt afkast 2022-2024	Gns. årligt afkast 2020-2024
Markedsrente	11,1 %	10,0 %	2,9 %	5,1 %
Gennemsnitsrente inkl. Værdiregulering	2,8 %	2,7 %	1,3 %	2,2 %
Gennemsnitsrente	2,1 %	5,5 %	-5,3 %	-2,5 %
Individuel KundeKapital	10,0 %	8,0 %	8,7 %	8,4 %

Afkast i markedsrente

I PFA Plus fik kunderne i markedsrente (PFA Investorer) forrentet deres opsparing med mellem 1,8 og 17,8 procent før skat og inklusive forventet forrentning af Individuel KundeKapital afhængig af tidshorisont og valg af investeringsprofil. De kunder, der havde højest andel af risikofyldte aktiver, fik de højeste afkast, mens kunder med lavere andele af risikofyldte aktiver fik de lavere afkast. Det samlede afkast i markedsrente (N2) var 11,1 procent i 2024.

Afkast i gennemsnitsrente

Det samlede afkast relateret til gennemsnitsrenteprodukter (N1) var 2,1 procent. i 2024, mens afkastet efter markedsværdiregulering af hensættelserne var 2,8 procent.

Depotrenten til kunder i gennemsnitsrente var 2,0 til 5,0 procent p.a. Inklusive forventet forrentning af Individuel KundeKapital på 10 procent svarer det til en samlet forrentning af depotet før skat på op til 2,16 til 5,10 procent i 2024.

Afkast og depotrente i PFA's rentegrupper 2024

Rentegruppe	Afkast	Depotrente*
1	2,3 %	2,2 %
2	2,4 %	2,2 %
3	2,5 %	4,1 %
4	2,4 %	5,1 %

* Depotrenten er inklusive 2 procent af den samlede opsparing i Individuel KundeKapital og en forventet forrentning af Individuel KundeKapital på 10 procent.

Tabellen nedenfor viser sammenhængen mellem det opnåede investeringsafkast og den tilskrevne depotrente for kunder i rentegruppe 1 i gennemsnitsrente. Investeringsafkastet udgjorde 2,3 procent i rentegruppe 1 og var højere end depotrenten.

Investeringsafkast og risikoforrentning mm. i KundeKapital udgjorde i alt 7,6 procent i 2024. Den forventede højere rente på 10 procent i Individuel KundeKapital skyldes derfor en overførsel fra Kollektiv KundeKapital på 2,4 procent. Det sker i overensstemmelse med aftalen med Finanstilsynet om, at Kollektiv KundeKapital over en årrække skal udbetales til Individuel KundeKapital.

Fra afkast til depotrente i PFA Pension 2024

	Rentegruppe 1 Kundernes depot	Individuel KundeKapital
Investeringsafkast	2,3 %	3,4 %
Kollektiv pensionsafkastskat	0,1 %	-
Risikoforrentning til egenkapital og KundeKapital	-0,8 %	2,6 %
Resultat af øvrige aktiviteter	-	1,6 %
Overførselstillæg	-0,2 %	-
Ændring i merværdi af forsikringsforpligtelser	-1,1 %	-
Overført fra kundernes fælles bonusreserver/Kollektiv KundeKapital	1,6 %	2,4 %
Depotrente før skat/rente af Individuel KundeKapital	2,0 %	10,0 %
Depotrente før skat inkl. 5 % KundeKapital	2,2 %	

Omkostningsudvikling

PFA-koncernens samlede omkostninger faldt til 2.628 mio. kr. fra 2.656 mio. kr. i 2023. Faldet skyldes primært lavere løn-omkostninger, mens nettoaktiveringer har øget omkostningerne.

De forsikringsmæssige driftsomkostninger, som omkostningsnøgletallene beregnes på baggrund af, faldt til 1.380 mio. kr. fra 1.392 mio. kr. i 2023 pga. ovenstående forhold. Omkostninger pr. forsikret faldt til 1.038 kr. fra 1.058 kr. i 2023, hvor PFA lå betydeligt lavere end de øvrige kommercielle selskaber.

Udvikling i balanceposter

Balancen udgjorde 828 mia. kr. ved udgangen af 2024 mod 778 mia. kr. ved udgangen af 2023. Hensættelserne til forsikrings- og investeringskontrakter er samlet set steget som følge af positive nettoindbetalinger og et positivt investeringsafkast. Hensættelserne til forsikrings- og investeringskontrakter udgjorde 651 mia. kr. ved udgangen af 2024 mod 587 mia. kr. ved udgangen af 2023.

Gæld til kreditinstitutter relateret til repoforretninger, uafviklede fondstransaktioner og gæld vedrørende derivater med negativ markedsværdi udgjorde 122,0 mia. kr. ved udgangen af 2024 mod 140,5 mia. kr. ved udgangen af 2023. Repoforretninger er faldet til 44,1 mia. kr. ved udgangen af 2024 fra 55,2 mia. kr. ved udgangen af 2023.

Udstedt ejendomsobligation, der indgår under obligationsudlån, er faldet med 1,4 mia. kr. og udgør 4,6 mia. kr., som skyldes negativ værdiregulering af de underliggende investeringsejendomme på 0,1 mia. kr. samt en indløsning på 1,3 mia. kr.

Egenkapitalen tilhørende PFA Holding A/S er steget med 0,5 mia. kr. til 6,6 mia. kr. Stigningen i egenkapitalen skyldes årets resultat, herunder opgjort avance ved salg af PFA Bank samt regulering af udskudt skatteaktiv.

PFA KundeKapital ligger på samme niveau som for 2023 og udgjorde 27,6 mia. kr. pr. 31. december 2024. Derudover har KundeKapitalen tilgodehavende PAL på 1.532 mio. kr. Kundernes depoter er tilskrevet 1,7 mia. kr. i forrentning af Individuel KundeKapital for 2023.

Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter

Livsforsikringshensættelser til markedsrente steg med 68,5 mia. kr. og udgjorde 497,8 mia. kr. ved udgangen af 2024 mod 429,3 mia. kr. ved udgangen af 2023, mens de i gennemsnitsrente faldt til 131,6 mia. kr. ultimo 2024 fra 138,1 mia. kr. ultimo 2023. De interne overførsler fra gennemsnitsrente til markedsrente udgjorde 1,4 mia. kr., heraf udgjorde overførselstillæg 0,2 mia. kr. Overførselstillægget til den enkelte kunde svarer til merværdien af ydelsesgarantierne i forhold til opsparingen samt en andel af de kollektive reserver.

Kundernes samlede opsparing i markedsrente udgjorde 79 procent af de samlede livsforsikringshensættelser i markedsrente og gennemsnitsrente ved udgangen af 2024. Andelen er steget 3 procentpoint i forhold til udgangen af 2023.

Den samlede fortjenstmargen er steget fra 7,9 mia. kr. til 10,6 mia. kr. ved udgangen af 2024, hvilket primært skyldes et fald i den indregnede risikomargen i fortjenstmargen for markedsrente.

Overskudsmidler i gennemsnitsrente i form af fortjenstmargen og kollektivt bonuspotentiale er faldet med 1,8 mia. kr. og udgjorde 4,7 mia. kr. ved udgangen af 2024.

Kapitalforhold og solvens

PFA har en solid kapitalstyrke, som sikrer, at vi kan leve op til kundernes ydelsesgarantier og honorere øvrige forpligtelser.

Solidt kapitalgrundlag

Kapitalgrundlaget i PFA Pension - som udgør størstedelen af PFA koncernens kapitalgrundlag - består hovedsageligt af egenkapital og KundeKapital, hvor der tillægges og fratrækkes en række forskelle mellem den regnskabsmæssige balance og Solvens II-balancen.

Kapitalgrundlaget i PFA Pension er i 2024 steget med 0,2 mia. kr. og udgør 41,6 mia. kr. ultimo 2024. Stigningen kan primært henføres til tilskrivning af årets resultat.

Egenkapitalen tilhørende PFA Holding (eksklusive minoritetsinteresser) udgør ultimo 2024 6,6 mia. kr. mod 6,1 mia. kr. ultimo 2023.

Solvens

PFA Holding A/S har fået Finanstilsynets tilladelse til at anvende den såkaldte metode 2 ved opgørelse af koncernens solvensdækning (baseret på fradrag og aggregering). Ved denne metode skal koncernens solvensoverdækning opgøres som forskellen mellem koncernselskabernes sammenlagte kapitalgrundlag og sammenlagte solvenskapitalkrav.

Koncernens solvensdækning er lavere end solvensdækningen for PFA Pension under Solvens II-reglerne. Dette skyldes, at KundeKapitalen indregnes fuldt ud i PFA Pensions kapitalgrundlag, mens kun den del af KundeKapitalen, som dækker PFA Pensions solvenskapitalkrav, kan medtages i koncernens kapitalgrundlag.

Koncernens solvenskapitalkrav udgør 20,7 mia. kr. ultimo 2024 mod 19,6 mia. kr. ultimo 2023, og solvensdækningen for koncernen udgør 174 procent ultimo 2024 mod 175 procent. ultimo 2023.

Solvenskapitalkravet i PFA Pension udgør størstedelen af koncernens solvenskapitalkrav. Solvenskapitalkravet for PFA Pension udgør 20,6 mia. kr. ultimo 2024 mod 19,4 mia. kr. ultimo 2023. Overdækningen i forhold til solvenskapitalkravet udgør 21,0 mia. kr. ultimo 2024 mod 22,0 mia. kr. ultimo 2023, og solvensdækningen udgør 202 procent ultimo 2024 mod 213 procent ultimo 2023.

Stigningen i solvenskapitalkravet for PFA Pension i 2024 skyldes primært lavere tabsabsorberende effekt af kundernes reserver.

PFA Pension anvender standardmodellen for opgørelse af solvenskapitalkravet.

Mia. kr.	PFA-koncernen		PFA Pension	
	2024	2023	2024	2023
De finansielle koncernselskabers kapitalgrundlag	48,7	47,8	-	-
Dobbelt anvendt kapitalgrundlag	-6,5	-6,0	-	-
Øvrig ikke anerkendt kapital på koncernniveau	-6,0	-7,5	-	-
Kapitalgrundlag	36,1	34,3	41,6	41,4
Solvenskapitalkrav	20,7	19,6	20,6	19,4
Overdækning	15,4	14,7	21,0	22,0
Solvensdækning (pct.)	174	175	202	213

Solvensdækning – Femårsoversigt

	2024	2023	2022	2021	2020
Solvensdækning - PFA-koncernen	174 %	175 %	170 %	188 %	171 %
Solvensdækning - PFA Pension	202 %	213 %	208 %	271 %	278 %

Regulatoriske ændringer i diskonteringskurven

Den risikofrie rentekurve med volatilitetsjustering anvendes til værdiansættelse af livsforsikringshensættelser. EIOPA tilpasser løbende Ultimate Forward Rate, som indgår i den risikofrie rentekurve. Siden primo 2024 har Ultimate Forward Rate været 3,30 procent.

Risikoovervågning

Bestyrelsen i de enkelte koncernselskaber har fastlagt de overordnede målsætninger og relevante risikorammer i forhold til solvens. PFA-koncernen levede op til de fastsatte målsætninger og havde tilstrækkeligt kapitalgrundlag til at dække solvenskapitalkravet igennem hele 2024.

PFA foretager løbende overvågning af kundernes reserver og kapitalgrundlagets overdækning i forhold til solvenskapitalkravet. Udviklingen i disse over tid rapporteres til bestyrelsen og den daglige ledelse. Der foretages og rapporteres løbende interne stresstests for at sikre, at selskabet kan dække solvenskapitalkravet ved betydelige tab på risikofyldte aktiver kombineret med store ændringer i renteniveauet.

Der henvises til regnskabets note 35 for en beskrivelse af koncernens risikostyring. På pfa.dk/om-pfa/finansiel-information/aarsrapporter findes bilag med følsomhedsanalyse pr. balancedatoen, jf. § 160 i lov om forsikringsvirksomhed.

Ledelse og organisation

PFA leverer pensions- og forsikringsprodukter til ca. 1,3 mio. kunder og varetager således en betroet opgave for mange danskere. Derfor baserer vi vores forretning på kundernes, medarbejdernes samt samfundets tillid.

Tillid og integritet hviler på den personlige adfærd hos alle i PFA. Det betyder, at PFA skal drive forretningen på en professionel, fair og ansvarlig vis over for kunder, medarbejdere og omverden. PFA handler i overensstemmelse med lovgivning, branchestandarder samt de internationale principper for samfundsansvar og bæredygtighed.

PFA arbejder tillige målrettet med Anbefalingerne for god Selskabsledelse og henter løbende inspiration heri i forbindelse med vores kontinuerlige arbejde med og fokus på god selskabsledelse.

PFA's forretningsmodel

PFA blev grundlagt i 1917 af arbejdsgiverorganisationer og funktionærforeninger med det formål at sikre medarbejdere og deres familier økonomisk tryghed, når de blev for gamle til at arbejde, hvis de blev uarbejdsdygtige, eller hvis de skiftede arbejdsplads. Ejerne valgte derfor at frasige sig del i det overskud, PFA skaber, så mest muligt af PFA's overskud i stedet kunne gå videre til kunderne. Sådan er det stadig i dag, hvor kunderne får del i PFA Pensions overskud gennem PFA KundeKapital.

Herudover skaber PFA værdi til kunderne gennem konkurrencedygtige pensions- og forsikringsløsninger, der bl.a. indeholder professionel rådgivning, fleksible og konkurrencedygtige forsikringer og en aktiv investering af deres opsparing, som udnytter PFA's professionelle investeringsekspertise og stordriftsfordele til at skabe gode afkast til lave omkostninger.

PFA bygger således på, at den værdi, som skabes, skal tilbage til kunderne i form af højere forrentning af PFA KundeKapital, bedre service og/eller lavere priser.

Generalforsamling og bestyrelse

PFA's øverste myndighed er generalforsamlingen, og den ordinære generalforsamling afholdes hvert år i marts. Generalforsamlingen vælger bestyrelsen, der varetager den overordnede og strategiske ledelse af selskabet.

Bestyrelsen i PFA Pension, som er driftsselskabet, er identisk med bestyrelsen i PFA Holding, som er det ultimative moderselskab. Bestyrelsen består af ti generalforsamlingsvalgte medlemmer og fem medarbejdervalgte. Af de ti generalforsamlingsvalgte medlemmer kommer tre fra arbejdsgiversiden, tre fra arbejdstagersiden, og fire er udpegede eksperter inden for relevante områder som fx forsikringsøkonomi, investering, finansiel virksomhed, ledelse, IT og compliance.

Bestyrelsen skal føre tilsyn med selskabets virksomhed og påse, at selskabet ledes på forsvarlig vis og i overensstemmelse med lovgivningen, vedtægterne, forretningsmodellen og de af bestyrelsen fastlagte politikker og retningslinjer.

Bestyrelsen ansætter og afskediger selskabets direktion, ansvarshavende aktuar og interne revisionschef.

Generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer vælges for et år og medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer for fire år. Bestyrelsesmedlemmer kan genvælges.

Bestyrelsen foretager minimum en gang årligt en selvevaluering, hvor bestyrelsen med udgangspunkt i selskabets forretningsmodel, og risici knyttet hertil, samt under hensyntagen til de krav, der følger af lovgivningen og Finanstilsynets praksis, foretager en vurdering af, hvilke kollektive og individuelle kompetencer der skal være til stede i bestyrelsen, og om den samlede bestyrelse lever op hertil.

Ved den årlige selvevaluering i august 2024 vurderede bestyrelsen, at der skal være kollektive og individuelle kompetencer til stede i bestyrelsen inden for nedenstående områder.

Kollektive kompetencer:

- Data

- ESG/CSRD
- Forsikringsmæssige forhold
- Forsikringsprodukter
- Generel ledelse
- Investeringsordninger og kapitalforvaltning
- Investeringsforhold
- Kunder og marked
- Lovgivningsmæssige rammer
- Opsparings- og investeringsprodukter
- Risikostyring
- Outsourcing
- Økonomi og kapitalforhold

Individuelle kompetencer:

- Mindst et bestyrelsesmedlem skal have praktisk ledelseserfaring fra en anden relevant finansiel virksomhed
- Mindst et bestyrelsesmedlem skal have viden og erfaring i forhold til outsourcete vigtige/kritiske funktioner (IT og kapitalforvaltning)
- Mindst et bestyrelsesmedlem, som også skal være medlem af revisionsudvalget, skal have kompetencer inden for regnskabsvæsen eller revision
- Mindst et bestyrelsesmedlem skal have viden og erfaring i forhold til de finansielle markeder og de muligheder, der er for formueforvaltning og risikoafdækning
- Mindst et bestyrelsesmedlem skal have viden og erfaring i forhold til pensionsprodukter og tilhørende forsikringsrisici, herunder levetids- og invaliditetsrisici
- Mindst et bestyrelsesmedlem skal have kompetencer inden for alternative investeringer.

Bestyrelsen vurderede i forbindelse med selvevalueringen i august 2024, at der i lyset af selskabets forretningsmodel og de dertil knyttede risici er de tilstrækkelige kompetencer til stede i bestyrelsen, og bestyrelsens medlemmer tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om PFA's risici til at kunne forestå PFA's aktiviteter og de hermed forbundne risici samt at sikre en forsvarlig drift af selskabet.

Ændringer i bestyrelsen i 2024

På den ordinære generalforsamling den 11. marts 2024 blev Kim Rønnow Duus, Kim Graugaard, Jacob Holbraad, Bodil Nordestgaard Ismiris, Camilla Kampmann, Niels-Ulrik Moustén, Mette Høgh Nielsen, Laurits Kruse Rønn, Mogens Steffensen og Tanja Villumsen genvalgt til bestyrelsen, og Kim Rønnow Duus blev på det efterfølgende konstituerende bestyrelsesmøde valgt som formand. Der har ikke været andre ændringer i bestyrelsen i 2024.

Formandskab

Formandskabet består af formanden og de to næstformænd for bestyrelsen, der i samråd med direktionen forbereder bestyrelsens møder.

Formandskabet består pr. 31. december 2024 af:

- Kim Rønnow Duus, formand
- Jacob Holbraad, næstformand
- Bodil Nordestgaard Ismiris, næstformand

Formandskabet har holdt otte møder i 2024.

Revisionsudvalg

PFA's revisionsudvalg består pr. 31. december 2024 af fire bestyrelsesmedlemmer:

- Mogens Steffensen, formand
- Jacob Holbraad
- Niels-Ulrik Moustén
- Tanja Villumsen

PFA's revisionsudvalg har bl.a. til formål at overvåge processen for regnskabsaflæggelse, den lovpligtige revision af årsregnskabet og verifikation af bæredygtighedsredegørelsen samt at overvåge, om virksomhedens interne kontrolsystem, interne revision og risikostyringssystemer fungerer effektivt. Derudover skal revisionsudvalget overvåge og kontrollere revisors uafhængighed.

Revisionsudvalget har holdt fire møder i 2024. Intern og ekstern revision deltog på alle møderne.

Investeringsudvalg

PFA's investeringsudvalg består pr. 31. december 2024 af fire bestyrelsesmedlemmer:

- Niels-Ulrik Moustén, formand
- Kim Rønnow Duus
- Bodil Nordestgaard Ismiris
- Laurits Kruse Rønn

Investeringsudvalget har bl.a. til formål at behandle investeringsindstillinger og oplæg til investeringsstrategi forud for bestyrelsesmøderne, sørge for løbende opfølgning på tidligere godkendte investeringer med fokus på ejendomsinvesteringer og alternative investeringer samt sikre, at PFA har betryggende processer for risikostyring og -rapportering på investeringsområdet.

PFA's investeringsudvalg har holdt fem møder i 2024.

Aflønningsudvalg

PFA's aflønningsudvalg består pr. 31. december 2024 af fire bestyrelsesmedlemmer, hvoraf et er medarbejdervalgt:

- Kim Rønnow Duus, formand
- Lars Christoffersen, medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem
- Kim Graugaard
- Camilla Kampmann

Aflønningsudvalget udfører det forberedende arbejde for bestyrelsen i arbejdet med aflønningsregler, herunder indstilling af lønpolitikken til bestyrelsens godkendelse og indstilling om direktionsvederlag. I det forberedende arbejde varetager udvalget virksomhedens langsigtede interesser. Udvalget kan desuden varetage øvrige opgaver, som er relevante for udvalgets mulighed for at vurdere aflønningen. Aflønningsudvalget rapporterer regelmæssigt til bestyrelsen og har holdt fire møder i 2024. For oplysninger om aflønningsforhold henvises til aflønningsrapporten 2024, som udkommer i marts 2025 efter afholdelse af den ordinære generalforsamling.

Rapporten kan findes på pfa.dk/aflønningsrapport2024.

De ovennævnte udvalgs kommissorier er offentliggjort på PFA's hjemmeside.

Bestyrelses- og udvalgsmøder i PFA Holding og PFA Pension i 2024*

Bestyrelsesmøder

Bestyrelsesmedlem	Deltagelse
Kim Rønnow Duus, formand (formand pr. 11. marts 2024)	7
Jacob Holbraad, næstformand	6
Bodil Nordestgaard Ismiris næstformand	7
Morten Andersson	7
Lars Christoffersen	6
Søren Michael Dybkjær	7
Kim Graugaard	6

Lars Hjelmqvist	7
Camilla Kampmann	7
Sofie Eskebjerg Krog	6
Niels-Ulrik Mousten	7
Mette Høgh Nielsen	6
Laurits Kruse Rønn	7
Mogens Steffensen	6
Tanja Villumsen	7
Antal møder	7

* I optællingen af møder i nærværende og nedenstående afsnit indgår ikke eventuelle lukkede møder.

Formandskabsmøder

Bestyrelsesmedlem		Deltagelse
Kim Rønnow Duus, formand	(formand pr. 11. marts 2024)	7
Jacob Holbraad		8
Bodil Nordestgaard Ismiris		8
Antal møder		8

Revisionsudvalgsmøder

Bestyrelsesmedlem		Deltagelse
Mogens Steffensen		4
Jacob Holbraad		3
Niels-Ulrik Mousten		4
Tanja Villumsen		4
Antal møder		4

Investeringsudvalgsmøder

Bestyrelsesmedlem		Deltagelse
Niels-Ulrik Mousten		5
Kim Rønnow Duus	(indtrådt pr. 11. marts 2024)	4
Bodil Nordestgaard Ismiris		5
Laurits Kruse Rønn		4
Antal møder		5

Aflønningsudvalgsmøder

Bestyrelsesmedlem		Deltagelse
Kim Rønnow Duus, formand	(indtrådt pr. 11. marts 2024)	2
Jacob Holbraad	(udtrådt pr. 11. marts 2024)	2
Lars Christoffersen		4
Kim Graugaard		3
Camilla Kampmann		4
Antal møder		4

Direktionen

Koncerndirektionen i PFA består af følgende:

- Ole Krogh Petersen, administrerende direktør (CEO)
- Anders Damgaard, koncerndirektør (CFO)
- Morten Winther Hansen, koncerndirektør (COO)
- Camilla Holm, koncerndirektør (CCO)
- Kasper Ahrndt Lorenzen, koncerndirektør (CIO)

Bestyrelsens og direktionens ledelseshverv

For en oversigt over bestyrelsens og direktionens ledelseshverv henvises til side 184 i denne rapport.

PFA's måltal for bestyrelsen og øvrige ledelsesniveauer samt politik for det underrepræsenterede køn for øvrige ledelsesniveauer

For PFA Holdings og PFA Pensions bestyrelser, som er identiske, var der ved udgangen af 2024 en ligelig kønsfordeling blandt de ti generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer, hvilket er ambitionen, og PFA har derfor ikke opstillet supplerende måltal herfor. Ved en ligelig kønsfordeling forstås i den lovgivningsmæssige terminologi en fordeling på 40/60 procent af henholdsvis kvinder og mænd eller det antal/procent., som ligger tættest på 40 procent.

Måltal for den kønsmæssige fordeling i bestyrelsen i PFA Asset Management er fastsat til 40 procent/60 procent, som skal være opnået senest ved udgangen af 2024.

I koncernens øvrige enheder, som er omfattet af reglerne om kønsmæssig fordeling, er der i bestyrelsen pr. 31. december 2024 en ligelig kønsfordeling, hvorfor der ikke er fastsat supplerende måltal i disse enheder.

Status på opfyldelse af måltal i bestyrelserne ved afslutningen af regnskabsåret 2024

PFA Asset Managements bestyrelse

For PFA Asset Managements bestyrelse var den kønsmæssige fordeling blandt de fire generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer 25 procent/75 procent (1 kvinde/3 mænd) ved udgangen af 2024, dvs. ligelig kønsfordeling i den lovgivningsmæssige terminologi, idet forstås en fordeling på 40/60 procent af henholdsvis kvinder og mænd eller det antal/procent., som ligger tættest på 40 procent. Det fastsatte måltal om en kønsmæssig fordeling på 40 procent/60 procent senest ved udgangen af 2024 er derfor opfyldt. PFA Asset Management vil i løbet af første halvdel af 2025 fusionere ind i PFA Pension, hvorefter måltal for bestyrelsen vil følge dette selskab.

Måltal for det underrepræsenterede køn på de øvrige ledelsesniveauer

PFA Holding, PFA Pension og PFA Asset Management har i alle selskaberne pr. 31. december 2024 en ligelig kønsfordeling på de øvrige ledelsesniveauer. Ved en ligelig kønsfordeling forstås, i den lovgivningsmæssige terminologi, en fordeling på

40/60 procent af henholdsvis kvinder og mænd eller det antal/procent., som kommer tættest på 40 procent uden at overstige 40 procent.

PFA Holding har ikke opstillet måltal for det underrepræsenterede køn på de øvrige ledelsesniveauer, da der også i 2024 har været en ligelig kønsfordeling på de øvrige ledelsesniveauer (3 kvinder/4 mænd) svarende til en fordeling på 43/57 procent.

PFA Pension havde ved udgangen af 2024 en ligelig kønsfordeling på de øvrige ledelsesniveauer (9 kvinder/13 mænd) svarende til en fordeling på 41/59 procent.

PFA Asset Management havde ved udgangen af 2024 en ligelig kønsfordeling på de øvrige ledelsesniveauer (4 kvinder/7 mænd) svarende til en fordeling på 36/64 procent. Det bemærkes, at der er tale om en ligelig fordeling, da det udgør det antal/procent., som kommer tættest på 40 procent uden at overstige 40 procent.

HOLDING	2023	2024	2025	2026	2027
Øverste ledelsesorgan*					
Samlet antal medlemmer	10	10			
Underrepræsenteret køn i pct.	40	40			
Måltal i pct.	40	40			
Årstal for opfyldelse	2023	2023			
Øvrige ledelsesniveauer**					
Samlet antal medlemmer	7	7			
Underrepræsenteret køn i pct.	43 pct.	43 pct.			
Måltal i pct.	40 pct.	40 pct.			

*Øverste ledelsesorgan består af bestyrelsesmedlemmer i PFA Holding, eksklusive medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.

** Øvrige ledelsesniveauer består af koncerndirektionen, samt ansatte i PFA Holding med personaleansvar, som refererer direkte til koncerndirektionen.

Immaterielle nøgleressourcer

PFA er en videnbaseret virksomhed, der primært bygger sin forretningsmodel og konkurrencefordel på viden, ekspertise og intellektuelle ressourcer. PFA's medarbejdere og deres loyalitet er derfor vores primære immaterielle ressource og kilden til værdiskabelse for PFA, som skal sikre økonomisk tryghed, sundhed og bæredygtighed for vores kunder. Medarbejderne er essentielle for, at vores kunder får professionel rådgivning, de rigtige pensions- og sundhedsløsninger samt profitable investeringer. Finanssektoren har høj konkurrence om dygtige medarbejdere, hvilket gør det udfordrende at tiltrække og fastholde kvalificerede medarbejdere. For at imødegå dette investerer PFA i initiativer og fleksible arbejdsformer for at være en attraktiv arbejdsplads.

Dataetik

PFA er som finansiell virksomhed underlagt omfattende lovgivningsmæssige forpligtelser i forhold til datasikkerhed og -beskyttelse, og det er en integreret del af vores kultur og processer, at data behandles sikkert og forsvarligt.

Vi har derudover udformet egne dataetiske principper, som har til formål at agere som kompas, hvor lovgivningen fortsat er umoden, særligt når vi benytter avanceret dataanvendelse og kunstig intelligens.

Principperne er suppleret med en dataetisk politik, som sætter rammen for, hvordan vi arbejder med dataetik. Politikken er et supplement til øvrige datarelaterede politikker i PFA.

På pfa.dk/dataetik ligger PFA's årlige redegørelse for politik for dataetik.

Forventninger til 2025

Vi forventer både næste år og i årene frem en samfundsudvikling, hvor økonomisk tryghed, det gode seniorliv, sundhed og samfundsansvar kommer til at stå højt på agendaen hos vores kunder. Det er derfor også fortsat de strategiske hjørnesten, vi vil sætte kurs efter, og vi ser i 2025 frem til fortsat at skabe øget værdi på disse områder til gavn for vores kunder og samfundet.

Investeringsklima

Vi har et overvejende positivt syn på afkastmulighederne i 2025, om end vi vurderer, at aktieudviklingen kan blive mere moderat og mere volatil end i 2024, da de senere års kraftige kursfremgang gør markederne mere sårbare over for negative overraskelser.

På den positive side tæller, at den globale økonomi, og særligt den amerikanske, stadig er i god gænge med robust vækst, lav arbejdsløshed, behersket inflation og solide indtjeningsforventninger hos selskaberne. Hertil kommer den amerikanske præsident Donald Trumps planer om skattelemper og deregulering, som kan give væksten og selskabernes indtjening et yderligere rygstød.

På den negative side kan bl.a. peges på udfordringerne i Europa, hvor de to største økonomier, Tyskland og Frankrig begge slås med et politisk dødvande, som går ud over den politiske handlekraft. Hertil kommer risici for skærpede handelspolitiske udspil fra Donald Trump, som på sigt kan dæmpe væksten og øge inflationen. Det er dog stadig uklart, hvad der er forhandlingstaktik, og hvad der reelt vil blive omsat til politisk handling.

Geopolitisk er det stadig en urolig og uforudsigelig verden, vi lever i, og valget af Donald Trump har ikke gjort den økonomiske eller politiske sigtbarhed større. Mindskes de geopolitiske spændinger, kan det påvirke handelspolitik, økonomi og aktiemarkeder positivt i 2025 - og omvendt, hvis spændingerne øges.

Trods nævnte usikkerheder tror vi på, at væksten i 2025 fortsat vil være stærk nok til at understøtte positive aktieafkast. Ligeledes ser vi efter det seneste års renteudvikling positivt på obligationerne. Renterne på amerikanske og danske statsobligationer lå ved årsskiftet på henholdsvis 4,6 procent og 2,1 procent og giver fortsat et løbende afkast, som kan afbøde moderate kursfald.

Fusion af PFA Asset Management ind i PFA Pension

Det forventes, at det på generalforsamlingen i marts 2025 bliver vedtaget, at PFA Asset Management fusioneres ind i PFA Pension med regnskabsmæssig virkning pr. 1. januar 2025.

Årets resultat

Årets resultat før skat forventes at blive positivt. Resultatet vil afhænge af udviklingen på de finansielle markeder, udviklingen i levetider, diskonteringskurve og VA-tillæg, og dermed, om der kan indtægtsføres fuld risikoforrentning for genomsnitsrentebestanden. Herudover afhænger årets resultat også af udviklingen i skadeudgifter og initiativer til at forbedre forsikringsresultatet. Det samlede risikoresultat fra dækninger i syge- og ulykkesforsikring samt livsforsikring forventes at være i balance i 2025. Solvensdækningen ventes fortsat at ligge på et tilsvarende højt niveau.

Samfundsansvar

Med udrulningen af den nye forretningsstrategi for 2024 og 2025, Fokuseret kundefællesskab, blev samfundsansvar en af fire hjørnesten i PFA's arbejde, og i februar 2024 foldede vi en ny tilgang til samfundsansvar ud. Vi har i den forbindelse styrket vores fokus på den samlede værdikæde og udvalgt fire konkrete fokusområder for vores indsatser: Økonomisk tryghed, grøn omstilling, sundhed og det gode seniorliv.

I 2024 har vi realiseret en række konkrete initiativer, der bygger videre på PFA's arbejde inden for samfundsansvar ud fra en overordnet ambition om at bidrage til *et tryggere og mere bæredygtigt samfund*.

En dedikeret indsats for ansvarlige, grønne investeringer

PFA's arbejde med ansvarlige, grønne investeringer står overordnet på tre ben: Grønne investeringer, aktivt ejerskab målrettet virksomheder, som vi vurderer kan omstilles, og som sidste udvej frasalg. Der er taget proaktive initiativer på alle tre områder i 2024.

Ser vi først på de grønne investeringer, har PFA i dag investeret ca. 90 mia. kr. i grønne løsninger som fx sol, vindmølleparker, bæredygtige ejendomme og grønne obligationer. En af de investeringer, der er fuldendt i 2024, er investeringen i samlet set 28.000 hektar skov, svarende til et areal på størrelse med Langeland, som forventes at levere både stabile langsigtede afkast og CO₂-fangst.

De kunder, som har et ønske om at investere en større del af deres pensionsopsparing direkte i investeringer med større klimafokus, kan gøre det gennem investeringsproduktet PFA Klima Plus, hvor der er investeringer med lavere CO₂-aftryk og løsninger, som baner vejen for den grønne omstilling. I 2024 har vi i tillæg også åbnet fire nye fonde i vores Du Investerer-univers, som giver kunderne mulighed for at investere i initiativer, der fremmer hhv. biodiversitet, cirkulær økonomi, bæredygtig vandforsyning eller ligestilling og kønsdiversitet. Gennem PFA Klima Plus forvaltede PFA ved udgangen af 2024 19,8 mia. kr. på vegne af 116.600 kunder. Og CO₂-udledningen fra aktieinvesteringerne i produktet var ca. 73 procent lavere end aftrykket fra det globale aktieindeks. Samtidig er der også et stærkt fokus på ansvarlighed i PFA's brede investeringsprodukt PFA Plus, hvor CO₂-udledning i 2024 var ca. 49 procent lavere end aftrykket fra det globale aktieindeks. Vi har for alle vores investeringer stort fokus på at bruge vores stemme aktivt til at skubbe på for omstilling af de selskaber med størst aftryk på samfundet.

Som andet ben i vores indsats tror vi på, at vi gennem målrettet aktivt ejerskab kan være med til at flytte selskaber i en grønnere retning. I 2024 har vi gennemført en betydelig indsats som aktive ejere, hvor vi i tillæg til et stort antal aktionærmøder, mails og telefonopkald har stemt på 402 generalforsamlinger svarende til ca. 95 procent af aktieporteføljens CO₂-aftryk. Vi er stolte over at være en aktiv del af investorinitiativerne Climate Action 100+ og Nature Action 100, hvor en lang række investorer er gået sammen for at presse de selskaber, der globalt set har størst aftryk på klima og biodiversitet, i en grønnere retning. Og i 2024 blev vi udpeget som ledende forhandler over for TotalEnergies. Det har vi opnået, fordi vi gennem flere år har arbejdet målrettet med at opbygge stærke kompetencer på området.

Endeligt som tredje ben i indsatsen, når vi nogle gange til et sted, hvor vi vurderer, at dialog ikke er muligt eller ikke længere fører nogen steder hen. Vi har blandt andet på den baggrund valgt at frasælge investeringer i olie- og gasselskabet Shell i 2024. Efter flere års aktivt ejerskab oplevede vi, at selskabet begyndte at bevæge sig i den forkerte retning, og vi konkluderede derfor, at vi kunne få større effekt ud af at målrette vores aktive ejerskabsarbejde mod andre selskaber.

Mange års arbejde med grønt byggeri bærer frugt

PFA er en af Danmarks største ejendomsinvestorer, og vi har i mange år arbejdet målrettet for at minimere de negative aftryk fra sektoren, som står for en stor del af CO₂-udledningen både i Danmark og globalt. I 2024 er vi bl.a. glade for, at kontorbygningen TRÆ er blevet klar til indflytning i Aarhus. TRÆ er Danmarks højeste byggeri med træ som bærende konstruktion. Genbrug, genanvendelse og cirkularitet har været omdrejningspunkt for byggeriet, som vandt Den Grønne Pris ved Årets Building Awards. Samtidig er 68 af PFA's danske bolig- og erhvervsejendomme til værdi af ca. 15,6 mia. kr. blevet klassificeret som bæredygtige investeringer efter EU's Taksonomiforordning, og vi har tilsluttet os klimainitiativet

Reduction Roadmap 2.0, der arbejder for at skærpe lovkrav, så nybyggeri i Danmark skal leve op til Paris-aftalen. Vi har også lavet en screening af biodiversitetspotentiale på alle vores ejendomme i Danmark og igangsat en aktiv indsats for at øge biodiversiteten på de ejendomme med størst potentiale.

Bedre forebyggelse og kortere vej til sundhedshjælp

Vi arbejder aktivt på at mindske sygdom blandt vores kunder, levere bedre forebyggelse og gøre vejen til hjælp kortere. I 2024 har 143.000 kunder fået hjælp til bedre fysisk og mental sundhed eller modtaget økonomisk støtte gennem deres sundhedssikring hos PFA. Derudover har en lang række kunder modtaget hjælp via fx opkald til PFA's sundheds- og trivselslinje, Online Læge, rådgivning af virksomheder eller gennem PFA's forebyggende indsatser. Og samlet er 1.588 langtidssyge hjulpet tilbage til arbejdsstyrken.

Vi har i 2024 skabt kortere vej til hjælp ved introduktion af Online Fysioterapeut, Online Psykolog, Online Familierådgivning og Online Coach. Herudover har vi vist klare resultater med et nyt AI-værktøj, der ved hjælp af kunstig intelligens gør det nemmere for vores sundhedspersonale at spotte kunder i mistrivsel, som har brug for hjælp og støtte til at komme i fysisk eller mental trivsel igen. Resultaterne fra brugen af værktøjet viser, at risikoen for langtidssygdom kan reduceres med op til 70 procent i den identificerede risikogruppe, og PFA har modtaget flere priser for indsatsen bl.a. hovedprisen ved Finans Impact Award 2024. Det er lykkedes i et tæt samarbejde mellem dedikerede teams af medarbejdere som arbejder med at udvikle brugen af kunstig intelligens, og sundhedsmedarbejdere, som i dagligdagen har kontakten med de berørte kunder. Vi har i forlængelse herfra også bidraget til en ny hvidbog om ansvarlig brug af AI-assistenter i den offentlige og private sektor, som vi tror på, kan skabe store gevinster for vores samlede sundhedsvæsen på sigt.

En inkluderende arbejdsplads skaber bedre trivsel

I 2024 har vi fortsat vores arbejde med at skabe en mere inkluderende arbejdsplads med nye initiativer, der fremmer ligestilling af vores medarbejdere på tværs af etnicitet, seksualitet, køn og kønsidentitet. Vi har lavet en ny vision for medarbejderkultur og samarbejde på tværs af hele PFA. Som noget nyt har vi indført ligestillet barsel for alle forældre uanset køn, hvilket betyder en ret til 25 ugers betalt barsel for alle medarbejdere, der bliver forældre i PFA. Vi har også valgt at styrke vores opmærksomhed på diversitet og inklusion med udpegning af en ny diversitets- og inklusionspartner, så vi kan sikre høj trivsel i PFA for alle medarbejdere. Vi tror på, at ovenstående spiller en væsentlig rolle for, at vi har bevaret det høje niveau fra 2023 i årets engagementsmåling i PFA, hvor den samlede score blev 6,0 på en skala fra 1 - 7.

Samarbejde skaber varige forandringer

At løfte et tungere samfundsansvar kræver, at PFA har et godt samarbejde med mange eksterne parter på tværs af vores værdikæde, som enten deler vores ambitioner, eller kan udfordre os og gøre os klogere på deres perspektiver. Nedenfor er nogle af de initiativer, som vi har sat i gang i 2024.

Vi har oprettet et Ungeråd bestående af unge i aldersgruppen 18–30 år, som skal rådgive og inspirere os om vores tilgang til særligt vores yngre kunder. Ungerådet er en naturlig tilføjelse til vores Kunderåd og Seniorråd, som har eksisteret i en årrække. Vi har også tilsluttet os Science Based Targets initiative (SBTi), fordi vi ønsker at sætte ambitiøse og videnskabelige mål for vores klimaaftryk. Og vi er i fuld gang med at udarbejde og efterfølgende få valideret vores klimamål for netto-nul udledning i 2050. Vi har engageret os i regeringens Klimapartnerskab for Finanssektoren, hvor vi sammen med en række andre aktører fra den finansielle sektor ønsker at komme med råd og input til regeringens klimapolitik for at få fart på den grønne omstilling. I tillæg hertil arbejder vi sammen med en lang række investorer for at maksimere det positive aftryk fra vores aktiviteter som aktive ejere, blandt andet i regi af Climate Action 100+ og Nature Action 100.

Sidst men ikke mindst har vi opdateret indholdet i og processen for opfølgning på vores Code of Conduct (CoC), som gennem styrket og målrettet dialog skal sikre, at PFA's leverandører lever op til vores værdier og krav inden for bl.a. klima, menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder mv.

Gennemsigtig og fokuseret CSRD-redegørelse i år ét

2024 er også året, hvor vi har udarbejdet vores første bæredygtighedsredegørelse i overensstemmelse med EU's Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Vi har brugt vores første redegørelse efter de nye regler som et instrument til at sikre en endnu stærkere integration af bæredygtighed på tværs af PFA's forretning. CSRD-redegørelsen har således været et stort og lærerigt arbejde, hvor vi med afsæt i dobbeltvæsentlighedsanalysen (DVA) har benyttet muligheden for at prioritere i implementeringen af redegørelsen gennem indfasningsmuligheder. Vores mål har været at sikre, at vi i direktivets første år fokuserer vores indsatser og redegørelse på de områder, der har størst betydning for både samfundet og PFA's kundefællesskab. Over de kommende år vil vi løbende forfine og forbedre redegørelsen bl.a. i takt med, at vi får adgang til bedre data fra flere områder i vores værdikæde.

Bæredygtighedsredegørelse

Indholdsfortegnelse

1. Generelle oplysninger	33
--------------------------------	----

Miljøoplysninger

2. Klimaændringer	55
3. Forurening	76
4. Vand- og havressourcer	78
5. Biodiversitet og økosystemer	79
6. Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi	84
7. PFA og EU's Disclosureforordning og Taksonomiforordning	86

Sociale oplysninger

8. Egen arbejdsstyrke	101
9. Arbejdstagere i værdikæden	112
10. Berørte samfund	116
11. Forbrugere og slutbrugere (kunder)	117

Ledelsesoplysninger

12. Virksomhedsadfærd	126
-----------------------------	-----

1. Generelle oplysninger

På de kommende sider kan du læse PFA's bæredygtighedsredegørelse for 2024. Rapporteringen følger for første gang i år EU's direktiv for virksomheders bæredygtighedsredegørelse, Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Rapporteringen starter derfor med generelle oplysninger i henhold til European Sustainability Reporting Standards (ESRS 2), som giver en grundig introduktion til PFA's forretningsmodel, governance, strategi og værdikæde, samt de påvirkninger og finansielle risici og muligheder, der er forbundet hermed. Derudover gives der en beskrivelse af metode og tilgang til udarbejdelsen af PFA's dobbelte væsentlighedsanalyse (DVA). CSRD har sat bæredygtighedsredegørelsen i system og introduceret formkrav. Det betyder, at der kan være nye områder, der rapporteres på, når der sammenholdes med tidligere års samfundsansvarsrapporter, og tilsvarende, at der kan være områder, der ikke længere rapporteres på, da de efter nye regler er vurderet uvæsentlige. Opgørelsesmetoder, og dermed resultat, kan samtidig adskille sig fra andre lovpligtige redegørelser.

Dobbelt væsentlighedsanalysen har gjort det tydeligt, at PFA's påvirkning på omverdenen og omverdenens påvirkning på PFA er markant forskellig for henholdsvis PFA som selskab og PFA's investeringer. For at øge gennemsigtigheden rapporterer vi for de emne-specifikke standarder særskilt på *selskab*, som dækker leverandører, eget domicil, samarbejdspartnere og kunder, og *investeringer*, som dækker PFA's investeringsportefølje.

PFA som *selskab* har væsentlige påvirkninger, risici og muligheder i forhold til ESRS-standarderne klimaændringer (E1), egen arbejdsstyrke (S1), arbejdstagere i værdikæden (S2), forbrugere og slutbrugere (S4) og virksomhedsadfærd (G1). I forhold til vores eget aftryk som selskab, har vi prioriteret grundig rapportering på disse standarder. Det er vurderet, at PFA's *investeringer* har påvirkninger, risici og muligheder i forhold til alle standarder på nær egen arbejdsstyrke (S1). I tråd med vores tilgang til samfundsansvar og fokus på grøn omstilling, samt med henblik på datakvalitet og et 'best effort'-princip, har vi for investeringer prioriteret grundig rapportering på klimaændringer (E1), biodiversitet og økosystemer (E4) og virksomhedsadfærd (G1) det første år, mens det for de øvrige standarder er valgt at gøre brug af de indfasningsmuligheder, der eksisterer.

Af tabel 1 nedenfor fremgår alle standarder, der er fundet væsentlige for PFA som selskab og for PFA's investeringer.

Tabel 1 - Bæredygtighedsemner i CSRD'en

Standard	Side	Væsentlig		Beskrivelse
		Selskab	Investering	
Generelle oplysninger (ESRS 2)	33	✓	✓	Oplysninger om strategi, forretningsmodel, værdikæde, metode og resultat af dobbelt væsentlighedsanalyse.
Klimaændringer (E1)	55	✓	✓	Oplysninger om PFA's påvirkning af klimaet, herunder drivhusgasudledninger, klimarisici og tilpasningsstrategier.
Forurening (E2)	76	✗	(✓)	Dækker rapportering om forurening, herunder luft, vand og jordforurening samt foranstaltninger til at reducere aftryk forbundet med PFA's investeringer.
Vand og havressourcer (E3)	78	✗	(✓)	Omhandler brug og påvirkning af vandressourcer og marine økosystemer fra de aktiver, som PFA investerer i.
Biodiversitet og økosystemer (E4)	79	✗	✓	Omhandler påvirkninger på biodiversitet og økosystemer samt de indsatser, PFA har igangsat.
Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi (E5)	84	✗	(✓)	Dækker ressourceforbrug, affaldshåndtering og cirkulær økonomi relateret til PFA's investeringer.
Egen arbejdsstyrke (S1)	101	✓	N/A	Omfatter ansatte i PFA, herunder arbejdsforhold, medarbejderrettigheder og diversitet. 'Egen arbejdsstyrke' finder kun anvendelse på PFA som selskab.
Arbejdstagere i værdikæden (S2)	112	✓	(✓)	Dækker arbejdsforhold og rettigheder for arbejdstagere i PFA's værdikæde for både selskab og investeringer.
Berørte samfund (S3)	116	✗	(✓)	Dækker PFA's påvirkning af lokalsamfund og sociale forhold.
Forbrugere og slutbrugere (S4)	117	✓	(✓)	Omhandler PFA's påvirkning af vores kunder, herunder kundernes rettigheder, produktansvar, samarbejder og det ansvar, vi har over for vores kunder.
Virksomhedsadfærd (G1)	126	✓	✓	Dækker PFA's adfærd, fx ledelsessystemer, anti-korruption, lobby-aktivitet, virksomhedskultur og risikostyring.

✓: Fundet væsentlig (✓): Fundet væsentlig, indfasningsmuligheder bruges i videst muligt omfang i første år ✗: Ikke fundet væsentlig

Anvendte principper

Bæredygtighedsredegørelsen aflægges efter lov om forsikringsvirksomhed og bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen). PFA er i henhold til dansk lovgivning forpligtet til at overholde European Sustainability Reporting Standards (ESRS-standarderne) fra og med 1. januar 2024.

PFA-koncernen består af PFA Holding A/S (moderselskab) samt datterselskaberne PFA Pension (forsikringsaktieselskab) og PFA Asset Management A/S. Derudover har PFA Pension en række datterselskaber, hvori koncernens ejendoms- og alternative investeringer indgår. Der udarbejdes en konsolideret bæredygtighedsredegørelse for PFA-koncernen, som indgår i ledelsesberetningen i årsrapport for PFA Holding. Bæredygtighedsredegørelsen udarbejdes efter samme konsolideringsprincipper og dækker samme rapporteringsperiode som det finansielle regnskab.

Bæredygtighedsredegørelsen beskriver således forholdene i PFA-koncernen i perioden 1. januar–31. december 2024. Som følge af begrænset datatilgængelighed og -nøjagtighed har det imidlertid været nødvendigt at anvende approksimationer og skøn på en række områder. Som læser af bæredygtighedsredegørelsen er det vigtigt at være opmærksom på sådanne begrænsninger og potentielle unøjagtigheder. Der henvises til afsnit 1.20 vedrørende de anvendte skøn og deraf afledte usikkerheder i bæredygtighedsredegørelsen.

Under de enkelte ESRS-standarder beskrives de væsentlige anvendte rapporteringsprincipper for kvantitative oplysninger, herunder de forudsætninger, approksimationer og skøn, som ledelsen anser for væsentlige for at kunne forstå bæredygtighedsredegørelsen. De steder, hvor der er medtaget sammenligningstal fra tidligere år, er tallene genberegnet i henhold til metoden i CSRD, så der anvendes ensartet opgørelsesmetode. Derfor er der ikke direkte sammenlignelighed til tal rapporteret i årsrapporten for 2023.

Ordliste til bæredygtighedsredegørelse

Nedenfor er en ordliste, som kort forklarer de væsentligste forkortelser og begreber, der introduceres i bæredygtighedsredegørelsen.

Forkortelser og begreber	Forklaring
CSRD	Corporate Sustainability Reporting Directive: EU-direktiv for virksomheders bæredygtighedsredegørelse
DVA	Dobbelt væsentlighedsanalyse: Metode til at forstå både virksomhedens påvirkning på bæredygtighedsforhold i omverdenen, og hvordan bæredygtighedsforhold påvirker virksomheden
EFRAG	European Financial Reporting Advisory Group: Teknisk rådgiver for EU Kommissionen ift. bæredygtighedsredegørelse
ESG	Environment, Social and Governance: Udgør struktureret måde at arbejde med miljø- og klima (E), sociale forhold (S) og ledelsesmæssige forhold (G)
ESRS	European Sustainability Reporting Standards: Europæiske standarder for bæredygtighedsredegørelse om generelle forhold, miljø og klima (E), sociale forhold (S) samt virksomhedsledelse (G), som virksomheder skal rapportere om jf. CSRD
GOV	Governance: Ledelsesprocesser, kontroller og procedurer som håndterer bæredygtighedsforhold
IRO	Impact, Risk and Opportunity: Påvirkninger (I) er positive eller negative på omverdenen. Risici (R) og Muligheder (O) er finansielle risici og muligheder for virksomheden
Nedstrøms	Aktiviteter i værdikæden fra virksomheden til aftagerne (fx kunder)
Opstrøms	Aktiviteter i værdikæden fra aktører (fx leverandører) til virksomheden
SBM	Strategy and Business Model: Strategi og forretningsmodel

1.1 Strategi og forretningsmodel

PFA er et dansk pensions- og livsforsikringselskab, som betjener en bred vifte af virksomheds-, organisations- og privatkunder, kollektivt refereret til som kunder. Vi har ca. 1,3 mio. kunder, hvilket gør os til Danmarks største pensionsselskab. Ved udgangen af 2024 er vi 1.484 ansatte (antal personer) i Danmark. For en opgørelse af gennemsnitligt antal fuldtidsansatte (FTE), se tabel 16 i afsnit 8.3.

Vi forvalter kundernes pensionsmidler gennem vores investeringsselskab PFA Asset Management (PAM) med henblik på at skabe de bedst mulige risikojusterede afkast og økonomisk tryghed. De samlede aktiver under forvaltning udgør ultimo 2024 ca. 690 mia. kr., og pensions-, formue- og sundhedsrådgivning er en central del af forretningsmodellen. Samtidig har PFA en række samarbejdspartnere, fx Letpension, hvor privatkunder og selvstændige erhvervsdrivende har mulighed for at oprette en pensions- og livsforsikringsaftale og en sundhedsforsikring i PFA.

PFA's strategi 'Fokuseret kundefællesskab' blev lanceret i 2023 og løber over en toårig periode. Strategien har PFA's kunder i fokus og består af fire hjørneste: økonomisk tryghed, sundhed, det gode seniorliv og samfundsansvar. I forlængelse af lanceringen af den nye strategi offentliggjorde PFA i februar 2024 en ny tilgang til samfundsansvar. Den tager afsæt i, at det er gennem kerneforretningen, at PFA kan gøre den største positive forskel for samfundet. Der er konkret identificeret tre fokusområder, som overlapper med forretningsstrategien: økonomisk tryghed, sundhed og det gode seniorliv. I tillæg til dette identificerede vi grøn omstilling som et område, der er afgørende for, at PFA bidrager til et tryggere og mere bæredygtigt samfund, og at kunderne kan gå på pension i en fremtid, de kan glæde sig til.

Udover de fire fokusområder har vores tilgang til samfundsansvar indbygget et bredt fokus på negative og positive aftryk gennem vores værdikæde, hvor vi arbejder med vores leverandører, medarbejdere, investeringer, samarbejdspartnere og kunder. Vi stræber med andre ord efter at integrere bæredygtighed i alle aspekter af vores forretningsmodel, herunder investeringer, produktudvikling og kundeservice. Læs mere om PFA's forretningsstrategi i afsnit 1.2 nedenfor.

PFA tilbyder produkter og services inden for fire overordnede kategorier, som relaterer sig til PFA's strategi. Nedenfor er det uddybet, hvilke af vores produkter, der relaterer sig til PFA's mål for samfundsansvar:

- Pensionsopsparings- og investeringsprodukter:** PFA's pensionsopsparings- og investeringsløsninger skaber et finansielt fundament for PFA's kunder gennem livet og særligt, når de går på pension. Samtidig med at PFA har stort fokus på den grønne omstilling og ESG-faktorer i vores generelle pensionsprodukter, har vores kunder med markedsrente mulighed for selv at vælge at placere deres opsparing i PFA Klima Plus, hvis de vil investere i et produkt, der har et endnu stærkere klimafokus og bl.a. lavere CO₂-aftryk, se uddybning under E1 Klimaændringer. Derudover introducerede PFA i 2024 fire nye fonde med hver deres bæredygtighedsfokus: bæredygtig vandforsyning, cirkulær økonomi, biodiversitet og ligestilling. Se mere på pfa.dk/du-investerer.
- Forsikringsprodukter:** PFA leverer forsikringsprodukter til dækning ved dødsfald, dækning ved tab af erhvervsevne og sikring af indbetaling til pensionsopsparing ved nedsat erhvervsevne, dækning ved visse kritiske sygdomme samt behandling af helbredsproblemer. Således er forsikringsløsningerne en vigtig del af at skabe økonomisk tryghed for PFA's kunder gennem hele livet. PFA tilbyder desuden forebyggende sundhedsydelser i form af indsatser og behandlinger, som kan hjælpe pensionskunden med at komme hurtigere tilbage til arbejdslivet og forebygge langtidsfravær. Disse ydelser er tæt knyttet til PFA's hjørneste for økonomisk tryghed, sundhed og det gode seniorliv.
- Rådgivning og service:** PFA leverer rådgivnings- og serviceydelser med henblik på, at kunderne så vidt muligt får tilpassede pensionsløsninger, overblik over opsparings- og forsikringsløsninger, en systematisk tilkendelsesproces ved skader og et veltilrettelagt udbetalingsforløb. Rådgivningen er segmenteret efter kundernes livssituation og økonomiske forhold, hvilket fremmer økonomisk tryghed, sundhed og det gode seniorliv.
- Ikke-finansielle services:** PFA leverer rådgivning og information til kunderne om, hvordan de kan tilrettelægge senkarriere og livet efter pensionering. I forlængelse af det udvikler og leverer PFA også relevante ikke-finansielle ydelser og services. Det gælder bl.a. fortrinsret til PFA-boliger, herunder kollegier og seniorboligkoncepter mv., samt tilbud om henvisning til skadesforsikringer og tilkøb af velfærdsydelser via PFA's strategiske samarbejdspartnere.

1.2 Strategiens og forretningsmodellens påvirkninger på bæredygtighedsforhold

Strategien har sit tyngdepunkt i de fire ovennævnte hjørneste, som hver især bidrager til en positiv og mere bæredygtig samfundsudvikling. PFA arbejder i den forbindelse aktivt for, at produkter og ydelser er designet til at imødekomme komplekse samfundsmæssige udfordringer såsom stigende mangel på arbejdskraft og nye sundhedsudfordringer. Det stiller krav til innovation inden for fx sundhedsforsikringer, der kan forbedre mulighederne for behandling og støtte den mentale sundhed.

Et centralt fokus for PFA er, at afkastkravene fra vores kunder går hånd i hånd med nødvendigheden af at reducere CO₂-aftrykket i vores investeringsportefølje. Det globale skift mod en lavemissionsøkonomi kan påvirke værdien af visse investeringer, særligt i sektorer som energi og industri. Det kræver en grundig risikostyring og en fremadskuende investeringsstrategi. For at imødekomme denne udfordring har vi forpligtet os til at opnå netto-nul CO₂-udledning fra den samlede investeringsportefølje senest i 2050, hvilket er i tråd med Parisaftalens mål.

Som nævnt er PFA's forretningsmodel og strategi blandt andet fokuseret på at skabe økonomisk tryghed for vores kunder. Det indebærer, at PFA udnytter sine investeringskompetencer og stordriftsfordele til at investere kundernes pensionsopsparing med henblik på at sikre attraktive afkast til lave omkostninger. Derudover skaber PFA værdi gennem professionel rådgivning inden for pension, formue og forsikring. Når kunder med forsikringsdækning – fx en helbredssikring – gør brug af PFA's ydelser relateret til dette, er PFA samtidig med til at øge sundhed, trivsel og økonomisk tryghed for vores kunder og deres familier.

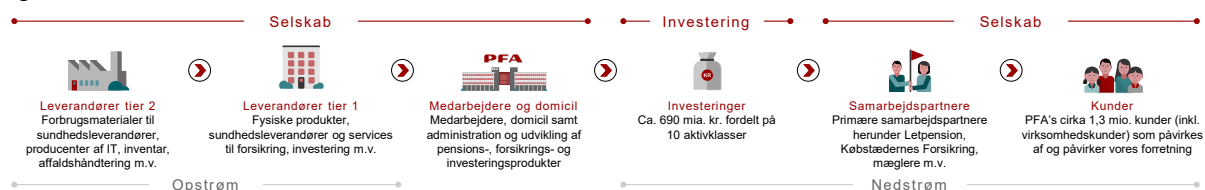
Vores primære input, som er afgørende for at yde størst mulig værdi til kunderne, er lokaliseret både opstrøms og nedstrøms. Opstrøms input inkluderer bl.a. IT-produkter og ydelser samt PFA's sundhedsbehandlernetværk, mens nedstrøms input består af kundernes indbetalinger til pension og forsikringer samt afkast på investeringerne.

I PFA er kunderne desuden del af et kundefællesskab, hvor de kan få del i overskuddet via PFA KundeKapital. PFA KundeKapital muliggør, at størstedelen af overskuddet kan sendes videre til kundernes opsparing. Et andet output er vores helbredssikringsprodukt, som muliggør, at vores kunder har adgang til støtte og gode sundhedsløsninger, når behovet opstår.

1.3 Aktiviteter i værdikæden omfattet af bæredygtighedsredegørelsen

Nedenfor beskrives PFA's værdikæde og de påvirkninger, risici og muligheder (IRO'er), som vi har identificeret i vores DVA, og som danner grundlaget for rapporteringen. PFA's værdikæde er defineret ud fra opstrøms- og nedstrømsaktiviteter, der er kategoriseret som hørende til enten PFA som selskab eller PFA's investeringer, se figur 1 nedenfor. Opdelingen skyldes, at PFA som selskab har hovedparten af værdikæden i Danmark, mens PFA's investeringer har et globalt aftryk gennem de aktiver, der investeres i.

Figur 1 – PFA's værdikæde

PFA's værdikæde består opstrøms af en række leverandører og underleverandører af sundhedsydelser, IT (software og hardware), drift og forbrug på kontorerne samt leverandører til PFA's ejendomme og forskellige typer af rådgivere. Centralt i værdikæden er PFA, som repræsenterer medarbejderne på de tre kontorer i Danmark, samt de pensions-, forsikrings- og investeringsprodukter og ydelser, der udbydes. Nedstrøms er vores investeringsportefølje, som består af ca. 690 mia. kr. under forvaltning og er fordelt på flere aktivklasser (aktier, obligationer, ejendomme, infrastruktur mv.). Nedstrøms er ligeledes vores samarbejdspartnere, herunder Letpension og Købstædernes Forsikring, samt ikke mindst vores ca. 1,3 mio. kunder. Særligt ved PFA's værdikæde er, at de af PFA's kunder, som har en helbredssikring, møder vores sundhedsleverandører direkte i forbindelse med behandling. Det har indflydelse på, hvordan vi arbejder med begge grupper ift. IRO'er.

PFA har afgrænset sin værdikæde til leverandører i andet led ud fra en risikobaseret tilgang. Værdikæden er afgrænset til de områder, hvor vi vurderer, at PFA skaber værdi og bruger ressourcer, samt de geografiske områder PFA opererer i.

PFA's bæredygtighedsredegørelse er en konsolideret rapportering for PFA-koncernen 2024, jf. organisationsdiagrammet på side 182.

1.4 Interessenters syn på bæredygtighedsforhold

Vi betegner PFA som et kundefællesskab, og de vigtigste interessenter er vores kunder, medarbejdere, bestyrelse og det omgivende samfund. Vi indsamler perspektiver fra virksomheds-, organisations- og privatkunder gennem PFA's kunderåd, seminarer og rådgivningssituationer. Kunderådet består af PFA's største virksomheds- og organisationskunder og fungerer som et vejledende organ, der hjælper PFA med at få indsigt i kundernes ønsker og behov. Input og synspunkter fra vores medarbejdere er en forudsætning for, at vi kan skabe værdi inden for vores strategiske hjørnesteen. For at sikre inddragelse af vores medarbejderes interesser, synspunkter og rettigheder har PFA årlige engagementsmålinger, som giver medarbejderne mulighed for at evaluere PFA som arbejdsplads.

Vi er i PFA bevidste om, at vi har mulighed for at påvirke arbejdstagere i værdikæden gennem vores strategi og forretningsmodel. For at kunne håndtere og mitigere PFA's potentielle påvirkninger på arbejdstagere i leverandørkæden har vi udarbejdet et ledelsessystem, hvor vi på sigt skal indsamle perspektiver fra leverandørerne. Se mere i S2 Arbejdstagere i værdikæden. PFA's bestyrelse godkender og tager løbende stilling til strategi og forretningsmodel med henblik på at skabe mest mulig værdi og tryghed for kunderne. Det er vigtigt, at vi i PFA forholder os til det samfund, vi opererer i, da vores værdikæde har både positive og negative påvirkninger på samfundet. Derfor engagerer vi os i relevante samfundsdebatter for at styrke økonomisk tryghed, sundhed og det gode seniorliv i Danmark, samt fremme den grønne omstilling.

I forbindelse med udarbejdelsen af PFA's dobbelt væsentlighedsanalyse (DVA) udførte vi 17 strukturerede interviews med forskellige nøgleinteressenter, som repræsenterer egne ansatte, kunder, borgere, politikere og investorer. De gennemførte interviews har givet en god forståelse for vores nøgleinteressenters forskellige perspektiver på PFA's påvirkninger, risici og muligheder. Ser man på tværs af svarene, er det afgørende for de fleste af PFA's interessenter, at vi tager et socialt ansvar i forhold til vores kunder, de sundhedsydelser og den rådgivning, som vi tilbyder. Alle interessenter peger på, at klima er den vigtigste miljøindsats efterfulgt af biodiversitet. Og der er en generel forventning om, at PFA har "orden i eget penåhus", når det kommer til virksomhedsadfærd. Svarene er afspejlet i resultatet af DVA'en. PFA's bestyrelse, koncerndirektion og udvalg bliver løbende oplyst om primære interessenters perspektiver på PFA's positive og negative påvirkninger.

1.5 Dobbelt væsentlighedsanalyse - Væsentlige påvirkninger, risici og muligheder

I overensstemmelse med PFA's tilgang til samfundsansvar og de krav, som CSRD stiller til udarbejdelsen af DVA'en, har PFA vurderet sine væsentlige IRO'er ud fra et værdikædeperspektiv. I vurderingen af tidshorisonter har PFA anvendt samme definition som angivet i standarden for generelle krav til bæredygtighedsredegørelsen. I tabel 2 nedenfor viser vi resultatet for hhv. *selskab* og *investeringer*. Som det fremgår af tabellen, er klimaændringer, egen arbejdsstyrke, arbejdstagere i værdikæden, forbrugere og slutbrugere (kunder) og virksomhedsadfærd vurderet som væsentlige for *selskab*, mens samtlige standarder, som er relevante for værdikæden, vurderes at være væsentlige for vores investeringsportefølje. Begrundelsen for de enkelte standarders væsentlighed er beskrevet nedenfor, og anvendte principper indgår i besvarelsen af de enkelte standarder hvor relevant. Hvis der ikke er nævnt enhedsspecifikke IRO'er nedenfor, har PFA fulgt oplysningskravene i bæredygtighedsstandarderne.

Tabel 2 - Oversigt over væsentlige rapporteringsstandarder for hhv. selskab og investeringer

Rapporteringsstandard	Selskab	Investeringer
Klimaændringer (E1)	Væsentlig	Væsentlig
Forurening (E2)	Ikke væsentlig	Væsentlig
Vand og havressourcer (E3)	Ikke væsentlig	Væsentlig
Biodiversitet og økosystemer (E4)	Ikke væsentlig	Væsentlig
Cirkulær økonomi (E5)	Ikke væsentlig	Væsentlig
Egen arbejdsstyrke (S1)	Væsentlig	N/A
Arbejdstagere i værdikæden (S2)	Væsentlig	Væsentlig

Berørte samfund (S3)	Ikke væsentlig	Væsentlig
Forbrugere og slutbrugere (S4)	Væsentlig	Væsentlig
Virksomhedsadfærd (G1)	Væsentlig	Væsentlig

1.5.1 Resultat af væsentlighedsanalyse for PFA's investeringer

Alle standarder (E1, E2, E3, E4, E5, S2, S3, S4, G1)

PFA's væsentligste aktuelle og potentielle negative påvirkninger er størst i nedstrømsværdikæden gennem PFA's investeringer. Som investor har PFA væsentlig påvirkning på alle emne-specifikke standarder relateret til investeringsværdikæden i kraft af PFA's investeringer på ca. 690 mia. kr., som er eksponeret til den globale økonomi på tværs af stort set alle sektorer.

Vi har vurderet miljømæssige standarder højest på væsentlighed grundet den globale karakter af de miljømæssige standarder, og fordi vi generelt har mest data, som demonstrerer en egentlig påvirkning på disse standarder. Af disse har vi vurderet, at 'klimaændringer' samt 'biodiversitet og økosystemer' er de vigtigste miljømæssige standarder grundet omfanget af de relaterede problemer, det globale aftryk og begrænsede muligheder for genopretning. Dernæst kommer 'ressourceanvendelse og cirkulær økonomi', som er et tværgående emne, der påvirker alle brancher, efterfulgt af standarderne 'vand- og havressourcer' og 'forurening'. Hvad angår sociale og governance standarder er disse vurderet væsentlige, men med lavere påvirkningsscore. Det skyldes, at vi ikke nødvendigvis kan identificere konkrete påvirkninger for alle under-emner, men vi kan heller ikke udelukke dem fra et investeringsperspektiv. PFA har vurderet, at vi har en positiv påvirkning på alle standarder i kraft af vores aktive ejerskabsindsatser. Uddybning af påvirkningen inden for de enkelte standarder fremgår nedenfor ved gennemgangen af centrale IRO'er. Generelt forventer PFA at have påvirkninger, så længe investeringsporteføljen er bredt eksponeret til den globale økonomi. PFA's investeringsstrategi og Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab revurderes årligt.

PFA vurderer finansiell væsentlighed ved at analysere bæredygtighedsrisici og deres potentielle, finansielle tab for investorer. Vi anvender en risikobaseret tilgang, hvor aktiver under forvaltning (AUM) ved udgangen af 2023 har været brugt som referencepunkt. PFA vurderer, at aktieinvesteringer generelt indebærer større bæredygtighedsrisici end virksomhedsobligationer, og at diversificering på tværs af aktivklasser, geografier og industrier hjælper med at reducere potentielle finansielle tab. PFA anvender en scoringsmetode til at vurdere finansiell væsentlighed, hvor en kombination af risikoscore og sandsynlighedsscore (med anvendelse af 10-årig tidshorisont) afgør, om et emne er finansielt væsentligt. For at fastsætte sandsynlighedsscoren vurderes den forventede tidsramme for, hvornår en risikobegivenhed kan forekomme.

PFA har alene identificeret tilpasning til og modvirkning af klimaændringer som finansielt væsentlige risici for vores investeringsportefølje (plan, handlinger og mål uddybes under standarden E1 Klimaændringer). Med udgangspunkt i strategien forholder PFA sig til de kommercielle muligheder forbundet med vores væsentlighedsanalyse. Det kan både være attraktive investeringer og/eller handlinger inden for aktivt ejerskab, der har til formål at mitigere påvirkninger og/eller fremme muligheder inden for bæredygtighedsstandarderne. Relevante muligheder analyseres nærmere og eksekveres, hvis de understøtter kundernes behov og stemmer overens med PFA's strategiske, kommercielle og samfundsmæssige ambitioner.

Generelt udøver PFA aktivt ejerskab bredt i forhold til negative påvirkninger på tværs af klima og miljø, sociale forhold og god virksomhedsadfærd. Vi søger at afdække disse negative påvirkninger igennem vores investeringsprocesser, herunder screeninger før og efter investeringstidspunktet i forhold til PFA's Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab. Inden for aktivt ejerskab vægtes ressourcer til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer i tråd med vurderingen af området som finansielt væsentlig. Den overordnede tilgang til håndtering af væsentlige standarder vurderes som robust baseret på ovenstående.

1.5.2 Resultat af væsentlighedsanalyse for PFA som selskab

Det forventes, at PFA's påvirkninger er til stede, så længe PFA har kontorer, medarbejdere, leverandører og kunder. Når PFA's nuværende strategi udløber, vil vi revurdere strategiens modstandsdygtighed over for væsentlige IRO'er.

Klimaændringer (E1)

PFA har som kontorfunktion i Danmark en relativ lav direkte negativ påvirkning på klimaændringer, mens PFA's leverandører generelt vurderes at have et højere klimaaftryk gennem deres energiforbrug og produkter. På trods af at arbejdet med mitigerende af PFA's klimapåvirkninger og energiforbrug som selskab ikke er vurderet til at have væsentlige risici eller muligheder tilknyttet, vurderer PFA stadig, at standarden er relevant. Derfor arbejder vi målrettet på at nedbringe eget aftryk igennem fastsatte målsætninger. Dertil kommer, at vi i PFA tidligere har rapporteret på klimaaftryk af egen drift, såvel som grøn omstilling - med særligt fokus på klima - er et fokusområde inden for PFA's tilgang til samfundsansvar.

Egen arbejdsstyrke (S1)

Standarden for egen arbejdsstyrke (egne medarbejdere) er vurderet som væsentlig både fra et påvirkningsperspektiv og et finansielt perspektiv. PFA har som nævnt 1.484 medarbejdere (antal ansatte) i Danmark, og PFA kan dermed have en potentiel negativ påvirkning på arbejdsforhold, ligestilling, privatliv og databeskyttelse. Samtidig har PFA gode muligheder for positive påvirkninger på egne medarbejdere gennem en række tiltag, som går ud over national lovgivning. Medarbejderne er en vigtig del af PFA's forretningsmodel og en forudsætning for, at PFA kan være det bedste sted at gå på pension for kunderne og gøre en positiv forskel i samfundet.

Standarden S1 er desuden vurderet finansielt væsentlig for PFA. Udover at medarbejderne er afgørende for PFA's finansielle resultater, er det primært på grund af eksisterende cyber- og informationssikkerhedsrisici på persondata, som også vil være gældende fremover.

Arbejdstagere i værdikæden (S2)

Leverandører er en væsentlig del af PFA's opstrømsværdikæde. De er udvalgt for at understøtte PFA's strategi og forretningsmodel, og de er dermed indirekte forbundet til PFA. PFA har vurderet den potentielle negative påvirkning på arbejdstagere i værdikæden på leverandørkæden i første og andet led på et aggregeret sektorniveau. Størstedelen af PFA's leverandører i første led befinder sig i Danmark, hvorfor potentielle negative påvirkninger er blevet vurderet til lav sandsynlighed. De fleste leverandører i andet led befinder sig uden for Danmarks grænser, og der er for de flestes vedkommende større sandsynlighed for potentielle negative påvirkninger på menneske- og arbejdstagerrettigheder. Der er ikke fundet signifikant risiko for børnearbejde eller tvangsarbejde i analysen af PFA's nærmeste værdikæde.

Når PFA fx køber IT-udstyr, installerer solceller på taget af hovedkontoret og omstiller bilflåden til elbiler, er vi indirekte forbundet til de menneske- og arbejdstagerrettigheder længere ude i værdikæden, som er udfordret i omstillingen til et lavemissionssamfund. PFA har ikke identificeret væsentlige positive påvirkninger på ansatte i leverandørkæden, og S2-standardens er vurderet til ikke at have en væsentlig finansiell påvirkning på PFA. Vi forventer ikke, at dette ændrer sig i de kommende år.

Forbrugere og slutbrugere (kunder) (S4)

PFA's kundefællesskab er fundamentet for PFA's forretningsmodel og strategi. Risikoen for at PFA har negative påvirkninger på kunderne er primært relateret til: krænkelse af retten til privatliv, fejlagtig eller manglende information ifm. rådgivning, manglende kvalitet i behandling via sundhedsleverandørnetværk samt manglende ligestilling. Vi har desuden en række positive påvirkninger på vores kunder. Det gælder både i forhold til PFA's strategiske hjørneste (økonomisk tryghed, sundhed og det gode seniorliv) og i de projekter, som PFA løbende arbejder på - fx anvendelsen af kunstig intelligens (AI) til at identificere kunder med høj risiko for at blive langtidssygemeldt. Da disse områder ikke passer direkte på de prædefinerede ESRS-standarder og underemner, har PFA indarbejdet enhedsspecifikke oplysninger på fornævnte områder.

Standarden S4 er desuden vurderet som finansielt væsentlig. Det skyldes eksisterende risici relateret til informationssikkerhed på persondata, kundekommunikation og risici ved manglende overholdelse af GDPR. Væsentlige IRO'er kan både henføres til PFA's opstrømsværdikæde hos sundhedsleverandørerne, PFA's eget hus (fx hos rådgivnings- og sundhedscenteret) og slutteligt nedstrøms i relation til samarbejdspartnere.

Virksomhedsadfærd (G1)

Standarden for virksomhedsadfærd favner bredt og omfatter både organisationskultur, whistleblower-ordning, lobbyarbejde, leverandørstyring samt anti-korruption og bestikkelse. PFA har vurderet, at vi har IRO'er inden for alle ovennævnte områder. Dermed er de potentielle påvirkninger og risici relateret direkte til PFA's forretning og til værdikæden.

PFA er en del af finanssektoren i Danmark, og sektoren er kraftigt reguleret ved lov. Det betyder, at PFA i en årrække har haft stort fokus på at sikre robuste processer, der skal forebygge og identificere korrupsion og bestikkelse både i PFA og i leverandørkæden. PFA har desuden indarbejdet enhedsspecifikke oplysninger vedrørende skattebetalinger.

I standarden G1 er nogle underemner samtidig vurderet som finansielt væsentlige, og i tillæg til dem har PFA vurderet, at vi har enhedsspecifikke risici under G1. Dette er primært på grund af eksisterende risici ift. overtrædelser af gældende lovgivning, fx på GDPR og hvidvask, samt risiko for cyberangreb og kompromitteret informationssikkerhed i PFA.

1.6 Proces og metode for analyse af påvirkningsvæsentlighed

PFA udarbejdede sin DVA i løbet af 2023 og 2024, hvor der var nedsat en central arbejdsgruppe med repræsentanter fra selskabsdelen og investeringsområdet. I løbet af processen har arbejdsgruppen involveret relevante interne interessenter, og resultaterne er blevet præsenteret for intern revision, compliance og risikostyring, jura og koncerndirektion.

Først blev der lavet en påvirkningsanalyse for hele værdikæden, hvorefter der blev lavet en finansiell væsentlighedsanalyse af risici og muligheder for PFA. PFA har fulgt formkravene i ESRS 1 og 2 til udarbejdelsen af vores DVA og har taget udgangspunkt i European Financial Reporting Advisory Groups (EFRAG's) tre retningslinjer: implementeringsguide for DVA, værdikædeimplementering samt oversigtsark med oplysningskrav og datapunkter.

For at sikre en konsistent metode til at identificere potentielle eller aktuelle negative påvirkninger valgte PFA at tage udgangspunkt i de skalaer for alvorsgrad, som var en del af EFRAG's første metodeudkast. Vi lagde yderligere et lag på skalaerne for at gøre dem relevante i en PFA-kontekst. For alle emner, underemner og under-underemner blev væsentlighedsgraden vurderet på en skala fra 0-5 på tre områder: størrelse, omfang og uoprettelig karakter. PFA har brugt de samme skalaer på tværs af selskab og investering. Hvad angår positive påvirkninger, er de vurderet på størrelse og omfang for aktuelle positive påvirkninger.

Hvis et emne, underemne eller under-underemne - på tværs af de tre områder - samlet scorede 8 eller derover ud af 15 mulige, er det fundet væsentligt for PFA. Derefter blev sandsynlighed og tidsdimension for de væsentlige påvirkninger vurderet. Hvis et emne, under-emne eller under-underemne scorede under 8, men er en del af PFA's eksisterende arbejde eller en fundamental del af PFA's strategi, så er emnet og/eller standarden alligevel vurderet væsentlig. Dette gør sig gældende for E1 Klimaændringer på selskabsniveau.

På investeringsområdet har der fra start været stort fokus på at identificere potentielle og aktuelle påvirkninger. På trods af at PFA er forankret i Danmark og udelukkende har danske kunder, er investeringsporteføljen eksponeret globalt i mange forskelligartede sektorer med iboende risici for negative indirekte påvirkninger på og positive muligheder for mennesker og samfund på tværs af alle emne-specifikke standarder.

I vores arbejde med at identificere PFA's væsentlige IRO'er gjorde vi brug af en række interne og eksterne ressourcer. Vi tog udgangspunkt i PFA's strategi 'Fokuseret Kundefællesskab', de fire hjørneste og fire underliggende strategispør, eksisterende politikker, retningslinjer og positionspapirer, data fra investeringsområdet, tidligere bæredygtighedsredegørelser og udmeldte mål for PFA's samfundsansvar. Derudover supplerede vi med eksterne rammeværk, analyser og rapporter om finanssektoren med særligt fokus på pensionssektoren.

PFA udførte også interviews med interne og eksterne interessenter for at kvalificere det foreløbige resultat af PFA's DVA. De eksterne interessenter var fx store virksomhedskunder, en NGO, aktører i finanssektoren og flere fra det politiske system.

Der er niveauforskelle i graden af detaljer i de antagelser, der er lavet for påvirkninger. For investeringsområdet tog vi udgangspunkt i de noterede aktiver på porteføljeniveau og ekstrapolerede derefter resultatet til de andre aktivklasser. På selskabsniveau er detaljeniveauet i gennemsnit højere for påvirkninger, mens det i opstrømsværdikæden er generiske betragtninger på sektorniveau med udgangspunkt i, at vores primære leverandører befinder sig i Danmark. PFA har i de fleste tilfælde underbygget sine analyser med eksterne kilder.

1.7 Proces og metode for analyse af finansiell væsentlighed

Efter påvirkningsanalysen fortsatte vi med den finansielle væsentlighedsanalyse. Her brugte vi forskellige skalaer til at vurdere finansiell væsentlighed for hhv. selskab og investeringer givet forskellighederne i at have ca. 690 mia. kr. under forvaltning hhv. drift af en rådgivnings- og forsikringsvirksomhed. Dette valg blev truffet for at være transparent om

finansiell væsentlighed på selskabsniveau, da værdierne for selskab ikke er sammenlignelige med de ca. 690 mia. kr., som forvaltes i investeringsområdet.

For at vurdere finansiell væsentlighed for selskabsdelen tog vi udgangspunkt i eksisterende, registrerede risici i PFA's fire risikokategorier: finansielle, operationelle, forsikringsmæssige og kommercielle risici. PFA's bæredygtighedsrelaterede risici er alle registreret i kategorien 'operationelle risici'. Derefter kortlagde vi alle eksisterende risici på ESRS-emne, underemne og under-underemne niveau. For at vurdere den finansielle væsentlighed tog vi udgangspunkt i PFA's eksisterende metode til at konsolidere risici. PFA har vurderet sandsynlighed, omfang og natur af effekterne af de identificerede risici ved at beregne en samlet risikoscore baseret på sandsynlighed og konsekvens. Risici med en økonomi- eller omdømmescore på større end eller lig 9, eller en lovgivningsscore på større end eller lig 6, anses som finansielt væsentlige. De væsentlige risici blev grupperet på standardniveau, og derpå beregnede vi en gennemsnitlig score. For at sikre sammenlignelighed og transparens omregnede vi alle risici til en værdi, som viser det samlede økonomiske tab pr. 12 måneder.

Som en del af analysen har PFA vurderet forbindelsen mellem påvirkninger og afhængigheder i relation til risici og muligheder. Dette materialiserer sig fx i forbindelse med vores kunder. Mange af de finansielle risici knytter sig til vores kunder, hvor områder som GDPR, cybersikkerhed og adgang til korrekt information har stor betydning for PFA's kunder, og dermed også for PFA. Samtidig er der også muligheder forbundet med at øge kundebasen. Derudover har PFA en stor påvirkning på og samtidig en afhængighed af egne medarbejdere, hvor der også er en række risici og muligheder tilknyttet. Mulighederne, som indgår i PFA's DVA, tager udgangspunkt i PFA's nuværende forretningsstrategi 'Fokuseret kundefællesskab', og de er derfor defineret af koncerndirektionen og integreret i udvikling og drift af forretningen.

For investeringsområdet brugte vi identificerede porteføljerisici til at kvalificere den finansielle væsentlighed på porteføljeniveau. PFA's tilgang til finansiell væsentlighed indebærer en systematisk vurdering af bæredygtighedsrisici og potentielle finansielle konsekvenser for investorer. Processen starter med en vurdering af de påvirkninger, som bæredygtighedsemner kan have, og derefter vurderes, om disse emner er finansielt væsentlige. PFA anvender en risikobaseret tilgang, hvor fokus er på potentielle finansielle tab, som kan opstå, hvis bæredygtighedsrisici materialiserer sig. Der er taget udgangspunkt i aktiver under forvaltning ved udgangen af 2023 som referencepunkt for at evaluere væsentligheden af risici.

1.8 Integration af påvirkninger, risici og muligheder i de overordnede risikostyringsprocesser

Bæredygtighedsrelaterede risici håndteres og prioriteres på samme måde som andre identificerede risici i PFA's risikostyringsystem. PFA har en veletableret risikostyringsproces, og de registrerede risici har været en bærende del af den finansielle væsentlighedsanalyse for PFA som selskab. PFA forventer over de næste år at arbejde på at forfine den finansielle væsentlighedsanalyse, så der også bliver taget højde for risici, som er tættere koblet til vores påvirkninger. For PFA's investeringer er der brugt identificerede porteføljerisici til at kvalificere den finansielle væsentlighed på porteføljeniveau. Investeringsområdet i PFA har arbejdet med at reducere potentielle og aktuelle negative påvirkninger i investeringsaktiverne i flere år. Det betyder, at arbejdet med at identificere, vurdere og håndtere negative påvirkninger er en integreret del af områdets forretningsgange og risikostyring.

Indeværende DVA er PFA's første, hvilket betyder, at metode og proces har ikke været ændret siden forrige rapporteringsperiode. PFA forventer at genbesøge sin DVA i forbindelse med årsrapporten for 2025. Hvis der sker signifikante ændringer i PFA's strategi eller forretningsmodel, vil der blive foretaget en ny analyse.

1.9 Håndtering af påvirkninger, risici og muligheder

Det vurderes, at PFA's strategi og forretningsmodel er modstandsdygtig i forhold til at kunne håndtere IRO'erne identificeret i DVA'en. De af PFA identificerede påvirkninger – både positive og negative – er for størstedelen afledt af PFA's nuværende strategi og forretningsmodel, og de er dermed indarbejdet i politikker og retningslinjer i 2024, hvis de ikke allerede var indarbejdet tidligere. PFA udarbejder minimum én gang årligt en 'Own Risk and Solvency Assessment' (ORSA-rapport), som indeholder en vurdering af alle PFA's væsentligste risici, som efterfølgende rapporteres til Finanstilsynet. ORSA-rapporten indeholder bl.a. en kvantitativ vurdering af PFA's største finansielle risici.

Af ORSA-rapport 2024 fremgår det, at PFA anser klimarisici som de største bæredygtighedsrisici, der kan påvirke værdien af investeringerne negativt. Det skyldes en anerkendelse af, at klimarelaterede risici indbefatter finansielle markedsrisici, da global opvarmning og de heraf afledte klimaændringer kan påvirke selskabers finansielle performance og dermed risiko/afkast-profilen for de værdipapirer, selskaberne udsteder. ORSA-rapport 2024 medtager derfor en vurdering af klimarisici baseret på en række stress på investeringsaktiverne vedrørende klimatilpasning. Samlet vurderer PFA

risikoniveauet for klimarisici til at være lavt. Tilsvarende gælder for øvrige vurderede bæredygtighedsrisici. Der følges løbende op på udviklingen i PFA's samlede risikobillede, herunder på bæredygtighedsrisici.

Store dele af PFA's organisation arbejder allerede på PFA's muligheder, som primært relateret sig til det sociale område for medarbejdere og kunder.

1.10 Sammensætning af bestyrelse, koncerndirektion og revisions-, aflønnings- og investeringsudvalg

PFA's administration, ledelse og tilsynsorganer består af bestyrelse, koncerndirektion og bestyrelsens tre udvalg: revisionsudvalg, investeringsudvalg og aflønningsudvalg. Vi benytter disse termer gennem bæredygtighedsredegørelsen. Der skelnes i PFA mellem executive og non-executive medlemmer i PFA's bestyrelse, koncerndirektion, revisions-, aflønnings- og investeringsudvalg. Ved non-executive medlemmer forstås generalforsamlingsvalgte samt medarbejdervalgte medlemmer, der ikke er involveret i styring af den daglige drift. Ved executive medlemmer forstås modsætningsvis medlemmer involveret i den daglige drift. Dette omfatter koncerndirektionen.

I PFA's bestyrelse er der ti generalforsamlingsvalgte (non-executive) medlemmer og fem medarbejdervalgte medlemmer, som også er ansatte i PFA. I de øvrige udvalg er der ikke medlemmer, som er ansatte i PFA. Der er 33 procent kvinder og 67 procent mænd i bestyrelsen (5/10 kvinder/mænd). PFA har fire uafhængige bestyrelsesmedlemmer, der vælges af generalforsamlingen under hensyntagen til bestyrelsens samlede kompetencer.

Bestyrelsen i PFA skal være kompetent og have de nødvendige kvalifikationer og kompetencer i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning, herunder Finanstilsynets praksis. De nødvendige kvalifikationer og kompetencer opdeles overordnet i kollektive og individuelle kompetencer. Bestyrelsen er sammensat ud fra kompetencer, der på baggrund af PFA's forretningsmodel er vurderet relevante for PFA. Det betyder, at der i bestyrelsen kollektivt er erfaring inden for følgende områder: generel ledelse, lovgivningsmæssige rammer, kunder og marked, opsparings- og investeringsprodukter, forsikringsprodukter, forsikringsmæssige forhold, investeringsordninger og kapitalforvaltning, investeringsforhold, risikostyring, økonomi og kapitalforhold, data/IT, outsourcing samt bæredygtighed.

For så vidt angår de individuelle kompetencer, har mindst ét bestyrelsesmedlem i PFA også en eller flere af følgende kompetencer: praktisk ledelseserfaring fra anden relevant finansiel virksomhed, viden og erfaring ift. outsourcete vigtige/kritiske funktioner inden for IT og kapitalforvaltning, viden og erfaring inden for regnskabsvæsen eller revision, viden og erfaring ift. de finansielle markeder og de muligheder, der er for formueforvaltning og risikoafdækning, viden og erfaring ift. pensionsprodukter og tilhørende forsikringsrisici samt viden inden for alternative investeringer. Bestyrelsens og koncerndirektionens kompetencer og sammensætning, der skal offentliggøres i henhold til første ledelsesafsnit (GOV-1) i ESRS 2 og samme punkt i G1 Virksomhedsadfærd, besvares på side 184-188 i denne årsrapport. For mere information om bestyrelsesmedlemmerne se G1 Virksomhedsadfærd, samt på pfa.dk/bestyrelse. PFA er som livsforsikringsselskab bl.a. underlagt krav til bestyrelsens kollektive egnethed, hvorfor der årligt foretages en selvevaluering af bestyrelsens kollektive og individuelle kompetencer. Derudover skal alle bestyrelsesmedlemmer igennem en fit & proper-vurdering fra Finanstilsynet ved tiltrædelse i bestyrelsen.

I koncerndirektionen er der fem executive medlemmer og ingen non-executive medlemmer. Koncerndirektionen består af 20 procent kvinder og 80 procent mænd (1/4 kvinde/mænd). Medlemmerne har alle relevant erfaring fra den finansielle sektor i Danmark og har særlige kompetencer inden for pensionsprodukter, regnskab, forsikring, jura, investeringer, salg/kommerciel udvikling og IT. Koncerndirektionen er sammensat af medlemmer med en bred vifte af kompetencer, der alle er vurderet væsentlige for PFA. Det gælder også i relation til virksomhedsadfærd.

Revisionsudvalget i PFA består af nul executive medlemmer og fire non-executive medlemmer. Samtlige medlemmer er også medlem af bestyrelsen. Det er et krav, at mindst ét medlem af revisionsudvalget har kvalifikationer inden for regnskabsvæsen eller revision. Det er PFA's vurdering, at kravet opfyldes af tre af medlemmerne. Der er 25 procent kvinder og 75 procent mænd i revisionsudvalget (1/3 kvinde/mænd).

Investeringsudvalget i PFA består af nul executive medlemmer og fire non-executive medlemmer. Samtlige medlemmer er også medlem af bestyrelsen. For investeringsudvalget er det et krav, at minimum ét af medlemmerne har investeringsmæssige kompetencer af relevans for PFA. Det er PFA's vurdering, at kravet opfyldes af to af medlemmerne. Der er 25 procent kvinder og 75 procent mænd i investeringsudvalget (1/3 kvinde/mænd).

Aflønningsudvalget i PFA består af fire medlemmer, hvoraf nul er executive medlemmer og fire er non-executive medlemmer. Samtlige medlemmer er også medlem af bestyrelsen. Der er et krav, at minimum ét af de medarbejdervalgte

bestyrelsesmedlemmer indgår i aflønningsudvalget, ligesom aflønningsudvalgets formand skal være den til enhver tid siddende formand for bestyrelsen. Der er 25 procent kvinder og 75 procent mænd i aflønningsudvalget (1/3 kvinde/mænd).

1.11 Roller og ansvar for bestyrelse, udvalg og koncerndirektion

Det er vores ønske, at samfundsansvar og bæredygtighed skal være en integreret del af alt, hvad vi laver i PFA. Det er understøttet yderligere via den organisering, der blev introduceret i 2023, hvor initiativer gennemføres i alle led af forretningen, og beslutningskompetencen og ansvaret for realisering er forankret hos vores koncerndirektion og bestyrelse, som angivet i figur 2 nedenfor. Figuren beskriver også, hvordan PFA håndterer sine påvirkninger.

Figur 2 – Fordeling af roller vedrørende samfundsansvar og bæredygtighed

Bestyrelsen Sætter den overordnede strategiske retning for samfundsansvar og bæredygtighed i PFA, herunder godkendelse af strategiske initiativer og mål.			
Formandskabet Formandskabet er forberedende organ vedrørende strategiske beslutninger i relation til PFA's tilgang inden for bæredygtighed.	Revisionsudvalget Overvåger og kontrollerer bæredygtighedsredegørelsen samt revisionserklæring relateret hertil, herunder foretager kontrol med og overvåger, at revisor, der afgiver erklæring, er uafhængig.	Investeringsudvalget Behandler potentielle investeringer, investeringsstrategi og investeringspolitikker, herunder ift. samfundsansvar.	Aflønningsudvalget Sikrer, at aflønningen foregår i overensstemmelse med PFA's forretningsstrategi, målsætninger, værdier og langsigtede interesser.
Koncerndirektionen Fastlægger PFA's tilgang til samfundsansvar og sikrer, at den efterleves. Følger løbende fremdrift i implementeringen af arbejdet med samfundsansvar og har det overordnede ansvar for, at initiativer realiseres.			
Afdelingen for Samfundsansvar Rådgiver koncerndirektionen om samfundsansvar og koordinerer implementeringen af initiativer på tværs af PFA samt driver udvalgte tværgående initiativer. Refererer i det daglige arbejde med samfundsansvar til den administrerende direktør i PFA.			
Forretningsenhederne i PFA Relevante enheder på tværs af PFA har ansvaret for at udvikle og implementere konkrete initiativer om bæredygtighed og samfundsansvar i tæt samspil med afdelingen for samfundsansvar.			

Bestyrelsen sætter den overordnede strategiske retning for samfundsansvar og bæredygtighed, herunder godkendelse af strategiske initiativer og mål. Bestyrelsen modtager flere gange i løbet af året opdateringer på PFA's strategi, herunder på samfundsansvar og de tilhørende initiativer og mål. Det betyder, at bestyrelsen bliver informeret om, hvordan PFA klarer sig på de mål, som er sat relateret til samfundsansvar, og at bestyrelsen kollektivt er ansvarlige for at overvåge påvirkning, risici og muligheder relateret til bæredygtighed.

Ansvaret for PFA's IRO'er på bæredygtighedsområdet er forankret i koncerndirektionen, idet koncerndirektionen er ansvarlige for at fastlægge PFA's tilgang til samfundsansvar og sikre, at den efterleves. Samtidig har koncerndirektionen det overordnede ansvar for, at initiativer og mål realiseres. PFA's arbejde med bæredygtighed er konkret forankret i PFA's forretningsstrategi, som en af fire hjørnesten beskrevet ovenfor i afsnit 1.1 og afsnit 1.2. I den forbindelse er der nedsat en styregruppe for strategisporet for samfundsansvar, hvor PFA's administrerende direktør er sponsor. Styregruppen består af koncerndirektionen, direktøren for jura, direktøren for compliance og risikostyring og head of ESG for investeringsområdet. Styregruppen for samfundsansvar – og dermed koncerndirektionen – bliver løbende orienteret om PFA's arbejde med strategisporet for samfundsansvar. De kontrollerer arbejdet og sikrer, at PFA bevæger sig i den fastsatte retning.

PFA's revisionsudvalg overvåger og kontrollerer PFA's bæredygtighedsredegørelse, herunder PFA's DVA og revisionssporet for dette. Som beskrevet ovenfor har PFA også et investeringsudvalg, der er relevant ift. IRO'er relateret til investeringsområdet, og som behandler potentielle investeringer, investeringsstrategien og investeringspolitikker. Aflønningsudvalgets hovedformål er at forestå det forberedende arbejde for bestyrelsens beslutninger vedrørende aflønning og sikre, at aflønningen foregår i overensstemmelse med PFA's forretningsmodel og -strategi, målsætninger, værdier og langsigtede interesser. I alle udvalg er det hele udvalget, som er ansvarlig for at overvåge IRO'er relateret til udvalgets arbejdsområde.

I løbet af 2024 har PFA arbejdet på at integrere sine IRO'er i eksisterende processer, fx for strategifølgning og risikostyring.

1.12 Bestyrelsens, koncerndirektionens og udvalgenes bæredygtighedskompetencer

Bestyrelsen, koncerndirektionen og udvalgene sikrer, at de har relevante bæredygtighedskompetencer og -erfaring ved bl.a. at modtage undervisning i CSRD af revisor, deltage i konferencer samt sparre med fageksperter. Der er desuden de seneste år løbende arbejdet med at sikre, at de rette ressourcer og kompetencer er til stede og allokeret til at arbejde med bæredygtighed i PFA. Det betyder, at der i PFA er bæredygtighedskompetencer i områderne under Chief Executive Officer, Chief Investment Officer og Chief Financial Officer, om bl.a. bæredygtighedsrisici i investeringer, arbejdsmiljø og ansvarlig leverandørstyring, som alle relaterer sig til PFA's væsentlige IRO'er. Disse er uddybet i afsnit 1.5 ovenfor. Derudover er der som nævnt årligt en vurdering af kompetencer i bestyrelsen. Se afsnit 1.10 for mere information.

Bestyrelsen

I løbet af 2024 er PFA's bestyrelse løbende blevet informeret af koncerndirektionen om PFA's arbejde med bæredygtighed på tværs af PFA's værdikæde. I år har der været særligt fokus på CSRD, herunder PFA's DVA, som bestyrelsen løbende er blevet orienteret om og har godkendt. Bestyrelsen godkender ligeledes prioriteringen i PFA's CSRD-implementering i 2024. Dermed er bestyrelsen igennem året blevet orienteret om PFA's IRO'er på de bæredygtighedsstandarder, der er vurderet væsentlige fra et påvirkningsperspektiv og/eller finansielt perspektiv.

Som en del af forberedelsen til at rapportere fyldestgørende på væsentlige bæredygtighedsstandarder har PFA udarbejdet en due diligence-proces for selskabsdelen med afsæt i OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder. Denne er bestyrelsen informeret om. Investeringsområdet udfører løbende bæredygtigheds due diligence på investeringsaktiverne og rapporterer dette til bestyrelsen.

PFA's bestyrelsesgodkendte politikker bliver behandlet og godkendt mindst én gang om året, og i den forbindelse bliver eventuelle ændringer relateret til PFA's IRO'er også inkluderet. I år har bestyrelsen modtaget udvalgte politikker ad to omgange, hhv. i andet kvartal og fjerde kvartal, i relation til at opdatere politikkerne til at følge kravene i CSRD. PFA har i fem politikker foretaget materielle ændringer i relation til efterlevelse af kravene i CSRD. Samtlige materielle ændringer i politikkerne er primært udtryk for tydeliggørelse af PFA's i forvejen etablerede processer og aktuelle bæredygtighedsposition.

Ændringerne gælder særligt ifm. uddybning af PFA's position i relation til klimaændringer samt anden klimainsats, herunder SBTi, biodiversitet og økosystemer, inklusion af samtlige bæredygtighedsemner, der er fundet væsentlige i overensstemmelse med PFA's DVA, samt PFA's dialog med medarbejdere og kunder. Disse ændringer er foretaget i PFA's Politik for samfundsansvar samt Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, der tilsammen udgør den overordnede ramme i PFA's politikker for arbejdet med bæredygtighed.

Specifikt i relation til PFA's etablerede arbejde angående ligeløn, er lønpolitikken blevet opdateret, så ordlyden svarer til ordlyden under CSRD. Dertil er PFA's ønske om også at tydeliggøre hensyn til beskyttelsen af børn indarbejdet til at fremgå eksplicit af PFA's Politik for godkendelse af nye og væsentligt ændrede produkter og tjenesteydelser.

I forlængelse af ovenstående er definitionen på en whistleblower i whistleblower-politikken præciseret til tilsvarende at inkludere PFA's leverandører og underleverandører.

Politikkerne er endeligt godkendt af bestyrelsen hhv. den 8. november 2024 samt, for så vidt angår PFA's whistleblower-politik, den 11. december 2024 og er gældende herefter. Særligt for PFA's lønpolitik bemærkes det, at denne er gyldig fra generalforsamlingens godkendelse på PFA's ordinære generalforsamling 2025 og gælder med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 2025.

Se tabel 4 i afsnit 1.17 for en oversigt over PFA's politikker relateret til CSRD-rapporteringen.

Koncerndirektionen

PFA's koncerndirektion udgør en del af PFA's styregruppe for samfundsansvar, og dermed får koncerndirektionen løbende opdateringer på PFA's arbejde med samfundsansvar. I 2024 har PFA's koncerndirektion været tæt involveret i udarbejdelsen af PFA's første DVA og resultatet af denne. Som del af de ovenfor beskrevne due diligence processer på selskabsniveau og for investeringsområdet rapporteres der ligeledes til koncerndirektionen.

Koncerndirektionen har behandlet politikkerne ad to omgange ifm. de to behandlinger i bestyrelsen. I tillæg til de identificerede bestyrelsesgodkendte politikker har PFA's koncerndirektion i fjerde kvartal 2024 behandlet retningslinjer og positionspapir i relation til PFA's Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab samt PFA's Code of Conduct (CoC), der alle tilsvarende er opdateret materielt med henblik på at efterleve kravene i CSRD.

I retningslinjer for arbejdet med at opnå netto-nul udledninger, retningslinjer for integration af bæredygtighedsrisici, retningslinjer for aktivt ejerskab samt positionspapiret 'PFA som investor: En ansvarlig tilgang til biodiversitet' har PFA foretaget konsekvensrettelser i forlængelse af opdateringen af Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, herunder inklusion af samtlige bæredygtighedsområder som væsentlige og med forankring i screeningsprocesser samt reference til SBTi. Opdateringen er, som for de bestyrelsesgodkendte politikker, sket med henblik på at afspejle og tydeliggøre PFA's eksisterende praksis.

PFA's CoC har tilsvarende foretaget materielle ændringer med henblik på at tydeliggøre efterlevelse af internationale standarder, herunder OECD's retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd, FN's principper for menneskerettigheder og erhverv samt ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen.

Ovenstående retningslinjer, positionspapir samt CoC er endeligt godkendt af koncerndirektionen den 25. oktober 2024, hvorefter disse trådte i kraft.

Alle udvalg

PFA's udvalg for revision, aflønning og investering forbehandler relevant materiale til bestyrelsen, og relevante udvalg er i 2024 blevet oplyst om PFA's væsentlige IRO'er på tværs af værdikæden og de tiltag, vi har for at mitigere potentielle og/eller aktuelle negative påvirkninger. Det er typisk en fagansvarlig chef, som er ansvarlig for at give opdateringen. Derudover har revisionsudvalget fulgt udarbejdelsen af PFA's første CSRD-rapportering tæt for at sikre, at PFA har tilstrækkelige processer og kontroller på plads. Udvalgene overvåger/behandler politikker, fremdrift og mål, hvis det er inden for udvalgets rammer.

1.13 IRO'er adresseret og behandlet af bestyrelse, koncerndirektion og udvalgene

De påvirkninger, risici og muligheder, som blev identificeret i PFA's DVA, er generelt kendte IRO'er for PFA. Det betyder, at PFA's koncerndirektion løbende forholder sig til PFA's IRO'er i forretningsstrategien og tilhørende hjørnesten.

Forud for større transaktioner i investeringsregi, fx ejendomme eller andre unoterede aktiver, udfører PFA Asset Management en række due-diligence processer, hvor ESG-screeninger er et delelement. Hvis der er væsentlige påvirkninger, risici og muligheder bliver investeringsudvalget, koncerndirektionen og bestyrelsen informeret som del af beslutningsoplægget om transaktionen/investeringen.

Ift. risikostyring registreres væsentlige risici relateret til bæredygtighedsemner i PFA's centrale risikoregister. PFA opdaterer alle risici minimum årligt eller ved væsentlige ændringer. Bestyrelse, koncerndirektion og relevante udvalg præsenteres for PFA's samlede risikobillede, og får mulighed for at respondere på dette.

I 2024 er PFA's bestyrelse, relevante udvalg og koncerndirektion blevet forelagt PFA's DVA med tilhørende argumentation for, hvorfor udvalgte bæredygtighedsstandarder er væsentlige for PFA. PFA's væsentlige standarder og IRO'er er uddybet i afsnit 1.5 ovenfor. For hver væsentlig standard har vi i generelle termer beskrevet PFA's påvirkning, risici og muligheder, hvis vi har identificeret sådanne.

1.14 Integration af bæredygtighedsmål i incitamentsordninger

En del af koncerndirektionens variable aflønning er koblet til bæredygtighed. Aflønningen er koblet til mål, som understøtter PFA's arbejde med at tilstræbe en mere bæredygtig forretning. Det inkluderer overholdelse af lovgivning, samt bestyrelsens politikker og retningslinjer, der indeholder bæredygtighedslementer. Afhængig af den enkelte

koncerndirektørs ansvar kan det bl.a. inkludere arbejdet med ESG i investeringsprocesser, produkter, rådgivning, digitalisering og data. Ren variabel del af koncerndirektionens aflønning udgør maksimalt 20 procent af den faste løn. For året 2025 højst 10 procent af den faste løn.

PFA har valgt ikke at oplyse den gennemsnitlige procentfordeling af den variable aflønning koblet til bæredygtighed. Det vil afhænge af den enkelte koncerndirektørs forretningsområde, om der lægges vægt på integration af klima ved tildeling af variabel aflønning. For relevante koncerndirektører er det integreret. Aflønningen er ikke koblet til konkrete offentliggjorte bæredygtighedsmål eller parametre. Målopfyldelsen vedr. bæredygtighed og PFA's arbejde med at opretholde en mere bæredygtig forretning, herunder arbejdet med ESG i forskellige processer, vurderes af formandskabet. Aflønningsudvalget indstiller, og formandskabet beslutter, koncerndirektionens variable aflønning i overensstemmelse med PFA's aflønningspolitik gældende hele 2024. Aflønning af bestyrelsen og bestyrelsens udvalg er ikke koblet til bæredygtighed.

1.15 Due diligence-proces for bæredygtighedsredegørelse

PFA's faktiske praksis inden for due diligence er beskrevet i de afsnit, der refereres til i nedenstående tabel 3.

Tabel 3 – Due diligence-proces

Centrale Elementer af Due Diligence	Afsnit i Bæredygtighedsredegørelsen
a) Indarbejdelse af due diligence i ledelse, strategi og forretningsmodel	
i. ESRS 2 GOV-2	1.12
ii. ESRS 2 GOV-3	1.14
iii. ESRS 2 SBM-3	1.5
b) Dialog med berørte interessenter i alle centrale trin i due diligence-processen	
i. ESRS 2 GOV-2	1.1, 1.4, 1.6
ii. ESRS 2 SBM-2: Interessenternes interesser og synspunkter	2.2
iii. ESRS IRO-1	5.4
iv. ESRS 2 MDR-P	8.1, 8.2, 8.3, 8.8
v. Emnespecifikke ESRS: Afspejling af de forskellige faser og formål med dialog med interessenter i hele due diligence-processen	9.1, 9.2, 9.3
vi. Andre steder	11.4, 11.5
c) Identifikation og vurdering af negative påvirkninger	
i. ESRS 2 IRO 1, herunder anvendelseskrav vedrørende specifikke bæredygtighedsforhold i de relevante ESRS	1.5, 1.6, 1.7, 1.8 2.3 3.4 5.5
ii. ESRS 2 SBM-3	8.1, 8.5, 8.8
iii. Andre steder	9.1, 9.2, 9.5, 9.8 11.1, 11.3, 11.5, 11.8, 11.9 12.5
d) Tiltag til afhjælpning af disse negative påvirkninger	
i. ESRS 2 MDR-A	2.2, 2.4, 2.7, 2.8, 2.9 5.2, 5.4
ii. Emnespecifikke ESRS: Afspejling af den vifte af tiltag, herunder omstillingsplaner, hvorigennem påvirkningerne håndteres	8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5 9.1, 9.4 9.5, 9.6 11.2, 11.7, 11.4, 11.6 12.1, 12.3
e) Sporing af effektiviteten af disse bestræbelser og kommunikation	
i. ESRS 2 MDR-M,	2.8
ii. ESRS 2 MDR-T,	5 (hele afsnittet)
iii. Emnespecifikke ESRS: med hensyn til indikatorer og mål	8.8 9.6 11.4, 11.7, 11.8

1.16 Risikohåndtering og intern kontrol

Risici på bæredygtighedsområdet håndteres på lige fod med PFA's øvrige risici af PFA's risikostyringssystem med de klassiske tre forsvarslinjer. I forhold til PFA's operationelle risici vedrørende CSRD-rapportering, relaterer disse sig primært til at sikre fyldestgørende rapportering på alle væsentlige oplysningskrav og -punkter. Vores mitigerende handlinger har været at nedsætte en projektkernegruppe, som løbende har ført tilsyn med, om der har været tilstrækkelige ressourcer og kompetencer tilknyttet projektet. En anden mitigerende handling har været kvalitetssikring og 'de fire øjnes' princip. Derudover er det en central enhed for samfundsansvar og strategi, som samler og kvalitetssikrer indholdet af PFA's CSRD-rapport. Når CSRD-rapporteringen overgår fra at være et projekt til at skulle i drift, vil PFA - som en integreret del af den årlige proces for risikoregistrering - registrere risici med udgangspunkt i vores eksisterende risikostyringsproces og -system. Bestyrelsen, koncerndirektionen og udvalgene er løbende blevet informeret om PFA's projektrisici relateret til rapporteringen.

1.17 Politikker og anvendelsesområder

PFA arbejder detaljeret med forskellige bæredygtighedsemner i særskilte politikker og retningslinjer, blandt andet personalepolitikker, CoC for leverandørstyring, kunderettede politikker og politikker for virksomhedskultur. I tråd med resultaterne af DVA'en forholder PFA's politikker sig til vores værdier, påvirkningen på og fra samfundet, det ansvar som

PFA ønsker at tage i samfundet samt håndteringen af bæredygtighedsrisici. Samtlige af PFA's politikker indeholder en beskrivelse af den enkelte politiks centrale indhold.

Tabellen nedenfor lister samtlige af PFA's politikker og retningslinjer, beskriver deres anvendelsesområder samt hvilket ledelsesniveau de er godkendt på. Deres konkrete formål, anvendelse i værdikæden, væsentlige påvirkninger, risici og muligheder samt berørte interessentgrupper er beskrevet under de enkelte anvendelsesområder.

Tabel 4 – PFA's politikker og retningslinjer

Politik	Anvendelsesområde (pr. afsnit)	Højeste ledelsesniveau som godkender
Bestyrelsesgodkendte politikker		
Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab	2.6, 3.3, 4.3, 5.3, 6.3, 10.3, 11.2, 12.3	PFA Bestyrelse
Politik for samfundsansvar i PFA-koncernen	2.6, 8.1, 9.1, 11.2, 12.3	
Compliancepolitik for PFA-Koncernen	12.3	
Lønpolitik for PFA-koncernen	12.3	
Politik for dataetik i PFA-koncernen	11.2	
Politik for forebyggelse af markedsmisbrug i PFA-koncernen	12.3	
Politik for forsikringsmæssige risici	11.2, 12.3	
Politik for godkendelse af nye og væsentligt ændrede produkter og tjenesteydelser	11.2	
Politik for informationssikkerhed	11.2, 12.3	
Politik for intern kontrol	9.1, 11.2, 12.3	
Politik for klagehåndtering i PFA Holding-koncernen	11.2	
Politik for operationel risiko i PFA-koncernen	11.2, 12.3	
Politik for outsourcing i PFA-koncernen	9.19.1, 11.2	
Politik for personoplysninger i PFA-koncernen	9.1, 11.2	
Politik for whistleblowing i PFA-koncernen	9.1, 11.2, 12.3	
Politik om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme i PFA Pension	12.3	
Skattepolitik for PFA-koncernen	12.3	
Interessekonfliktpolitik for PFA-koncernen	11.2, 12.3	
Måltal og politik for forøgelse af det underrepræsenterede køn på de øvrige ledelsesniveauer i PFA Pension	8.1	
Mangfoldighedspolitik i PFA Holding og PFA Pension (Mangfoldighed i bestyrelsen)		
Personalepolitikker		
Politik om bi- og tillidshverv		
Politik for et chikane-frit arbejdsmiljø	8.1	
Politik for digital kommunikation		
Politik for nære relationer i PFA		
Politik for ferie/fridage/fravær og deltid	8.1	
Politik for fratrædelse		
Politik for gaver og repræsentation - eksterne relationer		
Politik for genkøb af pensionsdepot		
Politik for graviditet og barsel		
Politik for hjemmearbejde		
Politik for forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og terrorfinansiering	12.3	
Politik for informationssikkerhed		

Politik for interessekonflikt		Ved udarbejdelse af en ny personalepolitik godkendes de overordnede rammer som udgangspunkt af koncerndirektionen. Efterfølgende ændringer i personalepolitikker godkendes af PFA's samarbejdsudvalg.
Politik for IT-adfærd og datalogning		
Politik for løn	8.1	
Politik for mangfoldighed	8.1	
Politik for forebyggelse af markedsmisbrug		
politik for forebyggelse af og håndtering af sygefravær		
Politik for regulering af firmabiler	2.1	
Politik for privatliv		
Politik for påklædning		
Politik for rejser		
Politik for rusmidler		
Politik for rygning		
Politik for senkarriere	8.1	
Politik for spekulationsforbud		
Politik for indhentning af straffeattester		
Politik for Telefoner		
Retningslinjer		
PFA Code of Conduct for leverandører	9.1, 12.3	PFA's koncerndirektion
Retningslinjer for integration af bæredygtighedsrisici	2.1, 9.1	
Retningslinjer for arbejdet med at opnå netto-nul CO ₂ -udledninger.	2.1	
Retningslinjer for aktivt ejerskab	2.1, 5.2, 9.1	
Positionspapir for arbejdet med biodiversitet	5.2	
Retningslinjer, godkendt af bestyrelsen		
Retningslinjer for godkendelse af ikke-revisionsmæssige ydelser		
Retningslinjer for kontrol med overholdelse af lønpolitik		
Generelle retningslinjer for koncerninterne transaktioner		
Retningslinjer for dispositioner for ledelsesmedlemmer		
Retningslinjer for fremtidige ledelseshandlinger		
Retningslinjer for registrering af aktiver		
Retningslinjer for risikopåtagelse og genforsikring		
Retningslinjer for spekulationsforbud		
Retningslinjer for ledelsens andre hverv		
Bestyrelsesgodkendt strategi		
Investeringsstrategi for PFA Pension/Holding		
Forretningsstrategi for PFA-koncernen		

PFA's personalepolitikker har, sammen med bestyrelsesgodkendte politikker, til formål at beskrive de detaljerede rammer for arbejdet med arbejdstagerrettigheder, herunder arbejdsvilkår, ligebehandling og lige muligheder for alle medarbejdere samt yderligere arbejdsrelaterede rettigheder. Tilsvarende viser DVA'en muligheden og risikoen for at kunne påvirke arbejdstagere på tværs af PFA's værdikæde. Derfor har bl.a. CoC til formål at sikre arbejdstagerrettigheder hos PFA's leverandører, samt stille krav til leverandørers arbejde med reducere af negative miljø- og klimamæssige påvirkninger i leverandørernes egen drift, overholdelse af skatteregler m.v.

Som livsforsikringsselskab har PFA både mulighed og risiko for at kunne påvirke sine kunder og slutbrugere i den løbende behandling og håndtering af kundenhenvendelser, og ifm. udbud og ændringer af produkter, herunder opsparingsformer, investeringsprofiler samt pensionsrådgivning. For at sikre overholdelse af gældende lovgivning samt internationale konventioner og principper har PFA vedtaget en række politikker målrettet kunderne. De har til formål at sikre mod

informationsrelaterede påvirkninger på den personlige sikkerhed samt social inklusion, og samtidig sikre overholdelse af gældende lovgivning og internationale konventioner og principper.

Derudover har PFA en række politikker, som har til formål at sikre god virksomhedskultur, overholdelse af lovhjemlede krav, beskyttelse af whistleblowere samt forebyggelse af korruption og bestikkelse. Endelig har PFA også politikker, der har til formål at understøtte den overordnede governance i organisationen, og politikker, der sikrer compliance med vedtagne politikker og understøtter den løbende uddannelse inden for og tilsyn med vedtagne politikkers anvendelsesområder.

PFA's politikker, der er relevante for håndtering af væsentlige bæredygtighedsemner, finder anvendelse på aktiviteter, arbejdsområder, opgaver og/eller processer i PFA afhængig af, hvad den konkrete politik vedrører. Anvendelsesområdet vil altid være nærmere defineret i den enkelte politik. Politikkerne gælder som udgangspunkt for alle selskaber og ansatte i PFA, dog kan de enkelte politikkers anvendelsesområder være tilpasset specifikt til den konkrete politiks formål. PFA's Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab finder fx anvendelse på PFA's forvaltning af investeringer, mens samtlige af PFA's personalepolitikker finder anvendelse for alle PFA's medarbejdere i PFA-koncernen, og Politik for operationel risiko finder anvendelse for alle selskaber i PFA-koncernen.

PFA har gennem sine politikker forpligtet sig til aktivt at arbejde med følgende nationale og internationale principper og konventioner, som der vil være henvist til i de enkelte politikker i det omfang, det er relevant:

- FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv med udgangspunkt i rettighederne fra The International Bill of Human Rights
- ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen
- OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder
- Målene fra Parisaftalen om at begrænse udledningen af drivhusgasser og stoppe den globale opvarmning
- De FN-understøttede principper for ansvarlige investeringer gennem medlemskab af organisationen UN PRI (UN Principles for Responsible Investment)
- UN Global Compacts ti principper for ansvarlig virksomhedsadfærd med fokus på menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø, skattepraksis og anti-korruption
- OECD's Base Erosion and Profit Shifting action plan
- Erhvervsstyrelsens vejledning om ansvarlige investeringer

Hvad angår FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling, har PFA i sit investeringsarbejde særligt fokus på følgende verdensmål: Bæredygtig energi (Mål 7), Bæredygtige byer og lokalsamfund (Mål 11), Ansvarligt forbrug og produktion (Mål 12), Klimaindsats (Mål 13) og Partnerskaber for handling (Mål 17).

PFA's aflønningsudvalg, revisionsudvalg og investeringsudvalg inddrages ved fastlæggelsen og udarbejdelsen af de for dem hver især relevante politikker. Revisionsudvalget indgår tillige i processen ifm. rapportering på efterlevelse samt det årlige review af samtlige af de bestyrelsesgodkendte politikker.

PFA inddrager ifm. udarbejdelse samt opdateringer af PFA's personalepolitikker PFA's samarbejdsudvalg. Udover ovennævnte inddrages relevante interne interessenter på tværs af forretningsområderne i PFA ifm. fastlæggelsen af samtlige politikker.

Samtlige bestyrelsesgodkendte politikker stilles til rådighed for PFA's medarbejdere via PFA's risikostyringssystem. Derudover stilles enkelte bestyrelsesgodkendte politikker samt koncerndirektionsgodkendte retningslinjer til rådighed for omverdenen via PFA's hjemmeside, herunder bl.a. PFA's Politik for samfundsansvar samt Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab. Samtlige af PFA's personalepolitikker stilles til rådighed for PFA's medarbejdere via PFA's intranet. Alle PFA's politikker gennemgås og vurderes årligt for at sikre nødvendig opdatering m.v.

1.18 Oplysningskrav opfyldt i bæredygtighedsredegørelsen

I tabel 5 nedenfor ses et overblik over alle oplysningskrav, som er besvaret. I dette overblik fremgår det også, hvilke oplysningskrav der indføres på et senere tidspunkt. Endelig er der et overblik over, hvilke datapunkter der stammer fra anden EU-lovgivning. Her er PFA direkte omfattet af hhv. SFDR og Søjl 3, men vi har ikke nogen direkte forpligtelser relateret til benchmark forordningen eller klimaloven. Dog anvender vi en række benchmark, der er omfattet af reguleringen, og er også indirekte påvirket af klimaloven, som vi ønsker at støtte op om gennem vores målsætninger beskrevet i afsnit 2.8.

Tabel 5 – Samlet overblik over oplysningskrav og yderligere bæredygtighedsstandarder

Oplysningskrav	Besvares fra side	Oplysningspunkt relateret til anden EU-lovgivning	Besvares fra side	SFDR	Søjle 3	Benchmark-forordning	Klima-loven	EU Taksonomi 2020/852
ESRS 2 BP-1	36							
ESRS 2 BP-2	53							
ESRS 2 GOV-1	42	21 (d)	42	X		X		
		21 (e)	42			X		
ESRS 2 GOV-2	44							
ESRS 2 GOV-3	46							
ESRS 2 GOV-4	46	30	47	X				
ESRS 2 GOV-5	47							
ESRS 2 SBM-1	33	40 (d) i	Ikke væsentlig	X	X	X		
		40 (d) ii	Ikke væsentlig	X		X		
		40 (d) iii	Ikke væsentlig	X		X		
		40 (d) iv	Ikke væsentlig			X		
ESRS 2 SBM-2	37							
ESRS 2 SBM-3	37							
ESRS 2 IRO-1	40							
ESRS 2 IRO-2	50							
ESRS E1-1	55	14	55				X	
		16 (b), (c) og (e)	56 og 61					X
		16 (g)	56		X	X		
ESRS E1-2	61							
ESRS E1-3	63			X				X
ESRS E1-4	65	34	65	X	X	X		
ESRS E1-5	67	37	68	X				
		38	Ikke væsentlig	X				
		40-43	Ikke væsentlig	X				
ESRS E1-6	68	44	69	X	X	X		
		53-55	70	X	X	X		
ESRS E1-7	67	56	67				X	
ESRS E1-8	Ikke væsentlig							
ESRS E1-9	67	66	59			X		
		66 (a) og (c)	59		X			
		67 (c)	Indfases		X			
		69	Indfases			X		
ESRS E2-1	76							
ESRS E2-2	76							
ESRS E2-3	76							
ESRS E2-4	76	28	76	X				
ESRS E2-5	76							
ESRS E2-6	Indfases							
ESRS E3-1	78	9	78	X				
		13	78	X				
		14	78	X				
ESRS E3-2	78							
ESRS E3-3	78							
ESRS E3-4	78	28 (c)	78	X				
		29	78	X				
ESRS E3-5	Indfases							
	79	16 (a)	79	X				

ESRS 2-SBM 3 – E4		16 (b)	79	X				
		16 (c)	79	X				
ESRS E4-1	79							
ESRS E4-2	80	24 (b)	80	X				
		24 (c)	80	X				
		24 (d)	80	X				
ESRS E4-3	81							
ESRS E4-4	83							
ESRS E4-5	83							
ESRS E4-6	Indfases							
ESRS E5-1	84							
ESRS E5-2	84							
ESRS E5-3	84							
ESRS E5-4	84							
ESRS E5-5	84	37 (d)	84	X				
		39	85	X				
ESRS E5-6	Indfases							
ESRS 2-SBM3 – S1	101	14 (f)		X				
		14 (g)	101	X				
ESRS S1-1	101	20	101	X				
		21	101			X		
		22	101	X				
		23	102	X				
ESRS S1-2	102							
ESRS S1-3	104	32 (c)	104	X				
ESRS S1-4	105							
ESRS S1-5	106							
ESRS S1-6	103							
ESRS S1-7	107							
ESRS S1-8	107							
ESRS S1-9	103							
ESRS S1-10	107							
ESRS S1-11	108							
ESRS S1-12	Indfases							
ESRS S1-13	108							
ESRS S1-14	109	88 (b) og (c)	109	X		X		
		88 (e)	109	X				
ESRS S1-15	108							
ESRS S1-16	109	97 (a)	109	X		X		
		97 (b)	109	X				
ESRS S1-17	109	103 (a)	109	X				
		104 (a)	109	X		X		
ESRS 2-SBM3-S2	112	11 (b)	112	X				
ESRS S2-1	112	17	112	X				
		18	112	X				
		19	112	X		X		
ESRS S2-2	113							
ESRS S2-3	113							
ESRS S2-4	114	36	114	X				
ESRS S2-5	114							
ESRS S3-1	116	16	116	X				
		17	116	X		X		
ESRS S3-2	116							
ESRS S3-3	116							
ESRS S3-4	116	36	116	X				
ESRS S3-5	116							
ESRS S4-1	119	16	119	X				
		17	119	X		X		

ESRS S4-2	120							
ESRS S4-3	120							
ESRS S4-4	121	35	123					
ESRS S4-5	124							
ESRS G1-1	126	10 (b)	Ikke væsentlig	X				
		10 (d)	Ikke væsentlig	X				
ESRS G1-2	127							
ESRS G1-3	127							
ESRS G1-4	127	24 (a)	127	X		X		
		24 (b)	127	X				
ESRS G1-5	130							
ESRS G1-6	130							

Informationen i denne bæredygtighedsredegørelse er generelt vurderet som relevant ud fra en betragtning om, at informationen er væsentligt og/eller på anden måde relevant for brugere af bæredygtighedsredegørelsen. Vurderingen af væsentlige IRO'er fremgår af afsnit 1.5 ovenfor.

1.19 Henvisning til bæredygtighedsrelaterede mål

Specifikke målsætninger vedrørende identificerede negative påvirkninger fremgår af besvarelsen af de enkelte standarder. Nedenfor er en specifik henvisning til målsætninger for produkter og kunder:

- Se E1 Klimaændringer (afsnit 2.9) vedrørende klimamål på investeringsprodukter, netto-nul for samlede investeringer og klimadialog med største udledere.
- Se S1 Egen arbejdsstyrke (afsnit 8.8) vedrørende målsætning for engagementsmåling.
- Se S4 Forbrugere og slutbrugere (afsnit 11.9) vedrørende målsætning for antal kunder, der skal modtage rådgivning om pension og forsikring.
- Se S4 Forbrugere og slutbrugere (afsnit 11.9) vedrørende målsætning for langtidssyge, der skal hjælpes tilbage i arbejdsstyrken.
- Se S4 Forbrugere og slutbrugere (afsnit 11.9) vedrørende målsætning for kunder, der hvert år skal have hjælp til at leve sundere.
- Se S4 Forbrugere og slutbrugere (afsnit 11.9) vedrørende målsætning for antal af virksomheder og organisationer, der skal modtage hjælp til at fremme et sundere arbejdsliv.
- Se S4 Forbrugere og slutbrugere (afsnit 11.9) vedrørende målsætning for seniorer, der skal modtage rådgivning.
- Se S4 Forbrugere og slutbrugere (afsnit 11.9) vedrørende målsætning for antal virksomheder og organisationer, der skal modtage rådgivning om senkarriere.
- Se S4 Forbrugere og slutbrugere (afsnit 11.9) vedrørende målsætning for investerede beløb i seniorboliger og friplejehjem.

1.20 Estimerer i værdikæden

De primære kilder til måleusikkerhed stammer fra Klimakompasset og Department for Environment, Food and Rural Affairs' (DEFRA) emissionsfaktordatabase ifm. udarbejdelsen af PFA's klimaregnskab for selskabet PFA i standarden E1 Klimaændringer. Dette skyldes, at Klimakompasset og DEFRA anvender generiske emissionsfaktorer ved konvertering af input til CO₂-e-udledninger. Derfor vil der være usikkerhed forbundet med, hvor nøjagtigt det reflekterer PFA's egentlige aktiviteter, samt hvilke parametre disse data bygger på. I udarbejdelsen af klimaregnskabet er det vurderet, at Klimakompassets og DEFRA's emissionsfaktorer er repræsentative for PFA's klimaregnskab, da de følger Drivhusgasprotokollens virksomhedsstandard og den supplerende Scope-3-standard.

Derudover er der benyttet proxyer og antagelser i udarbejdelsen af PFA's værdikæde og DVA. Disse er beskrevet i standarden S2 Arbejdstagere i værdikæden.

For investeringer i værdikæden følger PFA branchens retningslinjer (via Forsikring & Pension og Finans Danmark) inkl. Finanssektorens Klimapartnerskab for principper og metoder for måling og opgørelse af finansierede emissioner gennem investeringer. Metoden tager højde for, at både kreditorer og aktionærer er med til at finansiere et selskabs/investeringsaktivs forretningsaktiviteter, og derfor også påtager sig deres relative andel af selskabets/aktivets CO₂-e-udledning. Den benyttede data er en kombination af rapporteret og estimeret data fra de enkelte virksomheder og

ejendomme, som porteføljen investerer i. PFA anvender eksterne dataleverandører, og trods stigende modenhed vurderes det, at datapunkter omkring bæredygtighed i dag kommer med en iboende usikkerhed, hvorfor de rapporterede tal vil kunne ændre sig i takt med, at både datadækning og -kvalitet forbedres over tid. For transparens skal det præciseres, at vi bruger den beregnede CO₂e-udledning fra den datadækkede del af en aktivklasse som et rimeligt estimat for udledningen fra den del, der ikke er dækket af data.

Der henvises desuden til anvendte principper under de enkelte standarder for relevant værdikæde estimeret data.

1.21 Tidligere bæredygtighedsredegørelser

Det er første år, at PFA rapporterer efter CSRD, hvorfor der ikke er et direkte sammenligningsgrundlag til tidligere år. I standarderne E1 Klimaændringer og S1 Egen arbejdsstyrke indgår historiske data, og da det er første gang, de indgår i CSRD sammenhæng, er flere af tallene derfor genberegnet, så de efterlever de krævede opgørelsesmetoder. Dette gælder bl.a. for klimaregnskabet. På de resterende områder vil næste rapporteringsperiode benytte denne rapport som sammenligningsgrundlag. Da det er første år, at PFA rapporterer på CSRD, er der ikke rapporteringsfejl fra tidligere perioder.

1.22 Oplysninger fra anden lovgivning

Oversigt over oplysninger, der stammer fra anden lovgivning, fremgår af tabel 5 ovenfor.

Miljøoplysninger

2. Klimaændringer

2.1 Omstillingsplan for modvirkning af klimaændringer

PFA er eksponeret mod den globale økonomi gennem vores investeringer, som spænder over både børsnoterede aktiver - aktier og obligationer (virksomhedsobligationer, realkreditobligationer og statsobligationer) - samt unoterede aktiver - ejendomme og alternative investeringer (direkte lån, private equity-investeringer, infrastruktur og investeringer i skov). Udledning af CO₂e fra investeringsporteføljen (investeringsaktivernes scope 1, 2 og 3) udgør ca. 99 procent af PFA's samlede CO₂e-udledninger på tværs af scope 1, 2 (PFA's egen drift) og 3 (PFA's værdikæde). PFA's investeringsportefølje er dermed afgørende for vores omstillingsplan for at modvirke klimaændringer.

Oplysningskravene om klimaændringer besvares nedenfor med udgangspunkt i både investeringer og selskab. Der vil være størst fokus på investeringer i tråd med resultaterne fra DVA'en og som et naturligt udfald af, at de fylder mest i CO₂e-regnskabet. Hvis et oplysningskrav kun er relevant for én af dem, vil kun denne blive behandlet. Nedenfor er en gennemgang af påvirkninger, risici og muligheder for først investeringer og derefter selskab.

2.1.1 Påvirkninger, risici og muligheder samt omstilling af investeringer

PFA anser klimarisici som de mest væsentlige bæredygtighedsrisici forbundet med vores investeringsportefølje. Den globale opvarmning, og fysiske klimaændringer, kan påvirke selskabers drift og præstation, ligesom forandringer i form af øget regulering og teknologisk udvikling kan udfordre selskabers produkter og services. Begge dele påvirker selskaber og de værdipapirer, de udsteder. Udledningen af drivhusgasser driver den globale opvarmning, hvorfor klimaændringer udgør den største enkeltstående bæredygtighedsrisiko og negative eksternalitet for PFA's investeringsportefølje. PFA arbejder på den baggrund aktivt med at nedbringe CO₂e-udledningen, hvilket er med til at minimere investeringsporteføljens negative påvirkninger.

Klimarelaterede påvirkninger, risici og muligheder er en integreret del af vores investeringsprocesser og risikostyring. Tiltag og mål for reduktion af CO₂e-aftrykket fra investeringerne beskrevet i dette afsnit er igangsat for at nedbringe risiko på tværs af aktivklasser samt minimere investeringsporteføljens negative påvirkninger på klimaændringerne.

PFA anser CO₂e-udledning som den primære negative påvirkning på klimaet forbundet med vores investeringer gennem finansierede udledninger. Som global investor sker denne negative påvirkning gennem vores eksponering til selskaber fordelt på alle sektorer verden over.

PFA har samtidig vurderet, at vi har positive påvirkninger inden for klimaændringer, hvor PFA bidrager til opsætning af el-ladestander, skove, solceller og vindmøleparker via investeringer i bl.a. CIP, UK Solar og Hornsea. Samt PFA's aktive ejerskab, hvor vi bidrager til at fremme grøn omstilling ved at gå i dialog med og stemme på investeringsmodtagende selskabers generalforsamlinger.

De fysiske klimaændringer medfører allerede i dag både akutte og kroniske ændringer, som påvirker selskaber og sektorer verden over og dermed PFA's investeringsunivers. Investeringsporteføljen er også forbundet med omstillingsrisici, fx som følge af politiske tiltag i form af CO₂e-afgifter, hvilket medfører transitionsomkostninger for især emissionsintensive selskaber.

PFA kan ikke undgå klimarisici, men søger, gennem aktiv forvaltning, at afveje risici mod afkast og vurdere, hvorvidt risici er afspejlet tilstrækkeligt i værdisætningen af en investering. Dette gælder for alle typer aktiver i PFA, men integrationen af klimarisici er tilpasset investeringstilgangen og datagrundlaget forbundet med den givne aktivklasse.

Klimaændringerne udgør ligeledes muligheder i form af konkurrencefordele for selskaber, der tilpasser sig fysiske og omstillingsmæssige klimaændringer og udbyder løsninger til den grønne omstilling samt klimatilpasning. Derfor har PFA også et fokus på at identificere investeringer i selskaber med klima- og miljømæssigt bæredygtige forretningsmodeller, projekter med direkte bidrag til den grønne omstilling, samt selskaber, der gennemgår en grøn transition. Der henvises til afsnit 2.3 for nærmere beskrivelse af PFA's klimarisikostyring, herunder brugen af klimarelaterede scenarieanalyser.

Endelig giver vi kunder, som ønsker øget fokus på klima, mulighed for at placere hele eller en del af deres opsparing i vores investeringsprodukt PFA Klima Plus. Dette sker efter afdækning af kundens bæredygtighedspræference i investeringsguiden på Mit PFA, eller hvis en virksomhedskunde har valgt, at deres medarbejdere, som udgangspunkt, skal have en del af deres indbetalinger investeret med ekstra fokus på klima. De enkelte medarbejdere har mulighed for at tilpasse deres egen individuelle andel af ekstra fokus på klima i deres opsparing.

2.1.2 Påvirkninger, risici og muligheder samt omstilling af selskab

Der er begrænsede IRO'er forbundet med PFA's aktiviteter som selskab. Samfundsansvar er dog en af fire hjørnesteen i PFA's forretningsstrategi, og grøn omstilling ét af fire områder i PFA's tilgang til samfundsansvar. Vi ønsker derfor at tage et ansvar for at nedbringe klimapåvirkninger fra PFA som selskab. Vi arbejder målrettet for at reducere CO₂-e-udledningen fra egen drift, og vi baserer arbejdet med at reducere CO₂-e-udledningen, både fra egen drift og fra vores samlede investeringer, på Parisaftalens mål om at begrænse CO₂-e-udledning for at tilstræbe en begrænsning af de globale temperaturstigninger til 1,5°C.

I forlængelse heraf har PFA sat CO₂-e-reduktionsmål, der adresserer udledninger forbundet med både selskabets egen drift, i form af scope 1 og 2, samt udledninger forbundet med PFA's investeringer under scope 3. De konkrete målsætninger fremgår under afsnit 2.8.

PFA's omstillingsplan for både investeringer og selskab, samt tilhørende målsætninger, er godkendt af PFA's koncerndirektion og bestyrelse. PFA rapporterer mindst én gang årligt på fremskridt i opnåelsen af reduktionsmålene. Omstillingsplanen for PFA's egen drift er integreret i vores Politik for samfundsansvar og Politik for regulering af firmabiler samt dertilhørende retningslinjer og forretningsgange. For PFA's investeringer er omstillingsplanen forankret i vores politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, der godkendes af PFA's bestyrelse, samt i relaterede retningslinjer og forretningsgange, og gennem PFA's investeringsstrategi.

2.2 Tiltag til modvirkning af klimaændringer

PFA anvender flere dekarboniseringstiltag i arbejdet med omstillingsplan for investeringer og selskab for indfrielse af vores målsætninger.

Reduktion af PFA's CO₂-e-udledning fra egen drift (scope 1 og 2) for PFA som *selskab* sker primært gennem følgende dekarboniseringstiltag:

- Overgang til elbiler
- Køb af grønne certifikater
- Løbende energieffektivisering og opsætning af vedvarende energikilder

For scope 1 og 2 er de største udledninger identificeret i scope 1 fra firmabiler med forbrændingsmotorer samt fra strømforbruget i scope 2. Derfor vil CO₂-e-reduktionen være drevet af PFA's Politik for regulering af firmabiler, der tilsiger, at firmabiler skal overgå fra forbrændingsmotorer til el senest i 2025. Det er vigtigt for PFA, at den købte strøm til PFA's lokationer er fra vedvarende energikilder i takt med, at firmabiler overgår til el. Derfor køber vi grønne el-certifikater, som mindsker CO₂-e-udledningerne fra PFA's tre lokationer samt de ladninger, firmabilerne foretager på hovedkontoret i København. Da PFA ikke har købt grønne el-certifikater for strømforbruget til firmabiler, som lades uden for PFA's matrikler, indgår disse udledninger i scope 2. Den resterende del af udledningen i scope 2 stammer fra fjernvarmeforbruget. PFA's leverandører har reduceret deres udledninger markant over de seneste år og arbejder fortsat på at reducere deres udledninger. De grønne el-certifikater medregnes i PFA's markedsbaserede målsætning for scope 1 og 2.

For *investeringsporteføljens* udledninger (under PFA's scope 3) anvender PFA følgende overordnede dekarboniseringstiltag for reduktion af CO₂-e på tværs af PFA's aktivklasser. Disse tiltag er uddybet i PFA's Retningslinjer for arbejdet med netto-nul CO₂-e-udledninger:

- Investerer i grønne aktiver med gode risikojusterede afkast
- Reducerer andelen af investeringer i CO₂-e-intensive aktiver
- Udøver aktivt ejerskab for at opnå CO₂-e-reduktion.

2.2.1 Investerer i grønne aktiver

PFA ønsker at finansiere selskaber og aktiviteter, der bidrager væsentligt til den grønne omstilling. Dette gælder både finansiering til nye, innovative løsninger og udbredelsen af eksisterende løsninger. Derfor har PFA

investeringskompetencer, der sikrer, at vi bl.a. kan investere i solcelleparker, vindmøller, skov og selskaber, som udsteder grønne obligationer med det formål at finansiere selskabernes grønne omstilling. PFA støtter branchens betingede tilsagn om at investere 450 mia. kr. i miljø- og klimarelaterede tiltag senest i 2030, jf. Forsikring & Pensions vejledning, ligesom vi henviser til PFA's taksonmirapportering i nærværende rapport for en uddybning af investeringer i henhold til EU's taksonomi for bæredygtige aktiviteter, se afsnit 7. PFA ønsker at understøtte EU's strategi om at orientere kapitalstrømme mod bæredygtige aktiviteter og øge vores investeringer, der er i overensstemmelse med taksonomien.

2.2.2 Reducerer andelen af investeringer i CO₂-intensive aktiver

PFA arbejder med at reducere andelen af investeringer i CO₂-intensive aktiver, der er forbundet med for stor risiko for værditab som følge af den grønne omstilling. PFA ønsker at bidrage til at opnå de nødvendige CO₂-reduktioner og vurderer, at et centralt element heri er, at vi som ansvarlig investor støtter og fremmer selskabers omstilling af deres forretningsmodeller til en lavemissionsøkonomi på tværs af sektorer og geografier. Fx har PFA fastholdt denne strategiske retning siden udgangen af 2020, hvor vi som et af de første danske pensionsselskaber fokuserede vores eksponering til få olie- og gasproducenter, som er blandt de førende i sektoren inden for grøn omstilling. Overordnet har PFA en ambition om klimadialoger med minimum 50 af de største drivhusgasudledere i porteføljen inden udgangen af 2025. Der udvælges efter proportionalitetsprincip, se beskrivelsen i underafsnit 2.13.2 samt den rapporterede status i afsnit 2.8.

Samtidig er der særligt klimaskadende aktiviteter og projekter, som vurderes at udgøre en for stor klimarelateret bæredygtighedsrisiko. PFA har derfor besluttet at indføre tærskelværdier for klimarelaterede højrisikoaktiviteter og ekskluderer selskaber, der opfylder ét eller flere af følgende kriterier:

- omsætningen fra olieudvinding fra tjæresand eller udvinding af termisk kul overstiger fem procent af selskabets samlede omsætning
- omsætningen fra kulkraft (kulbaseret energiproduktion) overstiger fem procent af selskabets samlede omsætning
- selskabet ekspanderer inden for kuludvinding eller kulkraft.

Samtidig ekskluderes obligationer udstedt af olie- og gasselskaber. Herudover integrerer PFA's investeringsprocesser flere vurderings- og fravalgskriterier, der afgør, om et selskab kan komme med i porteføljen. For eksempel fokuserer PFA eksponeringen til førende olie-gasproducenter, uden at det betyder, at PFA så ekskluderer alle de fravalgte producenter. Det afspejler sig i, hvad PFA rent faktisk har investeret i.

En anden mulighed for at reducere andelen af investeringer i CO₂-intensive aktiver er frasalg. Ved at frasælge udvalgte selskaber har PFA en mulighed for at signalere handling og lægge et vist pres på selskaberne udefra. Et generelt frasalg af CO₂-intensive aktiver risikerer dog at placere ejerskabet hos investorer, der ikke stiller samme forventninger til selskabernes omstilling. Dermed kan frasalg ikke stå alene som langsigtet strategi til at opnå CO₂-reduktioner i realøkonomien.

2.2.3 Udøver aktivt ejerskab for at opnå CO₂-reduktion

Aktivt ejerskab er en fundamental del af arbejdet med at nedbringe CO₂-udledningerne fra PFA's investeringsportefølje. PFA går som aktiv ejer i ejerskabsdialog og/eller stemmer på selskabers generalforsamlinger for at sikre et højt ambitionsniveau og fremgang i selskabernes grønne omstilling. PFA vælger, hvilke dialoger og generalforsamlinger vi deltager i ud fra et proportionalitetsprincip, der sikrer en prioritering af selskaber, som PFA har betydelig økonomisk eksponering mod, og som har stor eksponering mod bæredygtighedsrisici, herunder særligt klimaændringer. Jævnfør proportionalitetsprincippet har PFA i sit arbejde med at reducere investeringsporteføljernes CO₂-aftryk fokus på de selskaber, der udgør den største andel af porteføljens samlede CO₂-udledning, og hvor behovet for et større ambitionsniveau og skærpede reduktionsplaner er størst.

Den konkrete selskabsspecifikke drøftelse tager bl.a. udgangspunkt i parametrene i Climate Action 100+ Net-Zero Company Benchmark for at vurdere og fremme selskabets omstilling. Dialogen kan enten foretages af PFA selv, af vores eksterne samarbejdspartnere eller sammen med andre investorer, hvor vi i fællesskab kan have størst mulig indflydelse og effekt. Eksempler fra 2024 uddybes bl.a. i afsnit 2.7. For en uddybning af vores tilgang henvises til PFA's Retningslinjer for bæredygtighedsrisici samt Retningslinjer for aktivt ejerskab, som er tilgængelige på pfa.dk/retningslinjer/investering.

2.3 Finansielle påvirkninger af klimarelaterede risici for investeringer

PFA investerer globalt og er eksponeret over for forskellige sektorer og selskaber. Derfor er både fysiske risici, omstillingsrisici og klimarelaterede muligheder relevante for vores investeringsprocesser og risikostyring. Som nævnt tidligere anser vi tiltag og mål for reduktion af CO₂-aftrykket fra investeringerne som en risikonedbringende indsats på

tværs af aktivklasser, der samtidig er med til at minimere investeringsporteføljens negative påvirkninger på klimaændringerne.

PFA kan ikke undgå klimarisici, men søger gennem aktiv forvaltning at afveje risici mod afkast, herunder om risici er tilstrækkeligt afspejlet i værdisætningen af en investering. Dette gælder for alle typer af aktiver i PFA, der som nævnt spænder over både børsnoterede aktiver og unoterede aktiver (fx ejendomme og alternative investeringer). Der er dog typer af aktiver, hvor der enten er et meget begrænset datagrundlag, eller hvor risici i mindre omfang vurderes at være relevante. Integrationen af klimarisici er derfor tilpasset investeringstilgangen for den givne aktivklasse.

PFA's løbende risikostyring af klimarisici udgøres på den ene side af analyser af CO₂e-aftryk og -intensitet, dvs. to udledningsbaserede datapunkter, der giver et øjebliksbillede af, om investeringerne er på rette (klima)kurs. PFA monitorerer systematisk CO₂e-aftrykket forbundet med noterede aktier og virksomhedsobligationer samt ejendomsporteføljen og alternative investeringer. Der måles også CO₂e-aftryk for statsobligationer og realkreditobligationer. For et overblik over CO₂e-aftrykket og -intensiteten forbundet med PFA's investeringer henvises til PFA's erklæring om væsentlige negative påvirkninger (PAI) på pfa.dk/baeredygtighedsindvirkninger, og til afsnit 2.11 i nærværende rapport for samlede absolutte udledninger.

På den anden side udgøres PFA's klimarisikostyring af fremadskuende analyser, der fx kan give indsigt i, hvordan investeringerne påvirkes under forskellige globale temperaturstigningsscenarier og dermed investeringsporteføljens resiliens ift. klimaændringerne. Mere herom nedenfor i dette afsnit.

Hertil kan nævnes, at PFA i investeringsstrategi 2024 har haft rammer for den samlede aktieportefølje, nærmere bestemt: 1) en ramme for årlig CO₂e-reduktion og 2) en sammensat klimarisiko-ramme baseret på tre datapunkter: Carbon Intensity (Scope 1 & 2), Low Carbon Transition Score og Implied Temperature Rise. Rammen tilsiger, at den sammensatte klimarisiko-score for aktieporteføljen skal være under benchmarket MSCI ACWI med ligevægt af de tre datapunkter.

Inden for virksomhedsobligationer har PFA valgt at følge et benchmark uden positioner i fossile energiselskaber, hvilket er med til at reducere vores eksponering mod klimarisici foranlediget af høj CO₂e-intensitet.

Hvad angår unoterede investeringer (ejendomme og alternative investeringer), har vi generelt ikke samme datatilgængelighed som for børsnoterede investeringer. Derfor er PFA nødt til selv at indhente materiale til kvalitativ vurdering af en investerings klimarisici samt mitigerende tiltag såsom klimatilpasning, energieffektivisering mv. Specifikt for ejendomsporteføljen arbejder PFA ligeledes med klimascenarieanalyser som beskrevet nedenfor.

Klimarisici kan samtidig indebære muligheder i form af konkurrencefordele for selskaber, der tilpasser sig fysiske og transitoriske klimaeffekter og udbyder løsninger til at modvirke klimaændringerne samt klimatilpasning. Derfor har PFA også et fokus på at identificere investeringer i selskaber med klima- og miljømæssigt bæredygtige forretningsmodeller, projekter med direkte bidrag til den grønne omstilling samt selskaber, der gennemgår en grøn transition. PFA ønsker at øge andelen af investeringer i grønne aktiver, men kvantificerer for nuværende ikke den forventede fremadrettede andel i relation til PFA's samlede investeringer, da både muligheder for grønne og øvrige investeringer er dynamiske. For en detaljeret beskrivelse af PFA's arbejde med at mitigere klimarisici før og efter investeringstidspunktet og på tværs af aktivklasser henvises til PFA's Retningslinjer for integration af bæredygtighedsrisici, der er tilgængelig på pfa.dk/retningslinjer/investering.

2.3.1 Scenarieanalyser og potentielle finansielle påvirkninger af klimarelaterede risici for investeringer

De fysiske klimaændringer medfører allerede i dag både akutte og kroniske ændringer, som indvirker på selskaber og sektorer verden over og dermed på PFA's investeringsunivers. Investeringsporteføljen er også forbundet med omstillingsrisici, fx som følge af politiske tiltag i form af CO₂e-afgifter, hvilket medfører transitionsomkostninger for især emissionsintensive selskaber.

For at få indsigt i potentielle finansielle påvirkninger af fysiske risici og omstillingsrisici foretager PFA klimascenarieanalyser ved brug af modeller fra to dataudbydere: MSCI's Climate Value-at-Risk model for noterede aktier og virksomhedsobligationer, der udgør hhv. omkring 37 procent og 8 procent af PFA's samlede investeringer pr. 31. december 2024, og S&P Global's Climanomics-platform for ejendomsinvesteringer, som udgør omkring 9 procent af PFA's samlede investeringer pr. 31. december 2024.

PFA rapporterer på nuværende tidspunkt ikke graden af klimarisici forbundet med investeringerne på aktivniveau. Scenarieanalyserne nedenfor er foretaget med en lang tidshorisont, men vi forventer at arbejde yderligere med korte og mellemlange tidshorisonter.

2.3.2 MSCI's Climate VaR-model for børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer

Climate VaR-Modellen aggregerer investeringsmodtagende selskabers potentielle omkostninger relateret til omstillingsrisici og fysiske klimarisici i forskellige scenarier og beregner, hvad disse omkostninger potentielt kan betyde for selskabernes markedsværdi. Modellen beror på antagelser om bl.a. politiske klimatiltag og teknologiske fremskridt samt vejrforhold, jf. scenarierne fra Network on Greening the Financial System (NGFS). Climate VaR-værdierne er dermed et udtryk for de potentielle konsekvenser for selskabers (eller aggregeret: porteføljers) markedsværdi i dag (tilbage diskonteret, dvs. målt i nutidsværdi), hvis et givent scenarie skulle finde sted i fremtiden - nærmere bestemt inden for modellens tidshorisont (2050 for transitionsrisici, 2100 for fysiske risici).

Analyserne nedenfor reflekterer et simpelt gennemsnit for året baseret på kvartalsvise porteføljemålinger og tager udgangspunkt i klimascenarierne A, B og C, som angivet i tabel 6.

Tabel 6 – Klimascenarier

Scenarie	MSCI Climate VaR-scenarier for omstillingsrisici (<i>NGFS REMIND</i>)	MSCI Climate VaR-scenarier for fysiske risici
A	<i>NGFS REMIND 1,5°C Disorderly</i> : Uordnet transition, hvor de globale temperaturstigninger holdes på 1,5°C, men hvor reduktionstiltag er divergerende på tværs af sektorer og udskydes, hvorefter de må intensiveres og gennemføres pludseligt.	<i>Average</i> : Med begrænsede temperaturstigninger vil 1,5°C-scenarierne indebære et gennemsnitligt fysisk risiko-scenarie, hvor klimaændringerne har moderat påvirkning over modellens periode (21. århundrede)
B	<i>NGFS REMIND 1,5°C Orderly</i> : Velordnet transition, hvor temperaturstigning holdes på 1,5°C, og hvor globale reduktionstiltag introduceres tidligt og gradvist bliver strammere.	
C	<i>NGFS REMIND 3°C</i> : Nuværende tiltag og planer om nationale klimabidrag (<i>Nationally Determined Contributions</i>) fører til temperaturstigning på over 3°C ('Hot House World')	<i>Aggressive</i> : Klimaændringerne har potentiel meget høj påvirkning ('worst-case scenario'), hvor både akutte og kroniske fysiske klimaændringer intensiveres over modellens periode (21. århundrede)

Tabel 7 - Scenarie A - Konsekvens for markedsværdi af investeringerne

Portefølje	MSCI Transition Climate VaR <i>NGFS REMIND 1,5°C Disorderly</i> (%)	MSCI Physical Climate VaR <i>Average</i> (%)	MSCI Aggregated Climate VaR (%)	<i>MSCI Aggregated Climate VaR</i> (mio. kr.)
Aktier	-6,8%	-1,6 %	-8,4 %	-20.361
Virksomhedsobligationer	-5,3 %	-0,2 %	-5,5 %	-3.030
MSCI ACWI	-10,4 %	-1,7 %	-12,1 %	N/A

Tabel 8 - Scenarie B - Konsekvens for markedsværdi af investeringerne

Portefølje	MSCI Transition Climate VaR <i>NGFS REMIND 1,5°C Orderly</i> (%)	MSCI Physical Climate VaR <i>Average</i> (%)	MSCI Aggregated Climate VaR (%)	<i>MSCI Aggregated Climate VaR</i> (mio. kr.)
Aktier	-5,7 %	-1,6 %	-7,3 %	-17.750
Virksomhedsobligationer	-4,0 %	-0,2 %	-4,1 %	-2.296
MSCI ACWI	-8,7 %	-1,7 %	-10,5 %	N/A

Tabel 9 - Scenarie C - Konsekvens for markedsværdi af investeringerne

Portefølje	MSCI Transition Climate VaR <i>NGFS REMIND 3°C (%)</i>	MSCI Physical Climate VaR <i>Aggressive (%)</i>	MSCI Aggregated Climate VaR (%)	<i>MSCI Aggregated Climate VaR (mio. kr.)</i>
Aktier	-1,3 %	-4,5 %	-5,8 %	-14.029
Virksomhedsobligationer	-0,5 %	-0,4 %	-0,9 %	-474
MSCI ACWI	-2,1 %	-4,7 %	-6,8 %	N/A

Som tabellerne ovenfor viser, er Scenarie A forbundet med omkostninger for investeringerne jf. MSCI's Climate VaR. De globale temperaturstigninger holdes på 1,5°C, men der er betydelige transitionsrisici, idet globale reduktionstiltag introduceres pludseligt. For eksempel vil aktieporteføljen være forbundet med en potentiel nedskrivning på 8,4 procent svarende til 20.361 mio. kr., som dog er lavere end nedskrivningen på 12,1 procent for verdensaktieindekset MSCI ACWI.

I Scenarie B med en temperaturstigning på 1,5°C, men hvor globale reduktionstiltag introduceres tidligt og gradvist bliver strammere, er den aggregerede MSCI Climate VaR værdi (ikke overraskende) lavere sammenlignet med Scenarie A. Transitionsrisici mindskes i en velordnet omstilling, men de fysiske risici forbliver mere eller mindre de samme ('Average').

De fysiske klimarisici målt gennem MSCI's Climate VaR maksimeres i Scenarie C. Dette står i kontrast til Scenarie A, hvor transitionsrisici driver den aggregerede Climate VaR på tværs af de analyserede porteføljer. Dog vil der stadig være transitionsrisici forbundet med 3°C-scenariet.

Der er en iboende usikkerhed forbundet med resultaterne, givet at en lignende klimakrise aldrig før har fundet sted. MSCI's model bygger på en række antagelser og et begrænset datagrundlag, og estimerer potentielle omkostninger som følge af klimaforandringerne – uden at belyse sandsynligheden for forskellige udfald og uden at medtage selskabernes mitigerende tiltag. Derfor kan analyserne ikke stå alene.

2.3.3 S&P Global's Climonomics-platform for ejendomsinvesteringer

PFA har brugt Climonomics fra dataudbyderen S&P Global til at foretage klimascenarieanalyser for PFA's ejendomsinvesteringer. Climonomics beregner den økonomiske påvirkning på fysiske aktiver forbundet med forskellige klimascenarier. Resultatet opgøres som en gennemsnitlig årlig nedskrivning forbundet med et givent ejendomsaktiv, der dernæst kan aggregeres på porteføljeniveau. Climonomics' model er lokationsspecifik og medtager placeringen af hvert enkelt ejendomsaktiv. Modellen medtager fysiske risici, men ikke omstillingsrisici.

Tabel 10 - Analyserne nedenfor er foretaget med udgangspunkt i følgende tre klimascenarier (RCP-scenarier)

Scenarie	Representative Concentration Pathways (RCP)-scenarier
'Lav' (RCP 2.6)	Gradvis overgang til netto-nul CO ₂ e-udledning i 2050. Den globale opvarmning i år 2100 holder sig på 1,3-2,4°C ift. førindustrielt niveau.
'Mellem' (RCP 4.5)	CO ₂ e-udledningen forbliver omkring de nuværende niveauer indtil 2050, hvorefter de falder frem mod 2100. Den globale opvarmning i år 2100 vil være omkring 2,1-3,5°C ift. førindustrielt niveau.
'Høj' (RCP 8.5)	CO ₂ e-udledningen vil tredobles inden 2075. Den globale opvarmning i år 2100 vil være omkring 3,3-5,7°C ift. førindustrielt niveau.

Analysen dækker 90 procent af PFA's ejendomsportefølje ultimo 2024, og beregningerne er foretaget med en lang tidshorisont (2090-2100). Konsekvenserne for markedsværdierne i de tre klimascenarier estimeres som følger:

- 'Lav': Nedskrivning af porteføljen på -0,3 procent i 2090-2100 svarende til 270 mio. kr.
- 'Mellem': Nedskrivning på -0,6 procent i 2090-2100 svarende til 533 mio. kr.
- 'Høj': Nedskrivning på -2,4 procent i 2090-2100 svarende til 2,1 mia. kr.

Analysen viser, at der vil være størst nedskrivninger i scenarierne 'Mellem' og 'Høj' med de højeste niveauer af CO₂e-udledning og dermed de største globale temperaturstigninger.

2.3.4 Sammenfatning vedrørende scenarieanalyser

Analyserne viser overordnet, at de potentielle finansielle påvirkninger som følge af klimarelaterede risici varierer på tværs af aktivklasser. Samlet set er der større klimarisici forbundet med investeringer i aktier sammenlignet med investeringer i virksomhedsobligationer på tværs af klimascenarierne. Det hænger sammen med, at risikoniveauet for virksomhedsobligationer generelt er lavere end for aktier givet betalingsstrukturen: Hvor aktionærerne bærer enhver

risiko, når et selskab pådrager sig klimaomkostninger (via prissætning af selskabets aktier), vil gældsejere først blive ramt i tilfælde af manglende servicering af gælden. Tilsvarende forventer vi begrænsede finansielle tab som følge af klimarisici for vores investeringer i statsobligationer og danske realkreditobligationer, som repræsenterer en stor andel af vores totale investeringer (omkring 30 procent) – også selvom sidstnævnte aktivklasser ikke dækkes af scenarieanalyserne. I forhold til de potentielle nedskrivninger forbundet med ejendomsporteføljen er det værd at bemærke, at Climametrics-modellen ikke tager højde for lokalplanlægning, såsom stormflodssikring eller anden klimatilpasning, der ellers ville kunne minimere de negative finansielle konsekvenser. Det samme gælder for MSCI's Climate VaR-model for aktie- og virksomhedsobligationsporteføljen, hvor selskabernes mitigerende tiltag heller ikke medtages. Resultaterne af klimascenarieanalyserne bidrager således ved at kvalificere klimarisikoniveauet for investeringerne og flage potentielle risici, men resultaterne kan ikke stå alene. Fremadrettet vil PFA overveje yderligere rapportering om andelen af investeringer forbundet med væsentlige klimarisici, herunder på kort, mellem og lang sigt og før/efter mitigerende tiltag.

PFA anerkender, at fysiske risici og omstillingsrisici potentielt kan påvirke specifikke investeringer i vores portefølje væsentligt. Samtidig er det PFA's vurdering, at vores arbejde med spredning på tværs af aktivklasser, geografier, sektorer og løbetider gør, at vi i overvejende grad er i stand til at afbøde væsentlige finansielle tab som følge af klimarelaterede risici og sikre investeringsporteføljens resiliens ift. klimaændringerne på kort, mellem og lang sigt. Herunder vurderes CO₂e-udledninger, der kan tilskrives PFA som investor, ikke at være fastlåste, som beskrevet i afsnit 2.5.

PFA's investeringsportefølje er relateret til kundemidlerne opgjort i PFA's regnskab, uden at afspejle regnskabsposten fuldstændigt. Vi vurderer ikke, at der er passiver relateret til klimarisici, som skal indregnes i PFA's regnskab.

For PFA's værdikæde for *selskab*, dvs. eksklusive investeringer, vurderes det, at der er begrænsede fysiske risici forbundet med klimaændringerne. Der er en vis sandsynlighed for, at lovgivning, markedet og/eller forbrugerpræferencer ændrer sig, og dette er risici, som PFA løbende er opmærksom på.

2.4 Drifts- og kapitaludgifter forbundet med omstillingsplaner

Som finansiell virksomhed er det begrænset, hvilke direkte OpEx- og CapEx-udgifter PFA har til omstillingsplaner, der i høj grad drives gennem handlinger og ressourceallokering i selskaber i investeringsporteføljen. I forhold til udgifter ifm. PFA's ovennævnte dekarboniseringstiltag vurderes det, at de væsentligste drifts- og finansieringsudgifter findes inden for investering i grønne aktiver. Nærmere bestemt i vores ejendomsinvesteringsportefølje, hvor vi har udgifter til energioptimering af ejendomme, som PFA driver som aktiv ejer. CapEx-udgifter i relation til denne indsats vurderes at være i overensstemmelse med EU-Taksonomien (taksonomi) og indgår som en del af rapporteringen, hvor CapEx er opgjort til ca. 15,6 mia. fordelt på 68 ejendomme. Se afsnit 7 for PFA's EU-taksonimirapportering.

For aktivt ejerskab som dekarboniseringstiltag fokuserer PFA som nævnt vores indsats ud fra et proportionalitetsprincip. Det er afgørende for, hvilke initiativer, dialoger og generalforsamlinger som PFA deltager i, idet troværdigt og grundigt aktivt ejerskab er ressourcekrævende og kræver prioritering.

2.5 Transitionsrisici forbundet med drivhusgasemissioner

I PFA er vi af den opfattelse, at verden bevæger sig mod en lavemissions-økonomi, hvilket bl.a. bygger på det Internationale Energiagenturs (IEA) analyser og scenarier af det fremtidige behov for fossil energi inden for Parisaftalen. Der er uenighed globalt om tempoet for udfasning, bl.a. fordi investeringer i nye teknologier såsom kunstig intelligens øger energibehovet, og derfor følger vi fremskrivningerne nøje. Den overordnede retning er dog klar og indebærer, at fossil energi via global omstilling vil komme til at spille en mindre rolle i energiproduktionen frem mod 2050. Derfor vurderer vi, at der er stigende transitionsrisiko ved at være investeret i fossil energi eller i selskaber, der er efterslæbende med den grønne omstilling. Vi forsøger gennem vores aktive ejerskab at påvirke de selskaber til at gå i retning af netto-nul CO₂e-udledning gennem en omstilling, der lever op til Parisaftalen, og derigennem kan bidrage til PFA's egen forpligtelse til Parisaftalen. Eftersom PFA's eksponering til fossile aktiviteter primært er igennem børsnoterede investeringer, som er likvide, vurderes CO₂e-udledninger, der tilskrives PFA som investor, ikke at være fastlåste. På trods af at unoterede investeringer i aktivklasserne ejendomme og alternativer generelt er illikvide, vurderes der heller ikke at være væsentlige fastlåste eksponeringer og afledte CO₂e-udledninger herigennem over tid. For den interesserede læser henviser vi til vores erklæring om væsentlige negative bæredygtighedsvirkninger Indikator 4: Eksponering for virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer, samt 17: Eksponering for fossile brændstoffer via fast ejendom.

2.6 Politikker vedrørende modvirkning af og tilpasning til klimaændringer

PFA's politikker for modvirkning af og tilpasning til klimaændringer er overordnet forankret og beskrevet i Politik for samfundsansvar og i Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab samt uddybende forankret i retningslinjer hertil og arbejdsgange. Se tabel 4 for en oversigt over politikker og retningslinjer samt uddybelse af minimumskrav for PFA's bestyrelsesgodkendte politikker.

I Politik for samfundsansvar fremgår den overordnede forpligtelse til at reducere PFA's CO₂e-udledning i overensstemmelse med Parisaftalen. Derudover fremgår det, at understøttende forretningsaktiviteter løbende integreres, herunder de nye delmål, der er sat i 2024 for scope 1 og 2 CO₂e-udledninger. Desuden beskrives arbejdet med energieffektivisering og udbredelse af vedvarende energikilder som dekarboniseringstiltag for PFA.

I Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab fremgår, som beskrevet ovenfor, PFA's vurdering af klimarisici som den mest materielle bæredygtighedsrisiko, samt forankringen af vores tilgang til modvirkning og tilpasning af klimaændringer i overensstemmelse med Parisaftalen. Derudover fremgår tilgangen til at kunne styre vores bæredygtighedsrisici. Her skelner vi bl.a. mellem før og efter investeringen foretages. I tillæg hertil har PFA følgende politikker og retningslinjer, som adresserer påvirkninger, risici og muligheder i forhold til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer:

- Retningslinjer for integration af bæredygtighedsrisici
- Retningslinjer for aktivt ejerskab
- Retningslinjer for arbejdet med at opnå netto-nul CO₂e-udledninger
- Politik for regulering af firmabiler

Af retningslinjerne for integration af bæredygtighedsrisici fremgår det, at PFA anskuer bæredygtighedsrisici på linje med anden investeringsrisiko. Bæredygtighedsrisici forstås som miljømæssige, sociale eller ledelsesmæssige begivenheder eller omstændigheder, der - hvis de indtræffer - kan have væsentlig negativ påvirkning på værdien af investeringen. PFA prioriterer at integrere hensyn til klimarisici i investeringsprocesserne som beskrevet under afsnit 2.3.

Af PFA's Retningslinjer for aktivt ejerskab fremgår det, at vi generelt tilgår vores indsatser som aktiv ejer gennem et proportionalitetsprincip, som også er gældende for klimaområdet: Vi prioriterer de sektorer og selskaber, som er mest væsentlige ud fra deres afhængighed og påvirkning af klimaændringer i investeringsporteføljerne, og integrationen af bæredygtighedsrisici er tilpasset investeringstilgangen inden for den givne aktivklasse. Handlinger for CO₂e-reduktion er uddybet i afsnit 2.7.

Som beskrevet ovenfor uddyber PFA's retningslinjer for arbejdet med at opnå netto-nul CO₂e-udledninger de dekarboniseringstiltag, som PFA anvender i arbejdet med omstillingsplanen og indfrielse af målsætninger for reduktion af CO₂e-udledninger. Her adresseres også, hvordan PFA forholder sig til og anvender en prioriteret tilgang til henholdsvis CO₂e-reduktion, CO₂e netto-nul via negative CO₂e-udledninger (gennem investeringer som lagrer kulstof fra atmosfæren), samt CO₂e-kompensation via kreditter i investeringsporteføljen med afsæt i vejledning fra Net-Zero AOA.

Det bemærkes i den forbindelse, at PFA ikke anvender CO₂e-kreditter som kompensation for CO₂e-udledninger fra investeringsporteføljen. Se afsnit 2.9 i forhold til hvordan PFA anvender CO₂e-kreditter som kompensation for CO₂e-udledninger fra driften af PFA som selskab. Retningslinjen beskriver desuden PFA's tilgang til opnåelse af netto-nul via negative CO₂e-udledninger, herunder PFA's rammer for investeringer i mere bæredygtig skovdrift.

Tilgangen er overordnet beskrevet i Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, Retningslinjer for arbejdet med at opnå netto-nul CO₂e-udledninger og Retningslinjer for integration af bæredygtighedsrisici. Vi nævner heri, hvordan vores politikker tager sigte på at mitigere klimaændringerne, bidrage til energieffektivitet og udbredelsen af vedvarende energi.

Modvirkning af klimaændringer er belyst under afsnit 2.2. Udbredelse af vedvarende energi ses i PFA's Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, hvor det fremgår, at PFA bakker op om FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling, og at PFA i sit investeringsarbejde har særligt fokus på bl.a. mål 7, der vedrører bæredygtig energi.

Vores transitionsplan indgår som en del af Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, som blev godkendt af bestyrelsen i PFA Holding den 8. november 2024, herunder med opdateringer i forhold til CSRD-krav til politikker, samt forankring af vores forpligtelse til Parisaftalen gennem tilmelding til Science-Based Targets initiative. De ovennævnte retningslinjer blev ligeledes opdateret i 2024, herunder med inklusion af alle CSRD bæredygtighedsområder som

væsentlige og med forankring i screeningsprocesser. De opdaterede retningslinjer blev godkendt af PFA's koncerndirektion den 25. oktober 2024 og er konsistente ift. den opdaterede Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab.

Samlet adresserer PFA's politikker og retningslinjer de påvirkninger, som PFA skaber gennem vores drift, investeringer og arbejde med aktivt at nedbringe CO₂-udledningerne med afsæt i målsætninger og omstillingsplaner forbundet med den samlede investeringsportefølje baseret på målsætningen i Parisaftalen. Dette sker gennem en aktiv forvaltning, hvor risici afvejes mod afkast.

PFA's risici afspejles i den globale opvarmning og de heraf afledte fysiske klimaændringer, som kan påvirke selskabers drift og præstation, og have negativ påvirkning på selskabernes respektive værdipapirer. PFA opdeler klimarelaterede bæredygtighedsrisici i to kategorier: 1) Transitionsrisici og 2) Fysiske risici. PFA's tilgang til bæredygtighedsrisici beror på et proportionalitetsprincip, hvor integrationen af bæredygtighedsrisici er tilpasset investeringstilgangen inden for den givne aktivklasse.

Klimarelaterede risici kan – som nævnt i afsnit 2.3 ovenfor – ligeledes indebære muligheder i form af konkurrencefordele for selskaber, der tilpasser sig fysiske og transitoriske klimaeffekter, samt at PFA tager aktivt del i den grønne omstilling ved at investere i løsninger og omstillinger til en lav-emissionsøkonomi.

2.7 Klimapolitik: Strategier og handlinger for CO₂-reduktion

I det følgende vil vi beskrive PFA's handlinger relateret til vores omstillingsplan og opnåelsen af vores reduktionsmålsætninger på tværs af PFA's egen drift og investeringer.

I 2024 foretog PFA nye beregninger af 2023 CO₂-udledningerne for scope 1, 2 og 3 (eksklusive kategori 15. investeringer) med udgangspunkt i GHG-protokollens vejledning. Disse beregninger danner grundlaget for vores CO₂-reduktionsmål for PFA's egen drift (scope 1 og 2). Det er beskrevet nedenfor, hvordan vores tre dekarboniseringstiltag påvirker udledningerne inden for scope 1 og 2 samt den samlede CO₂-reduktion.

Koncernens Politik for regulering af firmabiler angiver, at biler med forbrændingsmotorer skal overgå til el senest i 2025. I 2024 er PFA som følge af omstillingsplanen gået fra at have 53 biler med forbrændingsmotorer og 40 elbiler, til nu at have 23 biler med forbrændingsmotorer og 48 elbiler. Dette resulterede i en CO₂-reduktion på 52 procent i scope 1. Der ses en forøgelse i strømforbruget som følge af stigningen i antallet af elbiler, fordi flere af disse lader uden for PFA's kontorer og dermed ikke dækkes af grønne certifikater.

Der allokeres årligt ressourcer til køb af grøn strøm gennem el-certifikater, det eliminerer CO₂-udledningen fra strømforbruget på PFA's kontorer. Certifikaterne købes forud for året med udgangspunkt i det forrige års forbrug, hvorefter der ved årets udgang afstemmes til årets præcise forbrug.

PFA har over de seneste fem år renoveret og energieffektiviseret PFA's hovedkontor samt i 2023 fået installeret solceller. I 2024 dækkede solcellerne 15 procent af strømforbruget, hvilket betyder, at PFA har brug for at købe tilsvarende mindre strøm fra eksterne kilder.

Tiltagene har samlet ført til en reduktion for scope 1 og 2 på 110,0 tons CO₂ svarende til en reduktion på 27 procent i 2024 hvilket også fremgår af tabel 12 og reduktionsmålet er beskrevet i afsnit 2.8.

Som nævnt arbejder PFA med at nedbringe CO₂-udledningerne forbundet med investeringsporteføljen (under PFA's scope 3) ved at investere i grønne aktiver, reducere andelen af investeringer i CO₂-intensive aktiver og udøve aktivt ejerskab. Nedenfor beskrives konkrete handlinger i 2024 inden for hvert af disse dekarboniseringstiltag.

2.7.1 Investering i grønne aktiver

I 2024 har PFA fortsat den mangeårige indsats inden for investeringer i grønne aktiver såsom vindmøller, solceller og grønne obligationer, under hensyntagen til det langsigtede afkast og bæredygtighed. PFA støtter branchens betingede tilsagn om at investere 450 mia. kr. i miljø- og klimarelaterede tiltag senest i 2030, og vi har ved udgangen af året investeret ca. 90 mia. kr. opgjort i overensstemmelse med Forsikring & Pensions vejledning, samt realkreditobligationer med energieffektive ejendomme (energimærke A) i den underliggende ejendomsmasse.

PFA har i 2024 investeret yderligere af sine øremærkede midler til bæredygtigt skovbrug i USA, som nu tæller fire skovaktiver med en samlet størrelse på ca. 28.000 hektar, og som bl.a. forventes at bidrage med både stabile årlige

afkast samt indfrielsen af PFA's ambition om netto-nul CO₂-udledning i 2025 for investeringsprodukterne i PFA Klima Plus, som det fremgår i afsnit 2.8.

I 2024 har PFA fokuseret på ønsket om at øge andelen af ejendomsinvesteringer, der er i overensstemmelse med EU's Taksonomi-forordning. Afsættet i 2023 var, at PFA opnåede verificering for overensstemmelse med EU-taksonomien af 117 danske bolig- og erhvervsjendomme. En del af de hidtil taksonomi verificerede ejendomme har været genstand for nærmere gennemgang i 2024 grundet en nyfortolkning i branchen om overensstemmelse med taksonomiens kriterier for væsentlige bidrag til klimatilpasning. Den samlede værdi af PFA's ejendomme i overensstemmelse med EU-taksonomien er ca. 15,6 mia. kr. fordelt på 68 ejendomme i 2024. Ejendommene er tredjepartsverificerede.

For et samlet overblik over PFA's investeringer i grønne aktiver, se afsnit 7 for PFA's EU-taksonomi-rapportering. Samlet set har PFA's andel af investeringer, verificeret i overensstemmelse med EU-taksonomien, udviklet sig fra 3 procent i 2023 til 4 procent i 2024 målt på omsætning (CapEx er med 4 procent i 2024 på niveau med 2023) og alene baseret på rapporteret data fra aktiverne. For et overblik over andelen af miljømæssigt bæredygtige investeringer i PFA's enkelte produkter henvises til de periodiske produktrapporter, der er tilgængelige på pfa.dk/periodisk-produktrapportering-2024.

2.7.2 Reduktion i andelen af CO₂-intensive aktiver

PFA henviser til afsnit 2.8 for en beskrivelse af CO₂-reduktionsmål forbundet med investeringsporteføljen. For overblik over investeringernes CO₂-udledninger henvises til PFA's erklæring om væsentlige negative påvirkninger (PAI), der er tilgængelig på pfa.dk/baeredygtighedsindvirkninger, samt til tabel 12 i nærværende rapport, hvor disse indgår under scope 3.

2.7.3 Aktivt ejerskab for at opnå CO₂-reduktion

PFA har en prioriteret tilgang til aktiv ejerskabsdialog, hvor PFA alene eller med andre driver og indgår i ejerskabsdialoger med selskaber i investeringsporteføljen. PFA tilvælger en direkte dialog ud fra et proportionalitetsprincip, der sikrer en prioritering af selskaber med stor eksponering mod bæredygtighedsrisici (materialitet), fx sektorer med udtalt eksponering mod fossil energi, samt en prioritering af selskaber, hvor PFA kan opnå størst selskabsindsigt og indflydelse.

PFA har i 2024 fortsat haft fokus på aktivt ejerskab som led i vores arbejde med CO₂-reduktion, og her i afsnittet fremhæves vores indsatser inden for energi- og minesektoren, som både er materielle ift. klimaændringer samt udgør væsentlige bidrag til CO₂-udledninger fra PFA's investeringsportefølje.

Vores indsats som aktiv ejer spænder primært over ejerskabsdialog og stemmeafgivelse på selskabers generalforsamlinger.

Co-lead i international investordialog med TotalEnergies

I 2024 har PFA fået tildelt rollen som 'co-lead investor' i investorinitiativet Climate Action 100+ (CA100+). PFA er dermed én af pt. fire investorer, som fører initiativets dialog med TotalEnergies. CA100+ har til formål at samle en række af de største internationale investorer om at sikre, at verdens største udledere af drivhusgasser tager del i den grønne omstilling i overensstemmelse med Parisaftalen.

PFA har i 2024 søgt at fremme TotalEnergies' grønne omstilling, bl.a. gennem fysisk deltagelse i selskabets bæredygtighedsdag og møder med koncerndirektionsmedlemmer. PFA ønsker generelt, at selskabet opnår tredjepartsverificeringer eller videnskabeligt funderet kan vise, at deres indsatser og mål er i overensstemmelse med Parisaftalen. Fokus er på øget tydelighed og fremgang, bl.a. i relation til CA100+ benchmark-indikatorer samt inden for reduktion af metangas, som det Internationale Energiagentur (IEA) har fremhævet som et af de væsentligste indsatsområder for sektoren.

Som et led i at påvirke selskabet valgte PFA at stemme nej til TotalEnergies' egen klimaplan på den seneste generalforsamling i maj 2024. PFA deltog fysisk på generalforsamlingen i Paris, hvor vi anerkendte selskabet for deres arbejde inden for reduktion af metangas-udledninger, men samtidig opfordrede dem til at intensivere dette arbejde. PFA prioriterede dette emne, fordi IEA tydeligt har tilkendegivet, at reduktion af metangasudledning er den nemmeste og mest effektive måde, som olieselskaber her og nu kan bidrage til løsning af klimakrisen på. PFA anbefalede også selskabet at tydeliggøre CO₂-intensiteten af deres energiproduktion for sammenlignelighed med IEA's best-practice niveauer.

Som afspejling af den samfundsmæssige udfordring og relevans forbundet med energisektorens omstilling har PFA også mødtes med både danske og internationale NGO'er for at lytte til de kritiske perspektiver og foreholde TotalEnergies de kritikpunkter, der er blevet rejst, bl.a. om konkrete udviklingsprojekter i deres forretning, og særligt ift. EACOP-projektet.

Fremskridt på grøn omstilling i minesektoren

PFA har i 2024 forsat vores dialog med selskaberne BHP og Freeport McMoRan i minesektoren. Mineaktiviteter er på én gang afgørende for den grønne omstilling, fx gennem udvinding af kobolt, som er en central komponent i batterier til el-biler, men samtidig forbundet med høj udledning af drivhusgasser samt påvirkning og afhængighed af naturens ressourcer. I dialogen med selskaberne fokuserer PFA således på nedbringelse af drivhusgasudledninger samt bedre håndtering af risici for negativ påvirkning af biodiversitet og økosystemer.

Organisationen Australasian Centre for Corporate Responsibility (ACCR) har i samarbejde med PFA fremsat et aktionærforslag målrettet verdens næststørste mineselskab, Rio Tintos, generalforsamling i 2024 om, at selskabet skulle forpligtes til at gøre sine CO₂e-udledninger fra stålproduktion (scope 3) helt CO₂e-neutrale i 2050. Det medførte en konkret fremrykning på ti år af selskabets ambition. Vi har også ønsket, at Rio Tinto forpligtede sig til at offentliggøre, hvor meget de vil investere i mindre CO₂e-intensiv stålproduktion samt CO₂e-reduktion fra selskabets værdikæder. Rio Tinto valgte allerede inden generalforsamlingen at efterkomme aktionærforslaget.

I andet halvår 2024 fulgte PFA indsatsen op over for verdens største mineselskab, BHP, som efter aktionærforslag fra PFA, ACCR og det australske pensionsselskab Vision Super kom med væsentlige forbedringer i selskabets opdaterede omstillingsplan i forlængelse af Rio Tintos forpligtelser på området tidligere på året. Herunder har BHP nu offentliggjort sine planlagte CapEx-investeringer i dekarbonisering af værdikæden bag jernmalm- og stålproduktion de næste fem år. Dette er vigtigt, fordi størstedelen af BHP's samlede udledninger kommer fra udvinding af jernmalm til stålproduktion.

Andre dialoger samt frasalg af Shell

PFA støtter herudover fortsat CA 100+ dialoger med initiativets 167 fokusselskaber. Ud over at være 'co-lead investor' i CA 100+ dialogen med TotalEnergies og anerkendt 'individual engager' af BHP, er vi 'collaborating investor' i CA 100+ dialogen med General Electric og Iberdrola. Som 'collaborating investor' er PFA ikke drivende, men kan følge dialogen tæt og har mulighed for at give input hertil.

Aktiv ejerskabsdialog er en fundamental del af arbejdet med at nedbringe CO₂e-udledninger fra PFA's investeringsportefølje. Selvom PFA mener, at frasalg ikke kan stå alene som langsigtet strategi til at opnå CO₂e-reduktioner i realøkonomien (uddybte i afsnit 2.2), udelukker PFA ikke frasalg, hvis fx mulighederne for dialog vurderes udtømte, og/eller risici forbundet med investeringen vurderes for høje.

I 2024 har vi valgt at frasælge vores investering i olie- og gasselskabet Royal Dutch Shell (Shell). PFA har haft en konstruktiv direkte dialog med Shell, siden vi i 2019-20 valgte at frasælge vores børsnoterede investeringer i en række olie- og gasproducenter og koncentrere aktieeksponeringen til to selskaber, Shell og TotalEnergies. Dette gjorde vi for at øge mulighederne for at udøve indflydelse som investor samtidig med, at vi fokuserede på selskaber, som var mest seriøse i deres arbejde med transition. I 2024 har PFA haft løbende dialog med Shell, og i begyndelsen af året deltog vi fysisk i selskabets bæredygtighedsstrategidag. PFA har over for selskabet (bl.a. ved fysisk deltagelse på selskabets generalforsamling i 2023) italesat behovet for tydelighed om Shell's fremtidige CapEx til lavemissions-energisløsninger, og om hvilke tærskelværdier der anvendes for at sikre, at klimapåvirkningen begrænses ved ny udvinding af olie og gas. Vi havde forventet, at begge elementer ville fremgå mere tydeligt af selskabets opdaterede transitionsstrategi i første halvår 2024. På den baggrund har PFA i 2024 valgt at frasælge Shell.

Der henvises til pfa.dk/dialoger for et overblik over de samlede antal dialoger relateret til klimaområdet i 2024.

Stemmeafgivelse

PFA følger med i ledelsen af de selskaber, vi investerer i, og bidrager via stemmeafgivelse på udvalgte generalforsamlinger til at sikre en værdiskabende og mere bæredygtig kurs i de givne selskaber. Ligesom for prioriteringen af vores dialoger udvælger vi, hvilke generalforsamlinger vi stemmer på ud fra bl.a. det givne selskabs bidrag til investeringsporteføljens CO₂e-aftryk. I 2024 stemte vi på 402 generalforsamlinger svarende til ca. 95 procent af aktieporteføljens CO₂e-aftryk (scope 1, 2 & 3 målt ved starten af perioden). Der henvises til pfa.dk/stemmeafgivelse for et overblik over PFA's stemmeafgivelse i 2024.

PFA planlægger generelt at fortsætte arbejdet med CO₂e-reduktion gennem ovenstående dekarboniseringstiltag frem mod indfrielse af vores målsætninger på kort og langt sigt. Det er for nuværende ikke vores forventning, at yderligere tiltag

eller nye teknologier kommer i spil, eller at allokering af ressourcer til tiltagene skulle ændres under hensyn til koblingen med PFA's strategi og forretningsmodel beskrevet under afsnit 1.1.

2.8 Mål for modvirkning af og tilpasning til klimæændringer

I 2024 forpligtede PFA sig til at sætte kortsigtede klimamål (frem mod 2030) og langsigtede klimamål (frem mod 2050) gennem Science Based Targets initiative (SBTi). Derfor har vi i 2024 sat CO₂e-reduktionsmål, der adresserer CO₂e-udledninger forbundet med både selskabets egen drift (scope 1 og 2) samt udledninger forbundet med PFA's investeringer (scope 3). Vi søger SBTi-validering af klimamålene på tværs af PFA's egen drift (scope 1 og 2) og investeringer (scope 3) i 2025.

2.8.1 Mål for selskab

For PFA's egen drift (scope 1 og 2 kombineret) har PFA i løbet af 2024 sat et markedsbaseret mål (hvor køb af grønne el-certifikater medregnes), om at reducere sine absolutte CO₂e-emissioner med 70 procent frem mod 2030 med 2023 som basisår, hvilket betyder en reduktion på 288,7 ton. Dette reduktionsmål er primært baseret på reduktioner i scope 1. Herudover forventes der også reduktioner i scope 2, der dog er afhængige af koncernens fjernvarmeleverandører og strøm til elbilladninger. Reduktionsmålet dækker gasarterne kuldioxid (CO₂), metan (CH₄), lattergas (N₂O) og diverse flourholdige gasser (HFC, PFC, SF og NF₃). PFA satte i 2020 et mål for scope 1 og 2 om at være CO₂e-neutral hvert år, og vi køber derfor klimakreditter, der dækker residualen af udledninger, efter vi har købt grønne el-certifikater. Se afsnit 2.9 for en uddybning af PFA's tilgang til klimakreditter.

2.8.2 Mål for investeringsporteføljen

For PFA's investeringsportefølje har vi i 2024 arbejdet på kortsigtede mål for relevante aktivklasser i vores investeringsportefølje i henhold til SBTi's rammeværk.

Derudover har PFA eksisterende mål om at opnå netto-nuludledning af CO₂e fra PFA's samlede investeringsportefølje senest i 2050. PFA's mål og planer for at opnå dette er forankret i tilslutningen til den FN-støttede Net-Zero Asset Owner Alliance (Net-Zero AOA). I regi af Net-Zero AOA har PFA sat et femårigt delmål for investeringer i børsnoterede aktier, virksomhedsobligationer samt dele af ejendomsporteføljen om 29 procent CO₂e-reduktion inden udgangen af 2024, med 2019 som basisår. Målet omfatter investeringsaktivernes scope 1 og 2 og er intensitetsbaseret – dvs. baseret på CO₂e-aftrykket forbundet med investeringerne (tons CO₂e pr. mio. kr. investeret). Som en del af omstillingsplanen skal dette delmål i løbet af 2025 fornyes til at gælde frem mod 2030. Tabel 12 viser at PFA ved udgangen af 2024 har opnået 69 procent reduktion i CO₂e-aftrykket baseret på de investeringsaktiver, som er omfattet af målet, og senest tilgængelige CO₂e-data pr. 31.12.2024. Udviklingen er overordnet båret af reduktioner i CO₂e-aftrykket i alle de tre aktivklasser, men særligt børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer med en reduktion på over 65 procent i perioden. Samtidig udgør børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer i 2024 en større andel af den AUM, som er omfattet af målet, end i 2019.

PFA har en af landets største ejendomsporteføljer, og vi har i forlængelse af Net-Zero AOA sat yderligere delmål for forskellige ejendomstyper og geografier. For vores danske erhvervsjendomme har vi sat et mål om at reducere CO₂e-aftrykket med 39 procent og for vores danske boligejendomme med 35 procent fra 2019 frem til 2024. For den udenlandske del af ejendomsporteføljen følger vi anbefalingerne fra det EU-støttede initiativ Carbon Risk Real Estate Monitor (CRREM) baseret på Parisaftalens 1,5°C-ambition, og har sat et reduktionsmål på 20 procent for tyske boligejendomme fra 2019 til 2024. Udgangspunktet for CO₂e-aftrykket i basisåret blev genberegnet i 2023 ved indrapportering til Net-Zero AOA. Det skete som følge af PFA's løbende indsats for øget datakvalitet, herunder en øget datadækning for ejendomme samt ændringer i emissionsfaktorer fra forsyningsselskaber.

På baggrund af det opdaterede udgangspunkt har PFA ved udgangen af 2024 opnået en reduktion af CO₂e-aftrykket på hhv. 27, 19 og 29 procent for hhv. danske boligejendomme, danske erhvervsjendomme og tyske boligejendomme ud fra senest tilgængelige CO₂e-data pr. 31.12.2024. PFA vil i 2025 evaluere på opnåelsen af vores målsætning i regi af Net-Zero AOA i kombination med nærmere analyse af kilderne til CO₂e-reduktion – herunder porteføljeændringer, ændringer i investeringernes markedsværdier samt reduktion i CO₂e-udledning, jf. initiativets vejledning hertil. Evalueringen vil indgå i arbejdet med at forny reduktionsmålet i løbet af 2025.

PFA tilbyder investeringsprodukterne PFA Klima Plus til kunder, der gerne vil investere med et øget fokus på klima. For PFA Klima Plus-produkterne er det ambitionen, at alle produkterne skal være CO₂e-neutrale senest i 2025 og CO₂e-negative i 2030. Med vores skovinvestering i bæredygtigt skovbrug forventer PFA at indfri dette, og ud fra et forsigtighedsprincip undergår de negative CO₂e-udledninger, og den specifikke CO₂e-balance for PFA Klima Plus i 2024, en planlagt yderligere uafhængig tredjepartsverificering i 1. halvår 2025, som uddybet under afsnit 2.9.

I tillæg hertil har PFA i 2024 fremlagt en ambition om klimadialoger med minimum de 50 største drivhusgasudledere i porteføljen inden udgangen af 2025. Antal selskaber, som PFA har været i klimadialog med i rapporteringsåret, er opgjort til 11 ultimo 2024. I 2025 vil PFA igangsætte yderligere dialoger om tilslutning til SBTi med fokus på de selskaber, der udgør den største andel af PFA's CO₂e-aftryk.

PFA's reduktionsmål er ikke verificeret af tredjepart, men Net-Zero AOA sætter rammer for finansielle institutioners omstilling og målsætninger i overensstemmelse med Parisaftalen og baseret på FN's klimapanel (IPCC) scenarier. Efter PFA's tilslutning til SBTi i 1. kvartal 2024, forventer PFA i løbet af 2025 at få verificeret klimamål i regi af SBTi.

PFA følger GHG-protokollens fremgangsmåde og metodik ift. klimaregnskaber og rapportering på tværs af scope 1, 2 og 3. Hvor scope 1 og 2 omhandler PFA's egen drift, falder investeringsporteføljen ind under PFA's scope 3-udledninger fra vores værdikæde og omfatter *investeringsaktivernes* scope 1, 2 og 3. PFA's klimaregnskab medregner kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder i scope 3, da disse er del af koncernens investeringer.

For investeringsporteføljen (scope 3, kategori 15) følger vi desuden branchens retningslinjer for opgørelse af finansierede udledninger (via Forsikring & Pension og Finans Danmark). Branchens retningslinjer er forankret i internationale standarder (GHG-protokollen og Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) vejledning til finansielle institutioner).

Der er pt. ikke sat reduktionsmål for PFA's resterende udledninger under scope 3 (kategori 1-14) udover fra investeringer. De resterende udledninger under scope 3 (kategori 1-14) omhandler bl.a. indkøbte varer og tjenesteydelser, drivstof- og energirelaterede aktiviteter (ikke inkl. i scope 1 og 2), medarbejdertransport, forretningsrejser og affald. Disse resterende udledninger under scope 3 er ikke vurderet materielle for nærmere målsætning på rapporteringstidspunktet, og udgør under én procent af PFA's samlede scope 3 udledning.

PFA har ikke mulighed for at kvantificere de enkelte dekarboniseringstiltags bidrag til CO₂e-reduktion af investeringsporteføljen, men generelt kan en række dynamiske faktorer (udviklingen i PFA's kundemidler, vores kunders valg af produkt og risikoprofil, investeringsafkast, allokeringer mellem aktivklasser mv.) have væsentlig indflydelse på, hvordan effekten af tiltagene vil materialisere sig ift. opnåelsen af PFA's reduktionsmål.

2.9 Klimakreditter ifm. klimamål

PFA anser ikke klimakreditter (også kaldet CO₂e-kreditter) som en erstatning for reelle tiltag for at reducere CO₂e-udledning. Køb af CO₂e-kreditter til kompensation af udledninger fra PFA's egen drift sænker ikke PFA's ambitioner ift. vores 2030-reduktionsmål. Der købes for nuværende CO₂e-kreditter gennem South Pole fra vindmølleprojekter, der følger standarden Voluntary Carbon Standard der udsteder Verified Carbon Unit (VCU), dækkende residualen af PFA's scope 1 og 2 udledninger efter køb af certifikater for grøn strøm. PFA købte CO₂e-kreditter svarende til 454 tons CO₂e, hvilket dækker 150 procent af udledningen fra scope 1 og 2 for året 2024. Da beregninger af CO₂e-udledninger er forbundet med usikkerhed har PFA valgt en højere dækningsgrad. Det er PFA's intention at fortsætte med at købe klimakreditter, der dækker den resterende udledning fra PFA's egen drift i 2025. Samtidig følger vi udviklingen inden for køb af klimakreditter og vil løbende vurdere vores tilgang. Klimakreditter er ikke baseret på en eksisterende kontrakt, men købes når klimaregnskabet for året er opgjort.

Klimakreditter anvendes ikke som kompensation for CO₂e-udledninger fra investeringsporteføljen.

Som et led i opnåelsen af ambitionen om CO₂e-neutralitet i 2025 for PFA's Klima Plus-produkter har PFA foretaget en række investeringer i skov for at neutralisere CO₂e-udledningen. De negative CO₂e-udledninger (udledninger absorberet fra atmosfæren og lagret i træ) fra PFA's investeringer i bæredygtigt skovbrug udgjorde i 2024 ca. -200.345 tons baseret på konservativt estimat tilgængeligt på rapporteringstidspunktet. Indhentning af data på vores skovinvesteringer sker igennem den amerikanske skovforvalter Forest Investment Associates (FIA), og det tilgængelige estimat for 2024 kvalificeres med en rapporteret værdi. Ud fra et forsigtighedsprincip undergår den rapporterede data for negative CO₂e-udledninger desuden en særskilt uafhængig tredjepartsverificering, som følger plan med forventet leverance i 1.halvår 2025. Erklæringen vil danne afsæt for status på PFA Klima Plus 2025 ambition. For en yderligere beskrivelse af metode, samt relationen mellem vores skovinvesteringer og opnåelse af målsætningen om netto-nul for PFA Klima Plus-produkterne, henvises til PFA's Retningslinjer for arbejdet med at opnå netto-nul CO₂e-udledninger. Disse retningslinjer beskriver også, at PFA's skovinvesteringer ikke erstatter eller begrænser PFA's tiltag for CO₂e-reduktion ift. målsætningen om at opnå netto-nul CO₂e-udledning senest i 2050 for de samlede investeringer.

2.10 Energiforbrug og energiforbrugets sammensætning

PFA's energiforbrug er steget med 123 MWh fra 2023 til 2024. Der er sket et lille fald i andelen af energi fra fossile energikilder og en stigning i de vedvarende energikilder, som også udgør langt størstedelen af PFA's energiforbrug. Derudover ser vi også, at andelen af egenproduceret vedvarende energi er steget som følge af, at PFA i løbet af 2023 installerede solceller, hvilket har helårseffekt i 2024.

Tabel 11 – Energiforbrug og energiforbrugets sammensætning

	Enhed	2023	2024
Energiforbrug			
Samlet fossilt energiforbrug	MWh	266	261
Samlet forbrug fra nukleare kilder	MWh	190	196
Samlet forbrug af vedvarende energi	MWh	2.571	2.693
- Forbrug af købt energi fra vedvarende kilder	MWh	2.399	2.433
- Forbrug af egenproduceret energi fra vedvarende energikilder	MWh	172	260
- Egenproduktion af energi fra vedvarende energikilder	MWh	172	260
Brændstofforbrug fra vedvarende kilder	MWh	0	0
Samlet energiforbrug	MWh	3.027	3.150
Energiforbrugets sammensætning			
Energiforbrug fra fossile kilder	%	8,8	8,3
Energiforbrug fra nukleare kilder	%	6,3	6,2
Energiforbrug fra vedvarende kilder	%	84,9	85,5

2.11 Drivhusgasemissioner for scope 1, 2, 3 og samlede emissioner

Tabel 12 – Drivhusgasemissioner

	Historisk			Milepæle og målår				
	2023 (tCO ₂ e)	2024 (tCO ₂ e)	Udvikling 2023-24 (pct.)	Basisår for mål	2025	2030*	2050*	Udvikling basisår – 2024 (pct.)
Scope 1 – drivhusgasemissioner								
Scope 1: Bruttodrivh usgasemissi oner (tCO ₂ e)	313,9	149,3	-52%	-	-	-	-	-
Scope 2 – drivhusgasemissioner								
Lokationsba serede scope 2: Bruttodrivh usgasemissi oner (tCO ₂ e)	138,3	140,2	1%	-	-	-	-	-
Markedsba serede scope 2: Bruttodrivh usgasemissi oner (tCO ₂ e)	98,6	153,0	55%	-	-	-	-	-
Scope 1 og 2 – samlede drivhusgasemissioner								
Scope 1 og 2 (Markedsba serede): Bruttodrivh usgasemissi oner (tCO ₂ e)	412,4	302,4	-27%	2023	-	-70%	Netto-nul	-27%
Væsentlige scope 3 – drivhusgasemissioner								
1. Indkøbt varer og tjenesteydel ser (tCO ₂ e)	43.595	48.586	11%	-	-	-	-	-
3. Brændstof- og energirelate rede aktiviteter (ikke omfattet af scope 1 eller 2) (tCO ₂ e)	186,5	148,8	-20%	-	-	-	-	-
5. Affald (tCO ₂ e)	1,0	0,7	-31%	-	-	-	-	-
6. Forretningsr ejser (tCO ₂ e)	698,5	620,9	-11%	-	-	-	-	-
7. Medarbejde rpendling (tCO ₂ e)	617,0	616,9	-0%	-	-	-	-	-
15. Investeringe r (tCO ₂ e)	13.292.092	13.309.508	0%	2019**	-29%**	-	Netto-nul	-69%**
Samlede drivhusgasemissioner								

Samlede GHG-emissioner (lokationsbaseret (tCO ₂ e))	13.337.642	13.359.771	0%	-	-	-	Netto-nul	-
Samlede GHG-emissioner (markedsbaseret (tCO ₂ e))	13.337.603	13.359.784	0%	-	-	-	Netto-nul	-

* PFA har forpligtet sig til at opnå målsætning om netto-nul CO₂e udledning senest i 2050 under både SBTi og Net-Zero AOA, og sætter nye delmål frem mod 2030 under begge initiativer.

** Som beskrevet i underafsnit 2.8.2 Mål for investeringsporteføljen er PFA's 2025 reduktionsmål (ultimo 2024) i regi af Net Zero AOA defineret som -29% af de omfattede aktivklassers CO₂e-aftryk (scope 1 og 2 udledninger pr. mio. kr. investeret), hvor status ultimo 2024 er -69%. Målet er derfor ikke direkte sammenligneligt med de historiske absolutte udledninger under 15. Investeringer (tCO₂e), som er rapporteret i tabellen, jf. CSRD-oplysningskrav.

For scope 3 15. Investeringer er udviklingen fra ca. 13,29 mio. tons til 13,31 mio. tons CO₂e (ekskl. statsobligationer og biogene emissioner) på trods af, at AUM for de omfattede aktivklasser er steget ca. 10 procent i perioden. Dette er drevet af en reduktion i CO₂e-aftrykket for både børsnoterede aktier (ca. 40 til 33 tons CO₂e (scope 1,2,3) pr. mio. kr. investeret), virksomhedsobligationer (ca. 62 til 59 tons CO₂e/mio.kr. investeret) og alternative investeringer (ca. 29 til 16 tons CO₂e/mio.kr. investeret), hvor der i perioden har været en væsentlig nedbringelse af eksponering til et aktiv med en væsentlig rapporteret scope 3 udledning (16 mio. tons). Målt i absolutte tons CO₂e opvejer de lavere emissionsfaktorer på tværs af aktivklasser derfor stigningen i AUM.

I overensstemmelse med vejledning fra Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) opgøres CO₂e-udledninger fra statsobligationer ligeledes separat fra ovenstående tabel grundet væsentlig dobbelttælling til andre aktivklasser. CO₂e-udledninger fra statsobligationer udgjorde 2.315.810 tons i 2024 sammenholdt med 2.185.920 tons i 2023 svarende til ca. 6 procent stigning i absolutte emissioner. Det er drevet af ca. 12 procent højere AUM og ca. 6 procent lavere CO₂e-aftryk (scope 1, 2, 3) for aktivklassen.

De biogene emissioner opgøres separat for scope 1, 2 og 3 og konsolideres ikke med fossile emissioner i den samlede CO₂e-tabel, jf. branchens retningslinjer. 2024 er første rapporteringsår.

Tabel 13 – Biogene emissioner

Biogene CO ₂ e-emissioner i 2024	Ton CO ₂ e
Scope 1	1
Scope 2	83
Scope 3 (investeringer)	-200.345

2.12 Drivhusgasintensitet

Tabel 14 – Drivhusgasintensitet

Drivhusgasintensitet	2023	2024	Udvikling 2023-2024 (pct.)
Samlede drivhusgasemissioner (lokationsbaserede) pr. bruttoindtægter* (tons CO ₂ e/mio. kr.)	254	218	-14%
Samlede drivhusgasemissioner (markedsbaserede) pr. Bruttoindtægter* (tons CO ₂ e/mio. kr.)	254	218	-14%

*Bruttoindtægt refererer til bruttopræmier (indbetalinger) inkl. syge- og ulykkesforsikringer. Disse data findes i det finansielle regnskab note 1.

Udviklingen i drivhusgasintensiteten er dels et resultat af den relativt flade udvikling i absolutte emissioner, som beskrevet ovenfor i tabel 12, og dels at bruttopræmierne inkl. syge- og ulykkesforsikringer er steget 16,8 procent fra 2023 til 2024 (fra ca. 52,5 mia. kr. til 61,3 mia. kr.).

2.13 Anvendte principper

2.13.1 Generelt

PFA følger GHG-Protokollens fremgangsmåde og metodik i forhold til klimaregnskaber og rapportering på tværs af scope 1, 2 og 3. Hvor scope 1 og 2 omhandler PFA's egen drift, falder CO₂e-udledninger fra investeringsporteføljen rapporteringsmæssigt ind under PFA's scope 3-udledninger fra vores værdikæde og omfatter investeringsaktivernes scope 1, 2 og 3. PFA's klimaregnskab medregner kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder i scope 3, da disse er en del af koncernens investeringer.

For investeringsporteføljen (scope 3, kategori 15) følger vi desuden branchens retningslinjer for opgørelse af finansierede emissioner (via Finans Danmark og Forsikring & Pension). Branchens retningslinjer er forankret i internationale standarder herfor (GHG-protokollen og PCAF's vejledning til finansielle institutioner). Investeringsejendomme medtages under scope 3, da de anses for en del af værdikæden.

Vores nedstrømsaktiviteter, under kategori 15 'investeringer', indeholder estimerede data for scope 1, 2 og 3 i værdikæden. De benyttede data til beregning af CO₂e-aftryk og drivhusgasser er baseret på estimerer enten fra selvkabet selv eller fra PFA investeringers dataleverandører. For den del af porteføljen, som ikke har data, er CO₂e-emissionstallet blevet skaleret op således, at det antages, at den ikke-datadækkede del af porteføljen har samme gennemsnitlige CO₂e-aftryk, som den datadækkede del af porteføljen.

Den anvendte metode for udregning af CO₂e-aftryk er i overensstemmelse med branchestandarden formuleret i Finans Danmarks og Forsikring & Pensions CO₂e-model.

Forbrugsdata for scope 1 og 2 er opgjort for perioden 01.01.2024-31.12.2024, medmindre andet anføres.

CO₂e-emissionsfaktorer fra Erhvervsstyrelsens 'Klimakompasset' er anvendt til beregning af udledning, medmindre andet angives. De primære kilder til måleusikkerhed stammer fra Klimakompasset, da denne anvender generiske emissionsfaktorer til konvertering af input til CO₂e-udledninger. Der er usikkerhed forbundet med, om Klimakompassets emissionsfaktorer og forudsætninger afspejler PFA's aktiviteter. Det vurderes, at klimakompassets emissionsfaktorer er repræsentative for PFA's klimaregnskab, da Klimakompasset følger Drivhusgasprotokollens virksomhedsstandard og den supplerende scope-3-standard.

Hvor der indgår miljødeklarationer og lignende i beregninger, anvendes seneste offentliggjorte af leverandør.

2.13.2 Aktivt ejerskab

Aktive ejerskabsdialoger udøves fra et materialitets- og proportionalitetsprincip på to måder, enten som proaktiv dialog eller reaktiv dialog. Ved proaktiv dialog søger PFA at ændre selskabers forretningsmodel eller adfærd for at reducere selskabets bæredygtigheds risici. Reaktiv dialog sker på baggrund af allerede indtrufne brud eller mistanke om brud på internationale normer, standarder og principper, som PFA's politik for aktivt ejerskab tager udgangspunkt i. Dialogerne kan enten være PFA drevne eller i samarbejde med andre.

Stemmeafgivelse på generalforsamling i forhold til CO₂e fra aktieporteføljen opgøres som de udvalgte selskaber, hvor vi vælger at deltage i generalforsamlingen, i forhold til den opgjorte CO₂e for aktieporteføljen primo rapporteringsåret.

2.13.3 Scope 1

CO₂e-udledningen stammer fra kørsel i firmabiler.

Biler

Scope 1 CO₂e-udledning i PFA består af firmabilerne, der er benzin-, diesel- samt hybridbiler. Hybridbilers forbrug splittes op i brændstofforbrug og forbrugt el. Det anvendte elforbrug medtages under scope 2.

I den tilgængelige data skelnes der ikke mellem privatkørsel og arbejdsrelateret kørsel, men da størstedelen af kørslen vurderes at være arbejdsrelateret, er udledningen taget med under scope 1 i stedet for scope 3.

PFA leaser sine firmabiler af et leasingselskab. Der anvendes faktisk brændstofforbrug samt brændstoftype i perioden til beregning af udledningen pr. firmabil, der multipliceres med emissionsfaktor. Emissionsfaktorer er fra Klimakompasset, der følger definitionerne i Drivhusgasprotokollen (GHG-protokollen).

2.13.4 Scope 2

I scope 2 medtages CO₂e-udledning vedrørende elektricitet og fjernvarme fra eksterne leverandører.

Egne lokationer:

Elektricitet

CO₂e-udledningen fra PFA's forbrug af elektricitet opgøres efter GHG-protokollens to godkendte metoder. Den første er den *lokationsbaserede metode*: CO₂e-udledningen beregnes ud fra årets elforbrug multipliceret med emissionsfaktor, hvor den anvendte emissionsfaktor er den senest tilgængelige Miljødeklaration fra Energinet. Den anden metode er den *markedsbaserede metode*, hvor der tages højde for PFA's køb af grønne certifikater.

PFA har tre lokationer i hhv. København, Århus og Vejle. På PFA's hovedkontor i København er der opsat ladestander, som kan anvendes af alle, både medarbejdere med PFA-firma elbil, af medarbejdere med egen elbil og udefrakommende. Forbruget af elektricitet på disse ladestanderne fratrækkes PFA-koncernens elforbrug, så firmabilernes elforbrug ikke indgår dobbelt.

PFA køber VE-certifikater af El-leverandøren (Vedvarende Energi certifikater) svarende til elforbruget på PFA's lokationer i hhv. København, Århus og Vejle. Den markedsbaserede metode resulterer i en CO₂e-udledning på nul ton på PFA's lokationer, da VE-certifikaterne garanterer, at den tilsvarende mængde elektricitet er produceret fra vedvarende energikilder, som har en emissionsfaktor på nul. PFA har valgt at købe grønne certifikater, der dækker alt indkøbt elektricitet fra leverandøren, hvilket betyder, at der ikke er CO₂e-udledning i den markedsbaserede metode, da forbruget ganges med nul.

Vedvarende energiandel

Den vedvarende energiandel beregnes på baggrund af andelen af vedvarende elektricitet og fjernvarme i forhold til det samlede energiforbrug. Der er blevet installeret solceller på PFA's hovedkontor i København. Den elektricitet, der genereres af disse solceller, reducerer den mængde strøm, der skal købes fra eksterne leverandører. For vedvarende energiandel fra fjernvarme opgøres forbruget og beregnes på baggrund af leverandørens miljødeklaration.

Biler

Lokalbaseret metode: CO₂e-udledningen beregnes ud fra firmabilernes elforbrug, der multipliceres med emissionsfaktor, hvor den anvendte emissionsfaktor er den senest tilgængelige Miljødeklaration fra Energinet.

Markedsbaseret metode: CO₂e-udledningen beregnes ud fra firmabilernes elforbrug, der multipliceres med emissionsfaktor, hvor den anvendte emissionsfaktor er den senest tilgængelige El-deklarationen fra Energinet.

Fjernvarme

Fjernvarmeforbruget opgøres pr. lokation baseret på aktuelt forbrug for perioden og beregnes på baggrund af leverandørers miljødeklaration. For lokationerne Vejle og Århus er varmeforbrug baseret på beregninger, da der ikke er separat måler til PFA's forbrug på disse to lokationer. Der anvendes seneste offentliggjorte miljødeklaration fra den enkelte leverandør.

Energiforbrugets sammensætning

CO₂e-udledningen fra PFA opgøres som energisammensætningen af egenproduceret elektricitet samt erhvervet fjernvarme og elektricitet, der beregnes ud fra leverandørernes oplysninger om, hvilke energikilder der er anvendt. For elektricitet har leverandøren yderligere opdelt sammensætningen af energityper for de enkelte kommuner, hvor PFA's kontorer er beliggende.

Energisammensætningen til rådighed vedrører 2023, som anvendes både på beregning af 2023 og 2024 data, da energisammensætningen for 2024 først forventes at være tilgængelig efter offentliggørelse af PFA's årsrapport for 2024.

Energikilderne opdeles i fossile brændstoffer (kul, olie, naturgas), kerneenergi og vedvarende energikilder (fx vind, sol, biomasse, vand). Energisammensætningen angives i MWh og i procentandel i beregningerne.

2.13.5 Scope 3

CO₂e-udledningen i scope 3 inddeles i GHG-protokollens 15 kategorier. Kategorierne har til formål at rapportere PFA-koncernens CO₂e-udledning i hele værdikæden. For værdikæden vurderes følgende kategorier væsentlige; 1. Indkøbte

vare- og tjenesteydelser, 2. Capital of Goods (rapporteres under investering), 3. Brændsel og energi, 5. Affaldshåndtering, 6. Forretningsrejser, 7. Medarbejderpendling og 15. Investering.

Hvor der er anvendt den omkostningsbaserede beregningsmetode, anvendes leverandørbilag ekskl. Moms, som sorteres og kun kan indgå én gang i en kategori, for at undgå dobbeltregistrering i klimaregnskabet.

Kategori 1: Indkøb af varer og tjenesteydelser

Der anvendes en omkostningsbaseret (spend-based) beregningsmetode, da CO₂e data pt. kun forekommer i meget begrænset omfang fra PFA's leverandører. Udgangspunktet er de samlede omkostninger for en given periode pr. aktivitetstype multipliceret med emissionsfaktoren (Klimakompasset) for den givne aktivitet.

Kategori 3: Brændsel og energi

Dette er de indirekte emissioner forbundet med transmission og distribution, hvor det samlede forbrug af brændsel og energi opgjort under scope 1 og 2 multipliceres med emissionsfaktor (Klimakompasset), hvorefter der omregnes til CO₂e.

Kategori 5: Affaldshåndtering

Der anvendes en aktivitetsbaseret beregningsmetode til beregning af CO₂e-udledningen fra affald. Affalds-mængder multipliceres med emissionsfaktor (Klimakompasset), hvorefter der omregnes til tCO₂e. Denne metode er valgt, da det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at modtage en mere præcis opgørelse fra vores leverandører. Klimakompassets scope 3 emissionsfaktor for størstedelen af PFA's affald er 0, derfor er CO₂e udledningen på affald relativt lav.

I beregningen af CO₂e-udledningen fra affald er der foretaget estimater/antagelser, hvor der ikke foreligger eksakte opgørelser. Det vurderes ikke, at usikkerheden i estimaterne er af væsentlig betydning for PFA's samlede CO₂e-udledning.

Kategori 6: Forretningsrejser

Forretningsrejser omfatter flyrejser, færge, taxa og offentlig transport, som er foretaget på PFA's regning. Der anvendes en omkostningsbaseret (spend-based) beregningsmetode, da det pt. ikke er muligt at få CO₂e fra PFA's leverandører. Herudover medtages omkostninger til bilkørsel, der er udbetalt kørselsgodtgørelse for. Udgangspunktet er de samlede omkostninger for en given periode pr. aktivitetstype multipliceret med emissionsfaktoren (Klimakompasset) for den givne aktivitet.

Kategori 7: Medarbejderpendling

Medarbejderpendling opgøres pr. medarbejder til PFA's lokationer. Firmabiler medtages ikke under medarbejderpendling men under scope 1 eller 2.

Medarbejderen kategoriseres og beregnes efter følgende inddeling:

- Medarbejdere med parkeringskort til PFA antages at køre i bil, og CO₂e beregnes som emissionsfaktor (Klimakompasset) for bil x gennemsnitligt antal dage fysisk på arbejde x afstand til arbejde
- Medarbejdere med DSB Erhvervskort antages at tage offentlig transport og beregnes som emissionsfaktor (Klimakompasset) for offentligtransport x antal dage fysisk på arbejde x afstand til arbejde. Der anvendes emissionsfaktor for offentlig transport med tog, da det er mest udbredt.
- Medarbejdere ikke i kategori a eller b med under 6 km til arbejdspladsen antages at cykle eller gå. Cykling og gang udleder ikke CO₂e og er derfor nul.
- Resten antages at indgå i kategorien, der tager offentlig transport.

Antal kilometer mellem PFA-medarbejders adresse og PFA's lokation baseres på data registreret i PFA's systemer.

Kategori 15: Investeringer

Kategorien består af PFA koncernens investeringsaktivers CO₂e-udledning.

Generelt

Grundlaget for rapporteringen og dataindsamlingen sker fra forskellige datakilder. Den primære datakilde for de noterede aktiver er MSCI, og for de unoterede aktiver er det BlackRock via eFront.

CO₂e-data per aktivklasse

CO₂e-udledning fra børsnoterede aktier og kreditobligationer

PFA kortlægger CO₂e-udledningen i aktieporteføljerne med udgangspunkt i tal fra eksterne leverandører (MSCI), der indsamler selskabernes rapporterede CO₂e-udledninger. Herudover, estimerer MSCI CO₂e-udledningerne ud fra CO₂e-intensiteter fra lignende selskaber eller industrier, både hvor rapporterede data ikke er tilgængelige, og for et konsistent sammenligningsgrundlag. PFA benytter data og et analyseværktøj fra MSCI ESG til at estimere den afledte CO₂e-udledning fra PFA's porteføljer under aktivklasserne. Den samlede værdi af selskabet (data fra MSCI) samt værdien af PFA's investering anvendes for at udregne PFA's finansierede andel af selskabets CO₂e-udledninger. Ved opgørelse af samlede absolutte emissioner antages den datadækkede andel af porteføljen at være retvisende for den ikke-datadækkede andel. CO₂e-intensiteten for aktivklassen skaleres derfor op til 100 procent af aktivklassens AUM. Som indikation af niveauet var datadækningsgraden på CO₂e ca. 99 procent på vores samlede børsnoterede aktier og ca. 88 procent på vores samlede børsnoterede kreditobligationer ultimo 2024.

CO₂e-udledning fra ejendomme

PFA kortlægger CO₂e-udledningen i ejendomsporteføljerne med udgangspunkt i det faktiske forbrug, hvor data er tilgængelig, og estimerer CO₂e-aftrykket ved brug af det internationale værktøj Carbon Risk Real Estate Monitor (CRREM). CRREM er international standard for CO₂e-intensitet (CO₂e udledt pr. m²) pr. type ejendom og land ud fra en gennemsnitsbetragtning. Den samlede værdi af ejendommene (enten værdi af ejendom i PFA's datterselskab eller data fra eFront) samt værdien af PFA's investering anvendes for at udregne PFA's finansierede andel af selskabets CO₂e-udledninger.

Ved opgørelse af samlede absolutte emissioner antages den datadækkede andel af porteføljen at være retvisende for den ikke-datadækkede andel. CO₂e-intensiteten for aktivklassen skaleres derfor op til 100 procent af aktivklassens AUM. Som indikation af niveauet var datadækningsgraden på CO₂e ca. 99 procent på vores samlede ejendomsportefølje ultimo 2024.

CO₂e-udledning fra alternative investeringer

PFA kortlægger CO₂e-udledningen i de alternative porteføljer efter et 'best-effort' princip for at øge datadækning og transparens. Tallene er med udgangspunkt i data indsamlet af leverandører (eFront) over selskabernes CO₂e-udledning og er baseret på rapportering fra aktiverne. Hvor disse ikke er tilgængelige, estimerer eFront CO₂e-udledningerne ud fra CO₂e-intensiteter fra lignende selskaber eller industrier. Den samlede værdi af aktivet (enten værdi af aktivet i PFA's datterselskab eller data fra eFront) samt værdien af PFA's investering anvendes for at udregne PFA's finansierede andel af selskabets CO₂e-udledninger.

Ved opgørelse af samlede absolutte emissioner antages den datadækkede andel af porteføljen at være retvisende for den ikke-datadækkede andel. CO₂e-intensiteten for aktivklassen skaleres derfor op til 100 procent af aktivklassens AUM. Data og estimater for unoterede investeringer er fortsat et relativt umodent område, og der er udtalt usikkerhed omkring denne aktivklasse. Som indikation af niveauet var datadækningsgraden på CO₂e ca. 59 procent på vores alternative investeringer ultimo 2024.

CO₂e-udledning fra realkreditobligationer

PFA kortlægger CO₂e-udledningen i realkreditobligationsporteføljerne med udgangspunkt i tal fra leverandører (Capital Market Partners), der samler kapitalcentrenes CO₂e-udledning. PFA benytter data på emissionsfaktorer (CO₂e-aftryk på realkreditobligationsniveau ud fra tilhørende kapitalcenter) og multiplicerer på vores portefølje ud fra værdien af PFA's enkelte investeringer.

Ved opgørelse af samlede absolutte emissioner antages den datadækkede andel af porteføljen at være retvisende for den ikke-datadækkede andel. CO₂e-intensiteten for aktivklassen skaleres derfor op til 100 procent af aktivklassens AUM. Som indikation af niveauet var datadækningsgraden på CO₂e ca. 93 procent på vores samlede portefølje af realkreditobligationer ultimo 2024.

CO₂e-udledning fra statsobligationer

PFA kortlægger CO₂e-udledningen i statsobligationsporteføljerne med udgangspunkt i tal fra leverandører (MSCI, der samler hhv. landenes CO₂e-udledning samt købekraftsjusteret BNP). PFA benytter data og multiplicerer på vores portefølje ud fra værdien af PFA's enkelte investeringer. Ved opgørelse af samlede absolutte emissioner antages den datadækkede andel af porteføljen at være retvisende for den ikke-datadækkede andel. CO₂e-intensiteten for aktivklassen skaleres derfor op til 100 procent af aktivklassens AUM. Som indikation af niveauet var datadækningsgraden på CO₂e ca. 96 procent på vores samlede portefølje af statsobligationer ultimo 2024. Statsobligationer indeholder væsentlig dobbelttælling i forhold til investeringer i private selskaber, og de er derfor listet separat for transparens, jf. branchens retningslinjer og international standard (PCAF 2022).

2.13.6 Biogene CO₂-emissioner

De biogene emissioner opgøres separat for scope 1, 2 og 3 og konsolideres ikke med fossile emissioner i den samlede CO₂-tabel, jf. branchens retningslinjer.

For Scope 1 og 2 er knyttet de biogene CO₂-udledninger sig til selskabets forbrug af biogene energikilder. Omfanget af biogene emissioner inden for scope 3-kategorierne 1-14 er begrænset og vurderes ikke at være væsentligt i forhold til den samlede klimamæssige påvirkning eller rapporteringens overordnede kvalitet. For scope 3 (kategori 15) investeringer beskriver de biogene CO₂-udledninger den mængde CO₂, som absorberes og lagres fra atmosfæren i træ og træprodukter gennem PFA's investering i bæredygtigt skovbrug (Forest Investment Associates). Biogene CO₂-udledninger skaleres ikke ud over AUM for denne investering. Datapunktet er genstand for ekstra tredjepartsverificering som nævnt under 2.9. Den interesserede læser kan finde uddybende beskrivelse i PFA's retningslinjer for arbejdet med at opnå netto-nul CO₂-udledning på pfa.dk/netto-nul.

Forbruget for scope 1 opgøres af opgjort brændstofforbrug pr. brændstoftype, der multipliceres med den biogene andel tilknyttet brændstoftype oplyst af leasingselskabet.

Ved opgørelsen af den biogene andel af scope 2 CO₂ gøres det separat for PFA's tre lokationer. Lokationens leverandør af fjernvarme oplyser, hvor stor en andel af de samlede leverede MWh der udgøres af biobrændselstyper, herunder fordelingen på biobrændselstype. Dette multipliceres med emissionsfaktoren oplyst af leverandøren og omregnes til total ton CO₂ biogene.

Den biogene andel af elforbruget opgøres tilsvarende separat for hver af PFA's tre lokationer. Der anvendes den biogene andel og emissionsfaktor opgjort af Energinet samt miljødeklarationen fra lokationens kommune, der multipliceres med det aktuelle forbrug og omregnes til total ton CO₂ biogene.

Den biogene CO₂-udledning fra firmabilernes elforbrug beregnes på baggrund af den senest opgjorte biogene andel af Energinet og miljødeklaration fra Østdanmark samt emissionsfaktor fra miljødeklaration for Københavns Kommune. Andelen og emissionsfaktoren multipliceres med det aktuelle forbrug og omregnes til total ton CO₂ biogene. Det formodes, at størstedelen af kørslen finder sted i Østdanmark.

2.13.7 Nøgletal for intensitet af drivhusgasemission

Intensitet af drivhusgasemissioner beregnes af bruttopræmier (indbetalinger) inkl. præmier fra Syge- og ulykkesforsikring i forhold til den samlede opgjorte CO₂, som fremgår i tabel 12 for Drivhusgasemissioner for scope 1, 2, 3 og samlede emissioner (ekskl. biogene emissioner og emissioner fra statsobligationer).

3. Forurening

3.1 Væsentlige påvirkninger, risici og muligheder forbundet med forurening

For vores metodiske tilgang til identifikation af påvirkninger, risici og muligheder for investeringer henviser vi til afsnit 1.5 og 1.6.

PFA påvirker indirekte forurening gennem vores investeringer i selskaber, der kan risikere at forurene gennem deres forretningsaktiviteter. Det gælder fx inden for sektorer som kemikalieindustri eller minedrift, hvor aktiviteterne indebærer risiko for udledning af partikler, kemikalier eller lignende, der forurener luft, vand eller jord.

PFA har nogen positiv påvirkning på området gennem vores aktive ejerskab, hvor vi gennem screening, dialog og stemmeafgivelse generelt søger at fremme investeringsmodtagende selskabers integration af miljømæssige risici, herunder for forurening, med forankring i PFA's politikker (uddybnet under afsnit 3.3).

Under vores vurdering af finansiell væsentlighed af klimaændringer (E1), indikerede vores Climate Value at Risk analyse, at en potentiel implementering af kulstofbeskatning på nationalt, regionalt eller globalt plan var en betydelig faktor til den finansielle væsentlighed (forskellige grader af kulstofbeskatning kan eskalere omkostningerne på virksomhedsniveau og få negative virkninger på værdiansættelsen af CO₂-intensive investeringer). Risikoen for, at der indføres lignende skatter på andre typer forurening, som der er på drivhusgasser, kan føre til væsentlige omstillingsrisici og omkostninger for eksponerede selskaber, samt negative konsekvenser for værdien af virksomheder, der er særligt udsatte for denne form for forurening. Set i forhold til PFA's samlede investeringsportefølje er eksponeringen over for industrier og virksomheder forbundet med luft-, vand- og jordforurening dog vurderet begrænset, og heller ikke finansielt væsentlig. Derfor har PFA ikke gennemført høringer med berørte samfund i relation til forurening.

I DVA'en estimeres en andel på 0,4 procent af den samlede omsætning forbundet med PFA's aktieportefølje at være koblet til forebyggelse af forurening (beregnet som et vægtet gennemsnit ved brug af porteføljevægte og hver udsteders procent af forureningsforebyggende omsætning). Derfor ser vi ikke væsentlige muligheder forbundet med forebyggelse af forurening på nuværende tidspunkt.

Generelt forventer vi, at datatilgængeligheden for forurening, herunder muligheder, vil stige i takt med datamodenhed og selskabers indberetning under EU-taksonomien.

3.2 Tiltag og mål relateret til forurening

På grund af den aktuelle datamodenhed vedrørende indirekte påvirkninger af forurening fra PFA's investeringer, samt vurderingen af væsentlige IRO'er, har PFA i 2024 rapporteret på dette område efter en 'best effort'-tilgang. Det betyder, at PFA primært har rapporteret på de oplysningskrav, der relaterer sig til PFA's politikker. Dog kan der læses mere i PFA's EU SFDR PAI-erklæring over væsentlige negative påvirkninger i rapporteringsåret 2024, hvor relevant. Herudover har PFA ikke rapporteret på yderligere specifikke handlinger, metrikker og mål relateret til forurening, men henviser til vores log over aktiv ejerskabsdialoger på pfa.dk/dialoger, som også omfatter indsatser fra før rapporteringsåret. Vi anerkender vigtigheden af dette område og arbejder løbende på at forbedre datakvaliteten og udvikle vores processer, for at kunne udvide rapporteringen fremadrettet i henhold til CSRD.

3.3 Politikker relateret til forurening

Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab danner rammen om arbejdet med at integrere bæredygtighed i forvaltningen af investeringer og modvirke negative påvirkninger, herunder miljømæssige påvirkninger fra forurening af luft, vand og jord fra investeringsmodtagende selskaber. Integrationen har afsæt i screeninger på tværs af aktivklasser før og efter investeringstidspunktet i forhold til internationale normer og standarder, herunder FN Global Compact og OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder, som PFA's Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab bl.a. er forankret i. Derudover driver PFA aktiv ejerskabsdialog ud fra en risikobaseret tilgang til bæredygtighedsrisici, og fx i forlængelse af evt. signifikante kontroverser relateret til forurening, som er uddybet i PFA Retningslinjer for bæredygtighedsrisici samt Retningslinjer for aktivt ejerskab.

3.4 Udledninger til luft, vand og jord opdelt efter forurenende stof

PFA har ikke datagrundlag for at specificere udledninger pr. forurenende stof, men vi screener, monitorerer og rapporterer på datapunkter for væsentlige negative bæredygtighedsvirkninger af vores investeringer, både opstrøms og nedstrøms,

herunder PAI indikator 8 (Udledning til vand i PAI-erklæringen), som man kan læse mere om på pfa.dk/baeredygtighedsindvirkninger. Denne indikator dækker ikke udledning til luft eller jord.

3.5 Forventede økonomiske effekter af forureningsrelaterede påvirkninger, risici og muligheder

PFA har benyttet indfasningsmuligheden på de konkrete oplysningskrav, jf. tabel 5. Indfasningen revurderes i løbet af 2025 og 2026 under hensyn til de specifikke oplysningskrav, modenhed af data, samt nærmere vejledning om, hvilket CSRD rapporteringsniveau der vurderes fyldestgørende for finansielle institutioner.

4. Vand- og havressourcer

4.1 Væsentlige påvirkninger, risici og muligheder forbundet med vand- og havressourcer

For vores metodiske tilgang til identifikation af påvirkninger, risici og muligheder for investeringer henviser vi til afsnit 1.5 og 1.6.

PFA påvirker indirekte vand- og havressourcer gennem vores investeringer i selskaber, der påvirker disse gennem deres forretningsaktiviteter, fx fødevarersektoren eller selskaber med aktiviteter i områder, hvor vandressourcer er knappe.

PFA har analyseret aktie- og virksomhedsobligationsporteføljens risici på baggrund af indikator for miljømæssig performance, MSCI Environmental Score, og niveauet indikerer begrænset risiko (moderat til lavt niveau), ud over at PFA's aktieportefølje er forbundet med lavere risiko sammenlignet med et globalt benchmark (MSCI ACWI). Samlet er risikoen forbundet med vand- og havressourcer vurderet begrænset, og heller ikke finansielt væsentlig. Derfor har PFA heller ikke gennemført høringer med berørte samfund i relation til området.

I DVA'en estimeredes en andel på 0,2 procent af den samlede omsætning forbundet med PFA's aktieportefølje at være koblet til bæredygtig vandpraksis ('Sustainable water' beregnet som et vægtet gennemsnit ved brug af porteføljevægte og hver udsteders procent af forureningsforebyggende omsætning). Derfor har vi ikke identificeret væsentlige muligheder forbundet med vand- og havressourcer på nuværende tidspunkt.

Generelt forventer vi dog, at datatilgængeligheden om vand- og havressourcer, herunder muligheder, vil stige i takt med datamodenhed og selskabers indberetning under EU-taksonomien. Herudover tilbyder vi vores kunder muligheden for at investere i en eksternt forvaltet fond målrettet bæredygtig vandforsyning gennem platformen Du Investerer. Fonden er et artikel 9 produkt, jf. EU's Disclosureforordning, og vi henviser interesserede læsere til pfa.dk/du-investerer for mere information.

4.2 Tiltag og mål relateret til vand- og havressourcer

I forlængelse af datamodenheden i forhold til indirekte påvirkninger af vand- og havressourcer fra investeringsdelen af PFA's værdikæde, samt vurderingen af IRO'er, har PFA i 2024 rapporteret efter en 'best effort'-tilgang på området. Det betyder, at PFA primært har rapporteret på de oplysningskrav, der relaterer sig til PFA's politikker. Udover ovenstående, har PFA ikke rapporteret på yderligere specifikke handlinger eller metrikker og mål under E3 Vand- og havressourcer, men henviser til vores log over aktiv ejerskabsdialoger på pfa.dk/dialoger, som også omfatter indsatser fra før rapporteringsåret. Vi anerkender vigtigheden af dette område og arbejder løbende på at forbedre datakvaliteten og udvikle vores processer, for at kunne udarbejde en robust rapportering fremadrettet i henhold til CSRD.

4.3 Politikker relateret til vand- og havressourcer

Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab danner rammen om arbejdet med at integrere bæredygtighed i forvaltningen og modvirke negative påvirkninger, herunder på vand- og havressourcer af investeringsmodtagende selskaber. Integrationen har afsæt i screeninger på tværs af aktivklasser før og efter investeringstidspunktet i forhold til internationale normer og standarder, herunder FN Global Compact og OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder, som PFA's Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab bl.a. er forankret i. Derudover driver PFA aktiv ejerskabsdialog ud fra en risikobaseret tilgang til bæredygtighedsrisici, og fx i forlængelse af evt. signifikante kontroverser relateret negative påvirkninger på vand- og havressourcer, som er uddybet i PFA Retningslinjer for bæredygtighedsrisici samt Retningslinjer for aktivt ejerskab.

4.4 Forventede økonomiske effekter af påvirkninger, risici og muligheder relateret til vand- og havressourcer

PFA har benyttet indfasningsmuligheden på de konkrete oplysningskrav, jf. tabel 5. Indfasning revurderes i løbet af 2025 og 2026, under hensyn til de specifikke oplysningskrav, modenhed af data, samt nærmere vejledning omkring hvilket CSRD rapporteringsniveau der vurderes fyldestgørende for finansielle institutioner.

5. Biodiversitet og økosystemer

5.1 Væsentlige påvirkninger, risici og muligheder

PFA ønsker som investor og aktiv ejer at bidrage til beskyttelse af biodiversitet og økosystemer, og vi arbejder med identifikation og integration af påvirkninger, risici og muligheder relateret til biodiversitet og økosystemer i takt med bedre datagrundlag og udvikling af standarder på området.

5.1.1 Påvirkninger forbundet med biodiversitet

PFA påvirker indirekte biodiversitet gennem vores investeringer i selskaber, der påvirker biodiversitet og økosystemer gennem deres forretningsaktiviteter. Herunder særligt selskaber i sektorer, der er forbundet med høj påvirkning af naturen, fx mine- og energisektoren gennem vandforbrug, arealanvendelse, drivhusgasudledninger og forurening.

For PFA's danske ejendomsinvesteringer, hvor PFA har operationel kontrol, har PFA foretaget en mere dybdegående screening af disses placering i forhold til Natura 2000-områder, og har på baggrund heraf ikke konstateret væsentlige negative påvirkninger.

PFA har nogen positiv påvirkning på biodiversitet og økosystemer gennem vores aktive ejerskab, hvor vi gennem dialog søger at fremme investeringsmodtagende selskabers integration af naturrelaterede påvirkninger, risici og muligheder.

5.1.2 Risici forbundet med biodiversitet

PFA's investeringer er eksponeret mod naturrelaterede risici gennem investeringer i selskaber og økonomiske aktiviteter, der både påvirker og er afhængige af biodiversitet og økosystemer – dog ikke på et niveau, så det er vurderet finansielt væsentligt i CSRD-regi. Investeringsmodtagende selskaber, der påvirker naturen negativt, vil være forbundet med omstillingsrisici som følge af strengere regulering, fx inden for naturbeskyttelse. Herudover vil investeringsmodtagende selskaber, der er afhængige af økosystemtjenester som vand, pollinering mv. være eksponeret mod fysiske risici som følge af naturtab.

5.1.3 Muligheder forbundet med biodiversitet

Et øget fokus på hensyn til biodiversitet og økosystemer kan indebære muligheder for investeringsmodtagende selskaber, som formår at udbyde naturpositive løsninger. PFA oplever dog udfordringer forbundet med at integrere 'naturpositive' muligheder bredt i investeringsprocesserne på grund af manglende standarder og datagrundlag.

For at målrette positiv påvirkning samt målrette muligheden for at fremme biodiversitet har PFA to målsætninger om hhv. aktivt ejerskab og et pilotprojekt på udvalgte ejendomme, som er uddybet under afsnit 5.5. Fremadrettet vil PFA i det løbende samarbejde med vores skovforvalter (Forest Investment Associates) desuden vurdere relevante muligheder forbundet med biodiversitet i vores investeringer i mere bæredygtigt skovbrug.

Herudover tilbyder vi vores kunder muligheden for at investere i en eksternt forvaltet fond målrettet bæredygtig brug af naturressourcer og biodiversitetsfremmende løsninger gennem platformen Du Investerer. Fonden er et artikel 9 produkt, jf. EU's Disclosuresforordning, og vi henviser interesserede læsere til pfa.dk/du-investerer for mere information.

5.2 Transitionsplan og hensyntagen til biodiversitet og økosystemer i strategi og forretningsmodel

På baggrund af risici forbundet med tab af biodiversitet ønsker PFA at bidrage til beskyttelse af biodiversitet og økosystemer og begrænse finansielle risici forbundet med tabet heraf.

PFA har, for hver direkte dansk ejet ejendom, screenet for nærhed til §3 og §25 i Naturbeskyttelsesloven og Natura 2000-områder inden for 1 km af områdets afgrænsning. Til pointgivning af ejendommene registreres den samlede størrelse på et eller flere §3-beskyttede områder. Ejendomme med størst potentiale i forhold til denne markør, har større potentiale for, at PFA kan understøtte biodiversiteten i området af ejendommen. Når alle markører er lagt sammen per ejendom, har ejendommen en samlet score. Denne score bliver i sammenligning med andre ejendomme brugt til at udpege de ejendomme med størst potentiale for udvikling af biodiversiteten. Ejendomme valgt til pilot og ændret forvaltningsplan i 2024 er: Ericaparken, Lottenborgvej, Mosevej 3B og 5B, Nordre Jernbanevej, Olof Palmes Alle 18A og 18G samt Vodroffsvej.

PFA har ikke identificeret væsentlige negative påvirkninger mht. jordforringelse, truede arter, ørkendannelse eller arealbefæstelse.

I starten af 2024 offentliggjorde vi vores tilgang til området i positionspapiret 'PFA som investor: En ansvarlig tilgang til biodiversitet', som kan findes på pfa.dk/positionspapir. Som det fremgår af PFA's Retningslinjer for aktivt ejerskab, tilgår vi vores indsatser som aktiv ejer gennem et proportionalitetsprincip, som også er gældende for biodiversitetsområdet. Vi prioriterer de sektorer og selskaber, som er mest væsentlige ud fra deres afhængighed og påvirkning af naturen samt størrelse i investeringsporteføljen. Konkret bidrager PFA som investor til beskyttelse af biodiversitet og økosystemer gennem handling på følgende fire områder, som uddybes i afsnit 5.4:

- Vi søger at indarbejde naturrelaterede datapunkter i vores investeringsprocesser i takt med at datakvalitet og tilgængelighed udvikles.
- Vi arbejder med naturhensyn og cirkularitet i vores direkte investeringer på det unoterede område.
- Vi udøver aktivt ejerskab på de sektorer, der er forbundet med størst påvirkning og afhængighed af naturens ressourcer, samt på sammenhænge mellem klimaområdet, biodiversitet og cirkulær økonomi.
- Vi har de største forventninger til de selskaber, der er mest afhængige af og påvirker biodiversitet og økosystemer mest.

Som investor er det en udfordring at arbejde med at integrere biodiversitet og økosystemer, fordi biodiversitetskrisen både er lokal og global. Hvor klimakrisen forårsages af CO₂-udledning på globalt plan, er måling af biodiversitetspåvirkninger både afhængig af, hvilken type økonomisk aktivitet der er tale om, samt hvor denne aktivitet finder sted. Det forhold medfører kompleksitet i forhold til, hvilke metoder og målepunkter man kan benytte i investeringsprocesserne, og desværre er lokationsspecifikke data stadig en mangelvare. Som investor er PFA afhængig af rapportering for bedre at kunne mitigere naturrelaterede påvirkninger i vores investeringer. Fremadrettet vil PFA vurdere, hvordan forbedringer i datagrundlag kan bidrage til nærmere analyse og rapportering på resiliens, inkl. tidshorisonter og involvering af lokale befolkninger, på tværs af aktivklasser i investeringsporteføljen.

Samtidig er der dog brug for handling nu på grund af udfordringens størrelse. Derfor har PFA valgt at fokusere på, hvordan vi som investor kan handle på biodiversitetskrisen gennem ovenstående tiltag, som vi vurderer, skaber værdi allerede i dag. Det gør vi bl.a. med afsæt i initiativet Nature Action 100 (NA100) prioriterede sektorer med materiel påvirkning, samt PFA's unoterede område, hvor nogle aktivklasser har fysiske aktiver, fx ejendomme, skov og infrastruktur. På baggrund af ovenstående vurderes PFA's strategiske tilgang overordnet resilient i forhold til investeringsporteføljen.

5.3 Politikker vedrørende biodiversitet og økosystemer

Som nævnt er PFA's tilgang til biodiversitet og økosystemer beskrevet i 'PFA som investor: En ansvarlig tilgang til biodiversitet'. I tillæg hertil har PFA følgende politikker og retningslinjer, som adresserer integration og risikostyring af biodiversitet og økosystemer:

- Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab
- Retningslinjer for integration af bæredygtighedsrisici
- Retningslinjer for aktivt ejerskab
- Retningslinjer for arbejdet med at opnå netto-nul CO₂-udledninger

Af PFA's Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab samt Retningslinjer for integration af bæredygtighedsrisici fremgår det, at PFA anskuer bæredygtighedsrisici på linje med anden investeringsrisiko. PFA søger således at integrere hensyn til biodiversitet i investeringsprocesserne på lige fod med andre bæredygtighedsrisici som beskrevet i afsnit 5.4. Omkring screening for biodiversitetsrisici og økosystemsrelaterede risici er der dog en større detaljering på noterede aktiver end på unoterede aktiver. Herunder på jord-/landbrugspraksisser, bæredygtige praksisser for oceaner/have og bekæmpelse af skovrydning, da screening på noterede aktiver er grundet i flere internationale standarder specifikt for området. Information om opfyldelse af minimumskrav for PFA's politikker er uddybet i afsnit 1.17.

Som nævnt i E1 har PFA i løbet af 2024 investeret i ca. 28.000 hektar skov i USA for bl.a. at bidrage til CO₂-reduktionsmålsætningen for produktet Klima Plus. I henhold til PFA's Retningslinjer for arbejdet med at opnå netto-nul CO₂-udledninger, anvender PFA anerkendte skovforvaltningspraksisser og -kriterier for at sikre mere bæredygtige skovbrugspraksisser. Konkret sker dette gennem bæredygtighedscertificering af PFA's skovinvesteringer under de internationale standarder PEFC eller FSC, som inkluderer kriterier for biodiversitet samt menneskerettigheder, der generelt kan udgøre bæredygtighedsrisici forbundet med skovinvesteringer, herunder vedr. lokale/oprindelige befolkningsgrupper. Standarderne kræver, at praksis for skovforvaltning og aktivt ejerskab anerkender og respekterer traditionel økologisk viden, beskytter steder af åndelig, historisk og kulturel betydning, og opretholder adgangen til traditionelle og kulturelle ressourcer. Udover certificeringsstandarderne er det PFA's vurdering, at vores forudgående arbejde med identifikation af

foretrukken geografisk eksponering (sydlige USA), samt udvælgelsesprocessen af skovforvalter, overordnet begrænser de generelle bæredygtighedsrisici ved PFA's skovinvestering. I forhold til biodiversitet er ca. 20 procent af arealet reserveret til naturskov.

5.4 Tiltag målrettet biodiversitet og økosystemer

I PFA's positionspapir for biodiversitet beskriver vi, hvilke foranstaltninger PFA har for at tage hensyn til biodiversitet og økosystemer gennem handling på fire områder:

5.4.1 Indarbejdelse af naturrelaterede datapunkter i investeringsprocesserne

Integrationen af naturrelaterede datapunkter i vores investeringsprocesser sker primært på fire måder og er løbende handlinger, som også vil være gældende for 2025:

Vi arbejder med biodiversitet gennem reduktion af drivhusgasser på tværs af vores aktivklasser, hvilket hjælper til at mindske klimaændringerne og tilhørende tab af biodiversitet.

Vi investerer i grønne løsninger med princippet om, at der ikke må ske væsentlig skade på andre miljøfaktorer, fx biodiversitet og økosystemer, hvilket er et krav for at blive klassificeret 'grøn' under EU's taksonomiforordning. Hvis eksempelvis vedvarende energiprojekter ikke også tager vare på biodiversitetspåvirkning, mister de deres status som bæredygtige i henhold til EU-taksonomien.

Vi screener vores aktier og virksomhedsobligationer for miljøkontroverser minimum hvert kvartal og vurderer relevante handlinger for aktivt ejerskab på signifikante kontroverser. Her tager vi bl.a. udgangspunkt i målepunkter om investeringers væsentligste negative bæredygtighedsvirkninger (PAI) samt i FN's Global Compact principper. Disse omfatter både klima- og biodiversitetsfaktorer, og giver os dermed et pejlemærke for vores eksponering til aktiviteter, som påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt. For en uddybelse af målpunktet relateret til biodiversitet henvises til afsnit 5.5.

I PFA vil vi også arbejde for at forbedre integrationen af biodiversitetsdatapunkter i investeringsprocesserne i takt med udvikling af standarder på området og øget datatilgængelighed – herunder bl.a. gennem fremadrettet rapportering fra de investeringsmodtagende selskaber i vores portefølje og i tråd med anbefalingerne fra Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD). Derfor er øget selskabsrapportering også et fokuspunkt i vores aktive ejerskab og samarbejder.

5.4.2 Integration af naturhensyn og cirkularitet i vores direkte investeringer på det unoterede område

Biodiversitetsfremmende indsatser ved danske ejendomme

For vores direkte ejede ejendomsinvesteringer i Danmark har PFA indledt et samarbejde med en ekstern rådgiver om at integrere biodiversitetsfremmende indsatser på og omkring 10 udvalgte ejendomme i 2024 og 2025, fx ved at optimere kvantitet og kvalitet af grønne arealer. Der er udarbejdet lokationsspecifikke, biodiversitetsfremmende forvaltningsplaner for prioriterede ejendomme og mere generelle tiltag for de resterende ejendomme i Danmark. I 2024 har PFA udviklet nye forvaltningsplaner for syv ejendomme, hvor de resterende tre ejendomme forventes færdige i 2025. I indsatsen for biodiversitet på ejendommene følger en anbefalet proces med flere trin. Disse trin omfatter at screene, prioritere, kortlægge, planlægge handlinger og overvåge biodiversiteten. Under screeningen undersøges grønne og blå områder, trædække, vegetationsstruktur og beskyttede naturområder i nærheden. Ved at gennemføre denne screening har PFA kunnet identificere og prioritere de områder, der har det største potentiale for biodiversitet først.

På baggrund af processen med at screene og prioritere har PFA på udvalgte ejendomme kortlagt biodiversiteten ved at bruge den 'Nationale Metode til Kortlægning af Bynatur', som er udviklet af Århus Universitet og forskellige private aktører. På baggrund af den udvikler vi forvaltningsplaner, som følger principperne i afværgiehierarkiet. Her falder PFA's mål for biodiversitetsindsatsen ind under den del, der relaterer til at fremme biodiversiteten på PFA's ejendommene. For opstartsåret 2024 har habitatscoren for de udvalgte ejendomme ligget lavt. Med de tiltag PFA foretager på ejendommene i de kommende år, forventes habitatscoren at stige.

Nytænkende cirkulært træbyggeri

PFA arbejder også aktivt med cirkulær økonomi inden for ejendomssektoren. Det gælder fx vores investering i kontorbygningen TRÆ, der er Danmarks højeste træhus. Med sine bærende trækonstruktioner, og det store fokus på brug af genbrugsmaterialer, skal det være med til at inspirere byggeriets parter til at tænke mere innovativt i forhold til naturhensyn og cirkularitet i nybyggeri. Byggeriet åbnede i efteråret 2024, og opførelsen er dermed afsluttet og i

operationel drift. Desuden har PFA i 2024 indgået et samarbejde med Københavns Kommune om fremadrettet at øge biodiversiteten på vores ejendomme i kommunen. Samarbejdet er en fortsættende aktivitet i 2025.

Skovbrug som naturbaseret klimaløsning

Som beskrevet ovenfor forventes investeringen i skovbrug som klimaløsning med at fortsætte i 2025. Herudover har PFA i 2024 igangsat forberedelser til rapportering på skovinvesteringen i forhold til EU's taksonomiforordning, som vi forventer at modtage i løbet af 2025. Arbejdet er igangsat ud fra ønsket om at have ideel robusthed omkring den bæredygtige skovforvaltningspraksis, og inkluderer taksonomiens 'ingen væsentlig skade' kriterier, herunder for biodiversitet. EU taksonomi-rapportering fra en amerikansk skovforvalter vil umiddelbart være den første af sin slags.

Aktiv ejerskabsdialog via Nature Action 100

Som nævnt, har PFA tilsluttet sig det investordrevne dialoginitiativ Nature 100 med det formål at mindske negative påvirkninger og selskabernes risici. PFA er udpeget til at være en del af de investorteam, der har opstartet omfattende dialoger med Nestlé, AstraZeneca og McDonald's i 2024. PFA prioriterer dialog med netop disse selskaber på baggrund af en væsentlighedsvurdering ud fra et risikoperspektiv.

Dialog med selskaber i landbrugsværdikæden

PFA har tilsluttet sig det tematiske engagement-program Biodiversity & Natural Capital, der målretter ejerskabsdialog med omkring 50 selskaber på tværs af landbrugsværdikæden i samarbejde med PFA's eksterne rådgiver og ligesindede investorer. PFA har bl.a. prioriteret dette program på baggrund af fokus på dialog med selskaber i landbrugsværdikæden, da landbrugssektoren er blandt de sektorer i verden, som både er mest afhængige af og i største grad påvirker naturens ressourcer.

Dialoger med fokus på sammenhænge mellem klima og natur

Nedbringelse af CO₂e og andre drivhusgasser er både en vigtig brik i at mindske klimaændringerne og adressere biodiversitetskrisen. Samtidig er mange af de løsninger, der skal bidrage til den grønne omstilling, forbundet med påvirkning og afhængighed af naturens ressourcer. Dette dilemma er tydeligt inden for minesektoren, hvor metaller og mineraler er en forudsætning for den grønne omstilling, men udvindingen er både afhængig af økosystemtjenester, fx vand, og forbundet med høj påvirkning af naturen gennem vandforbrug, arealanvendelse, drivhusgasudledninger og forurening.

Generelt anses både mine- og energisektoren at have en negativ påvirkning på biodiversitet, og derfor integrerer PFA biodiversitetshensyn i vores igangværende klimadialoger med mineselskaber og energiselskaber ved at promovere risikostyring af sektorens materielle biodiversitetspåvirkninger og afhængigheder. Inden for det unoterede investeringsområde har PFA ligeledes igangsat drøftelser med infrastrukturforvaltere om integration af biodiversitetshensyn ifm. opsætning og drift af vindmølle- og solcelleparker. Formålet er at afdække deres risici og tilgang i forhold til biodiversitet og økosystemer samt at sikre fremgang og opretholde et tilfredsstillende niveau i forhold til rapportering på området.

Størst forventninger til de selskaber, der er mest afhængige af og påvirker biodiversitet og økosystemer mest

PFA har seks overordnede forventninger til de selskaber, vi er investeret i, og som er forbundet med størst påvirkning og afhængighed af biodiversitet og økosystemer:

- Ambition om at minimere bidrag til naturtab og til at bevare og genoprette økosystemer på operationelt niveau og i værdikæden inden 2030.
- Evaluering af naturrelaterede afhængigheder, påvirkninger, risici og muligheder på operationelt niveau og i værdikæden.
- Målsætning baseret på risikovurderinger af naturrelaterede afhængigheder, påvirkninger, risici og muligheder.
- Implementering af en transitionsplan med indsatser for at opnå målsætningerne.
- Selskabsledelse, herunder bestyrelsestilsyn og ledelsesrapportering.
- Engagement, herunder dialog med eksterne parter og interessenter for at skabe de rette betingelser for implementering af transitionsplanen og opnåelse af mål.

PFA anerkender forskellige modenhedsniveauer blandt selskaber i forskellige sektorer og markeder, og vi udtrykker ovenstående forventninger gennem direkte ejerskabsdialog eller via medlemskab af NA100.

Det kan desuden nævnes, at PFA – for at bakke op om beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer – ifm. FN's globale biodiversitetstopmøde (COP15) i Canada, december 2022, valgte at skrive under på erklæringen 'Moving

on Nature Together' sammen med godt 150 andre investorer. PFA støtter som investor også op om topmødets globale biodiversitetsaftale, The Kunming-Montréal Global Biodiversity Framework, herunder '30 for 30'-målet om beskyttelse af 30 procent af verdens natur på land og til havs inden 2030. Biodiversitetsaftalen har bl.a. præget PFA's aktive ejerskabsdialoger med forvaltere af vedvarende energiaktiver, hvor deres perspektiver og implikationer i forlængelse af Kunming-Montréal-aftalen har været et dialogpunkt. Dermed har aftalen også dannet udgangspunkt for vores målsætning om antal ejerskabsdialoger på området.

5.5 Mål vedrørende biodiversitet og økosystemer

Konkret har PFA som investor sat mål om at indgå i aktiv ejerskabsdialoger vedrørende biodiversitet og økosystemer med 50 selskaber i perioden 2023–2025. Herunder både direkte dialoger ledet af PFA, i samarbejde med andre investorer under Nature Action 100 samt igennem vores eksterne dialogpartner Sustainalytics. Der har ved udgangen af 2024 været naturrelaterede dialoger med 59 selskaber.

PFA har mål om at integrere biodiversitetsfremmende indsatser på og omkring 10 udvalgte ejendomme i 2024 og 2025. I 2024 har PFA udviklet nye forvaltningsplaner for syv ejendomme. Tiltagene på ejendommene sigter efter at følge afværgiehierarkiets mål om undgåelse og minimering. Målene adresserer, at aktiviteter på ejendommenes arealer tilrettelægges med henblik på at undgå en negativ påvirkning af naturen, samt at minimere intensiteten af pleje-tiltag på arealerne, som ikke helt kan undgås. For begge mål har økologiske tærskler været under udarbejdelse i 2024 i form af Nature Action 100 benchmark samt baselines på de ejendomme, der er lagt forvaltningsplaner for (uddybnet under afsnit 5.4).

I forlængelse af dataudfordringerne ift. lokale påvirkninger har PFA ikke datagrundlag for at specificere negative påvirkninger pr. areal i forhold til biodiversitet for værdikæden på tværs af vores investeringsportefølje. Men vi screener, monitorerer og rapporterer på datapunkter for væsentlige negative bæredygtighedsvirkninger af vores investeringer, både opstrøms og nedstrøms, herunder PAI indikator 7 (eksponering til selskaber med aktiviteter, der påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt, og som falder ind under PFA's PAI-erklæring), som kan give et pejlemærke om vores investeringers negative påvirkning af naturen. For den interesserede læser henviser vi til vores PAI-erklæring, som findes på pfa.dk/baeredygtighedsindvirkninger.

Vi forventer, at datakvalitet og omfang forbedres i takt med, at selskaber omfattes af og rapporterer på linje med den nye EU-regulering, herunder CSRD og Taksonomiforordningen. Der er ikke identificeret væsentlige negative påvirkninger mht. ændringer i arealanvendelse.

6. Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi

6.1 Væsentlige påvirkninger, risici og muligheder

For metodisk tilgang til identifikation af IRO'er for investeringer henvises til afsnit 1.5 og 1.6.

PFA påvirker indirekte ressourceanvendelse og cirkulær økonomi gennem vores investeringer i selskaber, der påvirker og er afhængige af bæredygtig brug af ressourcer. Dette kan være en negativ påvirkning, fx når selskaber ikke bruger ressourcer effektivt, udtømmer ressourcer, eller ikke genanvender affaldsprodukter fra deres forretningsaktiviteter.

PFA har nogen positiv påvirkning på området gennem vores aktive ejerskab, hvor vi gennem screening, dialog og stemmeafgivelse søger at fremme investeringsmodtagende selskabers integration af miljømæssige risici, herunder for ressourceanvendelse og cirkulær økonomi, med forankring i PFA's politikker (uddybnet under afsnit 6.3). PFA ser desuden ressourceanvendelse og cirkulær økonomi som relateret til området biodiversitet og naturrelaterede risici, som beskrevet i afsnittet om handlinger relateret til biodiversitet (afsnit 5.4), både ift. aktivt ejerskab og nybyggeri.

PFA har analyseret aktie- og virksomhedsobligationsporteføljens risici på baggrund af indikator for miljømæssig performance, MSCI Environmental Score, og niveauet indikerer begrænset risiko (moderat til lavt niveau), ud over at PFA's aktieportefølje er forbundet med lavere risiko sammenlignet med et globalt benchmark (MSCI ACWI).

Investeringsmodtagende selskaber, der ikke anvender ressourcer bæredygtigt, vil være forbundet med omstillingsrisici som følge af evt. strengere regulering, fx inden for affaldshåndtering og genanvendelse af materialer. Der kan være en samlet finansiell påvirkning, hvis alle risici ved ressourceanvendelse og cirkulær økonomi sker på samme tid, men samlet er risikoen forbundet med området vurderet begrænset, og heller ikke finansielt væsentlig i CSRD-regi. Derfor har PFA ikke gennemført høringer med evt. berørte samfund i relation til området.

Investeringsmodtagende selskaber, som formår at drive forretning eller udbyde løsninger til bæredygtig ressourceanvendelse, vil have muligheder i en cirkulær økonomi. Som eksempel er et fokuspunkt i PFA's dialoger med selskaberne BHP og Freeport McMoRan i minesektoren (som introduceret under E1) certificering af minedrift i henhold til internationale bæredygtighedsstandarder. Dels for at præge selskaberne til at modvirke negative påvirkninger, og dels for at afdække muligheder for bedre ressourceanvendelse i udvindingen af metaller og mineraler. Der eksisterer en række forskellige certificeringsstandarder inden for minesektoren, med forskellig relevans, omfang og incitament for de enkelte mineselskabers aktiviteter. For nuværende betyder det, at et ensartet datagrundlag for at kvantificere de nærmere muligheder i sektoren i relation til bæredygtig ressourceanvendelse og cirkularitet, ikke har været tilgængeligt. Herudover tilbyder vi vores kunder muligheden for at investere i en eksternt forvaltet fond målrettet løsninger i paradigmeskiftet til en cirkulær økonomi, gennem platformen 'Du Investerer'. Fonden er et artikel 9 produkt, jf. EU's Disclosureforordning, og interesserede læsere henvises til pfa.dk/du-investerer for yderligere information.

6.2 Tiltag og mål relateret til ressourceforbrug og cirkulær økonomi

På baggrund af den aktuelle datamodenhed vedrørende indirekte påvirkninger af ressourceanvendelse og cirkulær økonomi, samt de vurderede IRO'er, har PFA i 2024 rapporteret efter en 'best effort'-tilgang. Det betyder, at PFA primært har rapporteret på de oplysningskrav, der relaterer sig til PFA's politikker og gør opmærksom på PFA's EU SFDR PAI-erklæring over væsentlige negative påvirkninger i rapporteringsåret 2024, hvor relevant. Udover ovenstående, har PFA ikke rapporteret på yderligere specifikke handlinger eller metrikker og mål under området, men henviser til vores log over aktiv ejerskabsdialoger på pfa.dk/dialoger, som også omfatter indsatser fra før rapporteringsåret, samt beskrivelsen af handlinger og mål under det relaterede område E4 biodiversitet. Vi anerkender vigtigheden af ressourceanvendelse og cirkulær økonomi og arbejder løbende på at forbedre datakvaliteten og udvikle vores processer, for at kunne udvide en meningsfuld og robust rapportering fremadrettet i henhold til CSRD.

6.3 Politikker relateret til ressourceforbrug og cirkulær økonomi

Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab danner rammen om arbejdet med at integrere bæredygtighed i forvaltningen og modvirke negative påvirkninger, herunder i forhold til ressourceanvendelse og cirkulær økonomi, hos investeringsmodtagende selskaber. Integrationen har afsæt i screeninger på tværs af aktivklasser før og efter investeringstidspunktet i forhold til interne normer og standarder, herunder FN Global Compact og OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder, som PFA's Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab bl.a. er forankret i. Derudover driver PFA aktiv ejerskabsdialog ud fra en risikobaseret tilgang til bæredygtighedsrisici, og fx i forlængelse af

evt. signifikante kontroverser relateret til negative påvirkninger på ressourceanvendelse og cirkulær økonomi, som er uddybet i PFA Retningslinjer for bæredygtighedsrisici samt Retningslinjer for aktivt ejerskab. Politikkerne adresserer ikke eksplicit affaldshierarkiet eller prioritering af modvirkning fremfor affaldshåndtering.

6.4 Farligt og radioaktivt affald

PFA har ikke datagrundlag for at specificere graden af genanvendelse og adoptionen af cirkulære principper i værdikæden, der vedrører investeringer, men vi screener, monitorerer og rapporterer på datapunkter for væsentlige negative bæredygtighedsvirkninger af vores investeringer, både opstrøms og nedstrøms, herunder PAI indikator 9 (Andel af farligt affald og radioaktivt affald i PAI -erklæringen), som der henvises til for den interesserede læser.

6.5 Forventede økonomiske effekter af påvirkninger, risici og muligheder relateret til ressourceforbrug og cirkulær økonomi.

PFA har benyttet indfasningsmuligheden på de konkrete oplysningskrav, jf. tabel 5. Indfasning revurderes i 2025 under hensyn til de specifikke oplysningskrav, modenhed af data, samt nærmere vejledning omkring hvilket CSRD rapporteringsniveau, der vurderes fyldestgørende for finansielle institutioner.

7. PFA og EU's Disclosureforordning og Taksonomiforordning

EU har som del af arbejdet med bæredygtig økonomi vedtaget Taksonomiforordningen (Taksonomien), der fastsætter kriterier for, hvornår udvalgte økonomiske aktiviteter kan anses for at være miljømæssigt bæredygtige, og Disclosureforordning (SFDR) og andre relaterede regler, der sætter rammer for, hvordan man skal klassificere, dokumentere og rådgive om bæredygtighed i forhold til sine finansielle produkter. Det samlede regelsæt fastsætter rammerne for arbejdet med bæredygtighed i bred forstand og omfatter udover klima og miljø også hensyn til sociale forhold og god selskabsledelse – samlet kaldet ESG.

Både Taksonomi- og Disclosureforordningen giver finansielle virksomheder mulighed for at omtale og rapportere dele af deres investeringsporteføljer som bæredygtige. Regelsættene er imidlertid ikke ens. Disclosureforordningen giver de finansielle virksomheder mulighed for at anvende en egenudviklet metode, der definerer bæredygtighed under visse betingelser. PFA har valgt ikke at udarbejde og rapportere på en egenudviklet metode for opgørelse af bæredygtige investeringer under Disclosureforordningen, og som konsekvens af dette ej heller at fastsætte en minimumsandel heraf.

I henhold til Taksonomiforordningen skal PFA som finansiell virksomhed (Bilag X og Bilag XII herunder) opgøre andelen af investeringsaktiverne, der er i overensstemmelse med Taksonomien på baggrund af data, der er rapporteret af de investeringsmodtagende virksomheder. I tillæg hertil kan finansielle virksomheder vælge at rapportere andelen af investeringerne, der er i overensstemmelse med Taksonomien på baggrund af *estimeret* data. PFA vurderer imidlertid, at rapporteret data giver bedre sammenligningsgrundlag end estimeret data, da estimeret alt andet lige skaber større forskel mellem investorernes opgørelser end rapporterede tal. På den baggrund har PFA valgt ikke at rapportere estimeret data som del af denne rapportering.

Vores rapporteringsvalg er båret af et ønske om at understøtte EU's regulatoriske rammer og den politiske intention om at gøre finansielle produkter mere sammenlignelige på tværs af selskaber, og det bliver mere transparent for kunderne, i hvor høj grad de forskellige selskaber inddrager bæredygtighedsrisici og -hensyn i deres investeringer, aflønningspolitikker og finansielle produkter.

7.1 Kvalitative oplysninger i henhold til Taksonomiforordningen Bilag XI

7.1.1 Sammenhæng mellem Disclosureforordningen, Taksonomiforordningen og PFA's forretningsstrategi, produkter og dialog med kunder og modparter

PFA støtter op om fælles regulatoriske rammer, da disse er afgørende for at skabe transparens og bæredygtig udvikling. Integrationen af bæredygtighed i PFA's investeringer sker i samarbejde med en række dataleverandører. Vi søger løbende at forbedre dette samarbejde, så vi udbygger datagrundlaget for vores børsnoterede investeringer såvel som vores ejendoms- og alternative investeringer. Derudover pågår der et stort arbejde med at integrere bæredygtighedsdata i PFA's kernetdatasystem. Disse tiltag skal sikre, at PFA er godt positioneret til integration af Taksonomidata, i takt med at de selskaber, vi investerer i, rapporterer på dette.

PFA ønsker at støtte EU's strategi om at orientere kapitalstrømme mod bæredygtige aktiviteter og øge vores investeringer, der er i overensstemmelse med Taksonomien. Dog har vi for nu ikke fastsat mål herfor. Selvom større selskaber i EU, navnlig selskaber der er omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU, nu er begyndt at rapportere overensstemmelse med EU's kriterier, er datagrundlaget på tværs af PFA's investeringsunivers fortsat sparsomt. Hertil kommer, at ca. 30 procent af selskaberne, som er pålagt at rapportere i henhold til Taksonomien, ikke rapporterer korrekt i henhold til EU's skemaer ifølge en undersøgelse fra ESMA (Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed), der er tilgængelig her. Bæredygtighedsdata er således stadig underlagt usikkerhed, og dermed vil integrationen i diverse investeringsprocesser også blive gjort med forsigtighed. Mere herom i nedenstående afsnit om kontekstspecifikke oplysninger.

Ud over at integrere visse miljømæssige og sociale karakteristika i vores investeringer indgår dialog om bæredygtighedspræferencer også i vores kundekommunikation og rådgivning, dog uden eksplicit henvisning til Taksonomien. Det gælder fx vores investeringsguide på mitpfa.dk, hvor vi giver vores kunder en konkret anbefaling i forhold til valg af PFA Plus- og PFA Klima Plus-produkterne. På samme måde er vi i tæt dialog med virksomheds- og organisationskunder, når vi indgår pensionsaftaler, så vi sikrer, at standardproduktvalget på deres kollektive pensionsordning så vidt muligt tager hensyn til pensionskundernes bæredygtighedspræferencer. Herudover har vi opdateret vores hjemmeside med oplysninger om graden af bæredygtighed i produkterne. Disse oplysninger – kaldet

prækontraktuel information – skal gøre det nemmere for kunderne at sammenligne produkter i og på tværs af selskaber. Derudover følger vi systematisk op på de enkelte produkters miljømæssige og sociale karakteristika i form af periodiske produktrapporteringer. Disse kan findes her: pfa.dk/periodisk-produktrapportering-2024.

Sådan har PFA bæredygtighedsklassificeret sine pensionsprodukter

I Disclosureforordningen (SFDR) er finansielle produkter opdelt i tre forskellige kategorier, afhængigt af fokus på bæredygtighed:

- Produkter, der har bæredygtighed som sit mål og ikke gør væsentlig skade på andre bæredygtighedsmål, jf. artikel 9 i SFDR (Artikel 9-produkter)
- Produkter med miljømæssige eller sociale karakteristika eller en kombination af disse karakteristika, men som ikke har bæredygtighed som sit mål, jf. artikel 8 i SFDR (Artikel 8-produkter)
- Produkter, der hverken kan kategoriseres som Artikel 8- eller 9-produkter.

Vi har valgt at klassificere produkterne under PFA Plus og PFA Klima Plus som Artikel 8-produkter. Produkterne fremmer miljømæssige og sociale karakteristika med fokus på grøn omstilling og overholdelse af internationale normer. Selvom produkterne som Artikel 8-produkter klassificeres som delvist bæredygtige, indeholder de ikke minimumsandele af bæredygtige investeringer, da PFA p.t. ikke kan opgøre nogen investeringer som bæredygtige i henhold til Disclosureforordningen. Vi vurderer løbende, i hvilket omfang investeringernes aktiviteter er i overensstemmelse med et miljømål i økonomiske aktiviteter, der kvalificeres som miljømæssigt bæredygtige i henhold til Taksonomien. Dog klassificerer vi ikke disse investeringer som bæredygtige, da investeringerne ikke opfylder alle betingelser for at være bæredygtige investeringer i henhold til Disclosureforordningen.

Herudover har PFA to pensionsprodukter, som hverken kan kategoriseres som Artikel 8- eller 9-produkter. For Gennemsnitsrenteprodukter skal det i henhold til Taksonomiforordningens artikel 7 oplyses, at »De investeringer, der ligger til grund for dette finansielle produkt, tager ikke højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter«. For Udbetalingssikring gælder ligeledes, at »De investeringer, der ligger til grund for dette finansielle produkt, tager ikke højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.«

Du kan læse mere om PFA's produktkategorisering for produkterne i PFA Plus og PFA Klima Plus, herunder metode og arbejde med ansvarlighed på pfa.dk/pensionsopsparing.

7.1.2 Kontekstspecifikke oplysninger i relation til PFA's opgørelse af investeringsaktiver i overensstemmelse med Taksonomien

EU har indtil nu haft særligt fokus på at skabe fælles regler for miljømæssig bæredygtighed gennem Taksonomien. Taksonomien fastlægger kriterierne for, om en økonomisk aktivitet kan kvalificeres som miljømæssigt bæredygtig, for at kunne fastslå i hvilken grad en investering er miljømæssigt bæredygtig. Taksonomien definerer således en miljømæssig bæredygtig investering som en investering i en eller flere økonomiske aktiviteter – udtrykt som en andel af omsætning, kapitaludgifter (CapEx) og driftsudgifter (OpEx) – der bidrager signifikant til et eller flere af EU's seks miljømål, ikke væsentligt skader EU's miljømål, og udøves i overensstemmelse med OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder og FN's Vejledende Principper for Erhvervslivet og Menneskerettigheder.

En ting er imidlertid retningslinjerne, en anden er datagrundlaget. Ikke-finansielle og finansielle virksomheder i EU har først fra hhv. 2022 og 2023 været pålagt at rapportere om deres økonomiske aktiviteter overensstemmelse med Taksonomien (også kaldt klassificeringssystemet), og kun for to af de seks miljømål: modvirkning af klimaændringer og tilpasning til klimaændringer. Ifølge Taksonomiforordningen må vi som finansiell institution i denne obligatoriske Taksonomirapportering (Bilag X og XII nedenfor) kun benytte den Taksonomidata, som selskaberne selv rapporterer, og kun fra selskaber, der er omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU.

PFA's Taksonomirapportering omfatter aktiverne for PFA Pension, forsikringsaktieselskab, og opgørelsen af investeringsaktiverne overensstemmelse med Taksonomien (Bilag X nedenfor) dækker aktivklasserne: børsnoterede aktier, virksomhedsobligationer og realkreditobligationer samt ejendomme. I forhold til opgørelsen af atom- og fossilgasrelaterede aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet (Bilag XII nedenfor), har vi kun medtaget Taksonomidata for børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer, idet de økonomiske aktiviteter ikke er relevante for ejendomme og realkreditobligationer. Investeringer i ejendomme og realkreditobligationer er dog medtaget i opgørelsen i række 7 og 8 i skema 2, 3, 4 gennem deres omfattelse og overensstemmelse med Taksonomiens kriterier for økonomiske aktiviteter, der ikke er knyttet til atom- og fossilgas. Vi har ikke medtaget yderligere aktivklasser i Bilag X og

XII, da vi for disse ikke har rapporteret Taksonomidata tilgængeligt og/eller ikke har data på, hvorvidt aktiverne er omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU.

Vi har medtaget data for PFA's børsnoterede aktier, virksomhedsobligationer og realkreditobligationer, som er indsamlet af vores ESG-dataleverandør, MSCI. Data fra MSCI afdækker 99 procent af PFA's investeringer i de tre aktivklasser, og MSCI har rapporteret data på omsætnings- og CapEx-baseret overensstemmelse med Taksonomien samt omfattelse af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU på udstederniveau. Vi er i løbende dialog med MSCI om nøjagtighed og fuldstændighed af den data, de leverer til os, hvor der kan være usikkerheder. Vi holder ligeledes øje med udviklingen af selskabernes rapporterede Taksonomidata. Som påpeget ovenfor er PFA's opgørelse af investeringer i aktier, virksomhedsobligationer og realkreditobligationer, der opfylder kriterierne i Taksonomien, udelukkende bestående af selskabernes egen rapportering og således ikke PFA's egne estimater eller skøn. Dermed afhænger den samlede nøjagtighed og fuldstændighed af vores Taksonomirapportering i høj grad af selskaberne, der rapporterer, og kan være behæftet med fejl på nuværende tidspunkt. Vi forventer dog, at datatilgængeligheden og -kvaliteten vil blive bedre over tid.

Fejl i selskabsrapporteret data kommer bl.a. til udtryk, når vi sammenligner de investeringsmodtagende selskabers rapportering af deres samlede overensstemmelse med Taksonomien med deres rapportering af overensstemmelse med de enkelte miljømål. Idet der er tilfælde, hvor selskaber har rapporteret deres samlede overensstemmelse med Taksonomien som højere end summen af deres overensstemmelse med de underliggende miljømål, har PFA valgt at beregne den samlede overensstemmelse med Taksonomien som summen af selskabernes rapporterede overensstemmelse med de enkelte miljømål.

Derudover har vi medtaget PFA's ejendomsinvesteringer. Vi har medtaget alle PFA's ejendomsinvesteringer i opgørelsen som omfattet af klassificeringssystemet, herunder også ejendomsinvesteringer udenfor EU, og som omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU gennem PFA's ejerskab. PFA har i samarbejde med eksterne rådgivere vurderet overensstemmelsen af porteføljens danske bolig- og erhvervsjendomme med Taksonomiens kriterier for den økonomiske aktivitet '7.7 Erhvervelse og Ejerskab af Bygninger'. De enkelte ejendommers (omsætnings- og CapEx-baserede) overensstemmelse med Taksonomien medtages i opgørelsen som den fulde værdi af PFA's investering i ejendomsaktivet.

De enkelte KPI'er i opgørelsen af investeringsaktivers overensstemmelse med Taksonomien beskrives i Bilag X og XII nedenfor.

7.1.3 Udviklingen i PFA's investeringsaktivers overensstemmelse med Taksonomien

Det er for første gang i år muligt at sammenligne PFA's investeringers overensstemmelse med Taksonomien med sidste års data, fordi ikke-finansielle virksomheder i EU først fra 2022 har været pålagt at rapportere i henhold til Taksonomiforordningen.

Som det fremgår i skemaet i Bilag X nedenfor, er andelen af PFA's samlede investeringsaktiver i overensstemmelse med Taksonomien baseret på aktivernes omsætning samt CapEx en smule højere i 2024 (hhv. fire procent og fire procent) sammenlignet med sidste år (hhv. tre procent og fire procent). Nedbrudt på miljømål er investeringernes overensstemmelse med Taksonomien (både omsætnings- og CapEx-baseret) hovedsageligt drevet af bidrag til miljømål 1 'Modvirkning af klimaændringer' og i minimal grad af bidrag til miljømål 2 'Tilpasning til klimaændringer', som udgør under 0,01 procent af den samlede overensstemmelse. Ser man nærmere på, hvilke aktivklasser der bidrager mest til overensstemmelsen med Taksonomien, så er det især ejendomsinvesteringer, der driver andelen. Omkring 2,5 procent-point af PFA's samlede investeringsaktivers omsætnings- og CapEx-baserede overensstemmelse med Taksonomien kommer fra ejendomme. Dernæst kommer bidrag fra hhv. realkreditobligationer, aktier og virksomhedsobligationer.

Stigningen i PFA's investeringsaktivers overensstemmelse med Taksonomien skyldes hovedsageligt, at der i år også har været rapporteret data på finansielle institutioners overensstemmelse med Taksonomiens miljømål 1 og 2, hvorfor PFA's realkreditobligationsinvesteringer nu tæller med. Bidragene fra de andre aktivklasser er sammenlignelige med sidste år. En del af de hidtil Taksonomi-verificerede ejendomme, som indgik i sidste års andel af investeringer, der var i overensstemmelse med klassificeringssystemet, har været genstand for nærmere gennemgang i 2024, grundet en nyfortolkning i branchen om overensstemmelse med Taksonomiens kriterier for bidrag til miljømål 2 'Tilpasning til klimaændringer'. Samtidig har en del ejendomme i år opnået Taksonomi-godkendelse med bidrag til miljømål 1 'Modvirkning af klimaændringer', hvorfor det samlede bidrag fra ejendomsinvesteringer er lavere, men stadig på linje med sidste år.

7.2 PFA's investeringsaktiver i overensstemmelse med Taksonomiforordningen Bilag X

Nedenstående skema giver et overblik over andelen af PFA's investeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, og dermed er miljømæssigt bæredygtige investeringer i henhold til Taksonomien (på engelsk: 'aligned'), i forhold til de samlede investeringer. Sidstnævnte omfatter PFA's samlede investeringer med undtagelse af statslige enheder og omtales i skemaet som 'de samlede aktiver, der er omfattet af KPI'en'. Statslige enheder (eksponeringer for centraladministrationer, centralbanker og supranationale udstedere) medtages ikke grundet den nuværende mangel på en velegnet beregningsmetode.

De enkelte KPI'er i skemaet kan beskrives som følger:

- KPI 1 er et udtryk for andelen og markedsværdien af PFA's investeringsaktiver (eksklusive statslige enheder), som er i overensstemmelse med Taksonomien.
- KPI 2 angiver andelen og markedsværdien af PFA's investeringsaktiver eksklusive statslige enheder.

7.2.1 Flere supplerende oplysninger: inddeling af KPI'ens nævner

- KPI 4 angiver andelen og markedsværdien af derivater indeholdt i PFA's investeringsaktiver.
- KPI 5 er et udtryk for andelen og markedsværdien af investeringsaktiver, der ikke er omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU, og som er hhv. ikke-finansielle virksomheder og finansielle virksomheder. Realkreditobligationer medtages under finansielle virksomheder i KPI 5, 6 og 7, idet vi opgør overensstemmelse med Taksonomien ud fra udsteders rapporterede data.
- KPI 6 angiver andelen og markedsværdien af PFA's investeringsaktiver, der ikke er omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU og ikke er domicileret i EU, og som er hhv. ikke-finansielle virksomheder og finansielle virksomheder.
- KPI 7 angiver andelen og markedsværdien af investeringsaktiver, der er omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU, og som er hhv. ikke-finansielle virksomheder og finansielle virksomheder.
- KPI 8 er et udtryk for andelen og markedsværdien af PFA's investeringsaktiver, som ikke er hverken: statslige enheder, derivater, virksomheder, der ikke er omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU, og virksomheder, der er omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU.
- KPI 9 er et udtryk for andelen og markedsværdien af PFA's investeringsaktiver, som ikke er placeret i markedsrenteprodukter, der er i overensstemmelse med Taksonomien baseret på omsætning.
- KPI 10 er et udtryk for andelen og markedsværdien af PFA's investeringsaktiver, der ikke er omfattet af Taksonomien (på engelsk 'non-eligible') baseret på hhv. omsætning og CapEx.
- KPI 11 er et udtryk for andelen og markedsværdien af investeringsaktiver, der er omfattet af Taksonomien (på engelsk 'eligible'), men som ikke er i overensstemmelse med Taksonomien baseret på hhv. omsætning og CapEx.

7.2.2 Flere supplerende oplysninger: inddeling af KPI'ens tæller

- KPI 13 angiver andelen og markedsværdien af PFA's investeringsaktiver (eksklusive statslige enheder), som er i overensstemmelse med Taksonomien fordelt på ikke-finansielle og finansielle virksomheder og hhv. omsætnings- og CapEx-baseret.
- KPI 14 er et udtryk for andelen og markedsværdien af PFA's investeringsaktiver, som ikke er placeret i markedsrenteprodukter, der er i overensstemmelse med Taksonomien, hhv. omsætnings- og CapEx-baseret.
- KPI 15 angiver 'andre modparter'. Det er kun PFA's ejendomsinvesteringer under 'andre modparter', der er i overensstemmelse med Taksonomien.

7.2.3 Inddeling af KPI'ens tæller efter miljømål

Aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet – forudsat at der ikke gøres væsentlig skade, og at der foreligger en positiv vurdering af sociale garantier.

- KPI 18-23 er et udtryk for andelen og markedsværdien af PFA's investeringsaktiver (eksklusive statslige enheder), som er i overensstemmelse med Taksonomien opdelt på miljømål baseret på hhv. omsætning og CapEx samt på hhv. omstillingsaktiviteter og mulighedsskabende aktiviteter. Eftersom selskaber kun er pålagt at rapportere på deres overensstemmelse med de to første (KPI 18-19) af de seks miljømål i Taksonomien, har vi ikke data tilgængeligt for mål 3-6 (KPI 20-23). Derfor opgøres overensstemmelsen med disse som 0 %.

Skema: Den andel af forsikrings- eller genforsikringsselskabets investeringer, der er rettet mod finansiering, eller som er forbundet med aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, i forhold til de samlede investeringer	
Den vægtede gennemsnitsværdi af alle investeringer, der er rettet mod finansiering, eller som er forbundet med økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, i forhold til værdien af de samlede aktiver, der er omfattet af KPI'en, med følgende nedenstående vægtninger for investeringer i virksomheder: • Omsætningsbaseret: 4% • CapEx-baseret: 4%	Den vægtede gennemsnitsværdi af alle forsikrings- og genforsikringsselskabers investeringer, der er rettet mod finansiering, eller som er forbundet med økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, med følgende nedenstående vægtninger for investeringer i virksomheder: • Omsætningsbaseret: 24 mia. kr. • CapEx-baseret: 25 mia. kr.
Den procentdel af aktiver, der er omfattet af KPI'en, i forhold til forsikrings- eller genforsikringsselskabers samlede investeringer (»samlet AuM«). Eksklusive investeringer i statslige enheder. • Dækningsgrad: 88%	Den monetære værdi af aktiver, der er omfattet af KPI'en. Eksklusive investeringer i statslige enheder. • Dækning: 597 mia. kr.
Flere supplerende oplysninger: inddeling af KPI'ens nævner	
Procentdelen af derivater i forhold til de samlede aktiver, der er omfattet af KPI'en. • -1%	Derivaternes værdi i pengebeløb. • -8 mia. kr.
Andelen af eksponeringer for finansielle og ikkefinansielle virksomheder, som ikke er omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU, i forhold til de samlede aktiver, der er omfattet af KPI'en: • For ikkefinansielle virksomheder: 47% • For finansielle virksomheder: 25%	Værdien af eksponeringer for finansielle og ikkefinansielle virksomheder, som ikke er omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU: • For ikkefinansielle virksomheder: 284 mia. kr. • For finansielle virksomheder: 151 mia. kr.
Andelen af eksponeringer for finansielle og ikkefinansielle virksomheder fra tredjelande, som ikke er omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU, i forhold til de samlede aktiver, der er omfattet af KPI'en: • For ikkefinansielle virksomheder: 45% • For finansielle virksomheder: 8%	Værdien af eksponeringer for finansielle og ikkefinansielle virksomheder fra tredjelande, som ikke er omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU: • For ikkefinansielle virksomheder: 266 mia. kr. • For finansielle virksomheder: 49 mia. kr.
Andelen af eksponeringer for finansielle og ikkefinansielle virksomheder, som er omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU, i forhold til de samlede aktiver, der er omfattet af KPI'en: • For ikkefinansielle virksomheder: 5% • For finansielle virksomheder: 16%	Værdien af eksponeringer for finansielle og ikkefinansielle virksomheder, som er omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU: • For ikkefinansielle virksomheder: 31 mia. kr. • For finansielle virksomheder: 96 mia. kr.
Andelen af eksponeringer for andre modparter i forhold til de samlede aktiver, der er omfattet af KPI'en: • 7%	Værdien af eksponeringer for andre modparter: • 44 mia. kr.
Den andel af forsikrings- og genforsikringsselskabernes investeringer, som ikke er investeringer med relation til livsforsikringsaftaler, hvor investeringsrisikoen bæres af forsikringstagerne, og som er rettet mod finansiering eller er forbundet med økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet. • 1%	Værdien af de af forsikrings- og genforsikringsselskabernes investeringer, som ikke er investeringer med relation til livsforsikringsaftaler, hvor investeringsrisikoen bæres af forsikringstagerne, og som er rettet mod finansiering eller er forbundet med økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet: • 8 mia. kr.

Værdien af alle de investeringer, som finansierer økonomiske aktiviteter, der ikke er omfattet af klassificeringssystemet, i forhold til værdien af de samlede aktiver, der er omfattet af KPI'en: • Omsætningsbaseret: 78% • CapEx-baseret: 78%	Værdien af alle de investeringer, som finansierer økonomiske aktiviteter, der ikke er omfattet af klassificeringssystemet: • Omsætningsbaseret: 465 mia. kr. • CapEx-baseret: 466 mia. kr.
Værdien af alle de investeringer, som finansierer økonomiske aktiviteter, der er omfattet af klassificeringssystemet, men som ikke er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, i forhold til værdien af de samlede aktiver, der er omfattet af KPI'en: • Omsætningsbaseret: 18% • CapEx-baseret: 18%	Værdien af alle de investeringer, som finansierer økonomiske aktiviteter, der er omfattet af klassificeringssystemet, men som ikke er i overensstemmelse med klassificeringssystemet: • Omsætningsbaseret: 109 mia. kr. • CapEx-baseret: 106 mia. kr.
Flere supplerende oplysninger: inddeling af KPI'ens tæller	
Andelen af eksponeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, for finansielle og ikkefinansielle virksomheder, som er omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU, i forhold til de samlede aktiver, der er omfattet af KPI'en: For ikkefinansielle virksomheder: • Omsætningsbaseret: 0% • CapEx-baseret: 1% For finansielle virksomheder: • Omsætningsbaseret: 1% • CapEx-baseret: 1%	Værdien af eksponeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, for finansielle og ikkefinansielle virksomheder, som er omfattet af artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU: For ikkefinansielle virksomheder: • Omsætningsbaseret: 2.704 mio. kr. • CapEx-baseret: 4.440 mio. kr. For finansielle virksomheder: • Omsætningsbaseret: 5.132 mio. kr. • CapEx-baseret: 5.149 mio. kr.
Den andel af forsikrings- og genforsikringsselskabernes investeringer, som ikke er investeringer med relation til livsforsikringsaftaler, hvor investeringsrisikoen bæres af forsikringstagerne, og som er rettet mod finansiering eller er forbundet med aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet: • Omsætningsbaseret: 1% • CapEx-baseret: 1%	Værdien af de af forsikrings- og genforsikringsselskabernes investeringer, som ikke er investeringer med relation til livsforsikringsaftaler, hvor investeringsrisikoen bæres af forsikringstagerne, og som er rettet mod finansiering eller er forbundet med aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet: • Omsætningsbaseret: 8 mia. kr. • CapEx-baseret: 9 mia. kr.
Andelen af eksponeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, for andre modparter i forhold til de samlede aktiver, der er omfattet af KPI'en: • Omsætningsbaseret: 3% • CapEx-baseret: 3%	Værdien af eksponeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, for andre modparter i forhold til de samlede aktiver, der er omfattet af KPI'en: • Omsætningsbaseret: 16 mia. kr. • CapEx-baseret: 16 mia. kr.

Inddeling af KPI'ens tæller efter miljømål

Aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet – forudsat at der ikke gøres væsentlig skade, og at der foreligger en positiv vurdering af sociale garantier

(1) Modvirkning af klimaændringer	Omsætning: 4% CapEx: 4%	Omstillingsaktiviteter: 0%, 0% (Omsætning, CapEx) Mulighedsskabende aktiviteter: 0%, 0% (Omsætning, CapEx)
(2) Tilpasning til klimaændringer	Omsætning: 0% CapEx: 0%	Omstillingsaktiviteter: 0%, 0% (Omsætning, CapEx) Mulighedsskabende aktiviteter: 0%, 0% (Omsætning, CapEx)
(3) Bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer	Omsætning: 0% CapEx: 0%	Omstillingsaktiviteter: 0% (Omsætning, CapEx) Mulighedsskabende aktiviteter: 0% (Omsætning, CapEx)
(4) Omstilling til en cirkulær økonomi	Omsætning: 0% CapEx: 0%	Omstillingsaktiviteter: 0% (Omsætning, CapEx) Mulighedsskabende aktiviteter: 0% (Omsætning, CapEx)
(5) Forebyggelse og bekæmpelse af forurening	Omsætning: 0% CapEx: 0%	Omstillingsaktiviteter: 0% (Omsætning, CapEx) Mulighedsskabende aktiviteter: 0% (Omsætning, CapEx)
(6) Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer	Omsætning: 0% CapEx: 0%	Omstillingsaktiviteter: 0% (Omsætning, CapEx) Mulighedsskabende aktiviteter: 0% (Omsætning, CapEx)

7.3 PFA's investeringsaktiver i overensstemmelse med Taksonomiforordningens kriterier for økonomiske aktiviteter relateret til fossilgas og atomenergi Bilag XII

I tillæg til den delegerede retsakt for de to første miljømål i Taksonomien blev den supplerende delegerede retsakt vedrørende fossilgas og atomenergi, der er tilgængelig gennem dette link <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022R1214&from=EN>, vedtaget i marts 2022. Det betyder, at økonomiske aktiviteter relateret til fossilgas og atomenergi nu kan klassificeres miljømæssigt bæredygtige, hvis de opfylder Taksonomiens kriterier herfor. Den supplerede retsakt er ligeledes forbundet med oplysningskrav for PFA som finansiel institution. Nedenstående skemaer har således til formål at give et overblik over andelen af PFA's investeringer knyttet til atom- og fossilgasrelaterede økonomiske aktiviteter, der er omfattet af og/eller i overensstemmelse med klassificeringssystemet (Taksonomien).

Skema 1 er en binær JA/NEJ-indikation af, om PFA gennem vores investeringer har eksponering til atom- og naturgasrelaterede økonomiske aktiviteter, der er omfattet af EU-klassificeringssystemet (række 1-6):

Skema 1: Atom- og fossilgasrelaterede aktiviteter

Række	Atomenergirelaterede aktiviteter	
1	Virksomheden varetager, finansierer eller har eksponeringer mod forskning inden for samt udvikling, demonstration og ibrugtagning af innovative elproduktionsanlæg, som producerer energi fra nukleare processer med en minimal mængde affald fra brændselskredsløbet. (4.26)	JA
2	Virksomheden varetager, finansierer eller har eksponeringer mod opførelse og sikker drift af nye atomanlæg med henblik på elproduktion eller varmebehandling, herunder med henblik på fjernvarme eller industrielle processer såsom brintproduktion samt sikkerhedsopgraderinger heraf, idet den anvender de bedste tilgængelige teknologier. (4.27)	JA
3	Virksomheden varetager, finansierer eller har eksponeringer mod sikker drift af eksisterende atomanlæg, som producerer elektricitet eller foretager varmebehandling, herunder med henblik på fjernvarme eller industrielle processer såsom brintproduktion samt sikkerhedsopgraderinger heraf. (4.28)	JA
Række	Fossilgasrelaterede aktiviteter	
4	Virksomheden varetager, finansierer eller har eksponeringer mod opførelse eller drift af elproduktionsanlæg, som producerer elektricitet ved hjælp af fossile gasformige brændstoffer. (4.29)	JA
5	Virksomheden varetager, finansierer eller har eksponeringer mod opførelse, renovering og drift af anlæg til kraftvarmeproduktion af varme/køling og elektricitet, som anvender fossile gasformige brændstoffer. (4.30)	JA
6	Virksomheden varetager, finansierer eller har eksponeringer mod opførelse, renovering og drift af varmeproduktionsanlæg, som producerer varme/køling ved hjælp af fossile gasformige brændstoffer. (4.31)	JA

Skema 2 beskriver beløbet og den andel af PFA's investeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemets kriterier for de seks atom- og fossilgasrelaterede aktiviteter (beskrevet ovenfor i Skema 1, række 1-6). Beløb og andel (procent) opgøres pr. atom- og fossilgasrelateret aktivitet og både omsætnings- og CapEx-baseret. Hertil opgøres beløb og andel (procent) samlet for Taksonomiens to miljømål – *Modvirkning af klimaændringer* (CCM) og *Tilpasning til klimaændringer* (CCA) – og dekomponeres pr. miljømål:

Skema 2: Økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet (Nævner)

Række	Økonomiske aktiviteter		Beløb og andel (oplysningerne angives i pengebeløb og som procentdele)					
			CCM + CCA	Modvirkning af klimaændringer (CCM)e	Tilpasning til klimaændringer (CCA)			
			Beløb	%	Beløb	%	Beløb	%
1	Beløb og andel, som udgøres af økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.26, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i nævneren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	3 mio. kr.	0%	3 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	1 mio. kr.	0%	1 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%

2	Beløb og andel, som udgøres af økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.27, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i nævneren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	14 mio. kr.	0%	14 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	173 mio. kr.	0%	173 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
3	Beløb og andel, som udgøres af økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.28, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i nævneren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	214 mio. kr.	0%	214 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	51 mio. kr.	0%	51 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
4	Beløb og andel, som udgøres af økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.29, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i nævneren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	6 mio. kr.	0%	6 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	5 mio. kr.	0%	5 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
5	Beløb og andel, som udgøres af økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.30, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i nævneren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	62 mio. kr.	0%	37 mio. kr.	0%	25 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	32 mio. kr.	0%	32 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
6	Beløb og andel, som udgøres af økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.31, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i nævneren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	5 mio. kr.	0%	5 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	47 mio. kr.	0%	47 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
7	Beløb og andel, som udgøres af andre økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse	Omsætnings-baseret	23.209 mio. kr.	4%	23.204 mio. kr.	4%	5 mio. kr.	0%

	med klassificeringssystemet, som ikke er nævnt i række 1-6 ovenfor, i nævneren for den gældende KPI.	Capex-baseret	24.957 mio. kr.	4%	24.866 mio. kr.	4%	91 mio. kr.	0%
8	Samlet gældende KPI	Omsætnings-baseret	23.512 mio. kr.	4%	23.482 mio. kr.	4%	30 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	25.265 mio. kr.	4%	25.174 mio. kr.	4%	91 mio. kr.	0%

Skema 3 beskriver, hvor stor en andel, som den delmængde af PFA's samlede investeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet *gennem atom- og fossilgasrelaterede aktiviteter*, udgør af PFA's samlede investeringer, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet. Beløb og andel (procent) opgøres pr. atom- og fossilgasrelateret aktivitet og både omsætnings- og CapEx-baseret. Hertil opgøres beløb og andel (procent) samlet for Taksonomiens to miljømål – *Modvirkning af klimaændringer* (CCM) og *Tilpasning til klimaændringer* (CCA) – og dekomponeres pr. miljømål:

Skema 3: Økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet (Tæller)								
Række			Beløb og andel (oplysningerne angives i pengebeløb og som procentdele)					
			CCM + CCA		Modvirkning af klimaændringer (CCM)		Tilpasning til klimaændringer (CCA)	
			Beløb	%	Beløb	%	Beløb	%
1	Beløb og andel, som udgøres af økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.26, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	3 mio. kr.	0%	3 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	1 mio. kr.	0%	1 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
2	Beløb og andel, som udgøres af økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.27, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	14 mio. kr.	0%	14 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	173 mio. kr.	1%	173 mio. kr.	1%	0 mio. kr.	0%
3	Beløb og andel, som udgøres af økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.28, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i	Omsætnings-baseret	214 mio. kr.	1%	214 mio. kr.	1%	0 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	51 mio. kr.	0%	51 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%

	tælleren for den gældende KPI.							
4	Beløb og andel, som udgøres af økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.29, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	6 mio. kr.	0%	6 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	5 mio. kr.	0%	5 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
5	Beløb og andel, som udgøres af økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.30, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	62 mio. kr.	0%	37 mio. kr.	0%	25 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	32 mio. kr.	0%	32 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
6	Beløb og andel, som udgøres af økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.31, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	5 mio. kr.	0%	5 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	47 mio. kr.	0%	47 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
7	Beløb og andel, som udgøres af andre økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, som ikke er nævnt i række 1-6 ovenfor, i nævneren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	23.209 mio. kr.	98%	23.204 mio. kr.	98%	5 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	24.957 mio. kr.	98%	24.866 mio. kr.	98%	91 mio. kr.	0%
8	Beløb og andel, som udgøres af økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, i nævneren for den gældende KPI	Omsætnings-baseret	23.512 mio. kr.	100%	23.482 mio. kr.	100%	30 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	25.265 mio. kr.	100%	25.174 mio. kr.	100%	91 mio. kr.	0%

Skema 4 beskriver PFA's atom- og fossilgasrelaterede eksponering, der er *omfattet af*, men ikke er *i overensstemmelse* med klassificeringssystemet.

Skema 4: Økonomiske aktiviteter, der er omfattet af klassificeringssystemet, men som ikke er i overensstemmelse med klassificeringssystemet								
Række	Økonomiske aktiviteter		Beløb og andel (oplysningerne angives i pengebeløb og som procentdele)					
			CCM + CCA		Modvirkning af klimaændringer (CCM)		Tilpasning til klimaændringer (CCA)	
			Beløb	%	Beløb	%	Beløb	%
1	Beløb og andel, der udgøres af økonomiske aktiviteter, der er omfattet af klassificeringssystemet, men som ikke er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, og som er omhandlet i bilag I og II, afsnit 4.26, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	1 mio. kr.	0%	1 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	0 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
2	Beløb og andel, der udgøres af økonomiske aktiviteter, der er omfattet af klassificeringssystemet, men som ikke er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, og som er omhandlet i bilag I og II, afsnit 4.27, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	2 mio. kr.	0%	2 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	0 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
3	Beløb og andel, der udgøres af økonomiske aktiviteter, der er omfattet af klassificeringssystemet, men som ikke er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, og som er omhandlet i bilag I og II, afsnit 4.28, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	21 mio. kr.	0%	21 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	3 mio. kr.	0%	3 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
4	Beløb og andel, der udgøres af økonomiske aktiviteter, der er omfattet af	Omsætnings-baseret	246 mio. kr.	0%	246 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%

	klassificeringssystemet, men som ikke er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, og som er omhandlet i bilag I og II, afsnit 4.29, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Capex-baseret	102 mio. kr.	0%	99 mio. kr.	0%	3 mio. kr.	0%
5	Beløb og andel, der udgøres af økonomiske aktiviteter, der er omfattet af klassificeringssystemet, men som ikke er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, og som er omhandlet i bilag I og II, afsnit 4.30, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	243 mio. kr.	0%	219 mio. kr.	0%	25 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	171 mio. kr.	0%	171 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
6	Beløb og andel, der udgøres af økonomiske aktiviteter, der er omfattet af klassificeringssystemet, men som ikke er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, og som er omhandlet i bilag I og II, afsnit 4.31, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	21 mio. kr.	0%	21 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	37 mio. kr.	0%	37 mio. kr.	0%	0 mio. kr.	0%
7	Beløb og andel, som udgøres af andre økonomiske aktiviteter, der er omfattet af klassificeringssystemet, men som ikke er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, og som ikke er nævnt i række 1-6 ovenfor, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	108.415 mio. kr.	18%	5.921 mio. kr.	1%	791 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	105.999 mio. kr.	18%	5.631 mio. kr.	1%	551 mio. kr.	0%
8	Beløb og andel, som udgøres af økonomiske aktiviteter, der er omfattet af	Omsætnings-baseret	108.950 mio. kr.	18%	6.430 mio. kr.	1%	816 mio. kr.	0%

	Klassificeringssystemet, men som ikke er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, i tælleren for den gældende KPI	Capex-baseret	106.312 mio. kr.	18%	5.941 mio. kr.	1%	554 mio. kr.	0%
--	---	---------------	------------------	-----	----------------	----	--------------	----

Skema 5 beskriver PFA's atom- og fossilgasrelaterede eksponering, som *ikke* er omfattet af klassificeringssystemet.

Skema 5: Økonomiske aktiviteter, der ikke er omfattet af klassificeringssystemet				
Række	Økonomiske aktiviteter		Beløb	Procent
1	Beløb og andel, der udgøres af økonomiske aktiviteter som nævnt i række 1 i skema 1, som ikke er omfattet af klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.26, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	2 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	0 mio. kr.	0%
2	Beløb og andel, der udgøres af økonomiske aktiviteter som nævnt i række 2 i skema 1, som ikke er omfattet af klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.27, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	17 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	0 mio. kr.	0%
3	Beløb og andel, der udgøres af økonomiske aktiviteter som nævnt i række 3 i skema 1, som ikke er omfattet af klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.28, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	32 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	15 mio. kr.	0%
4	Beløb og andel, der udgøres af økonomiske aktiviteter som nævnt i række 4 i skema 1, som ikke er omfattet af klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.29, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	0 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	0 mio. kr.	0%
5	Beløb og andel, der udgøres af økonomiske aktiviteter som nævnt i række 5 i skema 1, som ikke er omfattet af klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.30, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	25 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	27 mio. kr.	0%

6	Beløb og andel, der udgøres af økonomiske aktiviteter som nævnt i række 6 i skema 1, som ikke er omfattet af klassificeringssystemet, jf. bilag I og II, afsnit 4.31, til delegeret forordning (EU) 2021/2139, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	2 mio. kr.	0%
		Capex-baseret	0 mio. kr.	0%
7	Beløb og andel, som udgøres af andre økonomiske aktiviteter, der ikke er omfattet af klassificeringssystemet, som ikke er nævnt i række 1-6 ovenfor, i tælleren for den gældende KPI.	Omsætnings-baseret	464.875 mio. kr.	78%
		Capex-baseret	465.794 mio. kr.	78%
8	Beløb og andel, som udgøres af økonomiske aktiviteter, der ikke er omfattet af klassificeringssystemet, i nævneren for den gældende KPI«	Omsætnings-baseret	464.953 mio. kr.	78%
		Capex-baseret	465.836 mio. kr.	78%

7.4 Anvendte principper

For regnskabspraksis for EU's Disclosureforordning og Taksonomiforordning henvises der til Bilag XI ovenfor.

Sociale oplysninger

8. Egen arbejdsstyrke

Ved udgangen af 2024 har PFA 1.484 medarbejdere (antal personer), som dækker alle fuld- og deltidsansatte medarbejdere i PFA inkl. timelønnede og midlertidigt ansatte. Dette afsnit dækker i udgangspunktet alene PFA's egne medarbejdere, også omtalt som egen arbejdsstyrke. Det vil fremgå eksplicit, når ikke-ansatte medarbejdere (IT-supportudbydere, facility management-udbydere og eksterne konsulenter) inddrages udvalgte steder i rapporteringen. Det bemærkes, at ikke-ansatte på lige fod med andre leverandører er forpligtet af PFA's CoC, der bl.a. regulerer arbejdet med menneske- og arbejdstagerrettigheder, herunder efterlevelse af OECD's retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd og FN's principper for menneskerettigheder og erhverv.

PFA er en videnbaseret virksomhed, og det er essentielt at kunne tiltrække og fastholde medarbejdere med de rigtige kompetencer. Samtidig er arbejdsmarkedet i finanssektoren præget af høj konkurrence om talent, hvilket stiller krav til PFA om at tilbyde attraktive fordele, for at kunne tiltrække og fastholde kvalificerede medarbejdere.

PFA påvirker medarbejdere positivt ved at tilbyde gode fysiske og psykiske rammer, hvor der både er fokus på sundhed og trivsel. Det sker bl.a. ved at tilbyde fleksibilitet i arbejdslivet, træningsfaciliteter, fællesskaber på og uden for arbejdet, intern uddannelse og udviklingsmuligheder, samt heldbredsikring som del af pensionsordningen.

Der er lav risiko for, at PFA kan have potentielle negative påvirkninger på egen arbejdsstyrke i form af det fysiske og psykiske arbejdsmiljø i PFA, herunder overtrædelser af menneske- og arbejdstagerrettigheder. Der arbejdes kontinuerligt på at mitigere risikoen for negative påvirkninger, hvilket bl.a. sker ved at følge de mange reguleringer og lovgivningskrav, sektoren er underlagt, samt arbejde med medarbejdertrivsel på arbejdspladsen. Derudover er der en række risici for PFA forbundet med PFA's egen arbejdsstyrke, hvor især risici forbundet med GDPR og cybersikkerhed vægter højt. Der arbejdes kontinuerligt for at mitigere disse risici bl.a. gennem obligatorisk e-learning om persondatabeskyttelse og GDPR-lovgivning samt forretningsgange, der beskriver hvordan persondata behandles korrekt. Derudover samarbejder PFA med relevante myndigheder og brancheorganisationer for at højne datasikkerheden og kunne modstå cyberangreb.

PFA har udelukkende medarbejdere ansat i Danmark. Det samme gør sig gældende for langt størstedelen af ikke-ansatte medarbejdere, her har PFA dog nogle konsulenter i Polen. PFA opererer i en højt reguleret branche, og der er derfor minimal risiko for, at der skulle forekomme tvangsarbejde, menneskehandel eller børnearbejde, hvilket der også tages tydeligt afstand fra i PFA's Politik for samfundsansvar.

Det vurderes, at PFA's transitionsplaner for reduktion af negative påvirkninger på miljøet ikke vil have væsentlig påvirkning på PFA som arbejdsplads eller på PFA's medarbejdere. De identificerede påvirkninger og muligheder er gældende for alle medarbejdere i PFA.

8.1 Beskrivelse af relevante menneskerettighedspolitikker relateret til egen arbejdsstyrke

Respekt for menneskerettigheder er en grundlæggende forpligtelse, og PFA har et ansvar for at sikre, at vores aktiviteter ikke krænker individers rettigheder. PFA følger internationalt anerkendte principper og retningslinjer for at respektere menneske- og arbejdstagerrettigheder, herunder FN's vejledende principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv, ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen og OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder. Hvad angår vores ikke-ansatte medarbejdere, har PFA's CoC på nuværende tidspunkt ikke en klausul, der vedrører usikre ansættelsesforhold.

PFA har processer, som gør det muligt at identificere, forebygge og afhjælpe potentielle og aktuelle negative påvirkninger af menneske- og arbejdstagerrettigheder, som vi kan forårsage. PFA har vurderet, at de rettigheder, som vi potentielt har den største negative påvirkning på, er arbejdsforhold, ligebehandling og ikke-diskrimination samt retten til privatliv og databeskyttelse. For at mitigere eventuelle negative påvirkninger er PFA løbende i dialog med PFA's samarbejdsudvalg og arbejdsmiljøorganisation, hvor medarbejderne også er repræsenteret.

PFA sikrer ligebehandling og forebygger diskrimination gennem personalepolitik for et chikane-frit arbejdsmiljø og personalepolitik for mangfoldighed. Personalepolitik for mangfoldighed fastlægger, at PFA arbejder for at ingen medarbejdere oplever diskrimination på grund af, men ikke begrænset til, køn og kønsidentitet,

funktionsnedsættelser/handicap, alder, seksuel orientering, religion, politisk overbevisning, hudfarve, race og etnicitet, national udvinding eller social oprindelse, eller andre former for forskelsbehandling i henhold til dansk ret eller EU-retten. Derudover beskytter PFA medarbejdernes private data i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning for databeskyttelse. Samtidig er det særligt udvalgte medarbejdere, der håndterer kollegers fortrolige henvendelser inden for fx sundhed, pension og forsikring.

8.2 Ledelsessystem til forebyggelse af arbejdsulykker

PFA's arbejdsmiljøorganisation arbejder i henhold til dansk lovgivning løbende med virksomhedens arbejdsmiljø og er involveret i alle dele af arbejdet for at sikre et sundt og sikkert arbejdsmiljø, herunder de fysiske arbejdsmiljømæssige spørgsmål, samt forebyggelse og behandling af arbejdsulykker. For effektivt at kunne forebygge arbejdsulykker er det vigtigt at have indgående viden om årsagerne til, at medarbejdere kan komme til skade på arbejdspladsen. Oplysninger om rapporterede arbejdsskader anvendes af arbejdsmiljøorganisationen i samarbejde med HR-afdelingen til at fremme et sikkert arbejdsmiljø gennem forebyggende foranstaltninger. Ansvar for at anmelde arbejdsskader ligger hos HR-afdelingen, der sikrer, at alle lovpligtige frister for rettidig anmeldelse overholdes.

Der afholdes tre årlige ordinære møder i arbejdsmiljøorganisationen, hvor eventuelle problemstillinger vedrørende det fysiske arbejdsmiljø drøftes. På baggrund af drøftelserne fremsættes eventuelle anbefalinger om yderligere forebyggelse af arbejdsulykker til koncerndirektionen eller HR-afdelingen.

8.3 Politikker og initiativer for at fremme diversitet og inklusion samt undgå diskrimination og forskelsbehandling

En arbejdsstyrke med mangfoldig baggrund, kompetencer, erfaring, holdninger, interesser mv. er nødvendig for at levere på PFA's forretningsstrategi. PFA arbejder for, at alle medarbejdere har samme adgang til at benytte de muligheder, der er til rådighed. Derfor har PFA implementeret en række politikker og initiativer for at bekæmpe forskelsbehandling og håndtere væsentlige påvirkninger på egen arbejdsstyrke. Vi har politikker som understøtter:

- **Lige muligheder for alle medarbejdere:** PFA stræber efter at sikre lige muligheder for alle medarbejdere, hvilket bl.a. afspejles i PFA's personalepolitik for mangfoldighed.
- **Inkluderende og tillidsfuld kultur:** PFA ønsker at være en attraktiv arbejdsplads for alle medarbejdere med en inkluderende og tillidsfuld kultur. PFA er bl.a. tilsluttet Diversitetspagten gennem Dansk Erhverv og Above & Beyond, hvor vi støtter konkrete handlinger for at fremme diversitet og inklusion internt i PFA. I 2024 har PFA også tilsluttet sig Dansk Industris diversitetsløfte for aktivt at fremme diversitet, inklusion og ligestilling.
- **Aldersdiversitet:** PFA ser det som en fordel at have aldersdiversitet blandt medarbejderne, fordi det skaber en balanceret og alsidig arbejdsplads, der drager fordel af både erfaring og innovation. Derfor har PFA en Politik for senkarriere, der skal gøre det attraktivt for seniorer at søge job hos PFA og få nuværende medarbejdere til at blive længere på arbejdsmarkedet. Siden 1. april 2024 har PFA kunne tilbyde delpension og seniorordning til alle PFA's medarbejdere.
- **Chikane-frit arbejdsmiljø:** PFA har en personalepolitik for et chikane-frit arbejdsmiljø. Formålet er at sikre, at PFA's medarbejdere ikke bliver udsat for chikane, mobning eller diskrimination, da PFA har nultolerance over for krænkende handlinger. Det er ledernes ansvar at sikre et chikane-frit arbejdsmiljø, og det følges der op på via APV-undersøgelser, indberetninger i HR-kanaler og/eller PFA's whistleblower-ordningen.

HR har ansvaret for at sikre gennemførelsen og implementeringen af personalepolitikker i PFA's daglige drift. Den årlige engagementsmåling giver indblik i, om der skal følges op med konkrete handlinger, hvis målingen viser, at der er behov for et skærpet fokus. Derudover indeholder personalepolitikken vedrørende mangfoldighed konkrete tiltag, der skal fremme mangfoldighed og inklusion i PFA. Ligeledes indeholder personalepolitikken for et chikane-frit arbejdsmiljø en beskrivelse af, hvad vidner til chikane eller mobning opfordres til at gøre.

Generelle tiltag og processer for at sikre, at identificerede negative påvirkninger forebygges, afbødes og følges op, er beskrevet i yderligere detaljer i afsnit 8.5.

8.3.1 Medarbejdersammensætning

Som det fremgår af tabel 15, er der på tværs af organisationen en meget ligelig kønsfordeling blandt PFA's medarbejdere.

Tabel 15 - Antal ansatte pr. køn i PFA 31. december 2024

Antal ansatte pr. køn (antal personer)	
Mænd	749
Kvinder	735
Andet	0
Ikke rapporteret	0
I alt ansatte	1.484

Tabel 16 - Antal ansatte pr. køn og beskæftigelsesforhold i PFA (FTE gennemsnit 2024)

FTE gennemsnit 2024					
	Kvinder	Mænd	Øvrig	Ikke angivet	Total
Total ansatte (Gns. FTE)	706	737	0	0	1.443
Midlertidigt ansatte (Gns. FTE)	1	0	0	0	1
Ansatte med ikke-garanterede timer (Gns. FTE)	0	0	0	0	0
Fuldtidsansatte (Gns. FTE)	600	704	0	0	1.304
Deltidsansatte (Gns. FTE)	106	33	0	0	139

Note: Det totale antal medarbejdere angivet i tabellen svarer til det tal (FTE gennemsnit), som er angivet i note 6 i PFA's finansielle regnskab. Bemærk, at afrunding af tal kan føre til, at tallene ikke summer ift. Total ansatte (Gns. FTE).

PFA's medarbejdere er i meget høj grad specialister med lange videregående uddannelser, og derfor er mange medarbejdere først færdige med deres uddannelse i slutningen af tyverne. Af den årsag er andelen af ansatte, som er under 30 år, naturligt lavere end de andre aldersgrupper.

Tabel 17 - Antal ansatte pr. aldersgruppe i PFA 31. december 2024

	Under 30 år	30-50 år	Over 50 år	I alt ansatte
Ansatte	199 (13 %)	722 (49 %)	563 (38 %)	1.484

Tabel 18 - Kønsfordeling i øverste ledelse i PFA-koncernen

Data pr. 31.12.2024	Koncerndirektion (antal)	Koncerndirektion (%)	Øvrige ledende medarbejdere* (antal)	Øvrige ledende medarbejdere*(%)	Total (antal)	Total (%)
Mænd	4	80 %	15	58 %	19	61 %
Kvinder	1	20 %	11	42 %	12	39 %

*Øvrige ledende medarbejdere omfatter medarbejdere med personaleansvar og direkte reference til koncerndirektionen.

Note: Vær opmærksom på at opgørelsen i denne tabel følger CSRD-kravene og således ikke svarer til opgørelsen i afsnittet Måltal for det underrepræsenterede køn på de øvrige ledelsesniveauer på s. 26.

8.3.2 Processer for dialog og involvering af medarbejdere og arbejdstagerrepræsentanter om påvirkninger

PFA har forskellige processer for effektiv kommunikation og involvering af medarbejdere for at afdække påvirkninger, både positive og negative, som kan bruges til at tage beslutninger ud fra. Afhængig af emnets karakter og fortrolighed håndteres kontakten med medarbejderne enten direkte eller gennem medarbejderrepræsentanter.

Samarbejdsudvalget

Dette udvalg består af ledelses- og medarbejderrepræsentanter og fungerer som et forum, hvor ledelse og medarbejdere kan drøfte udviklingen af arbejdspladsen for at øge både trivsel og effektivitet. Udvalget varetager det psykiske arbejdsmiljø og drøfter emner som fx selskabets resultater og strategi, organisatoriske ændringer, medarbejderpolitikker, psykisk arbejdsmiljø og teknologjudvikling. Udvalget mødes fire gange årligt, hvilket kan suppleres med ekstraordinære møder efter behov. PFA's administrerende direktør er formand og overordnet ansvarlig for samarbejdsudvalget, mens HR-afdelingen er ansvarlig for implementering af udvalgets beslutninger. På baggrund af drøftelser på arbejdssteder mellem

HR-afdelingen og personaleforeningerne om forbedringer af det psykiske arbejdsmiljø har udvalgt i 2024 efterset PFA's Politik for ferie/fridage/fravær og deltid, og der er fortsat fokus på psykologisk tryghed.

Arbejdsmiljøorganisationen

Arbejdsmiljøorganisationen har medarbejdervalgte repræsentanter og drøfter problemstillinger vedrørende det fysiske arbejdsmiljø og fremsætter indstillinger til ledelsen. De mødes mindst tre gange årligt eller efter behov. Det er chefen for HR Jura, der er formand, og som dermed har det operationelle ansvar for at sikre involvering. Arbejdsmiljøorganisationen har i 2024 fastsat ambitioner for det fysiske arbejdsmiljø, som bl.a. omfattede udvikling og distribution af beredskabskort til medarbejderne og løbende opgradering af kantinefaciliteterne. Der gennemføres arbejdspladsvurderinger (APV) ved ændringer i arbejdet, arbejdsmetoder eller arbejdsprocesser, der kan påvirke arbejdsmiljøet – dog senest hvert tredje år. PFA's arbejdsmiljøorganisation deltager i hele APV-processen fra planlægning og gennemførelse til opfølgning og opdatering af handlingsplanen.

Den årlige engagementsmåling

Den årlige engagementsmåling, hvor 93 procent af medarbejderne deltog i 2024, giver PFA værdifuld indsigt i medarbejdernes vurdering af PFA som arbejdsplads. HR-direktøren er ansvarlig for at gennemføre engagementsmålinger, og HR-afdelingen bruger indekset til at måle medarbejdertilfredshed og identificere områder, der kræver yderligere opmærksomhed og indsats. Efter behov arbejdes der videre med disse områder i de enkelte afdelinger i PFA. PFA's leverandør af facility management serviceydelser udfører egen APV og medarbejdertilfredshedsundersøgelser og deler de resultater, der er relevante for PFA. Kontaktpersonen hos leverandøren af facility management serviceydelser og kontaktpersonen i PFA har ugentlige møder, hvor de kan drøfte samarbejdet, så det sikres, at leverandørens medarbejdere trives hos PFA.

Hvis PFA er vidende om, at en medarbejder har et handicap, er det afgørende, at vi som arbejdsgiver lever op til vores forpligtigelse om at tage relevante tiltag i forhold til de konkrete behov. PFA har fx medarbejdere på flexjob-ordninger, som er tilpasset personer med varig og væsentligt nedsat arbejdsevne, der ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår.

For at få indsigt i, om der er sårbare medarbejdere, er det vigtigt at skabe et arbejdsmiljø, hvor medarbejderne føler sig trygge ved at dele deres udfordringer. Det kan opnås gennem regelmæssige samtaler mellem ledere og medarbejdere, hvor der lægges vægt på åbenhed og fortrolighed. Blandt andet derfor, udvidede PFA i 2022 spørgerammen i engagementsmålingen med spørgsmål om psykologisk tryghed. Medarbejderne bliver bl.a. spurgt, om de trygt kan give udtryk for, hvad der påvirker deres trivsel og indsats, og om de kan være sig selv i PFA.

8.4 Processer og klagekanaler til at afhjælpe negative påvirkninger på medarbejdere

PFA har flere kanaler til rådighed for medarbejdere, som har behov for at rapportere hændelser. Forhold som mobning, utilfredshed med løn, samarbejdsvanskeligheder mv. går igennem PFA's almindelige kanaler, som fx ledelsessystemet eller HR. Medarbejdere, der oplever forhold, de ikke kan drøfte med deres leder eller nærmeste kolleger, kan kontakte deres HR-partner. Personalespørgsmål går som udgangspunkt gennem tillidsrepræsentanterne, og de fleste medarbejdere i PFA er overenskomstdækket. Medarbejdere, der oplever upassende adfærd såsom mobning, krænkelse eller anden chikane, kan kontakte deres tillidsrepræsentant, arbejdsmiljørepræsentant eller HR-partner. I klageprocessen afdækkes sagen først ved, at de involverede samt andre relevante parter interviewes, hvilket der bliver lavet et referat af samt et notat om, hvorledes sagen er afdækket. Hvis der er substans i en sag, vil der blive lagt en handlingsplan med HR-partneren, og eventuelt eksterne partnere, med løbende opfølgning. Derudover følges udviklingen også i engagementsmålingen og APV-undersøgelsen.

I engagementsmålingen er det muligt for medarbejderne at give udtryk for deres holdning til PFA's klagekanaler, herunder om de opleves som effektive. Skulle en medarbejder være utilfredshed med, hvordan en specifik sag er blevet håndteret, kan det også angives. Derudover har tillids- og medarbejderrepræsentanter i samarbejdsudvalget samt arbejdsmiljøorganisationen mulighed for løbende at videregive deres evalueringer af klagekanalernes effektivitet og dele observationer fra konkrete sager. Disse feedbackmekanismer er vigtige redskaber for at sikre, at kanalerne konstant forbedres og tilpasses medarbejdernes behov og forventninger.

Derudover har PFA en whistleblower-ordning, hvor der anonymt kan videregives oplysninger om formodede uregelmæssigheder. Whistleblower-ordningen er til enhver tid tilgængelig for medarbejdere gennem PFA's intranet og PFA's hjemmeside. Medarbejdere i PFA gennemfører hvert andet år obligatorisk undervisning vedrørende anvendelse af whistleblower-ordningen, så de er opmærksomme på, hvad de kan rapportere gennem de forskellige kanaler, herunder

ledelsessystemet og whistleblower-ordningen, samt hvordan de kan rapportere bekymringer anonymt og sikkert. Se afsnit 12.1 for uddybning af, hvordan PFA håndterer indberetninger, og beskyttelse af whistleblowers.

Eksterne konsulenter og andre typer af ikke-ansatte får ved opstart udleveret 'færdselsregler', der bl.a. giver en introduktion til PFA's whistleblower-ordning samt det generelle klagesystem.

Medarbejderrepræsentanter, herunder tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter, er omfattet af særlige lovpligtige regler, der beskytter dem i deres ansættelse. Dette inkluderer en særlig beskyttelse mod opsigelse, som skal sikre, at de ikke opsiges på grund af deres funktion som medarbejderrepræsentant.

Derudover følger PFA de gældende regler for compensation og genoprejsning i tilfælde af brud på menneske- og arbejdstagerrettigheder, samt reviderer vores politikker og procedurer for at forhindre fremtidige brud.

8.5 Tiltag for at fremme positive og minimere negative påvirkninger på medarbejdere

8.5.1 Potentielle negative påvirkninger

PFA iværksætter løbende tiltag for at forebygge, afbøde og afhjælpe negative påvirkninger, der er fundet væsentlige for egen arbejdsstyrke. Nedenfor er en beskrivelse af initiativer, der skal afbøde potentielle negative påvirkninger:

Arbejdsforhold

PFA har en personalepolitik for forebyggelse og håndtering af sygefravær for medarbejdere. Denne politik beskriver, hvordan vi i PFA arbejder med at forebygge sygdom, støtte medarbejdere som bliver syge og sikre en god tilbagevenden til arbejdspladsen, nedbringe sygefravær samt medvirke til, at medarbejdere ikke bliver nedslidte. Politikken oplister retningslinjer for, hvem der gør hvad og hvornår, når en medarbejder sygemeldes.

Ligebehandling og ikke-diskrimination

PFA har flere personalepolitikker, som beskriver, hvordan PFA skal sikre ligebehandling og ikke-diskrimination. De beskriver bl.a. PFA's proces for en årlig vurdering af ligeløn, statistik på området og eventuelle tiltag for at udligne forskelle og brugen af kønsneutralt sprogbrug i rekrutteringsopslag. I 2024 fik PFA sin første diversitets- og inklusionspartner, som skal sikre et kontinuerligt fokus på diversitet og inklusion, og PFA markerede bl.a. en diversitetsuge ifm. Copenhagen Pride.

Privatliv og databeskyttelse

Som tidligere beskrevet beskytter PFA medarbejdernes private data i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning for databeskyttelse. Derudover har PFA særligt udvalgte medarbejdere, der håndterer kollegaers fortrolige henvendelser inden for de områder, hvor der kan opstå problemstillinger - det gælder fx inden for sundhed, pension og forsikring. Formålet med at have dedikerede medarbejdere til disse opgaver er at sikre fortrolighed og beskytte medarbejdernes privatliv og data, så vi kan minimere risikoen for databrud og misbrug af personlige oplysninger.

8.5.2 Positive påvirkninger

PFA iværksætter løbende tiltag for at opnå positive påvirkninger og for at tiltrække og fastholde dygtige medarbejdere. Vi har bl.a. et stærkt fokus på at øge andelen af kvinder i alle ledelseslag. Det mål forfølges gennem initiativer som kompetenceudvikling, talentudvikling, lige barselsregler for mænd, kvinder og medforældre samt fleksible arbejdstider. Nedenfor er en gennemgang af udvalgte indsatser for fleksible arbejdstider og sundhed.

Fleksibel arbejdsplads

PFA har indført en ordning, hvor alle medarbejdere har ret til en 80 procent arbejdsuge for 80 procent løn. Derudover er der mulighed for, at medarbejdere efter aftale kan arbejde hjemmefra op til to dage om ugen. I den forbindelse stiller PFA ergonomisk korrekt udstyr til rådighed til hjemmearbejdspladsen, for at vores medarbejdere kan opretholde en sund arbejdsstilling.

Sundhed

Med afsæt i PFA's interne sundhedsstrategi, har PFA skarpt fokus på fysisk, mental og social sundhed samt psykologisk tryghed. Denne strategi opdateres efter behov og blev senest revideret i 2023. Fundamentet for strategien er interne data fra engagementsmålinger og arbejdspladsvurdering (APV) samt tæt samarbejde og input fra PFA's sundhedsorganisation. Dertil kommer kvartalsvis dialog med personaleforeningerne om det psykiske arbejdsmiljø og psykologisk tryghed. De sundhedsfremmende indsatser for mental sundhed omfatter bl.a. træning af ledere i håndtering af stress og mistrivsel, og PFA tilbyder alle medarbejdere en omfattende helbredssikring gennem PFA som del af deres

ansættelsesforhold. Derudover har de også adgang til ydelsen PFA Forebygger og en række online sundhedsydelse. Medarbejderne er desuden omfattet af en kollektiv ulykkesforsikring samt en tandforsikring. Hvis medarbejdere bliver sygemeldte, tilbydes der gennem PFA EarlyCare en tidlig indsats i form af støtte og vejledning, der kan reducere risikoen for, at sygdommen udvikler sig og fører til langtidssygemelding.

PFA anvender bl.a. den årlige engagementsmåling til at få indsigt i, om medarbejderne oplever, at de har et bæredygtigt arbejdsliv. Medarbejderne bliver bl.a. spurgt ind til, hvor ofte de oplever et for højt arbejdspress, om der er en fornuftig balance mellem arbejds- og privatliv, samt i hvilken grad de oplever, at PFA tilskynder til en sund og positiv arbejdskultur, der fremmer trivsel. I 2024 lå scoren for et bæredygtigt arbejdsliv på 5,8 på en skala fra 1-7.

8.6 Processer til at fremme positive og minimere negative påvirkninger på medarbejdere

PFA's HR-afdeling følger løbende op på emner, hvor vi ved, eller bliver bevidste om, at der kan være forskelsbehandling. Nedenfor skitseres, hvordan vi har grebet det an i praksis.

I PFA prioriterer vi ligeløn, da vi er bevidste om, at lønforskelle mellem kønnene kan udgøre både et internt problem og et bredere samfundsproblem. Det adresserer vi bl.a. ved at lave årlig lønstatistik, som forelægges PFA's samarbejdsudvalg. Derudover vurderer vores aflønningsudvalg årligt om vores lønpolitik er kønsneutral, så vi sikrer, at den politik, der ligger til grund for løndannelse, ikke forskelsbehandler.

I forhold til beskyttelse af privatliv og databeskyttelse er PFA i den særlige konstellation, at vores medarbejdere også er kunder i PFA. Det indebærer en risiko for interessekonflikter og utilsigtet adgang til følsomme oplysninger. For at sikre, at det ikke sker, har PFA som nævnt særligt udvalgte medarbejdere til at håndtere medarbejderes data.

8.7 Tiltag til at forfølge muligheder og håndtere væsentlige risici relateret til medarbejdere

Som tidligere beskrevet har PFA en række risici ved egen arbejdsstyrke, bl.a. potentielle overtrædelser af menneske- og arbejdstagerrettigheder, databeskyttelse og cybersikkerhed. PFA monitorerer og følger løbende op med kontroller samt justerer processer i forretningsgange, hvis det bliver vurderet, at eksisterende processer er uhensigtsmæssige i forhold til at mitiggere risici.

Samtidig arbejdes der løbende med at skabe gode rammer for medarbejdere i PFA bl.a. med afsæt i engagementsmålinger. I 2024 iværksatte PFA derfor, i samarbejde med Dansk Erhverv, ledertræning inden for vanskelige samtaler og feedback for at fremme en åben kommunikationskultur og et godt psykisk arbejdsmiljø. Inklusion og psykologisk tryk blev integreret i lederprogrammer, People Review og engagementsmålinger, og tre nye ledelsesprincipper (tydelighed, samarbejde og eksekvering) blev lanceret.

PFA evaluerer og forbedrer løbende vores medarbejderrelaterede muligheder baseret på resultater fra engagementsmålinger, kantineundersøgelser og arbejdspladsvurderinger. Muligheder kan også opstå ad hoc, og PFA vil i de tilfælde - ofte i samarbejde med samarbejdsudvalget eller arbejdsmiljøorganisationen - sørge for at realisere disse muligheder.

8.8 Målsætninger for at fremme positive påvirkninger og muligheder og håndtere negative påvirkninger og risici

Nedenfor redegøres for, hvordan vi sporer effektiviteten af de beskrevne tiltag og måler fremskridt. Hvor det er relevant, vil vi også beskrive de interesser, der har bidraget til at fastsætte målet.

PFA måler effektiviteten af, at ingen forskelsbehandles i lønde ved bl.a. at lave årlige lønstatistikker, som forelægges PFA's samarbejdsudvalg. Derudover vurderer PFA's aflønningsudvalg årligt, om vores lønpolitik er kønsneutral, og dermed ikke diskriminerer. Hvis lønstatistikken viser uforklarlige lønforskelle, eller hvis det vurderes, at lønpolitikken ikke er kønsneutral, vil PFA undersøge tiltag, der kan mitiggere dette.

PFA har måltal og en bestyrelsesgodkendt politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på virksomhedens øvrige ledelsesniveauer. Formålet er - samtidig med at opfylde de regulatoriske krav - at sikre en kultur med fokus på ligestilling og diversitet. Således sikrer PFA, at bestyrelsen årligt følger op på, om de iværksatte tiltag er effektive, eller om der er behov for nye tiltag. Se opgørelsen på side 27.

PFA's medarbejdere gennemførte i 2024 træning i behandling af personoplysninger for at sikre kendskab til og indsigt i, hvad personoplysninger er, og hvordan vi behandler dem i PFA. Således sikrer vi, at alle medarbejdere har det nødvendige

kendskab til den generelle behandling af personoplysninger, samt hvordan vi i PFA håndterer persondata. For at bestå kurset er der en afsluttende test.

PFA har som del af den bestyrelsesgodkendte strategi en ambition om, at medarbejderengagementet i 2026 ligger på 6,1 på en skala fra 1-7. Medarbejderengagementet måles her ud fra et engagementsindeks, som er gennemsnit af enkelte forhåndsudvalgte spørgsmål fra PFA's årlige engagementsmåling. I 2024 deltog 93 procent af medarbejderne i opgørelsen af PFA's strategiske mål for medarbejderengagement, hvor scoren landede på 6,1, som er over 2024-målsætningen om en score 6,0 og branchegennemsnittet på 5,7.

Gennemsnitsscoren for samtlige spørgsmål i den årlige engagementsmåling for 2024 landede på 6,0.

Der skal slutteligt orienteres om, at PFA's mål relateret til egne medarbejdere ikke opfylder minimumskraverne til metrikker eller mål i CSRD, samt at der ikke oplyses ressourceforbrug forbundet med målene.

I perioden 1. jan. 2024 – 31. dec. 2024 havde PFA 231 fratrædelser blandt fast- og deltidsansatte medarbejdere ekskl. timelønnede. Det svarer til en gennemsnitlig medarbejderomsætning for hele kalenderåret 2024 på i alt 13,0 procent.

8.9 Beskrivelse af ikke-ansatte medarbejdere

PFA har flere forskellige eksterne leverandører og eksterne konsulenter, som udfører arbejde i PFA. PFA's kantinedrift, rengøring, reception og en stor del af facility management varetages af medarbejdere fra en større leverandør af facility management serviceydelser. PFA's interne IT-support faciliteres af medarbejdere fra en større leverandør, der er specialiseret i IT- og software support. Derudover har PFA konsulenter ansat til at udføre forskellige opgaver. Det kan fx være ydelser inden for strategi, IT og IT-udvikling, facilitering af diverse seminarer, kurser mv. Leverandører og eksterne konsulenter i PFA er til enhver tid forpligtede til at overholde PFA's CoC, samt færdselsregler for eksterne konsulenter i PFA.

Pr. 31.12.2024 havde PFA 377 registrerede ikke-ansatte medarbejdere, herunder eksterne konsulenter (antal personer).

8.10 Kollektive overenskomster og arbejdsmarkedsdialog

Alle medarbejdere i PFA modtager en løn, som lever op til reglerne om minimumslønninger på det danske arbejdsmarked. En stor andel af PFA's medarbejdere (87 procent) er desuden omfattet af kollektive overenskomster. Her er der overenskomstbestemte faste minimumslønninger afhængig af jobfunktion og ansvar.

Medarbejdere, som ikke er omfattet af en kollektiv overenskomst i PFA, udgøres primært af ledere og individuelt ansatte specialister, som selv forhandler deres lønforhold med PFA. Her er PFA desuden underlagt reglerne for aflønning og kompensation i henhold til det danske arbejdsmarked.

Tabel 19 – Kollektive overenskomsters dækning og arbejdsmarkedsdialog

	Kollektive overenskomsters dækning		Arbejdsmarkedsdialog
Dækningssats	Ansatte – EØS (for lande > 50 ansatte, der repræsenterer >10 % af alle ansatte)	Ansatte – uden for EØS (Skøn for regioner med > 50 ansatte, der repræsenterer >10 % af alle ansatte)	Repræsentation på arbejdspladsen (kun EØS) (for lande med > 50 ansatte, der repræsenterer > 10 % af alle ansatte)
0-19 %			
20-39 %			
40-59 %			
60-79 %			
80-100 %	Danmark		Danmark

8.11 Medarbejderes medlemskab af fagforening

PFA registrerer ikke, hvorvidt medarbejdere er medlemmer af en fagforening, da det vil kræve samtykke.

8.12 Arbejdsliv, privatliv og social beskyttelse

Medarbejdere omfattet af funktionærloven, der er forhindret i at udføre deres arbejde på sædvanlig vis på grund af sygdom, er berettiget til løn. Medarbejdere er derudover dækket af social beskyttelse mod tab af indkomst på grund af sygdom gennem offentlige programmer, hvis betingelserne er opfyldt. PFA's medarbejdere er omfattet af en kollektiv heltidsulykkesforsikring, en tandforsikring, samt andre gruppeforsikringer som helbredssikring. I Danmark er medarbejdere omfattet af social sikring ved afskedigelse gennem flere ordninger og love, der sikrer økonomisk støtte og hjælp til jobsøgning.

Medarbejdere er dækket af social beskyttelse mod tab af indkomst på grund af arbejdsskade og erhvervet invaliditet gennem både offentlige programmer og PFA's forsikringsordninger. Arbejdsskadesikringen er en lovpligtig forsikring, som PFA skal tegne for vores medarbejdere, og som dækker skader relateret til arbejdet. Personer i Danmark har ret til Folkepension, der er en dansk overførselsindkomst til personer, der har nået folkepensionsalderen. Derudover er alle PFA's medarbejdere, med undtagelse af studentermedhjælpere, dækket af en pensionsordning, der er 100 procent arbejdsgiverbetalt. Studentermedhjælpere har mulighed for at indbetale til frivillig pension, hvilket ikke er en selvstændig ret i henhold til den gældende overenskomst.

Udover de normale regler for barsel indførte PFA pr. 1. juli 2024, at alle forældre uanset køn og familiekonstellation har mulighed for at holde op til 25 ugers barsel med fuld løn. Alle PFA's medarbejdere har ret til familierelateret orlov. 6 procent af kvinderne og 7 procent af mændene har i en kortere eller længere periode benyttet sig af familierelateret orlov i løbet af 2024.

8.13 Uddannelse og kompetenceudvikling

Alle medarbejdere i PFA afholder som minimum en gang årligt en performance- og udviklingssamtale med sin nærmeste leder. Det er en retningslinje, som gælder for alle medarbejdere i PFA.

Tabel 20 - Andelen af ansatte som har gennemført en udviklingssamtale i 2024

Ansatte der har gennemført udviklingssamtale i 2024	
Mænd	100 %
Kvinder	100 %
Andet	n/a
Ikke rapporteret	n/a
I alt ansatte	100 %

8.13.1 Antal gennemførte uddannelses timer i PFA

I PFA bliver alle medarbejdere tilbudt en række uddannelses- og træningsmuligheder. Det gælder fx Graduate-program, specialistudviklingsprogram, lederudviklingsprogrammer, kurser og undervisning i digitale kompetencer og kundeoplevelser, feedbacktræning, diverse sidemandsoplæringer, on-the-job-training, etc. Størstedelen af vores træning timeregistreres ikke i noget centralt system, men det er noget, som foregår og prioriteres løbende på tværs af PFA.

Definitionen af uddannelses timer i denne rapportering er afgrænset til de uddannelses timer, som registreres i et centralt system, der er tilgængeligt for betroede administratorer i PFA. Uddannelses timer i denne rapportering afgrænses til tid, som medarbejdere har brugt på:

- Kurser, certificeringer og undervisningsmoduler vedrørende pension og/eller forsikring på Forsikringsakademiet.
- Træning af medarbejdere ifm. e-learning (PFA's obligatoriske kurser vedrørende compliance og sikkerhedstræning).

Tabel 21 - Gennemsnitligt antal uddannelsestimer pr. ansat i 2024

Antal uddannelsestimer i 2024	
Mænd	20,9 timer
Kvinder	16,2 timer
Andet	n/a
Ikke rapporteret	n/a
I alt ansatte	18,6 timer

Årsagen til, at der er et gennemsnitligt højere antal uddannelsesstimer hos mænd end kvinder, skyldes, at der blandt de områder (Privatkunder og Erhverv), som sender medarbejdere på uddannelse på Forsikringsakademiet, er en overvægt af mænd. Tages der højde for kønsfordelingen i de respektive områder, ses det omvendt, at kvinder har et lidt højere gennemsnitligt antal uddannelsestimer end mænd.

8.14 Sundhed og sikkerhed

Alle PFA's medarbejdere er omfattet af arbejdsmiljøledelsessystemet og er forpligtet af de tilhørende standarder og retningslinjer. Antal arbejdsulykker, der er anmeldt til vurdering af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i 2024, var 8. Det svarer til, at der har været anmeldt en arbejdsulykke for 0,5 procent af PFA's medarbejdere. Der er endnu ikke truffet afgørelse i nogen af de 8 anmeldte sager. Der har ikke været tilfælde af erhvervssygdomme i 2024. I 2024 var der 2 tabte dage på grund arbejdsrelaterede skader/ulykker. Der har ikke været tabte dage på grund af erhvervssygdomme. Der er ikke registreret nogen dødstilfælde som følge af arbejdsrelaterede skader og arbejdsrelateret sygdom.

8.15 Afønning og lønforskelle

Den gennemsnitlige lønforskel blandt mænd og kvinder i PFA var i 2024 på 17 procent. Den primære forklaring på den gennemsnitlige lønforskel mellem mænd og kvinder i PFA er, at mænd er overrepræsenterede i de mest løntunge områder i PFA som PFA Asset Management, Finans & Aktuariat, IT og Erhverv. Kvinder er overrepræsenterede i de mindst løntunge områder som Sundhed, Kundeservice og Kommunikation, Samfundsansvar og Marketing.

Den samlede årlige vederlagsratio for den højest betalte person i forhold til medianen af det samlede årlige vederlag for alle medarbejdere var i 2024 12,07 i PFA.

8.16 Diskriminerende behandling og brud på menneskerettigheder

Der er ikke anmeldt eller registreret nogen sager gennem Ligebehandlingsnævnet om diskriminerende adfærd i PFA i 2024. Der har i 2024 heller ikke været nogen sager vedrørende brud på menneskerettigheder, hverken igennem OECD's kontaktpunkter, whistleblower-ordningen eller gennem interne kanaler. Endelig er der ikke modtaget nogen klager angående tilfælde af diskriminerende behandling i 2024 gennem PFA's interne kanaler. Da der ikke har været nogen sager, hverken gennem interne eller eksterne kanaler, har PFA ikke betalt nogen bøder.

8.17 Anvendte principper

8.17.1 Generelt

Hvor intet andet er angivet, er data opgjort for perioden 1. januar–31. december 2024. I de situationer, hvor det ikke har været muligt at have data opgjort for perioden, har vi oplyst, at der ikke har været tilgængelige data.

I opgørelser hvor køn indgår, anvendes CPR-nummer som definition på køn. Det er således ikke et udtryk for, hvorledes den enkelte medarbejder identificerer sig.

8.17.2 Antal ansatte

Antal ansatte omfatter antal medarbejdere ansat i PFA-koncernen pr. 31. december, herunder fastansatte, midlertidige ansatte, fritstillede samt timelønnede. Inkluderer ikke eksterne konsulenter, bestyrelse og Kunderåd.

8.17.3 Fuldtidsarbejdsstyrke i FTE

Nøgletallet viser antal medarbejdere, der er ansat i PFA-koncernen pr. 31. december 2024 omregnet til fuldtidsækvivalenter. Det omfatter fastansatte, midlertidige ansatte, fritstillede samt timelønnede.

8.17.4 Antal medarbejdere pr. køn i PFA

Beregnes som antal medarbejdere pr. køn i forhold til samlede antal ansatte.

8.17.5 Antal medarbejdere pr. køn og beskæftigelsesforhold i PFA

Beregnes som antal medarbejdere pr. køn fordelt på beskæftigelsesforhold.

8.17.6 Kønsfordeling i topledelsen i PFA

I opgørelsen medtages koncerndirektion og øvrige ledelsesniveauer fordelt på køn. Øvrige ledelsesniveauer er defineret som koncerndirektionen, samt personer der refererer direkte til koncerndirektionen og selv har personaleansvar.

8.17.7 Arbejdsglæde/Antal medarbejdere i PFA's engagementsmåling

Samtlige fastansatte i PFA-koncernen, der er i uopsagt stilling, inviteres til at deltage i den årlige engagementsmåling der udarbejdes af Enalyzer. Undersøgelsen er anonym, og resultater og deltagerantal oplyses af Enalyzer. Enalyzer anvender en skala fra 1-7, hvor syv er det bedste. Indeks scoren er et gennemsnit af 54 spørgsmål, der vedrører en lang række emner som engagement og energi, psykologisk tryghed, bæredygtigt arbejdsliv, værktøjer og samarbejde m.m.

8.17.8 Medarbejderomsætningshastighed

Antal fratrådte i perioden i forhold til det gennemsnitlige antal ansatte.

8.17.9 Ikke-ansatte i virksomhedens egen arbejdsstyrke (eksterne konsulenter)

PFA-koncernen anvender eksterne konsulenter i forskellige sammenhænge. Alle ikke-ansatte registreres i ERP-systemet i en ekstern medarbejderkreds. Der laves et udtræk af disse ultimo perioden.

8.17.10 Antal medarbejdere dækket af overenskomst

Opgørelsen er baseret på registreringer i PFA-koncernens ERP-system. I lønssystemet registreres hvilke vilkår, den enkelte medarbejder er ansat under. Medarbejdere er enten ansat på kollektiv overenskomst eller individuelle vilkår (arbejdsmarkedsdialog). Antal medarbejdere dækket af overenskomst opdeles i de to kategorier og opgøres i forhold til samlede antal ansatte.

8.17.11 Familierelateret orlov

Opgørelsen er baseret på registreringer i PFA-koncernens ERP-system. Der beregnes et samlet antal af følgende orlovs typer: modtagerorlov, forældreorlov, fædreorlov og pasningsorlov i forhold til gennemsnitlig antal ansatte fordelt på køn i perioden.

8.17.12 Uddannelse og kompetenceudvikling

I PFA-koncernen tilbydes medarbejderne mange uddannelses- og træningsmuligheder. PFA har ikke et system eller en intern proces, der registrerer alle medarbejders deltagelse i uddannelse eller registrering af udviklingssamtaler. Uddannelse og kompetenceudvikling i CSR-rapporteringen er derfor afgrænset til branchespecifikke pensions- og forsikringsmæssige uddannelser.

PFA baserer opgørelsesmetodik for uddannelses- og kompetenceudvikling på antal registrerede timer. Opgørelse af antal uddannelsestimer pr. ansat og køn opgøres som timer medgået til kurser, certificeringer vedr. pension og/eller forsikring på Forsikringsakademiet og deltagelse i interne e-learning kurser set i forhold til gennemsnitlig antal ansatte.

8.17.13 Arbejdsulykker

Alle arbejdsulykker anmeldes til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Antal arbejdsulykker i forhold til antal ansatte beregnes som anmeldte sager i perioden i forhold til antal ansatte ultimo perioden. Der tages udgangspunkt i anmeldte sager. Det betyder ikke, at alle anmeldelser bliver godkendt som arbejdsulykker af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Ved anmeldelse af arbejdsulykker til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring opgøres forventede antal uarbejdsdygtige dage i relation til ulykken. Det samlede antal dage anvendes til beregning af 'Antal tabte dage pga. arbejdsrelaterede ulykker'.

8.17.14 Lønforhold mellem køn/ Vederlag (vederlagsratio)

Opgørelsen er baseret på registreringer i PFA-koncernens ERP-system.

Lønforskellen mellem køn beregnes som forskellen i de gennemsnitlige lønniveauer mellem kvindelige og mandlige ansatte, udtrykt i procent af det gennemsnitlige lønniveau for mandlige ansatte.

Vederlagsratio er beregnet som forholdet mellem den højst betalte medarbejder og medianen af det samlede årlige vederlag for alle ansatte.

8.17.15 Antal sager om diskriminerende adfærd

PFA har en whistleblower-ordning, der giver medarbejdere, kunder, eksterne samarbejdspartnere og leverandører mulighed for at indberette ved mistanke om eller viden om overtrædelse af lovgivning eller andre uredelige forhold. Det er ligeledes muligt at klage over forskelsbehandling til Ligebehandlingsnævnet. Antal sager om diskriminerende adfærd opgøres som det samlede antal sager anmeldt i begge ovennævnte grupper.

9. Arbejdstagere i værdikæden

Følgende afsnit beskriver PFA's tilgang til at håndtere potentielle negative påvirkninger på arbejdstagere i værdikæden. Det fremgår, at PFA i 2024 har udviklet og forbedret sin tilgang til leverandørstyring for selskab, bl.a. ved udarbejdelse af ny risikobaseret tilgang, forbedret ledelsessystem og opdatering af eksisterende CoC.

PFA's investeringer påvirker arbejdstagere i værdikæden hos investeringsmodtagende selskaber, bredt på tværs af sektorer, geografier og medarbejdergrupper. PFA har analyseret aktie- og virksomhedsobligationsporteføljens risici for negative påvirkninger på baggrund af indikator for social performance, MSCI ESG Social Score, og niveauet indikerer begrænset risiko, ud over PFA's aktieportefølje er forbundet med lavere risiko sammenlignet med et globalt benchmark (MSCI ACWI). Der kan være en samlet finansiell væsentlighed, hvis alle risici relateret til arbejdstagere i værdikæden skulle materialisere sig samtidigt, men da risikoen for dette er vurderet begrænset, er risikoen heller ikke vurderet finansielt væsentlig i CSRD-regi.

PFA har positiv påvirkning på området gennem vores aktive ejerskab, hvor vi gennem screening, dialog og stemmeafgivelse generelt søger at fremme investeringsmodtagende selskabers integration af sociale risici relateret til arbejdstageres rettigheder, med forankring i PFA's politikker (uddybnet under afsnit 9.1). For eksempel er begrebet en socialt retfærdig omstilling en del af scopet for Climate Action 100+ investor initiativet og dialoger herunder (introduceret under E1). Det indebærer, at selskaber med væsentlige omstillingsrisici i forhold til klimaændringer også bør tage hensyn til, at deres arbejdstagere i værdikæder ikke strandede i omstillingen, i takt med efterspørgslen bevæger sig væk fra de typer opgaver og kompetencer, de berørte arbejdstagere besidder.

9.1 Politikker relateret til arbejdstagere i værdikæden

PFA har vedtaget en række politikker, som definerer vores arbejde som *selskab* med at håndtere og respektere menneske- og arbejdstagerrettigheder for alle arbejdstagere i værdikæden: Politik for samfundsansvar, Politik for whistleblowing i PFA-koncernen, Politik for outsourcing i PFA-koncernen, Politik for intern kontrol og Politik for personoplysninger i PFA-koncernen. Se tabel 4 for en oversigt over PFA's politikker. FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhvervsliv samt OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder for ansvarlig virksomhedsadfærd, og disses underliggende instrumenter, er en integreret del af PFA's politik for samfundsansvar. Desuden adresserer politikken eksplicit, at menneskehandel, tvangsarbejde og børnearbejde ikke tolereres. PFA følger ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen og forventer det samme af vores leverandører. Implementering af dette er bl.a. forankret i PFA's CoC samt interne forretningsgange. PFA's CoC har for nuværende ikke en klausul vedrørende usikre ansættelsesforhold.

Med udgangspunkt i de seks procestrin i OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder for ansvarlig virksomhedsadfærd, har PFA i løbet af 2024 arbejdet på at udbygge og etablere et ledelsessystem for ansvarlig leverandørstyring. Det skal sikre effektivt og struktureret at kunne tilgå arbejdet med at overvåge og sikre overholdelse af FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhvervsliv samt ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen. Dertil kommer OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder, som er særligt i fokus i besvarelsen af denne standard.

PFA har arbejdet med at identificere negative påvirkninger i leverandørkæden og med udgangspunkt i det sikret passende foranstaltninger og processer for genoprejsning, hvis det bliver nødvendigt. Første skridt var at kortlægge og konsolidere bæredygtighedsrisici på tværs af vores primære leverandørkategorier, dernæst segmentere i risikokategorier med udgangspunkt i bæredygtighedsrisici, geografi, produkt og årligt forbrug. Herefter identificerede PFA passende foranstaltninger, som er konsolideret i forretningsgange, politikker og leverandørrettede dokumenter, herunder en revideret CoC og indkøbskategorispecifikke selvevalueringsskemaer. I december 2024 er det implementeret i PFA's arbejde med leverandører. Læs mere om arbejdet i afsnit 9.5.

PFA har med arbejdet implementeret processer og foranstaltninger til overvågning, forebyggelse og genoprejsning, hvis PFA skulle have bidraget til eller være tilknyttet til at krænke menneske- og arbejdstagerrettigheder. Se afsnit 9.2 for beskrivelse af overvågning og forebyggelse samt afsnit 9.3 og 9.5 for genoprejsning. PFA's nye tilgang til bæredygtighedsdelen af ansvarlig leverandørstyring åbner for mulighed for dialog med vores leverandører, og disse perspektiver vil løbende blive indarbejdet i vores processer.

PFA's CoC er en integreret del af aftaleprocessen med leverandører, og er et adfærdskodeks for vores leverandører. Vores CoC stiller krav til, at leverandører følger internationalt anerkendte principper og retningslinjer for menneske- og

arbejdstagerrettigheder - fx OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder, ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen og FN's retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhvervsliv. Leverandører skal respektere samtlige menneske- og arbejdstagerrettigheder med særligt fokus på et sikkert arbejdsmiljø og nultolerance over for tvangsarbejde, børnearbejde og menneskehandel. Desuden er leverandøren ansvarlig for at sikre, at underleverandører handler i overensstemmelse med PFA's CoC. PFA's CoC er tilgængelig på pfa.dk/code-of-conduct.

I forhold til PFA's *investeringer* danner PFA's Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab rammen om arbejdet med at integrere bæredygtighed i vores investeringsprocesser og modvirke negative påvirkninger fra investeringerne. Det gælder også risici for arbejdstagere i værdikæden hos selskaber, vi investerer i. Forventninger beskrevet i politikken er forankret i FN Guiding Principles for Businesses and Human Rights, FN Global Compact, ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen og OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder. Integrationen af ovenstående har afsat i screeninger før og efter investeringstidspunktet i forhold til PFA's Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab. Herudover driver PFA aktiv ejerskabsdialog ud fra en risikobaseret tilgang til bæredygtighedsrisici, og fx i forlængelse af evt. signifikante kontroverser, som er uddybet i PFA Retningslinjer for integration af bæredygtighedsrisici samt Retningslinjer for aktivt ejerskab. Sidstnævnte har været opdateret i 2024 bl.a. for at beskrive integration og kriterier for god ledelsespraksis i investeringsmodtagende selskaber, herunder i forhold til arbejdstagerrettigheder.

PFA screener, monitorerer og rapporterer på datapunkter for væsentlige negative bæredygtighedsvirkninger af vores investeringer, både opstrøms og nedstrøms, herunder PAI indikatorerne 10 (Overtrædelser af FN's Global Compact principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder), 11 (Mangel på processer og overholdelsesmekanismer til overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder) og 9 (skema 3 - Mangel på politik for menneskerettigheder), og henviser til vores PAI-erklæring for den interesserede læser.

På baggrund af opdatering af ovenstående politikker, og processer for integration af politikker i 2024, i forhold til IRO'erne for arbejdstagere i værdikæden relateret til vores investeringer, har PFA ikke rapporteret på yderligere specifikke processer (9.2, 9.3, 9.4 og 9.5) eller mål (afsnit 9.6) under området. Vi henviser til vores log over aktiv ejerskabsdialoger på pfa.dk/dialoger, som også omfatter indsatser fra før rapporteringsåret. Vi anerkender vigtigheden af dette område og arbejder løbende på at forbedre datakvaliteten og udvikle vores processer, for at kunne udvide en meningsfuld og robust rapportering fremadrettet i henhold til CSRD på denne del af nedstrømsværdikæden.

9.2 Processer for at engagere arbejdstagere i værdikæden

PFA har i 2024 anvendt proxyer til at opnå en forståelse af hvilke menneske- og arbejdstagerrettigheder, der er størst risiko for krænkelse af baseret på de brancher, som er repræsenteret i PFA's leverandørkæde. PFA har på den baggrund udarbejdet selvevalueringsskemaer, som fremadrettet skal hjælpe til at få mere leverandørspecifik viden om, hvordan leverandørerne arbejder med at respektere menneske- og arbejdstagerrettigheder hos dem selv og i deres leverandørkæde. Det betyder også, at PFA ikke har indsamlet input direkte fra arbejdstagere i vores leverandørkæde i 2024. Vi planlægger fremadrettet at gennemføre dialog med udvalgte høj- og mellemrisiko-leverandører for derigennem at engagere os med arbejdstagere i værdikæden. Se afsnit 9.5 for uddybende information om risikokategorierne.

Ansaret for at sikre den daglige overholdelse af leverandørstyringsprocessen og sikre at PFA løbende opdaterer arbejdsgange og ledelsessystemet er placeret i CFO-området under direktøren for Økonomi & Kontraktstyring.

9.3 Effektiviteten af dialog med arbejdstagere i værdikæden

Da PFA lancerede den nye proces for leverandørstyring i slutningen af 2024, har PFA endnu ikke engageret sig direkte med arbejdstagere i leverandørkæden, og vi kan derfor ikke beskrive effektiviteten af dialogerne endnu. Det betyder også, at PFA i 2024 ikke har vurderet, om der findes særligt sårbare grupper. I stedet anvendes en risikobaseret tilgang som beskrevet i afsnit 9.1.

9.4 Processer til at afhjælpe negative påvirkninger og kanaler for arbejdstagere i værdikæden

PFA har en whistleblower-ordning og en politik for whistleblowing, som begge er tilgængelige på <https://whistleblowersoftware.com/secure/pfa>. PFA opfordrer alle medarbejdere og eksterne partnere til at rapportere om uretmæssig forretningsadfærd via ordningen. Ordningen bliver i dag benyttet af forskellige interessenter, og vi vurderer derfor, at der er tiltro til whistleblower-ordning. Der har ikke været sager relateret til arbejdstagere i leverandørkæden. Se afsnit 12.1 for yderligere beskrivelse af whistleblower-ordningen og for beskrivelse af beskyttelse af whistleblowere.

I PFA's CoC opfordrer PFA til, at leverandører også skal have anonyme klagemekanismer til rådighed, og hvis leverandøren bliver gjort opmærksom på, at der har været negative påvirkninger på arbejdstagere i leverandørkæden, skal de informere PFA om det. Hvis PFA bliver bevidst om at have bidraget til eller været direkte forbundet med overtrædelser af mennesker- og/eller arbejdstagerrettigheder i leverandørkæden, bliver det rapporteret til PFA's direktør for Økonomi & Kontraktstyring, som baseret på OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder vil tage stilling til, hvordan PFA bør sørge for genoprejsning. Alle hændelser vil blive registreret i PFA's risikostyringssystem. PFA har endnu ikke identificeret nogle hændelser, hvor PFA har bidraget til eller været direkte forbundet med krænkelse af rettigheder i leverandørkæden. Det vides derfor endnu ikke, hvor effektive PFA's afhjælpende tiltag er. PFA vil løbende evaluere på dette, hvis der opstår hændelser.

9.5 Tilgange til at håndtere væsentlige risici og forfølge væsentlige muligheder relateret til arbejdstagere i værdikæden

PFA har i 2024 udarbejdet en ny forretningsgang for ansvarlig leverandørstyring med afsæt i OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder for ansvarlig virksomhedsadfærd, FN's ti Global Compact principper samt FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv. Forretningsgangen implementerer en risikobaseret tilgang til leverandørstyring, hvor PFA på baggrund af foregående analyse af potentielle negative påvirkninger i leverandørkæden har inddelt sine leverandører i hhv. høj, mellem og lav bæredygtighedsrisiko, samt leverandører som er uden for scope. Leverandører uden for scope, er leverandører, hvor der ikke foreligger en kontrakt, fx når kunder selv finder en sundhedsbehandler ved brug af deres helbredssikring i PFA eller ved mindre enkeltstående indkøb.

Inddelingen i bæredygtighedsrisikokategorier er bestemmende for, hvor indsatsen for at minimere negative påvirkninger i leverandørkæden prioriteres. Leverandører i alle tre kategorier skal underskrive PFA's CoC. Leverandører i høj- og mellemrisikokategorier får derudover tilsendt indkøbskategorispecifikke selvevalueringsskemaer (SAQ), som tager udgangspunkt i de væsentligste risici registreret i den førnævnte analyse. Leverandører i højrisikokategorien skal udfylde en SAQ årligt, mens leverandører i mellemrisikokategorien skal udfylde en SAQ hvert andet år. PFA vil evaluere de udfyldte SAQ's og sende feedback til leverandøren. Hvis der er noget, PFA ønsker leverandøren forbedrer, indgås der dialog med leverandøren. Baseret på leverandørens modenhed og alvorlighed af besvarelsen fremsender PFA en korrigerende handlingsplan (CAP), som kan indeholde anbefalinger til forbedringer (fx træning, ændring i processer, yderligere dokumentation, etc.) og en opfølgningsproces for at sikre, at leverandøren implementerer PFA's anbefalinger. Dette kan inkludere regelmæssige møder, yderligere selvevalueringer eller eksterne revisioner. Processen er ny i PFA, og vil løbende blive forbedret i takt med, at PFA og vores leverandører får erfaringer med den.

9.6 Initiativer med positive påvirkninger, evaluering af effektiviteten af tiltag samt målsætninger

PFA har i 2024 haft fokus på at lave en robust proces til at afhjælpe negative påvirkninger og har derfor endnu ikke igangsat initiativer for at skabe positive påvirkninger for arbejdstagere i leverandørkæden. Hvis PFA i fremtiden begynder på det, vil der blive udarbejdet en proces for at følge effektiviteten. I forlængelse af den interne proces har PFA for nuværende ikke opsat KPI'er eller mål for arbejdet med positive eller negative påvirkninger. Vi vil i slutningen af 2025 evaluere det første år med vores nye tilgang og i den forbindelse indsamle perspektiver fra udvalgte leverandører. Med dette som grundlag vil vi se på muligheden og behovet for fastsættelse af mål.

9.7 Tilgang til væsentlige påvirkninger på arbejdstagere i værdikæden

Som led i at etablere vores interne processer er der udarbejdet beskrivelser af, hvordan PFA skal reagere på eventuelle krænkelse af arbejdstagere i værdikædens rettigheder. Relevante medarbejdere i PFA er i slutningen af 2024 blevet trænet i den nye tilgang, og arbejdet med at integrere indsigterne fra arbejdet vil fortsætte i 2025. Der er i denne forbindelse allokeret ressourcer på tværs af CEO- og CFO-området til at håndtere væsentlige påvirkninger på medarbejdere i værdikæden.

9.8 Oplysning om alvorlige menneskerettighedsproblemer og -hændelser i værdikæden

PFA screener, monitorerer og rapporterer på datapunkter for væsentlige negative bæredygtighedsvirkninger af vores investeringer, både opstrøms og nedstrøms, herunder PAI indikatorerne 10 (Overtrædelser af FN's Global Compact principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder) og henviser til vores PAI-erklæring. Herudover driver PFA aktiv ejerskabsdialog ud fra en risikobaseret tilgang til bæredygtighedsrisici.

9.9 Anvendte principper

PFA arbejder med at håndtere og respektere menneske- og arbejdstagerrettigheder ifm. alle arbejdstagere i værdikæden. PFA følger ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen og forventer det samme af vores leverandører. Implementering af dette er bl.a. forankret i PFA's CoC samt interne forretningsgange. PFA's CoC har for nuværende ikke en klausul vedrørende usikre ansættelsesforhold

PFA har udbygget og etableret et ledelsessystem for ansvarlig leverandørstyring til at sikre effektivt og struktureret at kunne tilgå arbejdet med at overvåge og sikre overholdelse af FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhvervsliv, ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen samt OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder.

10. Berørte samfund

10.1 Væsentlige påvirkninger, risici og muligheder

PFA's investeringer påvirker berørte samfund gennem investeringsmodtagende selskaber og deres forretningsaktiviteter. Med en globalt diversificeret investeringsportefølje er påvirkningen bred på tværs af geografier, samfund og befolkningsgrupper. PFA har analyseret aktie- og virksomhedsobligationsporteføljens risici for negative påvirkninger på baggrund af indikator for social performance, MSCI ESG Social Score, og niveauet indikerer begrænset risiko, ud over PFA's aktieportefølje er forbundet med lavere risiko sammenlignet med et globalt benchmark (MSCI ACWI). PFA har ikke identificeret specifikke grupper af berørte samfund i forhold til risici og muligheder. Risici relateret til berørte samfund er heller ikke vurderet finansielt væsentlig i CSRD-regi.

PFA har nogen positiv påvirkning på området gennem vores aktive ejerskab, hvor vi gennem screening, dialog og stemmeafgivelse generelt søger at fremme investeringsmodtagende selskabers integration af sociale risici, herunder relateret til lokalsamfund og oprindelige folk, med forankring i PFA's politikker (uddybnet under afsnit 10.3).

10.2 Tiltag og mål relateret til berørte samfund

PFA har i 2024 rapporteret efter en 'best effort'-tilgang. Det betyder, at PFA primært har rapporteret på de oplysningskrav, der relaterer sig til PFA's politikker, og gør herudover den interesserede læser opmærksom på PFA's EU SFDR PAI-erklæring over væsentlige negative påvirkninger i rapporteringsåret 2024. Udover ovenstående har PFA ikke rapporteret på specifikke handlinger og mål under S3 berørte samfund, men henviser til vores log over aktiv ejerskabsdialoger på pfa.dk/dialoger, som også omfatter indsatser fra før rapporteringsåret. Vi anerkender vigtigheden af dette område og arbejder løbende på at forbedre datakvaliteten og udvikle vores processer i henhold til CSRD-rapportering for finansielle institutioner, for at kunne udvide en meningsfuld og robust rapportering fremadrettet. Dette sker i takt med nærmere vejledning omkring hvilket niveau, der vurderes fyldestgørende.

10.3 Politikker til håndtering af væsentlige påvirkninger, risici og muligheder relateret til berørte samfund

Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab danner rammen om arbejdet med at integrere bæredygtighed i forvaltningen og modvirke negative påvirkninger igennem vores investeringsprocesser. Herunder sociale risici for berørte samfund hos investeringsmodtagendes selskaber bl.a. med forankring i FN Guiding Principles for Businesses and Human Rights, FN Global Compact, ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen og OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder. Integrationen har afsæt i screeninger før og efter investeringstidspunktet i forhold til PFA's Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab. Herudover driver PFA aktiv ejerskabsdialog ud fra en risikobaseret tilgang til bæredygtighedsrisici, og fx i forlængelse af evt. signifikante kontroverser, som er uddybet i PFA Retningslinjer for bæredygtighedsrisici samt Retningslinjer for aktivt ejerskab.

PFA screener, monitorerer og rapporterer på datapunkter for væsentlige negative bæredygtighedsvirkninger af vores investeringer relateret til berørte samfund, herunder PAI indikator 11 - Mangel på processer og overholdelsesmekanismer til overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder samt PAI indikator 9 (skema 3) - Mangel på politik for menneskerettigheder, og henviser den interesserede læser til vores PAI-erklæring for yderligere.

11. Forbrugere og slutbrugere (kunder)

PFA er et kundefællesskab, og den værdi vi skaber, kommer kunderne til gode. For PFA som *selskab*, beskæftiger store dele af organisationen sig direkte med kunderne. Det gælder særligt det kommercielle område, som har den direkte kundekontakt, men også de resterende områder af PFA, som sørger for, at PFA overholder sine juridiske forpligtelser, vælger gode sundhedsleverandører, kommunikerer skriftligt til kunderne og sørger for IT- og dataløsninger, som gør det fordelagtigt af være kunde i PFA.

PFA's virksomheds-, organisations- og privatkunder er væsentlige for vores forretning, og deres perspektiver er helt centrale for os. I det følgende beskrives det, hvordan vi indsamler perspektiver fra vores kunder og indarbejder dem i vores forretning. Væsentlige negative og positive påvirkninger, finansielle risici, muligheder og afhængigheder beskrives. Og det beskrives, hvilke handlinger og målsætninger vi har igangsat relateret til kunderne.

Tilgangen til PFA's *investeringer* følger principper om integration af bæredygtighedsrisici beskrevet i Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab. For investeringer gælder desuden, at PFA i 2024 rapporterer efter en 'best effort'-tilgang for standarden. Det betyder, at PFA primært har rapporteret på de oplysningskrav, der relaterer sig til PFA's politikker, og gør opmærksom på PFA's EU SFDR PAI-erklæring over væsentlige negative påvirkninger i rapporteringsåret 2024, hvor relevant. PFA har benyttet indfasningsmulighederne på de konkrete oplysningskrav, som kan indfases i senere rapporteringsår og fremgår af tabel 5. Indfasning revurderes i 2025 under hensyn til de specifikke oplysningskrav på de enkelte standarder, modenhed af data, samt nærmere vejledning omkring hvilket CSRD rapporteringsniveau, der vurderes fyldestgørende for finansielle institutioner. Udover ovenstående, har PFA i forhold til investeringer ikke rapporteret på yderligere specifikke handlinger og mål under S4 Forbrugere og slutbrugere. Vi anerkender vigtigheden af dette område og arbejder løbende på at forbedre datakvaliteten og udvikle vores processer, for at kunne udarbejde en meningsfuld og robust rapportering fremadrettet i henhold til CSRD.

11.1 Vurdering af væsentlige påvirkninger, risici og muligheder

Vi har vurderet potentielle og aktuelle positive og negative påvirkninger på privatkunder, og alle pensionskundegrupper er inkluderet i analysen. Det er vurderingen, at vi kan have potentielle negative påvirkninger på PFA's ca. 1,3 mio. kunder på alle under-emner relateret til rapporteringsstandarden for forbrugere og slutbrugere (kunder), som dækker informationsrelaterede påvirkninger, personlig sikkerhed og social inklusion.

Som udgangspunkt er det vurderet, at negative påvirkninger, primært vil kunne ramme privatkunder på individniveau. Det er desuden vurderet, at PFA har nogle grupper af kunder, som kan være sårbare. De kan fx være unge mennesker, som gennem en forælders helbredssikring har adgang til PFA's service Online Sundhedshjælp. Her har de mulighed for at tale med en psykolog eller coach, uden at deres personoplysninger bliver delt med forælderen. Dette sker for at sikre privatlivets fred for de unge mennesker. Ved børns brug af fysiske behandlinger, fx fysioterapi eller udredning i psykiatrien, følger PFA og vores samarbejdspartnere gældende lovgivning for at sikre, at de unge mennesker bliver passet på. Alle PFA's leverandører af sundhedsydelser til PFA's kunders børn er underlagt forpligtelser om, at ydelserne til enhver tid skal overholde gældende lovgivning og myndighedskrav for børn og unge.

Tiltag, som kan skabe muligheder og have væsentlige positive påvirkninger på PFA's kunder, er vurderet til at ske primært inden for tre af vores strategiske hjørneste: økonomisk tryghed, sundhed og det gode seniorliv.

11.1.1 Økonomisk tryghed

Vi tilbyder personlig rådgivning, som er skræddersyet til den enkeltes liv og den enkelte familie. Og kunder kan kontakte os digitalt, telefonisk og fysisk. Ved siden af den personlige rådgivning har vores kunder gode digitale muligheder for selv at skabe et overblik over deres pensionsopsparing, forsikringsdækninger og udbetalingsplan samt via digitale guides få klare anbefalinger til, om deres pension med fordel kan justeres lidt, eller om alt er på rette spor.

PFA ønsker at gøre det nemt og enkelt for så mange som muligt at få den opsparing, forsikring og investeringsprofil, der passer til deres liv og behov. Det sker bl.a. gennem vores investeringsprodukter, hvor vi giver klare anbefalinger, som kunderne efterfølgende nemt kan tilpasse ift. risiko og klimapræferencer. I tillæg til dette afholder PFA webinarer, seminarer og oplæg, og bidrager med input og analyser til artikler for at flest mulige kunder og personer i Danmark kan optimere og opbygge en pensionsopsparing, som giver økonomisk tryghed senere i livet.

Derudover har PFA et fokus på kvinder og pension, da kvinder i gennemsnit har 25 procent mindre på deres pensionsopsparing end mænd. Gennem webinarer, kampagner, oplysning i medierne og træning af vores rådgivere bidrager vi til, at vores kvindelige kunder tager aktive valg om, hvorvidt de sparer nok op, hvilken risiko de investerer med og hvad der skal ske med pensionsopsparingen ved evt. skilsmisse. Alle sammen parametre, der bidrager til at mange kvinder ikke har samme økonomiske tryghed i pensionstilværelsen som mænd.

PFA tilbyder også forsikringer, som sørger for udbetalinger ved kritisk sygdom, tab af erhvervsevne eller død. Det giver kunden økonomisk tryghed for, at egen og eventuel families levestandard kan fastholdes på trods af alvorlig sygdom eller nedsat erhvervsevne. Herudover tilbyder PFA også en række forskellige dækninger, som kommer til udbetaling ved kundens død, og som sikrer en efterladt samlever/ægtefælle økonomisk tryghed, uanset om kunden går bort før eller efter pensionering. Til børn tilbydes børnepension, som er en forsikring med en løbende udbetaling med aftalt udløb til kunders barn/børn, hvis forsikrede går bort inden pensionering. Det giver et økonomisk tilskud i en svær tid for barnet/børnene. Det kan give den forsikrede en bedre økonomisk tryghed i en ellers svær tid.

11.1.2 Sundhed

I PFA ønsker vi at bruge vores indsigter og erfaring til at bidrage positivt til vores kunders sundhed og gøre en forskel til gavn for den enkelte, deres børn og familier. Vores sundhedsindsatser er ikke kun til glæde og gavn for den enkelte, der undgår et langt, hårdt sygdomsforløb, men kommer også arbejdsgiverne (virksomhederne) og samfundet generelt til gode. PFA's egne tal og nationale undersøgelser viser, at særligt danskernes mentale sundhed er blevet forværret i de seneste år. Det skaber udfordringer med langtidssygemeldinger og sætter sundhedsvæsnen under pres. Når vi gennem forebyggelse og tidlige indsatser lykkes med, at færre bliver langtidssyge, og flere langtidssyge kommer tilbage på job, er det også et vigtigt bidrag til at afhjælpe en af de største økonomiske udfordringer i samfundet, nemlig mangel på arbejdskraft.

11.1.3 Forebyggelse af langvarigt sygefravær

Et af PFA's kerneprodukter er PFA Helbredssikring, hvor forsikrede kunder har mulighed for at få hjælp til behandling eller udredning, hvis forsikrede eller dennes børn har gener, bliver syge eller får en skade. I vores helbredsikring har vi stort fokus på at hjælpe så tidligt som muligt, så sygefraværet ikke udvikler sig. Hvis vi i tide får identificeret kunder med høj risiko for at blive langtidssyge, kan vi nedsætte risikoen med op til 70 procent. Det viser de seneste tal for vores indsats, som i høj grad er drevet af data og kunstig intelligens samt et tæt samarbejde med vores virksomhedskunder. Derudover har vi i kraft af vores forsikringsprodukter en positiv påvirkning på de kunder, som bliver sat i en potentiel økonomisk sårbar situation ved fx langtidssygdom eller kritisk sygdom. De får udbetalt penge fra deres forsikringer, og det kan bidrage til, at kunderne har et stabilt økonomisk fundament i en svær tid.

Vi bevidste om, hvor vigtigt det er at fastholde sin tilknytning til arbejdsmarkedet hvis muligt, og vi har målrettede indsatser for at hjælpe vores kunder tilbage på arbejdsmarkedet efter langtidssygdom, hvor det er muligt. Se mere i afsnit 11.9 om vores indsatser og mål for dette arbejde.

Vi forventer, at PFA i de kommende år, takket være avanceret databehandling og kunstig intelligens, vil kunne tilbyde nye digitale services, som bliver langt mere målrettet den enkelte kundes situation og behov. Vi vil via den nye teknologi få bedre mulighed for at identificere kundegrupper, som kan have særlig gavn af PFA's tilbud om forebyggende indsatser og behandling og derved udbygge sikkerhedsnettet, som PFA's forsikringsordninger skaber. Det er vigtigt for PFA, at kunstig intelligens anvendes på forsvarligvis og naturligvis i overensstemmelse med de nye EU-regler, AI-forordningen, der trådte i kraft i august 2024.

11.1.4 Hurtig og nem vej til hjælp

Med en kombination af sundhedsfaglig rådgivning og dækning af undersøgelser og operationer på privathospitaler samt behandlinger hos psykologer, fysioterapeuter, kiropraktorer mv. sikrer vi en rettidig, hurtig og nem vej til hjælp for tusindvis af kunder. Vores tilbud udgør et stærkt supplement til det offentlige sundhedssystem.

11.1.5 Mistrivsel blandt børn og unge

PFA har over en femårig periode oplevet en stigning på næsten 80 procent i antallet af børn og unge, som ansøger om behandling på grund af mentale udfordringer. Det er ulykkeligt for det enkelte barn og en stor samfundsudfordring, fordi børns mistrivsel påvirker hele familien. Afhængig af den specifikke situation, og om barnets forældre har en helbredssikring, kan vi hjælpe med fx udredning og håndtering af psykiske belastninger, skolevægring og mistrivsel. Ligeledes tilbyder vi uddannelse til forældrene, hvor de lærer at støtte deres børn bedst muligt.

11.1.6 Strategisk sundhed

PFA arbejder ikke kun med sundhed ud mod privatkunderne. Vi har også en enhed, Strategisk Sundhed, som agerer sparringspartner for vores virksomheds- og organisationskunder med henblik på at øge trivsel i arbejdslivet og samtidig nedbringe bl.a. sygefravær. Teamet deler inspiration og trends med kunderne og rådgiver bl.a. om fysisk tilstand, organisering af arbejde, tilhørsforhold, psykisk arbejdsmiljø og støtte i livsfaser, herunder overgangsalder som seneste skud på stammen. PFA har udviklet et inspirationssite til arbejdet med trivsel i arbejdslivet og et partnerkatalog, hvor der er nøje udvalgte partnere, som også kan hjælpe vores virksomheds- og organisationskunder. Derudover har vi tre advisory tables, hvor vi sammen med vores virksomheds- og organisationskunder, forskere og eksperter diskuterer nogle af de temaer inden for 'et sundt arbejdsliv', som ligger vores kunder mest på sinde.

11.1.7 Det gode seniorliv

PFA vil ikke kun være det bedste sted at spare op til pension, men også være det bedste sted at gå på pension. Vi ved, at bekymringer om økonomi i overgangen fra arbejdsliv til pension fylder meget hos vores kunder, og derfor har vi rådgivere med særlige kompetencer, der kan rådgive kunder på vej på pension, så husstandens økonomi kan blive optimeret og planlagt på den mest hensigtsmæssige måde og dermed skabe økonomisk tryghed. Derudover ved vi, at rigtig mange seniorer ønsker at arbejde langt op i årene, beholde deres netværk og være en del af fællesskabet på arbejdspladsen efter, at de har nået pensionsalderen. Derfor har PFA udviklet 'En dansk kvalitetsstandard for senkarrieren', og vi tilbyder rådgivning om senkarriere til både virksomheder, organisationer og den enkelte medarbejder.

Vi investerer også i senior- og plejeboliger, som fremmer boliger designet til den tredje alder og sætter fokus på fællesskaber i boligdesign. PFA's seniorboliger er bygget efter en særligt udviklet seniorboligstandard med 46 anbefalinger, som faciliterer, at man trygt kan blive i eget hjem så længe som muligt på trods af et stigende plejebehov. Ydermere finansierer og opfører PFA i samarbejde med OK-Fonden nye plejeboliger efter særlige kvalitetskrav, hvilket understøtter et stort samfundsbehov for flere plejeboliger, idet der med det stigende antal +80-årige i Danmark fremover vil være et betydeligt underskud af den slags boliger.

11.2 Politikker til håndtering af væsentlige påvirkninger, risici og muligheder relateret til kunder

PFA har en gensidig afhængighed af kunderne, og derfor udgør hele kundesiden også en finansiell risiko og mulighed for os. Finansielle risici kan være relateret til forkert rådgivning af kunder, potentielle brud på datasikkerheden og beskyttelse af persondata. Mulighederne ligger i, at PFA får endnu flere kunder, og vi dermed kan bidrage til, at endnu flere personer føler, at de har økonomisk tryghed, et godt og sundt liv samt muligheden for senkarriere og en god pensionisttilværelse.

En række politikker definerer PFA's løbende arbejde med at håndtere påvirkninger og risici og muligheder relateret til kunder i PFA. Det gælder politikker for klagehåndtering, informationssikkerhed, interessekonflikt, samfundsansvar, operationel risiko, outsourcing, intern kontrol, whistleblowing, forsikringsmæssige risici, personoplysninger, godkendelse af nye og væsentligt ændrede produkter og tjenesteydelser, og dataetik. I tillæg har vi for investeringsområdet politikken for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab og retningslinjer for integration af bæredygtighedsrisici. Se tabel 4 for en oversigt over PFA's politikker.

PFA's Politik for samfundsansvar inkorporerer FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhvervsliv og OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder for ansvarlig virksomhedsadfærd og disses underliggende instrumenter. Implementeringen af dette er forankret i førnævnte politikker, PFA's CoC og interne forretningsgangsgange.

De nævnte politikker udgør samlet PFA's tilgang til at respektere alle kunders menneskerettigheder, implementere passende foranstaltninger og genoprejsning, hvis PFA har forårsaget, medvirket til eller er knyttet til ikke at respektere kunders rettigheder. Det er vigtigt for PFA at sikre, at vi passer godt på kundernes persondata, at kunderne modtager information af høj kvalitet, at de har mulighed for at ytre sig og klage, at de ikke bliver usagligt forskelsbehandlet, at de kunder, som gør brug af deres sundhedsforsikring, bliver behandlet ordentligt, og at alle kunder har adgang til produkter og services i overensstemmelse med den rammeaftale, de er omfattet af.

PFA har forpligtet sig til at respektere menneskerettighederne, og vi forventer det samme af vores leverandører. Alle vores leverandører skal underskrive PFA's CoC, og det er særligt vigtigt for de af vores leverandører, som møder vores kunder direkte, fx vores sundhedsleverandører. I slutningen af 2024 introducerede vi en ny proces, hvor de største sundhedsleverandører får tilsendt et selvevalueringskema, hvor de skal svare på, hvordan de håndterer væsentlige bæredygtighedsrisici - herunder respekt for menneskerettigheder - i mødet med vores kunder. Se mere i standarden S2 Arbejdstagere i værdikæden. Se afsnit 11.3 for, hvordan vi engagerer os med vores kunder, og afsnit 11.6 for processer for genoprejsning.

Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab danner rammen om arbejdet med at integrere bæredygtighed i forvaltningen af vores investeringer. Herunder sociale risici for slutbrugere og forbrugere af produkter og ydelser fra de selskaber, vi investerer i. Politikken tager bl.a. udgangspunkt i FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhvervsliv, FN's Global Compact og OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder. Politikken er uddybet i retningslinjer for integration af bæredygtighedsrisici og retningslinjer for aktivt ejerskab.

11.3 Tilgang til engagement med kunderne

Kunderne er som nævnt centrum for vores forretningsmodel, og alle kunder har mulighed for at få skriftlig eller mundtlig sparring, vejledning eller rådgivning, ligesom de kan deltage i PFA's webinarer og seminarer. Nedenfor beskrives udvalgte områder, hvor vi engagerer os med vores kunder.

11.3.1 Engagement ved eventuelle negative påvirkninger på privatkunder

PFA vil levere de bedst mulige produkter og ydelser til kunderne, men nogle gange sker der fejl. PFA stiller flere kanaler til rådighed for kunder, så de har mulighed for at henvende sig til PFA, hvis de er utilfredse med produkter, ydelser eller afgørelser. Kunder har altid mulighed for at rette henvendelse til deres kontaktperson i PFA, og kunder kan sende en klage til PFA eller en indberetning gennem PFA's whistleblower-system, hvis der er tale om mistanke eller viden om overtrædelse af lovgivning. Det er hhv. PFA's juridiske direktør og Chief Compliance Officer, som er ansvarlige for sidstnævnte processer. For uddybning af hvordan PFA arbejder med dette, se afsnit 11.4 og 11.5.

11.3.2 Engagement for positive påvirkninger på kunder

PFA har en ambition om at være det bedste sted at gå på pension og være på pension. Her spiller kundernes perspektiver en afgørende rolle. PFA har et kunderåd, hvor 70 ledere fra vores største virksomheds- og organisationskunder deltager og deler deres perspektiver med PFA. Denne type af engagement er med til at facilitere, at PFA kan udvikle nye produkter og ydelser. Kunderådet mødes tre gange om året. Direktøren for Erhverv er ansvarlig for at indarbejde indsigterne fra kunderne.

For at kvalificere vores rådgivning om strategisk sundhed har PFA nedsat tre advisory tables om det sunde arbejdsliv, hvor både virksomheds- og organisationskunder samt eksterne forskere og eksperter deltager. Formålet med disse advisory tables er at diskutere aktuelle temaer, som påvirker trivsel i arbejdslivet, og hvor vores virksomheds- og organisationskunder søger svar og inspiration. Alle advisory tables mødes minimum to gange årligt. Det er chefen for Strategisk Sundhed, som er ansvarlig for at drive de tre advisory tables.

I andet halvår af 2024 lancerede PFA produktet Online Sundhedshjælp, som et ekstra tilbud til kunder, der har tegnet en PFA Helbredssikring. Ydelserne psykolog, fysioterapeut, coach og familierådgiver er blevet lanceret for at hjælpe kunderne med at få den rette hjælp så hurtigt som muligt, uden at de er tvunget til at tage fri fra arbejde for fx at tale med en familierådgiver. Produktet er bl.a. udviklet på baggrund af feedback fra kunder. Derudover har kunder også mulighed for at række ud til PFA, når de har haft en positiv oplevelse med vores produkter og ydelser, og de gerne vil dele deres oplevelser.

I slutningen af 2024 oprettede PFA et ungeråd, hvor medlemmerne er PFA-kunder mellem 18-30 år. Ungerådet er oprettet for, at medlemmerne kan diskutere emner, som er særligt vigtige for unge og samfundet og i samme ombæring give input til, hvordan PFA's rådgivning, værditilbud og kommunikation til unge kunder kan blive bedre. Det vigtigt for PFA at indsamle perspektiver fra vores ca. 180.000 kunder i den aldersgruppe for at forstå, hvordan pension og sundhedsforsikringer kan gøres mere attraktivt og relevant for den kundegruppe. Rådet er derudover også en måde at samle perspektiver fra en kundegruppe, som kan være sårbar. Rådet vil mødes fire gange årligt. Ungerådet referer til PFA's adm. direktør Ole Krogh Petersen, og indsigterne indsamles af Kommunikation, Samfundsansvar & Marketing, som bringer dem videre ind i forretningen med henblik på at levere løsninger og rådgivning, som gør unge mere trygge omkring deres økonomi, sundhed og klima.

11.4 Tilgang til at afhjælpe evt. negativ påvirkning af kunderne

Som beskrevet i foregående afsnit er det vigtigt for PFA, at vores kunder har mulighed for at rejse bekymringer direkte til os, og at vi har en ordentlig proces for at tage hånd om bekymringer eller utilfredshed. Kunder kan klage både fysisk og digitalt, på skrift og mundtligt. Links og kontakthinformation til klager findes på pfa.dk/din-kundeoplevelse.

Det er PFA's juridiske afdeling, som er udpeget som klageansvarlig i PFA, og afdelingen fordeler pensionskundeklager til relevante afdelinger i PFA, herunder området Sundhed som behandler klager relateret til deres produkter og ydelser, fx sager om nedsat erhvervsevne eller tilkendelser ved kritisk sygdom.

PFA modtager hvert år et moderat antal henvendelser og klager fra kunder, hvilket kan være en indikator på, at PFA's kunder er bevidste om muligheden for at klage, og at de stoler på PFA's kanaler og klagemekanismer ift. at indberette mulige forkerte vurderinger eller handlinger. Det klageansvarlige team laver hvert år en rapport over kundeklager, og på den baggrund kommer teamet med forbedringsforslag til ændringer i PFA's interne processer for at sikre, at PFA ikke reproducerer de samme fejl.

Hvis PFA har forårsaget negative påvirkninger på kunder ved at handle uhensigtsmæssigt eller lave forkerte afgørelser, så retter PFA op på dette. PFA's proces for afhjælpning af negative påvirkninger, som vi har forårsaget, bidrager til eller er koblet til, følger de etablerede forretnings- og arbejdsgange i PFA. Se afsnit 11.5 og 1.16 for nærmere beskrivelser. I tilfælde hvor PFA indirekte har medvirket til negative påvirkninger, fx ved at visitere kunder til en sundhedsleverandør, som på den ene eller den anden måde ikke lever op til sit ansvar eller krænker kundens rettigheder, så sørger PFA for at indgå i dialog med både kunden og leverandøren for at rette op.

PFA's kunder har også mulighed for at benytte PFA's whistleblower-ordning. Det er PFA's Chief Compliance Officer, som er ansvarlig for PFA's whistleblower-ordning, og denne laver hvert år en opgørelse over antallet af whistleblower-sager og typen af sager. Se afsnit 12.3 for beskyttelse af whistleblowers. PFA's leverandører skal skrive under på PFA's CoC, hvor det kræves, at leverandøren har en whistleblower-ordning eller lignende anonym klagemekanisme til rådighed for sine interessenter.

11.5 Tiltag for at forhindre, afbøde eller afhjælpe væsentlige negative påvirkninger af kunder

Vi har veletablerede processer for at forhindre og mitigere potentielle og aktuelle negative påvirkninger forårsaget af PFA, men også i kundernes møde med vores sundhedsleverandører. Vi forbedrer løbende vores processer, og medmindre andet er angivet gælder nedenstående eksisterende og veletablerede foranstaltninger på de nævnte områder.

11.5.1 Retten til privatliv

PFA har gennem mange år indrettet sine processer og IT-anvendelse med øje for beskyttelse af retten til privatliv. Vi er underlagt omfattende lovgivningsmæssige forpligtelser ift. datasikkerhed og databeskyttelse, og det er en integreret del af vores kultur og processer, at data behandles sikkert og forsvarligt. I PFA udvikles og tilpasses vores processer og IT-systemer med kundernes datasikkerhed for øje, og vi stiller høje krav til validitet og kvalitet af de data, der anvendes i kundeforholdet. PFA har organiseret sig, så der løbende sker overvågning og kontrol af, at datasikkerheden til stadighed er robust, herunder at databehandlere lever op til de stillede sikkerhedskrav. Vi har procedurer, der sikrer, at enhver mistanke om eller konstateret brud på datasikkerheden straks undersøges, så hændelsens omfang og betydning for PFA's kunder kan afdækkes.

Nogle af PFA's leverandører, særligt sundhedsleverandører, registrerer også persondata på vores kunder. PFA stiller i sine kontrakter med disse leverandører krav til, at de håndterer vores kunders data efter gældende lovgivning. I kontrakterne skelnes der desuden mellem, om leverandørerne er selvstændige dataansvarlige eller er databehandler på vegne af PFA. Behandler en leverandør personoplysninger på PFA's vegne/instruk (databehandler), indgås der altid en databehandleraftale, hvor leverandøren herigennem forpligtes til at efterleve de sikkerhedskrav, som PFA stiller. Andre leverandører, fx privathospitaler, er selvstændige dataansvarlige. I disse tilfælde gennemføres en leverandørvurdering af informationssikkerhed for at sikre, at leverandøren er i stand til at håndtere personoplysninger forsvarligt og på en fornuftig måde.

Noget vi er meget stolte af i PFA, er vores arbejde med AI, og hvordan AI kan bruges til at identificere målgrupper, som har særlig gavn af PFA's tilbud om forebyggende indsatser og behandling for at undgå langvarigt sygefravær og nedsat erhvervsevne.

Når vi laver AI-modeller, bruger vi kundedata til at identificere mønstre under træning af modellerne. Når vi tilgår data, følger vi en række procedurer til at sikre høj informationssikkerhed, pseudo-anonymisering, anonymisering og adgangskontrol, der muliggør dataminimering. Derudover anvendes teknikker til at identificere utilsigtet bias i modeller og sikre forklarlighed, der hjælper menneskelige brugere med at forstå modellernes resultater. Ansvarligheden i dataanvendelsen følger ikke blot de generelle persondataregler, som PFA er omfattet af, men også PFA's egne dataetiske principper, som har til formål at agere kompas i PFA's fortsatte udvikling og anvendelse af avanceret dataanvendelse og

Al. Der findes i dag ikke faste definitioner på dataetik, og opfattelsen af god dataetik er i konstant bevægelse – det samme er PFA's arbejde med dataetik og dataetiske principper. PFA vil fortsætte med at tage aktiv del i den vigtige samfundsdebat om god dataetik. PFA's principper for dataetik og vores dataetiske redegørelse kan findes på pfa.dk/dataetik.

Når PFA udvikler nye produkter og/eller ændrer væsentligt i eksisterende produkter, tager vi højde for slutkundens behov jf. lovreglerne for forsikringsselskabernes produktudvikling, tilsyn og styring. Vi tester vores produkter, fx via erfaringer fra rådgivninger, ved at gennemse temaer i klager, ved at se hvad der ønskes i udbudsmateriale og ved at høre, hvad vores kunder efterspørger. PFA distribuerer pensions- og forsikringsprodukter, og det betyder, at relevante PFA-medarbejdere opfylder kompetencekravene, så PFA kan sikre, at kunder får rådgivning, som tager udgangspunkt i kundens krav og behov ift. pension og forsikringer.

11.5.2 Ret til privatliv ved personobservation

Vores kunder indgår i et solidarisk forsikringsfælleskab med hinanden. Hvis vi får mistanke om, at en udbetaling eller et krav om udbetaling ikke sker på et korrekt grundlag, undersøger vi sagen nærmere. For sker der uberettigede ydelser eller erstatninger til enkelte kunder, vil det gå ud over de resterende kunder.

I de fleste tilfælde viser vores undersøgelser, at der er en naturlig forklaring på, at tingene ikke synes at stemme, men i nogle tilfælde er der mistanke om svindel. For at vurdere om der er tale om svindel, følger PFA myndighedernes bekendtgørelse om undersøgelser foretaget af forsikringsselskaber, branchens etiske kodeks på området og øvrig relevant lovgivning. PFA vil altid foretage de nødvendige skridt ud fra gældende regler, og hvad der er mindst indgribende over for kunden. I yderst sjældne tilfælde er det nødvendigt at anvende personobservation for at afdække, om der er tale om svindel. Det er sidste udvej, og observation anvendes kun, hvor der er velbegrundet mistanke om, at forsikrede har givet urigtige oplysninger eller fortiet oplysninger af afgørende betydning for sagen.

Der kan i vurderingen indgå helt særlige forhold, der gør, at PFA ud fra en lægefaglig eller etisk vurdering bør være tilbageholdende med at gennemføre personobservation. Vi er meget bevidste om, at observation er en indgribende undersøgelsesmetode, og derfor kræver vi i hvert tilfælde gennemgang og godkendelse af en koncerndirektør fra PFA's koncerndirektion. Personobservationer gennemføres uden, at forsikrede har kendskab til det og altid så skånsomt som muligt over for de berørte.

Hvis vi konstaterer, at forsikrede reelt har de gener, som er oplyst, afsluttes observationen straks. Hvis observationen derimod bekræfter og styrker mistankegrundlaget, kan PFA vælge at behandle sagen som en svindelsag, eller som en sag, hvor der uberettiget søges erstatning. Herudfra vil vi så tage stilling til, om vi skal afvise eller justere kundens forsikringsudbetaling. Uanset udfaldet vil vi altid informere kunden efter afsluttet observation i henhold til bekendtgørelsen om undersøgelser foretaget af forsikringsselskaber.

11.5.3 Adgang til høj kvalitets information

Pensions- og forsikringsprodukter er kompliceret stof, og de valg, kunderne træffer vedrørende deres virksomheds- og individuelle pensions- og forsikringsordninger, kan have store konsekvenser for kundernes økonomiske tryghed senere i livet. I tillæg til det har PFA et rådgiveransvar. Det betyder, at vores rådgivere, har et ansvar for at sælge/tilbyde kunderne produkter, der opfylder kundernes krav og behov. Det sørger vi bl.a. for ved at have et sæt af rådgivningsanbefalinger, som vores rådgivere tager udgangspunkt i. Herudover har vi en række digitale værktøjer, som på baggrund af informationer fra pensionskunden kan kvalificere, hvordan de kan tilrettelægge deres forsikringer og opsparing. Vi udvikler løbende vores rådgivnings- og kundeværktøjer for at imødekomme kunde- og rådgiverønsker, så PFA kan levere rådgivning af høj kvalitet.

Vi vil gerne sikre, at vores kunder får og kan tilgå information af høj kvalitet vedrørende de produkter og ydelser, de køber eller modtager. Vi har i vores mundtlige og skriftlige kunded kommunikation kontinuerligt fokus på at gøre kommunikationen om produkterne og ydelserne så tilgængelige som muligt. Det gør vi bl.a. ved, at kunderådgiverne løbende bliver trænet i produkter og kommunikation via sparring og informationsmøder med interne funktioner i PFA for at sikre korrekt kommunikation til kunderne. PFA sender også skriftlig information til kunderne, og PFA har flere teams, som gennemser al kunded kommunikation for at sikre, det er korrekt og forståeligt. Vi vurderer effektiviteten af indsatserne ved bl.a. at holde øje med, hvor mange kundehenvendelser vi får på bagkant af masseudsendelser af skriftlig kommunikation, fx varslinger om produktændringer.

Alle kunder har mulighed for at ytre sig til PFA, og man kan gøre det skriftligt, mundtligt eller ved personligt fremmøde. Se afsnit 11.3 for hvilke kanaler, der er til rådighed.

11.5.4 Forbrugere og slutbrugeres personlige sikkerhed

PFA sælger helbredsforsikringer og har i den forbindelse indgået aftaler med sundhedsleverandører, som udfører selve behandlingen. Ydelsen/behandlingen kan være samtalebaseret, men det kan også være fysisk behandling hos fx en fysioterapeut eller hos en speciallæge på et privathospital.

Inden PFA indgår en aftale med en sundhedsleverandør, laver vi en grundig vurdering af leverandøren for at sikre, at de lever op til PFA's kvalitetskrav. Når der indgås aftaler med nye sundhedsleverandører, følger processen PFA's retningslinjer for kontraktindgåelse. Det betyder bl.a., at behandleren skal have en autorisation eller certificering samt at alle PFA's leverandører, som vi har indgået kontrakt med, er underlagt forpligtelser om, at ydelserne til enhver tid skal overholde gældende lovgivning og myndighedskrav. Dertil skal leverandøren under hele aftaleperioden have enten en ansvarsforsikring eller en patientforsikring.

Der foretages desuden en grundig faglig vurdering af leverandøren for at sikre, at denne lever op til PFA's kvalitetskrav. Det sker ved, at en fagansvarlig fra PFA Sundhed deltager ved leverandørmøderne. Som nævnt tidligere skal udvalgte sundhedsleverandører også udfylde et selvevalueringsskema, hvor de bl.a. skal redegøre for processer for at mitigere og håndtere potentielle og/eller aktuelle negative påvirkninger på patienter.

PFA's kunder kan række ud til PFA's sundhedsområde, hvis de ikke er tilfredse med behandlingen hos en sundhedsleverandør. PFA registrerer alle henvendelser og følger op på dem. Er der tale om alvorlige anklager, eller PFA på anden vis vurderer, at en sundhedsleverandør ikke lever op til aftalen, vil PFA gå i dialog med leverandøren hurtigst muligt for at undersøge sagen. Leverandøren får i mange tilfælde (alt efter graden af misligholdelse/anklagen) muligheden for at rette op på eventuelle forhold, der ikke efterlever aftalen eller som en patient har klaget over. I disse tilfælde vil PFA, indtil leverandøren har udbedret forholdene, regulere leverandøren ned i sager og i alvorlige tilfælde stoppe al fremtidig visitering af sager til leverandøren.

PFA vil i alvorlige tilfælde, eller i de tilfælde hvor leverandøren ikke formår at udbedre forholdene, ophæve samarbejdet med leverandøren.

11.5.5 Social inklusion: Ikke-diskriminerende handlinger og adgang til produkter og tjenesteydelser

PFA er underlagt ligebehandlingslovgivningen og bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører. Ligebehandling af kunder er centralt for PFA, og ansvaret for at sikre dette er forankret hos PFA's juridiske afdeling. Ligebehandling er implementeret i PFA's processer, både når vi udvikler nye produkter, overvåger eksisterende og ændrer produkter væsentligt i vores praksis og sagsbehandling. Der er løbende erfaringsudveksling mellem PFA's juridiske afdeling og centrale afdelinger i PFA, som er i dialog med kunder om muligheden for at købe forsikringsprodukter eller kunder, som har indgivet en skadesanmeldelse, for at sikre, at PFA overholder ligebehandlingslovgivningen. Hvis der kommer kundeklager, hvor ligebehandling er en tematik, er det PFA's juridiske afdeling, som bliver inddraget i vurderingen af sagen. Det samme gør sig gældende, hvis en sag om mulig ulovlig forskelsbehandling bliver bragt ind af en ekstern part. PFA har få klager over potentiel ulovlig forskelsbehandling og har i 2024 ikke fået nye klager i Ligebehandlingsnævnet. Se afsnit 11.2 for hvordan vi sørger for genoprejsning.

Der har i de seneste år i branchen/sektoren været tilfælde af, at nogle kunder ikke har haft mulighed for at købe udvalgte produkter eller gøre brug af udvalgte ydelser på grund af deres sundhedstilstand. I forlængelse af de sager har PFA skærpet sine interne processer ifm. antagelse og udvikling af forsikringsprodukter.

11.6 Tiltag til at afhjælpe faktisk væsentlig påvirkning herunder menneskerettighedspåvirkninger på tværs af værdikæden

Hvis PFA har påvirket en kundes rettigheder negativt, har vi en proces for afhjælpning. Hvis det skulle ske, at PFA ulovligt har forskelsbehandlet en kunde, bliver kunden kompenseret jf. gældende lovgivning. Der har været ét tilfælde af udbetaling af godtgørelse i 2024.

Der har i løbet af 2024 været to sager, hvor kunder har rettet henvendelse til PFA på baggrund af interaktion med en af PFA's sundhedsleverandører. PFA behandler alle kundenhenvendelser, og i flere tilfælde har PFA muliggjort afhjælpning til kunder, hvor de er blevet henvist til en anden sundhedsleverandør. Hvis kunden er blevet fejlbehandlet og har fået mén, skal sagen behandles af patientklagenævnet.

I 2024 har PFA ikke identificeret menneskerettighedskrænkelser eller alvorlige menneskerettighedsproblemer hos vores sundhedsleverandører, relateret til vores kunder og brugere.

Kundeklager, som ikke vedrører helbredssikring og nedsat erhvervsevne, bliver behandlet af PFA's juridiske afdeling. Hvis PFA har lavet en fejl eller foretaget en forkert afgørelse, bliver der rettet op på det over for kunden. Som en integreret del af PFA's klageproces, har PFA også en proces for at sikre kunders rettigheder tilbage i tid. Så hvis PFA bliver bevidst om en intern arbejdsgang, som er principielt forkert, så kontakter PFA alle kunder, som har modtaget uhensigtsmæssig behandling og retter op på dette tilbage i tid.

For de af PFA's kunder, som er kunder gennem en partner, fx LetPension, har kunden mulighed for at klage til PFA's partner eller direkte til PFA alt afhængigt af, hvad de vil klage over.

I 2024 har PFA ikke modtaget afgørelser fra Datatilsynet på anmeldte databrud, der har givet anledning til bemærkninger eller kritik.

I 2024 har PFA ikke kendskab til kunder, der har fået erstatning fra Patienterstatningen, fordi de er kommet til skade ved sundhedsfaglig behandling ved brug af PFA Helbredssikring.

I 2024 har PFA kendskab til én kunde, der er blevet diskrimineret eller ikke blevet behandlet lige ved brug af sin helbredssikring. I samme sag har PFA udbetalt godtgørelse.

11.7 Identifikation og effektivitet af handlinger som svar på faktisk eller potentiel væsentlig negativ påvirkning af kunder

PFA følger årligt op på sine processer ift. at mitigere, forhindre og afhjælpe negative påvirkninger på kunder i relation til information og data, personlig sikkerhed og social inklusion. PFA har forretningsgange, der beskriver, hvordan PFA skal agere for at mitigere negative påvirkninger på kunder, herunder hvis vi har overtrådt persondatareglerne, misinformeret en kunde eller har truffet en forkert afgørelse.

PFA laver årlige afrapporteringer, hvor der identificeres behov for ændringer for at nedbringe antallet af klagesager. Se afsnit 11.2 for yderligere beskrivelse af vores processer for at yde genopretning.

11.8 Tiltag for at afbøde væsentlige risici, der opstår som følge af påvirkninger og afhængigheder af kunder

Risici relateret til kunder er vurderet som finansielt væsentlige for PFA, fordi der er signifikante finansielle risici forbundet med bl.a. beskyttelse af persondata og varslinger til kunder ift. ændringer af deres vilkår og/eller produkter. De finansielle risici er registreret i PFA's risikostyringssystem, og der bliver fulgt op på dem årligt. For at mitigere PFA's finansielle risici, har PFA flere foranstaltninger på plads. Når vores kunder varsles ift. ændringer af deres vilkår og/eller produkter indgår varslingerne i vores varslingsproces, som det seneste 1,5 år er blevet strømlinet og effektiviseret. PFA har flere mitigerende handlinger ift. beskyttelse af kundernes persondata. PFA har bl.a. udarbejdet flere politikker og forretningsgange for at sikre, at vi beskytter kunders persondata. Derudover foregår der løbende kontrol og oprydning i PFA's systemer for at undgå forkert behandling af persondata. Se tabel 4 for oversigt over PFA's politikker. Som en integreret del af PFA's proces for nye og/eller væsentligt ændrede produkter tages der bl.a. stilling til, om ændringer i produkter giver anledning til finansielle risici for PFA.

11.9 Mål og ambitioner relateret til kunder

Vi har fastsat en række ambitioner målrettet kunderne, som er koblet til vores strategiske tilgang til samfundsansvar. Se tabel 22. PFA følger årligt op på fremdriften på ambitionerne og på vores foranstaltninger for at håndtere de største potentielle negative påvirkninger. Det gør vi gennem interne og eksterne afrapporteringer for at sikre, at vi overholder vores forretningsgange og leverer på vores ambitioner. PFA har inddraget eksterne interessenter i formuleringen af vores strategiske tilgang til samfundsansvar, men ikke konkret ifm. formuleringen af vores KPI'er, og KPI'erne er ikke valideret af eksterne organer.

Tabel 22 – målsætninger og status

Område	Emne	Målsætning	Status 2024
Økonomisk tryghed	Antal kunder der skal modtage rådgivning om pension og forsikring.	Mere end 235.000 årligt	269.756
Sundhed	Antal kunder der skal have hjælp til at leve et sundere liv eller modtage økonomisk støtte.	Mere end 135.000 årligt	143.000
	Antal langtidssyge der bliver hjulpet tilbage i arbejdsstyrken.	Mere end 1.700 årligt	1.588*
	Antal virksomheder og organisationer der modtager hjælp til at fremme et sundere arbejdsliv.	Mere end 1.800 årligt	2.536
Senior	Antal seniorer der vil modtage rådgivning om pension og forsikring.	Mere end 75.000 årligt	97.646
	Antal virksomheder og organisationer der modtager rådgivning om senkarriere.	Mere end 200 årligt	251
	Mia. kr. investeret i seniorboliger og friplejehjem	2,5 mia. kr. senest i 2030	1,7

*At tallet ikke når målsætningen på 1.700 skyldes, at vi i år - og siden vi lavede målsætningen - har ændret opgørelsesmetode. Hvor vi tidligere har opgjort det i antal policer, opgør vi det nu i antal langtidssygemeldinger, hvilket er mere retvisende, men giver et lavere tal.

Ledelsesoplysninger

12. Virksomhedsadfærd

Som livsforsikringsselskab og forvalter af ca. 1,3 mio. kunders pensionsopsparing og forsikringer har PFA væsentlig mulighed og risiko for at kunne påvirke mennesker og samfund via sin adfærd. Af samme årsag har PFA et særligt fokus på virksomhedskultur i sin strategi og arbejder aktivt med at sikre etisk og ansvarlig værdiskabelse gennem hele værdikæden.

PFA er som livsforsikringsselskab bl.a. underlagt krav til bestyrelsens kollektive egnethed i medfør af lov om forsikringsvirksomhed § 107, hvorfor der årligt foretages en selvevaluering af bestyrelsens kollektive og individuelle kompetencer. Blandt disse kompetencer er virksomhedsadfærd særligt adresseret inden for bl.a. generel ledelse, lovgivningsmæssige rammer, ESG og risikostyring.

Bestyrelsens sammensætning sker bl.a. på baggrund af PFA's ejerkreds, og en del af bestyrelsen består af medlemmer af ledelsen i danske arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer. Disse medlemmer besidder qua deres øvrige ledelseshverv bl.a. kompetencer inden for politisk engagement og lobbyvirksomhed. Tilsvarende er koncerndirektionen sammensat af medlemmer med en bred vifte af kompetencer, der alle er vurderet væsentlige for PFA, herunder også i forhold til virksomhedsadfærd.

Både bestyrelse og koncerndirektion sikrer deres relevante viden inden for ESG via undervisning, deltagelse i konferencer og sparring med fageksperter, herunder PFA's team for Samfundsansvar & Strategi, PFA's ESG-team samt PFA's revisor.

12.1 Virksomhedskultur, politikker for forretningsadfærd og processer til at identificere og vurdere væsentlige påvirkninger, risici og muligheder

PFA driver sin forretning med udgangspunkt i værdierne professionel, fair og ansvarlig. Vi har ikke én samlet politik for virksomhedsadfærd, men flere forskellige, som beskrives nedenfor. PFA's Politik for samfundsansvar fastlægger bl.a. rammerne for god forretningsadfærd, og i tillæg til denne har PFA en række politikker, der sikrer god virksomhedsadfærd, virksomhedskultur og ansvarlighed i hele PFA's værdikæde. Disse politikker omfatter Interessekonfliktpolitik for PFA-koncernen, Politik for informationssikkerhed, Compliancepolitik for PFA-koncernen, Politik for intern kontrol, Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, Lønpolitik for PFA-koncernen, Politik for operationel risiko i PFA-koncernen, Skattepolitik for PFA-koncernen, Politik om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme for PFA Pension og Politik om forebyggelse af markedsmisbrug i PFA-koncernen. Se afsnit 1.17 vedrørende opfyldelse af minimumskrav for PFA's bestyrelsesgodkendte politikker.

PFA's politikker vedrørende compliance, operationel risiko og intern kontrol spiller en central rolle i risikostyringen. PFA's compliance-team og afdelingen for intern revision gennemfører uafhængige vurderinger af PFA's processer og kontrolmiljø for at sikre, at gældende lovgivning overholdes, og at der opretholdes en høj grad af integritet.

PFA's Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, Retningslinjer for integration af bæredygtighedsrisici, og Retningslinjer for aktivt ejerskab danner rammen for vores arbejde med at integrere god forretningsskik i vores investeringsprocesser. Det omfatter bl.a., hvordan PFA som ansvarlig investor foretager screening, due diligence og løbende overvågning for at sikre god selskabsledelse, god skattepraksis og anti-korruption i vores investeringsaktiver. PFA's forståelse af disse områder bygger på internationale retningslinjer, herunder FN's Principper for Ansvarlige Investeringer, FN Global Compacts ti principper for ansvarlig virksomhedsadfærd og Erhvervsstyrelsens vejledning om ansvarlige investeringer.

PFA har ikke en selvstændig politik for dyrevelfærd, men PFA's investeringer screenes for internationale konventioner og standarder, jf. Politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab. Fx screenes noterede investeringer bl.a. i forhold til UNEP Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals, 1979, samt WOA Terrestrial Animal Health Code.

12.1.1 PFA's whistleblower-ordning

PFA's whistleblower-ordning giver medarbejdere, kunder, eksterne samarbejdspartnere, leverandører og underleverandører samt deres medarbejdere mulighed for at indberette forhold ved mistanke eller viden om overtrædelse

af lovgivning, herunder korruption og bestikkelse, svindel eller andre alvorlige forhold, som strider mod PFA's politikker og værdisæt. PFA's whistleblower-politik er tilgængelig på <https://whistleblowersoftware.com/secure/pfa>. Indberetning kan ske fortroligt og anonymt ved at indberette i whistleblower-systemet via et link på PFA's hjemmeside eller intranet. For at sikre anonymitet er whistleblower-systemet hostet af en ekstern IT-leverandør. Desuden er whistleblower-systemet uafhængigt af alle andre systemer i PFA og testes regelmæssigt.

Indkomne sager indberettes til formanden for revisionsudvalget og PFA's Chief Compliance Officer, som undersøger forholdene nærmere og rapporterer til revisionsudvalg og bestyrelse. Alle, der behandler whistleblower-indberetninger, bliver uddannet i korrekt håndtering af indberetninger, herunder lovgivning, procedurer og beskyttelse af whistleblowere. PFA garanterer, at medarbejdere og eksterne, der i god tro indberetter om overtrædelser, ikke vil opleve repressalier.

12.1.2 Skatteregnskab for PFA-koncernen

PFA ønsker at bidrage til øget transparens på skatte- og afgiftsområdet, og derfor har vi samlet en opgørelse over de skatter og afgifter, vi årligt betaler og opkræver. Opgørelsen er en del af PFA-koncernens skattepolitik og beskriver en del af PFA's samfundsbidrag.

Tabel 23 – Skatteregnskab for PFA-koncernen

Mio. kr.	2024	2023	2022
Selskabsskat	0	0	36
Lønsumsafgift	206	208	202
Ejendomsskat	102	119	128
Skadeforsikringsafgift	12	11	9
Øvrige afgifter	1	1	2
Pensionsafkast	7.296	1.105	612
Afgifter efter Pensionsbeskatningsloven	1.190	1.066	880
A-skat og AM-bidrag (pensioner)	6.314	5.928	5.509
A-skat og AM-bidrag (medarbejdere)	551	520	515
Moms	0	127	0
Sum	15.673	9.084	7.893

12.2 Ansvarlig leverandørstyring

PFA ønsker at foretage ansvarlige indkøb og vægter ordentlige vilkår og samarbejde med vores leverandører højt. PFA er bl.a. afhængig af leverandører for at kunne tilbyde sundhedsydelser til vores kunder, understøtte alt IT-relateret og varetage driften af vores kontorer. PFA's håndtering af vores påvirkninger på leverandørkæden er beskrevet i standarden S2 Arbejdstagere i værdikæden. Sociale og miljømæssige kriterier tillægges i dag ikke en vægt i udvælgelsen af leverandører.

12.3 Forebyggelse og opdagelse af korruption og bestikkelse

I PFA behandles forretningsadfærd, korruption og bestikkelse i Politik for whistleblowing, Politik for forebyggelse af markedsmissbrug, Politik for informationssikkerhed, Politik for operationel risiko samt persondata-politik om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme. Alle medarbejdere i PFA forventes at udvise høj integritet og handle i PFA's bedste interesse. PFA har udarbejdet personalepolitikker for at sikre, at alle medarbejdere er bekendt med PFA's tilgang til anti-korruption. Det gælder bl.a. i forhold til gaver og repræsentation samt interessekonflikter. Alle koncernforretningsgange og politikker ligger i PFA's risikostyringssystem, og alle personalepolitikker er tilgængelige på PFA's intranet.

Alle nyansatte informeres ved ansættelsen om PFA's forventninger til god forretningsadfærd, hvor medarbejdere også gøres bekendt med ansættelsesretlige konsekvenser ved manglende overholdelse af PFA's bestyrelsesgodkendte politikker og personalepolitikker. PFA's leverandører skal underskrive PFA's CoC og bliver gennem denne informeret om PFA's krav til god forretningsadfærd, herunder at PFA ikke accepterer korruption og/eller bestikkelse.

PFA gennemfører årlige risikovurderinger og udfører due diligence-processer på leverandører. Der anvendes en automatiseret faktureringsløsning med flere godkendelsesniveauer for at forebygge korruption. Medarbejdere, kunder og samarbejdspartnere opfordres til at rapportere mistanke om uretmæssig forretningsadfærd via PFA's whistleblower-ordning.

I 2024 har PFA haft følgende overtrædelser ift. korruption og bestikkelse:

Tabel 24 – Antal domfældelser for overtrædelse af korruption og bestikkelse

År	Antal
2024	0

Tabel 25 - Bødebeløb for overtrædelse af love om bekæmpelse af korruption og bestikkelse

År	Beløb
2024	0

Hændelser, herunder tilfælde af korruption og bestikkelse, undersøges omgående, uafhængigt og objektivt af compliancefunktionen eller HR Jura og rapporteres til koncerndirektion og bestyrelse.

12.4 Uddannelse og træning

En del af PFA's afdelinger er særligt udsatte i forhold til risiko for korruption og/eller bestikkelse, herunder:

- PFA Asset Management: Afdelingen håndterer PFA's investeringer og er særlig relevant ift. markedsmisbrug og insiderhandel.
- Erhverv og Privatkunder: Afdelingerne har direkte kundekontakt ift. salg og rådgivning, og kan udnyttes til hvidvask og bestikkelse.
- IT, Udvikling og andre med adgang til data: Personer med adgang til fortrolige og følsomme data kan misbruge denne adgang til at skjule ulovlige handlinger, samt dele følsomme data.
- Ledere og medarbejdere: Alle, der indgår kontrakter, kan som følge af manglende integritet og andre handlinger udgøre en risiko.

For at sikre, at alle medarbejdere i PFA har den nødvendige viden om PFA's forventninger til virksomhedsadfærd, er følgende uddannelser obligatoriske for alle medarbejdere og eksterne konsulenter i PFA. Alle nyansatte medarbejdere skal ved ansættelsesstart gennemføre e-learningkurserne:

- Behandling af Personoplysninger
- Forebyggelse af Hvidvask
- Informationssikkerhed
- PFA's whistleblower-ordning
- Den operationelle risikostyring i PFA

For så vidt angår eksterne konsulenter gøres disse bekendt med PFA's whistleblower-ordning og vores forventninger til deres adfærd før ansættelsesstart.

Tabel 26 - Oversigt over e-learningkurser i PFA

E-learning Kursus	Medarbejdertype	Hvem	Frekvens	Kommentar
Whistleblower	Allerede ansat	100 %	Hver 24. måned	• Hvad ordningen går ud på. • Hvilke sager du kan indberette. • Hvordan du indberetter. • Hvordan indberetninger behandles i PFA.
Operationel risikostyring	Allerede ansat	100%	Hver 24. måned	• Formålet med risikostyring i PFA. • Hvad er en operationel risiko? • Risikokulturen i PFA. • Dit ansvar som medarbejder eller leder.
Hvidvask	Koncerndirektører, Direktører, Chefer, PFA Asset Management	100%	Hver 12. måned	• Baggrund og formål med reglerne i hvidvaskloven. • PFA's forpligtelser for at forebygge hvidvask og terrorfinansiering. • Hvad 'kend-din-kunde-procedurer' betyder i praksis. • De generelle indikatorer for atypisk eller mistænkelig kundeadfærd. • Dit ansvar ift. mistanke om hvidvask og terrorfinansiering.
	Allerede ansat og eksterne konsulenter	Hvidvask ansvarlige udpeger yderligere områder og afdelinger		
Persondata	Allerede ansat og eksterne konsulenter	100%	Hver 12. måned	• Baggrund og formål med reglerne i persondataforordningen. • Hvad er personoplysninger. • Hvordan personoplysninger skal behandles i PFA. • Hvordan du skal agere ved brud på persondatasikkerheden eller mistanke om brud.
Informationssikkerhed	Allerede ansat og eksterne konsulenter	100%	Hver 12. måned	• Hvad er informationssikkerhed. • Hvordan du beskytter PFA's fortrolige informationer. • Hvordan du håndterer usikre mails og laver sikre passwords. • Hvordan du skal agere ved brud på sikkerhed eller mistanke om brud.
Intern viden/Forebyggelse af markedsmisbrug	Nyansat	Compliance informerer HR om, hvem der er omfattet. Ansatte i særlige funktioner, der er på spørgeliste, såsom koncerndirektører, medarbejdere i investeringsafdelingen og kontrolfunktioner, samt andre, der vurderes at have høj risiko for adgang til intern viden.	Hver måned	• Hvad er intern viden. • Hvornår du er i besiddelse af intern viden. • Omgang med intern viden. • Regler om medarbejderhandler. • Særlige regler for PFA Asset Management.
	Allerede ansat og eksterne konsulenter	Se ovenfor	Hver 12. måned	

PFA investerer globalt i forskellige selskaber, sektorer og lande, og vil derfor være eksponeret mod selskaber med operationer i lande, der er forbundet med større sociale og ledelsesmæssige påvirkninger, end det er tilfældet i Danmark og i EU. Derfor er det en del af PFA's investeringsstrategi at sikre, at PFA investerer i selskaber med god ledelsespraksis og ansvarlige sociale forhold, bl.a. gennem efterlevelse af internationale standarder, normer og principper. PFA anser desuden gode sociale og ledelsesmæssige forhold, fx godt arbejdsmiljø, høj medarbejdertrivsel og diversitet, som værdiskabende elementer i de selskaber, PFA investerer i. Det sker bl.a. ved at screene PFA's portefølje i overensstemmelse med principperne i UN Global Compact.

12.5 Politisk interessevaretagelse

PFA er en del af det danske pensionssystem. Det giver os mulighed for at bidrage positivt til at finde løsninger på de fælles udfordringer, som samfundet står over for. Vi er løbende i dialog med vores kunder, samarbejdspartnere, organisationer, NGO'er, myndigheder, politikere, medier og en lang række andre aktører om at skabe de bedst mulige vilkår for pension og forsikring i Danmark og for ansvarlige investeringer globalt.

PFA bruger kræfterne på interessevaretagelse på de områder, hvor det vurderes, at PFA kan gøre den største forskel for kunderne og samfundet omkring os. Dialogen med det politiske miljø er derfor afgrænset til primært at handle om rammevilkår, der skal understøtte, at PFA gennem sin pensions- og forsikringsforretning kan bidrage til øget økonomiske tryk blandt vores kunder, levere de bedste sundheds- og seniorløsninger samt bidrage til en ansvarlig grøn omstilling gennem vores investeringer. Vi tilstræber en åben dialog om, hvordan nye løsninger og tilgange kan bidrage til at mindske eller helt undgå negative påvirkninger, samt hvordan positive påvirkninger fra vores forretning kan opnås. PFA's politiske dialog er primært relateret til rapporteringsstandarderne for klimaændringer (E1), biodiversitet og økosystemer (E4) og forbrugere og slutbrugere (kunder) (S4).

PFA tror på, at samarbejde, som bygger på åbenhed og tillid på tværs af politisk overbevisning og standpunkt, skaber de bedste resultater. PFA er partipolitisk neutral og yder ikke støtte til politiske partier eller enkeltkandidater. Det er ikke PFA's vurdering, at der er uoverensstemmelse mellem virksomhedens offentlige udmeldinger og den politiske dialog og interessevaretagelse, som vi er engageret i. PFA Pension er registreret i EU's åbenhedsregister med REG-nummer 491043635195-59.

PFA's koncerndirektion har det overordnede ansvar for PFA's politiske dialog og sætter den overordnede retning. Større konkrete dagsordener drøftes med bestyrelsen.

Medlemmerne af PFA's koncerndirektion og bestyrelse er sammensat på baggrund af en række faktorer, herunder PFA's rolle i samfundet og PFA's ejerkreds, der – ud over PFA Fonden – fortrinsvis udgøres af arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer. Medlemmer af PFA's koncerndirektion og bestyrelse er på den baggrund sammensat således, at en række, har eller har, haft roller i samfundsrelevante institutioner og/eller i offentlige myndigheder samt institutioner, foreninger, fonde eller lignende, der almindeligvis sidestilles med offentlige myndigheder.

For medlemmer af PFA's koncerndirektion og bestyrelse, kan deres stillinger i den offentlige forvaltning (herunder reguleringsmyndigheder) findes på hhv. pfa.dk/ledelse og pfa.dk/bestyrelse.

12.6 Betalingspraksis

PFA er som stor indkøber af ydelser og produkter i Danmark fokuseret på at have fair betalingsbetingelser. For at forebygge forsinkede betalinger har PFA udarbejdet en forretningsgang for betalinger, som sætter rammerne for de standardbetalingsbetingelser, der bliver anvendt, når PFA indgår en aftale med leverandører. PFA har særligt fokus på at betale mindre sundhedsleverandører hurtigt.

Tabel 27 - Den gennemsnitlige tid det tager at betale en faktura fra fakturadatoen

År	Dage
12 måneders periode (1/9/2023 – 31/8/2024)	12,7

I PFA differentierer vi imellem betalingsbetingelser for sundhedsleverandører og ikke-sundhedsleverandører. Grunden til dette er, at vi ønsker at imødekomme vores mindre sundhedsleverandørers behov for hurtig betaling efter PFA's kunders behandling.

Tabel 28 - Overblik over PFA's årlige betalinger, som sker i overensstemmelse med standardbetingelser

Sundhedsleverandører	Procent i løbende 12 måneder
Hurtigst muligt	90,3 %
Netto 14 dage	90,4 %
Løbende måned + 30 dage	80,5 %
Ikke-sundhedsleverandører	Procent i løbende 12 måneder
Netto 30 dage	76,9 %
Løbende måned + 30 dage	80,1 %

Tabel 29 - Antal verserende retssager på grund af forsinkede betalinger

Opgørelsesdato	Antal
31/12/2024	0

12.7 Anvendte principper

12.7.1 Betalte skatter

Der indsamles data over de samlede betalte skatter og afgifter for PFA-koncernen i Danmark for 2024. Skattetallene opgøres for perioden 1. januar 2024 til 31. december 2024. Der kan komme ændringer i forbindelse med den endelige opgørelse og indberetning eller ifm. korrektion af tidligere indberetninger.

I 2024 betales ejendomsskat, A-skat, AM-bidrag, lønsumsafgift, moms, elafgift, PBL-afgift, AM-bidrag for pensioner, A-skat for løbende pensionsudbetalinger, individuel PAL, specifikation over kollektiv PAL, skadesforsikringsafgift og selskabsskat.

12.7.2 Antal domfældelser for overtrædelser af love om bekæmpelse af korruption og bestikkelse.

I henhold til politikkerne for compliance og operationel risiko rapporteres væsentlige hændelser til ledelsen. Den årlige compliancerapport inkluderer rapportering om retssager, domfældelser og væsentlige hændelser inden for lovgivning. Den årlige risikostyringsrapport omfatter rapportering om væsentlige hændelser, herunder retssager og domfældelser relateret til korruption og bestikkelse. I forbindelse med risikostyringsrapport gennemgås alle hændelser. I PFA-koncernen registreres alle hændelser løbende.

Bødebeløb for overtrædelse af love om bekæmpelse af korruption og bestikkelse registreres af Compliance.

12.7.3 Betalingsbetingelser

I PFA-koncernen differentieres betalingsbetingelserne mellem leverandørerne. De er opdelt i to kategorier; PFA's sundhedsleverandører og ikke PFA's sundhedsleverandører. Rapporteringen opdeles derfor i de to kategorier. Opdelingen i kategori sker på leverandørniveau.

Gennemsnitlig antal betalingsdage opgøres på baggrund af registrering i PFA's ERP-system som antal dage imellem betalingsdag og bilagsdato i forhold til samlede antal bilag i den pågældende leverandørkategori.

Betalinger i overensstemmelse med standardbetingelserne beregnes som antal bilag med standardbetingelser betalt inden for fristen i forhold til samlede antal bilag i den pågældende leverandørkategori.

Begivenheder efter regnskabsperiodens afslutning

Der er ikke indtruffet begivenheder i perioden frem til offentliggørelsen af årsrapporten, der har væsentlig indflydelse på koncernens økonomiske stilling.

Ledelsespåtegning

Vi har dags dato aflagt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2024 for PFA Holding A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med lovgivningens krav, herunder lov om forsikringsvirksomhed og bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet.

Samtidig er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er udarbejdet i overensstemmelse med relevant lovgivning og indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og selskabets aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og selskabet kan påvirkes af, samt at bæredygtighedsrapporteringen er udarbejdet i overensstemmelse med de europæiske standarder for bæredygtighedsrapportering, som fastsat i lov om forsikringsvirksomhed, samt artikel 8 i EU's taksonomiforordning.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Dette dokument er underskrevet af nedenstående parter, der med deres digitale underskrift bekræfter dokumentets indhold samt de i dokumentet anførte godkendelsesdatoer.

København, den 6. februar 2025

Direktion

Ole Krogh Petersen
Adm. direktør, CEO

Anders Damgaard
Koncerndirektør, CFO

Morten Winther Hansen
Koncerndirektør, COO

Camilla Holm
Koncerndirektør, CCO

Kasper Ahrndt Lorenzen
Koncerndirektør, CIO

Bestyrelse

Kim Rønnow Duus
Formand

Jacob Holbraad
Næstformand

Bodil Nordestgaard Ismiris
Næstformand

Morten Hobel Andersson

Lars Christoffersen

Søren Michael Dybkjær

Kim Graugaard

Lars-Bjørn Helmqvist

Camilla Kampmann

Sofie Eskebjerg Krog

Niels-Ulrik Moustén

Mette Høgh Nielsen

Laurits Kruse Rønn

Mogens Steffensen

Tanja Villumsen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i PFA Holding A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for PFA Holding A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2024, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder oplysning om anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes i overensstemmelse med lov om forsikringsvirksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2024 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2024 i overensstemmelse med lov om forsikringsvirksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet" (herefter benævnt "regnskaberne").

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg af revisor

Vi blev første gang valgt som revisor for PFA Holding A/S den 11. marts 2024 ved generalforsamlingsbeslutning for regnskabsåret 2024.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af regnskaberne for regnskabsåret 2024. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskaberne som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold. For hvert af nedennævnte forhold er beskrivelsen af, hvordan forholdet blev behandlet ved vores revision, givet i denne sammenhæng.

Vi har opfyldt vores ansvar som beskrevet i afsnittet "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet", herunder i relation til nedennævnte centrale forhold ved revisionen. Vores revision har omfattet udformning og udførelse af revisionshandlinger som reaktion på vores vurdering af risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskaberne. Resultatet af vores revisionshandlinger, herunder de revisionshandlinger vi har udført for at behandle nedennævnte forhold, danner grundlag for vores konklusion om regnskaberne som helhed.

Centrale forhold ved revisionen

Måling af hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter

Koncernens hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter udgør 650,5 mia. kr. pr. 31. december 2024 (586,6 mia. kr. pr. 31. december 2023). Heraf udgør livsforsikringshensættelser til markedsrenteprodukter 497,8 mia. kr., livsforsikringshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter 131,6 mia. kr. og erstatningshensættelser 9,7 mia. kr.

Måling af livsforsikringshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter samt erstatningshensættelser involverer ledelsesmæssige skøn, der i væsentligt omfang påvirker den regnskabsmæssige værdi.

De væsentligste ledelsesmæssige skøn omfatter sandsynligheder for invaliditet og dødelighed samt fremtidige udbetalinger på indtrufne skader vedrørende indværende og tidligere år relateret til erstatningshensættelser.

Livsforsikringshensættelser til markedsrenteprodukter er tegnet uden garantier. Vi anser ikke måling af disse hensættelser for omfattet af betydelige risici for fejlinformation, ud over risici relateret til måling af unoterede investeringer.

Vi henviser til ledelsens beskrivelser af koncernens risici samt usikkerheder og skøn i forbindelse med måling af hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter i koncernregnskabet afsnit om anvendt regnskabspraksis.

Hvordan forholdet blev behandlet ved revisionen

Vores revisionshandlinger, der er udført i samarbejde med vores aktuaruddannede medarbejdere, har blandt andet omfattet følgende:

- Vurdering og test af design, implementering og udførelse af nøglekontroller i de aktuarmæssige modeller samt i processer for fastlæggelse af forudsætninger, indsamling af data og anvendelse af analyser
- Sammenholdelse af anvendte forudsætninger for invaliditets- og dødelighedsintensiteter, reaktiveringsforudsætninger, genkøbssandsynligheder, fremtidige cash flow fra indtægter og omkostninger samt forventninger til fremtidige udbetalinger på indtrufne skader i forhold til historiske data, tendenser samt markedspraksis
- Sammenholdelse af anvendte forudsætninger samt metoder og modeller i forhold til almindeligt accepterede aktuarmæssige standarder
- Stikprøvevis kontrol af underliggende datas nøjagtighed og fuldstændighed samt stikprøvevis gennemgang af aktuarmæssige beregninger og modeller
- Analytiske handlinger i form af vurdering af udviklingen i hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter i forhold til sidste år samt i forhold til udviklingen i branchestandarder og markedspraksis.

Vi har endvidere vurderet, hvorvidt noteoplysninger vedrørende hensættelsernes risici og usikkerheder opfylder de relevante regnskabsregler.

Centrale forhold ved revisionen

Måling af unoterede investeringer

Koncernens unoterede investeringer udgør 136,3 mia. kr. pr. 31. december 2024 (145,2 mia. kr. pr. 31. december 2023) og omfatter blandt andet investeringer i ejendomme, infrastrukturaktiver, aktier og udlån samt fonde og kapitalandele i tilknyttede virksomheder, som investerer i sådanne aktiver.

Vi har vurderet, at målingen af unoterede investeringer er et centralt forhold ved revisionen, da målingen indebærer væsentlige ledelsesmæssige skøn og valg, herunder:

- Valg af værdiansættelsesmetoder, modeller og benchmarks
- Fastlæggelse af forventede fremtidige pengestrømme
- Fastsættelse af afkastkrav, herunder investerings-specifikke risikotillæg.

Vi henviser til ledelsens specifikationer og beskrivelser af unoterede investeringer i note 34.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskaberne omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskaberne er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskaberne eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til den relevante lovgivning. Dette omfatter ikke kravene i lov om forsikringsvirksomhed vedrørende bæredygtighedsrapporteringen, som er omfattet af den særskilte erklæring med begrænset sikkerhed herom.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med regnskaberne og er udarbejdet i overensstemmelse med den relevante lovgivnings krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskaberne

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om forsikringsvirksomhed.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde regnskaberne uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskaberne er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskaberne på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskaberne

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskaberne som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdekke væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af regnskaberne.

Hvordan forholdet blev behandlet ved revisionen

Vores revisionshandling har blandt andet omfattet følgende:

- Vurdering og test af design, implementering og udførelse af nøglekontroller for måling af unoterede investeringer, herunder processer for fastlæggelse af forudsætninger
- Sammenholdelse af de anvendte metoder og modeller med anerkendt markedspraksis
- Sammenholdelse af væsentlige forudsætninger for fremtidige pengestrømme med historiske pengestrømme
- Sammenholdelse af fastlagte afkastkrav med relevante benchmarkdata
- Afstemning af værdier til modtagne rapporter fra eksterne forvaltere af unoterede investeringer.

Vi har endvidere vurderet, hvorvidt noteoplysninger vedrørende investeringernes risici og fastlæggelse af centrale forudsætninger for målingen opfylder de relevante regnskabsregler.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskaberne, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskaberne på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskaberne eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusion er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskaberne, herunder noteoplysningerne, samt om regnskaberne afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Planlægger og udfører vi koncernrevisionen for at opnå tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis vedrørende de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsenhederne i koncernen som grundlag for at udforme en konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og gennemgå det udførte revisionsarbejde til brug for koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, anvendte sikkerhedsforanstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af regnskaberne for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres.

København, den 6. februar 2025

EY Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Lars Rhod Søndergaard
statsaut. revisor
mne28632

Allan Lunde Pedersen
statsaut. revisor
mne34495

Den uafhængige revisors erklæring med begrænset sikkerhed på bæredygtighedsrapportering

Til kapitalejerne i PFA Holding A/S

Konklusion med begrænset sikkerhed

Vi har udført en erklæringsopgave med begrænset sikkerhed på bæredygtighedsrapporteringen for PFA Holding A/S koncernen som præsenteret i ledelsesberetningens afsnit "Bæredygtighedsredegørelse" (herefter benævnt "bæredygtighedsrapporteringen"), for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2024.

Baseret på de udførte handlinger og det opnåede bevis er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at bæredygtighedsrapporteringen ikke i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med lov om forsikringsvirksomhed, herunder:

- Overholdelse af European Sustainability Reporting Standards (ESRS), herunder at den af ledelsen gennemførte proces til identifikation af de oplysninger, der rapporteres i bæredygtighedsrapporten (processen), er i overensstemmelse med beskrivelsen i afsnittet "Oplysningskrav IRO-1 – Beskrivelse af processen til identifikation og vurdering af væsentlige påvirkninger, risici og muligheder"
- Overholdelse af oplysningerne i bæredygtighedsrapporteringens afsnit 7, jf. artikel 8 i EU forordning 2020/852 (taksonomiforordningen).

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores erklæringsopgave med begrænset sikkerhed i henhold til ISAE 3000 (ajourført) Andre erklæringsopgaver med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger (ISAE 3000 (ajourført)) og yderligere krav gældende i Danmark.

Arten og den tidsmæssige placering af de handlinger, der udføres ved erklæringsopgaver med begrænset sikkerhed, er forskellig, og omfanget heraf er mindre end de handlinger, der udføres ved en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed. Som følge heraf er den grad af sikkerhed, der er for erklæringsopgaver med begrænset sikkerhed, betydeligt mindre end den sikkerhed, der ville være opnået, hvis der var udført en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed.

Det er vores opfattelse, at det opnåede bevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion. Vores ansvar ifølge denne standard er nærmere beskrevet i erklæringens afsnit "Revisors ansvar for erklæringsopgaven".

Vores uafhængighed og kvalitetsstyring

Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code.

EY Godkendt Revisionspartnerselskab anvender International Standard on Quality Management 1, som kræver, at vi designer, implementerer og driver et kvalitetsstyringssystem, herunder politikker eller procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder, gældende lov og øvrig regulering.

Iboende begrænsninger ved udarbejdelse af bæredygtighedsrapporteringen

Ved rapportering af fremadrettede oplysninger i overensstemmelse med ESRS er ledelsen forpligtet til at udarbejde de fremadrettede oplysninger på grundlag af oplyste forudsætninger om begivenheder, der kan indtræde i fremtiden og mulige fremtidige handlinger fra koncernen. De faktiske udfald bliver formentlig anderledes, idet forventede begivenheder ofte ikke indtræffer som forventet.

Ledelsens ansvar for bæredygtighedsrapporteringen

Ledelsen har ansvaret for at designe og implementere en proces til identifikation af de oplysninger, der er rapporteret i bæredygtighedsrapporteringen i henhold til ESRS og for at give oplysning om denne proces i bæredygtighedsrapporteringens afsnit "Oplysningskrav IRO-1 – Beskrivelse af processen til identifikation og vurdering af væsentlige påvirkninger, risici og muligheder". Dette ansvar omfatter:

- Forståelse af, i hvilken kontekst koncernens aktiviteter og forretningsforbindelser foregår og opnåelse af en forståelse af de interesser, der påvirkes heraf
- Identifikation af faktiske og potentielle indvirkninger (såvel negative som positive) i relation til bæredygtighedsforhold samt risici og muligheder, som har indvirkning på eller må forventes at have indvirkning på koncernens finansielle stilling, regnskabsmæssige resultat, pengestrømme, adgang til finansiering eller kapitalomkostninger på kort, mellemlang eller lang sigt
- Vurdering af væsentligheden af de identificerede indvirkninger, risici og muligheder i relation til bæredygtighedsforhold ved at vælge og anvende passende niveau for væsentlighed
- Fastlæggelse af forudsætninger, som er rimelige efter omstændighederne.

Ledelsen har endvidere ansvaret for udarbejdelsen af bæredygtighedsrapporteringen i henhold til lov om forsikringsvirksomhed, herunder:

- Overholdelse af ESRS
- Udarbejdelse af oplysningerne i bæredygtighedsrapporteringens afsnit 7 i overensstemmelse med artikel 8 i Taksonomiforordningen
- Design, implementering og opretholdelse af den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde en bæredygtighedsrapportering uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl
- Valg og anvendelse af egnede metoder til bæredygtighedsrapportering og fastlæggelse af forudsætninger og for at foretage skøn, som er forsvarlige efter omstændighederne.

Revisors ansvar for erklæringsopgaven

Det er vores mål at planlægge og udføre erklæringsopgaven med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for, om bæredygtighedsrapporteringen er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en erklæring med begrænset sikkerhed med vores konklusion. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af bæredygtighedsrapporteringen i sin helhed.

Som led i en erklæringsopgave med begrænset sikkerhed, der udføres i overensstemmelse med ISAE 3000 (ajourført), foretager vi faglige vurderinger og opretholder en professionel skepsis under udførelse af opgaven.

Vores ansvar i forhold til processen omfatter:

- Opnåelse af en forståelse af processen, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om processens effektivitet, herunder resultatet af processen
- Overvejelse af, om identificerede oplysninger opfylder de i ESRS gældende krav
- Design og udførelse af handlinger til vurdering af, om processen er i overensstemmelse med koncernens beskrivelse af processen, som oplyst i afsnittet "Oplysningskrav IRO-1 – Beskrivelse af processen til identifikation og vurdering af væsentlige påvirkninger, risici og muligheder".

Vores øvrige ansvar i forhold til bæredygtighedsrapporteringen omfatter:

- Identifikation af oplysninger, hvor det er sandsynligt, at væsentlig fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl
- Design og udførelse af handlinger målrettet de oplysninger i bæredygtighedsrapporteringen, hvor det er sandsynligt, at væsentlig fejlinformation kan opstå. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

Sammenfatning af det udførte arbejde

En erklæringsopgave med begrænset sikkerhed omfatter udførelse af handlinger for at opnå bevis for bæredygtighedsrapporteringen.

Arten, omfanget og den tidsmæssige placering af de valgte handlinger afhænger af faglige vurderinger, herunder identifikation af oplysninger, hvor det er sandsynligt, at væsentlig fejlinformation kan opstå i bæredygtighedsrapporteringen, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

I forbindelse med vores erklæringsopgave med begrænset sikkerhed har vi i relation til processen:

- Opnået en forståelse af processen ved at udføre forespørgsler for at forstå grundlaget for de oplysninger, som ledelsen anvender, og ved at gennemgå koncernens interne dokumentation af dens proces
- Vurderet hvorvidt det bevis, vi har opnået ved hjælp af vores handlinger i relation til den af koncernen implementerede proces, var i overensstemmelse med beskrivelsen af processen i afsnittet "Oplysningskrav IRO-1 – Beskrivelse af processen til identifikation og vurdering af væsentlige påvirkninger, risici og muligheder".

I forbindelse med vores erklæringsopgave med begrænset sikkerhed har vi i relation til bæredygtighedsrapporteringen:

- Opnået en forståelse af koncernens rapporteringsproces, der er relevant for udarbejdelsen af koncernens bæredygtighedsrapportering, herunder konsolideringsprocesserne, ved at opnå en forståelse af koncernens kontrolmiljø, processer og informationssystemer, der er relevante for udarbejdelse af en bæredygtighedsrapportering, men ikke at vurdere udformningen af specifikke kontrolaktiviteter, opnå bevis for implementering heraf eller teste deres funktionalitet
- Vurderet om væsentlige oplysninger, som er identificeret som led i processen, er indeholdt i bæredygtighedsrapporteringen
- Vurderet om opbygning og præsentation af bæredygtighedsrapporteringen er i overensstemmelse med ESRS
- Foretaget forespørgsler af relevant personale og udført analytiske handlinger i relation til udvalgte oplysninger i bæredygtighedsrapporteringen
- Udført substanshandling i relation til udvalgte oplysninger i bæredygtighedsrapporteringen
- Vurderet metoder, forudsætninger og data for udøvelse af væsentlige skøn og fremadrettede oplysninger, og hvordan disse metoder blev anvendt
- Opnået en forståelse af processen til identifikation af EU-taksonomiens økonomiske aktiviteter omfattet af og i overensstemmelse med EU-taksonomien for omsætning og CAPEX samt de tilhørende oplysninger i bæredygtighedsrapporteringen
- Vurderet processen for overholdelse af taksonomiforordningens krav, metoder og data for omfattede aktiviteter, vurderet overholdelse af sociale minimumsgarantier gennem forespørgsler samt udført analytiske handlinger på oplysninger om økonomiske aktiviteter i overensstemmelse med EU-taksonomien
- Evalueret præsentationen og brugen af EU-taksonomiens tabeller i overensstemmelse med relevante krav
- Afstemt og sikret konsistens mellem de rapporterede økonomiske aktiviteter ifølge EU-taksonomien og de poster, der er rapporteret i årsregnskabet, herunder de oplysninger der er givet i tilhørende noter.

Frederiksberg, den 6. februar 2025

EY Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Lars Rhod Søndergaard
statsaut. revisor
mne28632

Allan Lunde Pedersen
statsaut. revisor
mne34495

Femårsoversigt for PFA-koncernen

Hovedtal (mio. kr.)	2020	2021*	2022**	2023	2024
Resultatopgørelse					
Præmier inkl. syge- og ulykkesforsikring	40.737	43.819	46.170	52.495	61.326
Præmier ekskl. syge- og ulykkesforsikring	38.521	41.310	44.628	51.085	59.995
Forsikringsydelse	-24.013	-31.103	-32.370	-33.875	-41.640
Investeringsafkast	30.972	39.220	-87.000	48.862	55.713
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-908	-1.188	-1.286	-1.392	-1.380
Resultat af afgiven forretning	178	56	103	-18	75
Forsikringsteknisk resultat	853	432	-809	-382	-12
Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring	-841	-490	556	-59	37
Resultat før skat	231	349	-113	-71	421
Årets resultat	180	113	-129	716	534
Balance					
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt	553.451	595.423	524.204	586.554	650.540
Egenkapital, i alt	8.322	8.108	5.734	6.114	6.661
KundeKapital	33.329	32.625	28.122	27.581	27.620
Aktiver, i alt	730.106	723.645	720.971	778.479	827.785
Nøgletal					
Afkastpct. relateret til gennemsnitsrenteprodukter	6,6 %	-2,4 %	-21,0 %	5,5 %	2,1 %
Afkastpct. relateret til markedsrenteprodukter	4,9 %	12,5 %	-11,1 %	10,0 %	11,1 %
Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter	4,25	4,50	4,75	4,50	4,50
Omkostningsprocent af hensættelser	0,18 %	0,22 %	0,22 %	0,27 %	0,24 %
Omkostninger pr. forsikret	703 kr.	909 kr.	980 kr.	1.058 kr.	1.038 kr.
Egenkapitalforrentning efter skat	3,1 %	1,9 %	-6,4 %	12,5 %	8,4 %
Forrentning af KundeKapital, der tildeles afkast som egenkapital	4,1 %	3,6 %	-3,4 %	3,4 %	7,0 %

* Der er foretaget tilretning af nøgletal for 2021 og 2022 som følge af ændring af tilgodehavende negativ pensionsafkastskat. Sammenligningstal for tidligere år er ikke tilrettet da beløbet er uvæsentligt.

** Sammenligningstal vedr. 2022 er tilpasset som følge af ny regnskabsbekendtgørelse i 2023 og ophørende virksomhed vedr. salg af PFA Bank A/S

Resultatopgørelse

Note (mio. kr.)		PFA-koncernen		PFA Holding A/S	
		2024	2023	2024	2023
1	Bruttopræmier	59.995	51.085	-	-
	Afgivne forsikringspræmier	-177	-202	-	-
	Præmier f.e.r., i alt	59.818	50.883	-	-
	Indtægter fra tilknyttede virksomheder	-	-	558	626
	Indtægter fra associerede virksomheder	-1.547	-2.058	-	-
	Indtægter af investeringsejendomme og andre matr. investeringsaktiver	1.434	1.224	-	-
2	Renteindtægter og udbytter mv.	12.541	12.575	4	6
3	Kursreguleringer	44.597	38.403	0	1
	Renteudgifter	-195	-136	-1	-1
6	Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-1.117	-1.146	-0	-0
	Investeringsafkast, i alt	55.713	48.862	562	632
4	Pensionsafkastskat	-7.234	-992	-	-
5	Udbetalte ydelser	-41.640	-33.875	-	-
	Modtaget genforsikringsdækning	252	184	-	-
	Forsikringsydelser f.e.r., i alt	-41.389	-33.691	-	-
23	Ændring i livsforsikringshensættelser	6.574	145	-	-
24	Ændring i livsforsikringshensættelser, markedsrente	-68.460	-67.974	-	-
	Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r., i alt	-61.886	-67.829	-	-
	Ændring i fortjenstmargen	-2.769	4.758	-	-
22	Ændring i KundeKapital (Overskudskapital)	-39	70	-	-
	Erhvervelsesomkostninger	-462	-472	-	-
	Administrationsomkostninger	-918	-920	-14	-22
6	Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-1.380	-1.392	-14	-22
7	Overført investeringsafkast	-848	-1.050	-	-
	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT	-12	-382	548	610
8	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING	37	-59	-	-
7	Egenkapitalens investeringsafkast	361	272	-	-
	Andre indtægter	62	114	-	-
	Andre omkostninger	-28	-17	-28	-
9	RESULTAT FØR SKAT	421	-71	520	610
10	Skat	131	501	0	5
	Årets resultat før minoritetsinteressernes andel	552	430	520	615
	Minoritetsinteressernes andel	-32	186	-	-
	ÅRETS RESULTAT, fortsættende aktivitet	520	615	520	615
	RESULTAT EFTER SKAT, ophørende aktivitet	14	101	14	101
	ÅRETS RESULTAT	534	716	534	715
	Værdiregulering af domicilejendom	41	-160	-	-
	Værdiregulering af infrastrukturanlæg	-	-	-	-
	Valutakursforskelle ved omregning af udenlandsk enhed	-	-	-	-
	Anden totalindkomst overført til hensættelser til forsikringskontrakter	-41	159	-	-
	Anden totalindkomst, i alt	0	-1	-	-
	ÅRETS TOTALINDKOMST	534	715	534	715
	Resultatet foreslås disponeret således:				
	Udbytte			0	0
	Overført til egenkapitalen			534	-
	Årets totalindkomst			534	0

Balance

Note	(mio. kr.)	PFA-koncernen		PFA Holding A/S	
		2024	2023	2024	2023
AKTIVER					
Immaterielle aktiver					
		375	500	-	28
11	Driftsmidler	28	33	-	-
12	Domicilejendomme	1.102	1.037	-	-
	Materielle aktiver, i alt	1.130	1.070	-	-
13	Investerings ejendomme og andre matr. investeringsaktiver	17.590	20.338	-	-
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder					
14	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	-	-	6.529	6.028
15	Kapitalandele i associerede virksomheder	5.652	7.387	-	-
	Udlån til associerede virksomheder	974	2.114	-	-
	Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt	6.626	9.501	6.529	6.028
Andre finansielle investeringsaktiver					
	Kapitalandele	10.276	13.817	-	-
16	Obligationer	165.871	163.547	-	45
17	Udlån	5.023	5.945	-	-
18	Indlån i kreditinstitutter	6.459	9.659	-	-
19	Øvrige	54.786	60.673	-	0
	Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	242.416	253.640	0	45
	INVESTERINGS AKTIVER, I ALT	266.632	283.479	6.529	6.073
20	INVESTERINGS AKTIVER TILKNYTTET MARKEDSRENTEPRODUKTER	533.024	465.992	-	-
Tilgodehavender					
	Tilgodehavender hos forsikringstagere	122	157	-	-
	Tilgodehavender hos forsikringsvirksomheder	32	38	-	-
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	-	-	-	-
	Andre tilgodehavender	8.136	4.766	0	-
	Tilgodehavender, i alt	8.290	4.962	0	0
Andre aktiver					
	Aktuelle skatteaktiver	158	44	2	4
10	Udskudte skatteaktiver	689	499	9	9
	Likvide beholdninger	11.749	14.049	97	11
	Andre aktiver, i alt	12.596	14.591	108	23
Periodeafgrænsningsposter					
	Tilgodehavende renter samt optjent leje	5.186	7.144	-	0
	Andre periodeafgrænsningsposter	553	740	-	-
	Periodeafgrænsningsposter, i alt	5.739	7.884	-	0
	AKTIVER, I ALT	827.785	778.479	6.637	6.125

Balance

Note (mio. kr.)

PFA-koncernen

PFA Holding A/S

	2024	2023	2024	2023
PASSIVER				
Egenkapital				
21 Aktiekapital	1	1	1	1
Opskrivningshenlæggelse domicilejendomme	2	2	-	-
Sikkerhedsfond	1.245	1.245	-	-
Overført overskud	5.380	4.847	6.627	6.094
Foreslået udbytte	0	0	0	0
Egenkapital tilhørende PFA Holding A/S	6.628	6.095	6.628	6.095
Egenkapital tilhørende minoritetsinteresser	33	19	-	-
Egenkapital, i alt	6.661	6.114	6.628	6.095
Ansvarlig lånekapital				
22 KundeKapital (Overskudskapital)	27.620	27.581	-	-
Ansvarlig lånekapital, i alt	27.620	27.581	-	-
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter				
Præmiehensættelser	472	175	-	-
Fortjenstmargen på skadesforsikringskontrakter	121	154	-	-
23 Livsforsikringshensættelser	131.552	138.085	-	-
24 Livsforsikringshensættelser, markedsrente	497.798	429.338	-	-
26 Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter	10.619	7.850	-	-
27 Erstatningshensættelser	9.737	10.575	-	-
Risikomargen på skadesforsikringskontrakter	240	376	-	-
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt	650.540	586.554	-	-
Hensatte forpligtelser				
Udsudte skatteforpligtelser	-	-	-	-
Hensatte forpligtelser, i alt	-	-	-	-
Gæld				
Gæld i forbindelse med direkte forsikring	11	32	-	-
Obligationslån	4.559	5.964	-	-
28 Gæld til kreditinstitutter	50.679	62.877	-	-
Gæld til tilknyttede virksomheder	-	-	8	21
Aktuelle skatteforpligtelser	7.516	1.223	-	-
29 Anden gæld	79.954	87.834	-	9
Gæld, i alt	142.719	157.931	8	30
Periodeafgrænsningsposter	245	299	-	-
PASSIVER, I ALT	827.785	778.479	6.637	6.125
25 Kapitalgrundlag				
30 Modtagne sikkerhedsstillelser og eventualaktiver				
31 Sikkerhedsstillelser og eventualforpligtelser				
32 Nærtstående parter				
33 Specifikation af aktiver og afkast				
34 Finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi				
35 Risikostyring				

Egenkapitalopgørelse og kapitalforhold

(mio. kr.)

PFA-koncernen

	Aktiekapital	Sikkerheds- fond	Opskrivnings- henlæggelse domicil- ejendom	Overført overskud	Egenkapital tilhørende PFA Holding A/S	Egenkapital tilhørende minoritets- interesser	Egenkapital, i alt
Egenkapital 01.01.2023	1	1.245	3	4.131	5.379	354	5.734
Årets resultat	-	-	-	716	716	-186	530
Anden totalindkomst	-	-	-1	0	-1	-	-1
Totalindkomst	-	-	-1	716	715	-186	529
Udbetalt udbytte	-	-	-	-0	-0	-	-0
Kontant kapitalforhøjelse og kapitalafgang	-	-	-	-	-	-149	-149
Egenkapital 31.12.2023	1	1.245	2	4.847	6.095	19	6.114

Egenkapital 01.01.2024	1	1.245	2	4.847	6.095	19	6.114
Årets resultat	-	-	-	534	534	32	566
Anden totalindkomst	-	-	0	-	0	-	0
Totalindkomst	-	-	0	534	534	32	566
Udbetalt udbytte	-	-	-	-0	-0	-	-0
Kontant kapitalforhøjelse og kapitalafgang	-	-	-	-	-	-19	-19
Egenkapital 31.12.2024	1	1.245	2	5.380	6.628	33	6.661

(mio. kr.)

PFA Holding A/S

	Aktiekapital	Sikkerheds- fond	Opskrivnings- henlæggelse domicil- ejendom	Overført overskud	Egenkapital tilhørende PFA Holding A/S	Egenkapital tilhørende minoritets- interesser	Egenkapital, i alt
Egenkapital 01.01.2023	1	-	-	5.378	5.379	-	5.379
Årets resultat	-	-	-	715	-	-	-
Anden totalindkomst	-	-	-	-	-	-	-
Totalindkomst	-	-	-	715	715	-	715
Udbetalt udbytte	-	-	-	-0	-0	-	-0
Egenkapital 31.12.2023	1	-	-	6.094	6.094	-	6.094

Egenkapital 01.01.2024	1	-	-	6.094	6.095	-	6.095
Årets resultat	-	-	-	534	534	-	534
Anden totalindkomst	-	-	-	-	-	-	-
Totalindkomst	-	-	-	534	534	-	534
Udbetalt udbytte	-	-	-	-0	-0	-	-0
Egenkapital 31.12.2024	1	-	-	6.627	6.628	-	6.628

Heraf foreslået udbytte

0

0

Der er afsat 50.000 kr. i udbytte i PFA Holding A/S i 2024 (2023: 50.000 kr.).

Noter til resultatopgørelse og balance

Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Årsrapporten aflægges efter lov om forsikringsvirksomhed og bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen).

Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten for 2023.

Alle beløb i regnskabet præsenteres i hele mio. kr. Hvert tal afrundes for sig, og der kan derfor forekomme mindre forskelle mellem de anførte totaler og summen af de underliggende tal.

Regnskabsmæssige skøn

Udarbejdelsen af regnskabet forudsætter, at ledelsen foretager en række skøn og vurderinger omkring fremtidige forhold, der har væsentlig indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og hensættelser. De områder, hvor ledelsens kritiske skøn og vurderinger har den væsentligste effekt på regnskabet, er:

- hensættelser vedrørende forsikringskontrakter
- dagsværdi af unoterede finansielle instrumenter, alternative investeringer og investeringsejendomme
- udskudt skatteaktiv

Hensættelser vedrørende forsikringskontrakter

Opgørelsen af hensættelser vedrørende forsikringskontrakter bygger på en række aktuarmæssige beregninger. Disse beregninger anvender forudsætninger om en række variable såsom rente, dødelighed og invaliditet. Forudsætningerne er baseret på Finanstilsynets 20-årige levetidsbenchmark og erfaringer fra den eksisterende bestand af forsikringer, og de opdateres mindst en gang årligt.

For risikodækninger opgøres de forsikringsmæssige hensættelser under hensyn til forventninger om omfanget af fremtidige invaliditeter, raskmeldinger og genoptagelser af gamle sager. Forventningerne baseres på erfaringer fra eksisterende bestand af forsikringer og opdateres mindst en gang årligt.

Til opgørelse af nutidsværdien af forsikringsmæssige hensættelser, herunder hensættelser vedr. risikodækninger tilknyttet markedsrente, anvendes en rentekurve med volatilitetsjusteringstillæg, opgjort af PFA efter samme principper som EIOPA's rentekurve. For forsikringer med udbetalingssikring i PFA Plus beregnes hensættelserne dog ved at anvende en diskonteringsrentekurve opgjort af PFA efter samme principper som EIOPA's rentekurve uden volatilitetsjusteringstillæg. En eventuel forskel til EIOPA's rentekurve, der fremkommer efter regnskabsafslutningen, vil alene blive medtaget, såfremt denne er væsentlig for vurderingen af årsregnskabet.

Dagsværdi af unoterede finansielle instrumenter, alternative investeringer og investeringsejendomme

Dagsværdi for finansielle instrumenter med noterede priser på aktive markeder, hvor identiske aktiver eller forpligtelser er tilgængelige på målingstidspunktet (niveau 1), eller hvor dagsværdi bygger på værdiansættelsesmodeller med andre direkte eller indirekte observerbare input end offentlige priser (niveau 2), er der ikke væsentlige skøn forbundet med værdiansættelsen.

For unoterede finansielle instrumenter, alternative investeringer og investeringsejendomme, hvor dagsværdi kun i mindre omfang bygger på observerbare markedsdata (niveau 3), er værdiansættelsen påvirket af skøn. Det gælder primært for investeringer og kapitalinteresser i tilknyttede og associerede virksomheder med investeringer i investeringsejendomme og alternative investeringer, for unoterede kapitalandele i private equity fonde og ejendomsfonde m.v., udlån og for øvrige unoterede investeringer.

Nærmere beskrivelse fremgår under afsnit Investeringsaktiver og Finansielle Investeringsaktiver nedenfor samt i note 34, som indeholder en opdeling af investeringsaktiver og finansielle forpligtelser efter dagsværdihierarkiet (niveau 1-3) og herunder en specifikation og yderligere oplysninger om værdiansættelsen m.v. af niveau 3-aktiver.

Udskudt skatteaktiv

Koncernen har et udskudt skatteaktiv relateret til fremførbare skattemæssige underskud, jf. note 10. Værdiansættelsen af det udskudte skatteaktiv er baseret på den gældende selskabsskattesats, den forventede udnyttelse ved reduktion af fremtidig skattepligtige indkomster og uden diskontering. Som grundlag for den fremtidige udnyttelse anvendes ledelses-godkendte budgetter og forecast for en fremtidig periode som er fastlagt ud fra koncernens forretningsmodel. Den ikke indregnede del af det udskudte skatteaktiv er oplyst under eventualaktiver.

Ændringer i regnskabsmæssige skøn

Livsforsikringshensættelser

Til målingen af livsforsikringshensættelser er Finanstilsynets opdaterede levetidsbenchmark anvendt, hvor både den observerede nuværende dødelighed og de forventede fremtidige levetidsforbedringer er blevet opdateret i forhold til de hidtidige forudsætninger fra 2023. Forudsætningerne for invaliditet og reaktivering er også blevet opdateret.

PFA's modeldødelighed er lavere end benchmarkdødeligheden for mænd og kvinder under 100 år, mens den for mænd og kvinder over 100 år er sammenfaldende med benchmarkdødeligheden. Årets opdatering af benchmark giver generelt stigende dødeligheder, som har ført til et fald i de forventede levetider på eksempelvis knap 0,16 år for 60-årige mænd og 0,15 år for 60-årige kvinder i forhold til de tidligere anvendte forudsætninger, som var baseret på Finanstilsynets benchmark offentliggjort i 2023. En 60-årig mand forventes at leve yderligere 26,56 år, mens en 60-årig kvinde forventes at leve yderligere 28,71 år. Der indregnes derudover et tillæg for usikkerhed ved en forøgelse af restlevetiderne, som for en 60-årig udgør 0,53 – 0,83 år afhængig af rentegruppe og køn.

Opdateringen af levetidsforudsætningerne i 2024 har – isoleret set – medført et fald i bedste skøn for de garanterede ydelser med ca. 0,4 mia. kr. i rentegruppe 1 til 4 i forhold til tidligere anmeldte levetidsforudsætninger.

Bortset fra en marginaleffekt fra selskabets restbestand af livrenter uden ret til bonus er de samlede livsforsikringshensættelser ikke påvirket, da faldet modsvares af en forøgelse i de kollektive overskudsmidler.

Fortjenstmargen

Årets opdatering af forudsætningerne for skønnet vedrørende fortjenstmargen, har medført en øget fortjenstmargen i gennemsnitsrente som følge af en øget forventet fortjeneste i rentegruppe 1. I rentegruppe 3 og 4 indgår alle ufordelte overskudsmidler i fortjenstmargen, da de garanterede ydelser til kunderne ikke forventes opskrevet grundet de nuværende afkastforventninger til markedet. Fortjenstmargen i markedsrente er øget med 2,6 mia. kr. inden måling med forventede fremtidige tab på risikodækninger vedrørende dødsrisiko- og indbetalingssikringsdækninger.

Syge- og ulykkesforsikringer og risikodækninger tilknyttet markedsrente

Opdatering i året af aktuarmæssige forudsætninger for invaliditet og reaktivering samt opdatering af risikomargen har medført en samlet reduktion på i alt 429 mio. kr. i præmie- og erstatningshensættelser, risikomargen vedrørende syge- og ulykkesforsikringer samt risikodækninger tegnet i tilknytning til markedsrente

Samlet set har ovenstående ændringer i skøn og engangseffekter mv. påvirket årets resultat for syge- og ulykkesforsikring og risikodækninger tilknyttet markedsrente, positivt med 283mio. kr.

For yderligere beskrivelse af udvikling i syge- og ulykkesforsikring, og risikoresultat tilknyttet markedsrente i 2024 henvises til ledelsesberetningens side 16 samt til note 8.

Årets resultat og kontribution

Selskabet har anmeldt principper for fordeling af det realiserede resultat til Finanstilsynet i overensstemmelse med bekendtgørelsen om kontributionsprincippet.

Den samlede bestand af forsikringer under kontribution i gennemsnitsrente er opdelt i homogene grupper ud fra beregningselementerne rente, risiko og omkostninger. Til hver gruppe hører et kollektivt bonuspotentiale. Forsikringerne er opdelt i fire rentegrupper samt et antal risiko- og omkostningsgrupper. For rentegrupperne kan der også være hensat en fortjenstmargen.

Egenkapitalens og KundeKapitalens andel af det realiserede resultat før skat for forsikringer under kontribution består af investeringsafkastet af deres særskilte aktiver med tillæg af risikoforrentning og fradrag af eventuelle tab. Den resterende del af de realiserede delresultater fordeles mellem kontributionsgrupperne (rente-, risiko- og omkostningsgrupper).

KundeKapital er særlige bonusansættelser af type B i henhold til § 2, stk. 2 i bekendtgørelsen om opgørelse af kapitalgrundlag for gruppe 1-forsikringsselskaber mv. KundeKapital hæfter på samme måde som egenkapitalen og er opdelt i Kollektiv KundeKapital og Individuel KundeKapital.

Resultatet af syge- og ulykkesforsikring, gennemsnitsrente, markedsrenteprodukter samt andre indtægter og udgifter tilfalder forholdsmæssigt egenkapitalen og Kollektiv KundeKapital. Udlæg som følge af finansiering af diskretionære rabatter målt på ordningsniveau dækkes alene af egenkapitalen.

Det anmeldte princip for egenkapitalens andel af de realiserede resultater kan i det enkelte år fraviges til fordel for KundeKapital og/eller kollektivt bonuspotentiale.

Rentegrupper

Hvis summen af en rentegruppens fortjenstmargen, der ikke er indeholdt i de retrospektive ansættelser, og kollektive bonuspotentiale er positiv efter, at det realiserede delresultat er indregnet og reduceret med beløb, der forlods er tilskrevet forsikringstagernes depoter som rentebonus i form af bonus, styrkelser og overførselstillæg, vil risikoforrentning til egenkapitalen og KundeKapital blive trukket heri.

Hvis en rentegruppe efter fradrag af årets risikoforrentning fortsat har fortjenstmargen og bonuspotentialer, udlignes eventuelle anmeldte og fremførte tab. Udligningen dækker først tab for egenkapitalen og KundeKapital anmeldt i tidligere år og dernæst træk på fortjenstmargen og bonuspotentialer i den retrospektive ansættelse i gruppen i det omfang, tab har været dækket heri. Udligningen for forsikringerne i gruppen på den ene side og egenkapital og KundeKapital på den anden side sker med udgangspunkt i, hvorledes disse har bidraget til dækning af tabene.

Risikoforrentningen tildeles forholdsmæssigt til egenkapitalen og KundeKapital. Manglende risikoforrentning kan ikke fremføres til senere år. Tab for egenkapitalen og KundeKapital kan ved anmeldelse til Finanstilsynet fremføres til indtægtsførelse i senere år. Dette beløb forrentes ikke.

Risiko- og omkostningsgrupper

For risiko- og omkostningsgrupper reduceres det realiserede resultat først med beløb, der forlods er tilskrevet kunderne i form af bonus mv.

Hvis gruppens tilbageværende realiserede resultat er positivt, reduceres det herefter med den tilstræbte risikoforrentning til egenkapitalen og KundeKapital. Er det tilbageværende realiserede resultat positivt, tilføres det til gruppens kollektive bonuspotentiale.

Hvis det realiserede resultat er negativt, dækkes det først af gruppens kollektive bonuspotentiale og herefter af individuelt bonuspotentiale. Hvis bonuspotentialet ikke fuldt ud kan dække det negative beløb, dækkes det manglende beløb forholdsmæssigt af egenkapitalen og KundeKapital.

Koncernforhold og nærtstående parter

Koncernregnskabet omfatter virksomheder og aktiver, hvori moderselskabet direkte eller indirekte har bestemmende indflydelse.

Koncernregnskabet er udarbejdet på grundlag af årsregnskaber eller anden rapportering for alle de selskaber, der indgår i konsolideringen, opgjort efter koncernens regnskabspraksis.

Konsolideringen er foretaget ved sammenlægning af ensartede regnskabsposter linje for linje og ved eliminerings af koncernmellemværender samt af koncerninterne indtægter og omkostninger.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder udlignes med moderselskabets andel af den tilknyttede virksomheds regnskabsmæssige indre værdi opgjort ved årets udgang.

Associerede virksomheder er virksomheder, hvori koncernen besidder kapitalandele og udøver en betydelig, men ikke bestemmende indflydelse. Virksomheder klassificeres som udgangspunkt som associerede virksomheder, hvis et selskab i koncernen direkte eller indirekte besidder mellem 20 og 50 procent af stemmerettighederne. Fællesledede virksomheder indregnes på én linje under regnskabsposten Kapitalandele i associerede virksomheder.

Ved overtagelse af en anden virksomhed indregnes og måles de overtagne aktiver og forpligtelser til dagsværdi på erhvervelsestidspunktet. Goodwill opstået ved køb af en anden virksomhed indregnes i balancen, mens negativ goodwill indregnes som en indtægt i resultatopgørelsen. Ved fusion mellem virksomheder i PFA-koncernen anvendes

sammenlægningsmetoden, dvs. regnskabet aflægges for den periode, hvori sammenlægningen er sket, som om virksomhederne havde været sammenlagt fra og med den tidligste regnskabsperiode, der indgår i regnskabet.

Koncerninterne transaktioner

Koncerninterne transaktioner mellem selskaber i PFA-koncernen foretages på markedsmæssige vilkår efter aftale mellem virksomhederne.

Omregning af fremmed valuta

Selskabets funktionelle valuta og præsentrationsvaluta er danske kroner. Transaktioner i fremmed valuta omregnes med transaktionsdagens kurs. Monetære balanceposter i fremmed valuta omregnes efter valutakurser fra Bank of England (GMT1600) på balancedagen. Valutakursforskelle opstået i forbindelse med omregning, indregnes, i resultatopgørelsen.

Omregning af udenlandsk enhed

Aktiver og forpligtelser i udenlandsk enhed omregnes til danske kroner til balancedagens kurs. Indtægter og omkostninger omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursgevinster og -tab ved omregning af nettoinvesteringen i en udenlandsk enhed indregnes i anden totalindkomst. Den del af beløbet, som fordeles til bonusberettigede forsikrings- og investeringskontrakter, indregnes i anden totalindkomst og overføres herefter til de relevante balanceposter.

Forsikrings- og investeringskontrakter

Livsforsikringspolicerne opdeles i forsikrings- og investeringskontrakter. Forsikringskontrakter er kontrakter, som indeholder væsentlige forsikringsrisici eller giver forsikringstager ret til bonus. Investeringskontrakter er kontrakter med ubetydelig forsikringsrisiko og kan være tegnet enten som markedsrenteprodukt, hvor forsikringstageren bærer investeringsrisikoen, med tilknyttede risikodækninger uden ret til bonus, eller som gennemsnitsrenteprodukt med ret til bonus.

Indregning af dækninger ved nedsat tab af erhvervsevne og kritisk sygdom-dækninger tilknyttet markedsrente sker efter samme principper som beskrevet under afsnittet forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring.

Generelle principper for indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes alle indtægter i takt med, at de indtjenes, og alle omkostninger – herunder forsikringsydelser, ændringer i hensættelser og ændringer i bonus – i takt med, at de afholdes.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige fordele vil tilfalde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsen kan måles pålideligt.

Ordninger i markedsrente, hvor livsforsikring er tegnet inden for samme forsikringsklasse, måles samlet. Det betyder, at fortjenstmargen på opsparingsdelen på en ordning reduceres med den del af en eventuel hensættelse til tab på dødsrisiko- og indbetalingsdækningerne, der kan indeholdes i fortjenstmargenen i markedsrente før reduktion. Ved en ordning forstås grupper af policer tegnet igennem samme firma eller grupper af policer tegnet gennem gruppeordninger for mindre firmaer med ensartede vilkår.

Resultatopgørelse

Præmier

Præmier og indskud indregnes i resultatopgørelsen på det registrerede forfaldstidspunkt. Overførsler mellem selskabets forskellige forsikringsbestande indregnes ikke i præmieomsætningen, medmindre overførslen er afgiftsberigtiget efter pensionsbeskatningsloven. Genforsikringsandelen af præmier fradrages.

Overførselstillæg fra garanterede ordninger til markedsrenteprodukter er opgjort på baggrund af Finanstilsynets bekendtgørelse om opgørelse af den økonomiske værdi af en forsikringstagers produkt ved omvalg. Den anvendte metode er anmeldt til Finanstilsynet.

Investeringsafkast

Indtægter fra tilknyttede og associerede virksomheder indeholder koncernens og selskabets andel af virksomhedernes resultat efter skat inklusive værdiregulering.

Indtægter af investeringsejendomme og andre materielle investeringsaktiver indeholder resultatet ved drift af investeringsejendomme og andre materielle investeringsaktiver efter fradrag af udgifter til administration af investeringer og før renter.

Renteindtægter og udbytter mv. omfatter årets renteindtægter af værdipapirer og udlån samt udbytte af kapitalandele og investeringsforeningsbeviser efter udbytteskat.

Kursreguleringer består af årets værdiregulering af kapitalandele, investerings- og domicilejendomme, andre materielle anlægsaktiver, der ikke besiddes med henblik på brug i virksomheden, men er investeringsobjekter, obligationer, alternative investeringer, udlån samt afledte finansielle instrumenter.

Renteudgifter indeholder renter til ansvarlig lånekapital, øvrig gæld og repoforretninger.

Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed indeholder porteføljestyregebyrer til kapitalforvaltere, direkte handels- og depotomkostninger samt egne omkostninger til administration af investeringsaktiviteter.

Pensionsafkastskat (PAL) dækker betalt pensionsafkastskat vedrørende året samt eventuelle betalinger ifm. pensions-skattekorrektioner vedrørende tidligere år. Dette beregnes af den løbende positive rentetilskrivning til kundernes depoter og individuelle KundeKapital samt kollektiv pensionsafkastskat, som beregnes af positive ændringer i akkumuleret værdiregulering, henlæggelse til kollektivt bonuspotentiale og Kollektiv KundeKapital. Pensionsafkastskattesatsen udgør 15,3 procent. PFA søger lempelse for udenlandske kildeskatter i den kollektive pensionsafkastskat.

Forsikringsydelse for egen regning (f.e.r.) indeholder årets udbetalte ydelser efter modregning af genforsikringsandelen samt beløb, der er tilbagebetalt eller skal tilbagebetales grundet skadeforløbet. Forsikringsydelse vedrørende investeringskontrakter medtages direkte i balancen.

Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r. omfatter årets ændring i livsforsikringshensættelserne, herunder ændringer i værdi af indregnet pensionsafkastskattilgodehavende i livsforsikringshensættelserne.

Ændring i fortjenstmargen indeholder årets bevægelse på den opgjorte nutidsværdi af fortjenstmargen ved regnskabsårets begyndelse og slutning.

Ændring i KundeKapital (Overskudskapital) indeholder forrentningen af de til KundeKapital allokerede aktiver, det netto-beløb, som kunderne i løbet af året har bidraget med, samt årets tilskrevne risikoforrentning, andelen af resultatet af øvrige aktiviteter og eventuelle overførsler fra egenkapitalen.

Forsikringsmæssige driftsomkostninger

Erhvervesomkostninger omfatter omkostninger forbundet med at erhverve og forny forsikringsbestanden.

Administrationsomkostninger omfatter øvrige omkostninger vedrørende forsikringsdriften.

Fordeling af ikke direkte henførbare omkostninger mellem erhvervelse og administration er foretaget ud fra fordelingsnøgler baseret på aktiviteter.

Koncernens bidrag til bidragsbaserede pensionsordninger for medarbejdere indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at bidragene optjenes af medarbejderne.

Bonus til medarbejdere indregnes i resultatopgørelsen i det år, hvor bonussen er optjent.

Under regnskabsposterne Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed samt Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring indregnes en andel af de samlede driftsomkostninger på basis af direkte og skønnet ressourceforbrug.

Overført investeringsafkast

Overført investeringsafkast indeholder den andel af investeringsafkastet, som vedrører egenkapitalen samt syge- og ulykkesforsikring. Egenkapitalens investeringsafkast udgør afkastet af de til egenkapitalen allokerede investeringsaktiver. Investeringsafkast vedrørende syge- og ulykkesforsikring beregnes som beskrevet i afsnittet om syge- og ulykkesforsikring.

Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring

Præmieindtægter f.e.r. indregnes i resultatopgørelsen på forfaldstidspunktet. Præmieindtægterne er periodiseret. I præmieindtægter for egen regning indgår forskydning i præmiehensættelser. Under præmiehensættelser opføres nutidsværdien af forventede betalingsstrømme foranlediget af fremtidige forsikringsbegivenheder og administration i de ikke-

forløbne dele af kontraktmæssige risikoperioder for syge- og ulykkesforsikringsdækningerne, hvis kontrakten forventes at være tabsgivende. I de tilfælde, hvor der ikke kendes en kontraktmæssig risikoperiode, anvendes der 12 måneder.

Erstatningsudgifter f.e.r. omfatter årets udbetalte erstatninger med regulering af årets ændring i erstatningshensættelserne, herunder afløbsresultat på tidligere års hensættelser samt effekt af inflationsafdækning. Endvidere indgår udgifter til vurdering af skadesager, udgifter til skadebekæmpelse samt et skøn over de forventede omkostninger i forbindelse med administration og skadebehandling af de forsikringskontrakter, som selskabet har indgået. I de samlede erstatningsudgifter modregnes genforsikringens andel.

Overført investeringsafkast beregnes som en forholdsmæssig andel af investeringsafkastet fra særlige aktivporteføljer, som modsvarer syge- og ulykkeshensættelserne, samt hensættelser til øvrige hensættelser med marginal størrelse i forhold til selskabets samlede balance.

Andre indtægter

Andre indtægter omfatter indtægter fra administration for andre selskaber samt andre indtægter, der ikke kan henføres til selskabets forsikringsbestand eller investeringsaktiver.

Andre omkostninger

Andre omkostninger omfatter omkostninger i forbindelse med administration af andre selskaber samt andre omkostninger, der ikke kan henføres til selskabets forsikringsbestand eller investeringsaktiver.

Skat

I henhold til gældende skatteregler er PFA-koncernens danske selskaber sambeskattet. PFA har ikke valgt international sambeskatning. Aktuell skat fordeles mellem overskudsgivende sambeskattede selskaber, der tillige refunderer skatteværdien af underskud til de underskudsgivende selskaber.

Udskudt skat indregnes af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser på balancedagen samt fremførbare underskud.

Den danske skattepligtige indkomst i PFA-koncernens ejendomsselskaber indgår i det ejende livsforsikringssselskabs skattepligtige indkomst, hvis mindst 90 procent af det enkelte ejendomsselskabs aktiver består af fast ejendom iht. Selskabsskatteloven § 3 A. I så fald afsættes såvel aktuelle som udskudte skatter i ejerselskabet.

Investeringer i ejendomsselskaber omarbejdes i forbindelse med indregningen efter den indre værdis metode i moderselskabet samt konsolideringen i koncernregnskabet. Såfremt ejendomsselskaberne ikke er omfattet af reglen i selskabsskattelovens § 3 A på balancedagen, sker der en omarbejdelse således, at den udskudte skat, knyttet til værdireguleringer af investeringsejendomme, tilbageføres i ejerselskabet, fordi disse allerede er indregnet via den såkaldte fradragsbegrænsning.

I erhvervede ejendomsselskaber, hvor der før erhvervelsen er afsat udskudt skat af historiske værdireguleringer på erhvervsejendomme, bliver den udskudte skat overført og afsat i ejerselskabet, når disse ejendomsselskaber opfylder betingelserne for at være omfattet af selskabsskattelovens § 3 A.

Anden totalindkomst

Anden totalindkomst anføres separat i forlængelse af resultatopgørelsen. Endvidere vises ændringer fra posten Anden totalindkomst i egenkapitalopgørelsen.

I Anden totalindkomst indgår poster, som føres direkte på egenkapitalen, og udgør valutakursgevinster og -tab ved omregning af nettoinvesteringen i en udenlandsk enhed og værdireguleringer af domicilejendomme.

Anden totalindkomst, der vedrører forsikrings- og investeringskontrakter, overføres til livsforsikringshensættelser.

Balance

Aktiver

Immaterielle aktiver

Goodwill, opstået i forbindelse med erhvervelse af kapitalandele, opgøres som en positiv forskel mellem den samlede kostpris og nettoaktivernes dagsværdi på erhvervelsestidspunktet. Der foretages årlige test for værdiforringelse, og eventuelle nedskrivninger indregnes over resultatopgørelsen.

Erhvervet og egenudviklet software indregnes i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse. Kostpris ved egenudvikling består af direkte og interne projektudviklingsomkostninger. Afskrivninger foretages lineært over den forventede brugstid, der ligger mellem 0 og 7 år. Eventuelt tab ved værdiforringelse vurderes på baggrund af en nedskrivningstest. Omkostninger, der kan henføres til vedligeholdelse af immaterielle aktiver, udgiftsføres i afholdelsesåret.

Materielle aktiver

Driftsmidler består primært af biler. Driftsmidler indregnes i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse. Afskrivninger foretages lineært over den forventede brugstid, typisk 4 år.

Domicilejendomme er ejendomme, som PFA-koncernen selv anvender til administration mv. Domicilejendomme indregnes ved første indregning til kostpris. Efterfølgende måles domicilejendomme til dagsværdi. Stigningen i omvurderet værdi indregnes i posten Anden totalindkomst, medmindre stigningen modsvarer en værdinedgang, der tidligere er indregnet i resultatopgørelsen. Fald i omvurderet værdi indregnes i resultatopgørelsen, medmindre faldet modsvarer en værdistigning, der tidligere er indregnet i Anden totalindkomst.

Afskrivning på domicilejendomme foretages lineært baseret på ejendommens forventede scrapværdi og en skønnet brugstid på 100 år.

Investeringsaktiver

Investerings ejendomme er ejendomme, som besiddes for at opnå lejeindtægter og/eller kapitalgevinster. Investerings ejendomme indregnes ved første indregning til kostpris. Efterfølgende måles investerings ejendomme til dagsværdi.

Dagsværdien beregnes efter afkastmetoden og for en række boligejendomme Discounted Cash Flow-metoden (DCF-metoden) i henhold til principperne i regnskabsbekendtgørelsen. Afkastmetoden tager udgangspunkt i den enkelte ejendoms driftsaktivitet og et til ejendommen knyttet forrentningskrav (afkastprocent). Driftsafkastet er baseret på det kommende års forventede afkast justeret for atypiske forhold.

Dagsværdien, beregnet på grundlag af DCF-metoden, opgøres ud fra en systematisk vurdering, baseret på nutidsværdien af ejendommenes forventede betalingsstrømme. Nutidsværdien opgøres ved diskontering på baggrund af et for hver ejendom individuelt fastsat forrentningskrav (afkastprocent) samt den forventede langsigtede gennemsnitsinflation.

Ejendomme, der er planlagt solgt, er værdiansat til forventet salgspris under hensyntagen til tidshorisont. Forrentningskravet er fastsat, således at det efter bedste skøn og under hensyn til den pågældende ejendoms særlige forhold svarer til de forrentningskrav, som afspejles i handler, der har fundet sted på ejendomsmarkedet op til vurderingstidspunktet.

Andre materielle investeringsaktiver udgør materielle infrastrukturinvesteringer og indregnes ved første indregning til kostpris og efterfølgende måles til dagsværdi efter blandt andet DCF-metoden på grundlag af forventede indtægter og omkostninger set over infrastrukturanlæggets forventede levetid.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder indregnes på erhvervelsestidspunktet til kostpris og måles efterfølgende til den senest kendte regnskabsmæssige indre værdi i henhold til koncernens regnskabspraksis. Den forholdsmæssigt ejede andel af virksomhedernes egenkapital medtages i posterne Kapitalandele af tilknyttede virksomheder og Kapitalandele af associerede virksomheder, og den forholdsmæssige andel af de enkelte virksomheders resultat efter skat føres i posterne Indtægter fra tilknyttede virksomheder og Indtægter fra associerede virksomheder.

Finansielle investeringsaktiver

Finansielle instrumenter indregnes i balancen på handelstidspunktet til købspris eksklusive omkostninger, svarende til dagsværdi, og måles efter første indregning til dagsværdi. Oplysninger om kurser mv., der fremkommer efter regnskabsafslutningen, vil alene blive medtaget, såfremt disse er væsentlige for vurderingen af årsregnskabet.

Investeringsforeningsbeviser indgår i balancens enkelte poster svarende til de underliggende aktiver.

Afledte finansielle investeringsaktiver indgår under Andre finansielle investeringsaktiver, hvis dagsværdien af aktivet er positiv. Er dagsværdien negativ, indgår aktivet under Anden gæld. Såfremt der er indgået en nettingaftale med modparter i forbindelse med afvikling af én type afledte investeringsaktiver, indgår nettoværdien af de samlede forretninger under aftalen enten under Andre finansielle investeringsaktiver ved samlet positiv dagsværdi eller under Anden gæld ved samlet negativ dagsværdi.

Dagsværdien for børsnoterede finansielle aktiver beregnes på basis af lukkekursen på balancedagen. Hvis der ikke foreligger en relevant lukkekurs pr. balancedagen, anvendes anden relevant kurs på balancedagen eller kursen fra en af de nærmest foregående dage. Hvis der ikke foreligger anden relevant kurs, kan dagsværdien skønnes med udgangspunkt i balancedagens lukkekurser på sammenlignelige finansielle instrumenter.

Ved køb og salg af finansielle aktiver anvendes handelsdatoen som tidspunktet for indregning. Ved anvendelse af handelsdatoen sker der – samtidig med indregning af køb af et finansielt aktiv – indregning af en forpligtelse svarende til den aftalte pris. Tilsvarende indregnes ved salg af et finansielt aktiv et aktiv svarende til den aftalte pris. Forpligtelsen eller aktivet ophører med at være indregnet i balancen på afregningsdatoen. Som en konsekvens af anvendelse af handelsdato som indregningsprincip anses kuponrenter og udtrækninger som likvide beholdninger på tidspunktet, hvor der modtages information om transaktionens gennemførelse.

Udtrukne børsnoterede obligationer måles til nutidsværdien af udtrækningsbeløbet ved diskontering med en pengemarkedsrente.

Unoterede investeringsforeningsbeviser måles til dagsværdien af de underliggende nettoaktiver.

Dagsværdien af unoterede afledte finansielle instrumenter optages til dagsværdier opgjort af eksterne parter med undtagelse af OTC-derivater.

Dagsværdien for alternative investeringer måles efter anerkendte metoder, herunder standarder fastsat af International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV). Unoterede aktieinvesteringer værdiansættes individuelt til dagsværdi ved anvendelse af anerkendte værdiansættelsesmetoder. Værdiansættelserne bygger hovedsageligt på Discounted Cash Flow-analyser og børsnoterede peer-gruppeanalyse eller en kombination heraf.

Dagsværdien af unoterede investeringer opgøres på baggrund af observerbare markedsdata og ikke-observerbare input såsom skøn og antagelser.

Udlån til associerede virksomheder og Udlån måles ved første indregning til dagsværdi. Efterfølgende måling sker ligeledes til dagsværdi. Ændringer til dagsværdien indregnes løbende i resultatopgørelsen.

Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter indeholder aktiver på markedsrenteprodukter. Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter er opgjort efter samme principper som øvrige investeringsaktiver.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket normalt svarer til pålydende værdi med fradrag af eventuel nedskrivning til imødegåelse af tab.

Andre aktiver

Aktuelle og Udskudte skatteaktiver opgøres i henhold til gældende skattelovgivning.

Udskudte skatteaktiver vedrørende fremførbare underskud indregnes alene, hvis det er sandsynligt, at de kan udnyttes.

Passiver

Egenkapital

Sikkerhedsfonden kan kun anvendes til dækning af tab ved afvikling af de forsikringsmæssige forpligtelser eller på anden måde til fordel for kunderne. Hele sikkerhedsfonden er henlagt af beskattede midler.

Foreslået udbytte omfatter udbytte, som bestyrelsen indstiller til generalforsamlingens godkendelse. Beløbet er indregnet som en særskilt reserve i egenkapitalen. Når generalforsamlingen har truffet beslutning om udbytte, indregnes beløbet som en forpligtelse.

Ansvarlig lånekapital

KundeKapital (Overskudskapital) i PFA Pension indgår i kapitalgrundlaget på lige fod med egenkapitalen i PFA Pension, men tilfalder over tid kunderne. KundeKapital indgår i posten ansvarlig lånekapital, men er overskudskapital.

KundeKapitalen består af en kollektiv del, Kollektiv KundeKapital, og en del, som er individualiseret, Individuel KundeKapital. Den kollektive KundeKapital er oprindeligt opstået ved overførsler fra egenkapitalen i 2001-2003. Individuel KundeKapital består af en andel af kundernes indbetalinger til opsparing m.v.

Egenkapitalens og KundeKapitalens andel af det realiserede resultat før skat for forsikringer under kontribution består af investeringsafkastet af deres særskilte aktiver med tillæg af risikoforrentning og fradrag af eventuelle tab. Risikoforrentningen tildeles forholdsmæssigt til egenkapitalen og KundeKapital.

I den kollektive KundeKapital er der ikke indregnet tilgodehavende pensionsafkastskat vedrørende Kollektiv KundeKapital.

Den kollektive KundeKapital udloddes over tid til kundernes individuelle KundeKapital. Fra og med 2019 overføres forrentningen af kundernes individuelle KundeKapital til kundernes depoter. Den endelige forrentning af Individuel KundeKapital tilskrives hvert år efter selskabets ordinære generalforsamling og kun til de kunder, der fortsat har deres ordning i PFA.

Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter

Præmiehensættelser udgør bedste skøn over nutidsværdien af forventede betalingsstrømme foranlediget af fremtidige forsikringsbegivenheder og administration i de ikke-forløbne dele af risikoperioderne for tabsgivende syge- og ulykkesforsikringsdækninger. I de tilfælde, hvor der ikke kendes en kontraktmæssig risikoperiode, anvendes der 12 måneder.

Livsforsikringshensættelserne indeholder bedste skøn over nutidsværdien af de forventede betalingsstrømme for de indgåede forsikringer ved brug af bedste skøn over alle relevante parametre, så som levetider, invalidehyppigheder, reaktiveringer, genkøb og præmieophør.

Nutidsværdien af de forventede betalingsstrømme omfatter garanterede betalinger og forventede betalinger herudover (fx bonus) samt omkostninger og pensionsafkastskat.

Tilgodehavende pensionsafkastskat indregnes i livsforsikringshensættelserne mv. Det betyder, at ændringen i livsforsikringshensættelser mv. derfor også indeholder PAL-justeringer ud over den PAL-effekt, som allerede er indregnet via en reduktion af rentekurven.

Ved opgørelsen af livsforsikringshensættelserne tages hensyn til en aldersbetinget sandsynlighed for, at den enkelte forsikrede genkøber sin police eller overgår til fripolice.

Fortjenstmargen udgør den opgjorte nutidsværdi af det forventede fremtidige overskud til basiskapitalen i de forventede kontraktperioder for de livsforsikrings- og investeringskontrakter, som er indgået. Der regnes fortjenstmargen i både markedsrente og gennemsnitsrente.

Fortjenstmargen i markedsrente fastsættes ud fra den forventede indtjening fra investeringsforvaltning, herunder de forventede ændringer i investeringsomkostninger og -indtægter reduceret med risikomargen. Fortjenstmargen i gennemsnitsrente fastsættes ved en cost-of-capital-tilgang ud fra den forventede indtjening og solvenskapitalkravet for den enkelte rentegruppe. Fortjenstmargen for forsikringsdækninger tilknyttet markedsrente og forsikringer solgt gennem pengeinstitutter mv. udgør den forventede fremtidige fortjeneste eksklusive risikomargen i de ikke-forløbne dele af risikoperioderne.

Erstatningshensættelser udgør bedste skøn over forventede udbetalinger samt forfaldne endnu ikke udbetalte forsikringsydelse. Erstatningshensættelsen indeholder hensættelse til administrationsomkostninger i forbindelse med afvikling af skader og opgøres som nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger inklusive estimerede omkostninger til afvikling af erstatningsforpligtelser.

Risikomargen udgør det beløb, som PFA på markedet måtte forventes at skulle betale til en erhverver af PFA's bestand af forsikringer, for at denne ville påtage sig risikoen for, at omkostningerne ved at afvikle bestanden afviger fra nutidsværdien af bedste skøn over de betalingsstrømme, der afvikler bestanden. Fastsættelsen af risikomargen sker gennem en justering af levetiderne og de aldersbetingede sandsynligheder for genkøb, overgang til fripolice, reaktivering og invaliditet, justering af rente- og inflationsforventningerne samt en justering af det forventede overskud på formueforvaltning i markedsrente.

Gæld og hensatte forpligtelser

Gældsposter og hensatte forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til pålydende værdi.

Gæld til kreditinstitutter

Gæld til kreditinstitutter omfatter også gæld i forbindelse med repoforretninger.

Repoforretninger, som er solgte obligationer, hvor der samtidig med salget er indgået aftale om tilbagekøb, indregnes i balancen, som om obligationerne fortsat var en del af beholdningen. Det modtagne vederlag opføres som gæld til kreditinstitutter. Repoforretninger indregnes og måles til dagsværdi.

Obligationslån

Udstedte obligationslån måles til dagsværdi, hvilket svarer til dagsværdien af de underliggende investeringsaktiver, som hovedsageligt består af investeringsejendomme, der besiddes for at opnå lejeindtægter og/eller kapitalgevinster, fratrukket omkostninger til at forvalte investeringen.

Aktuelle og udskudte skatteforpligtelser

Aktuelle og udskudte skatteforpligtelser opgøres i henhold til gældende skattelovgivning.

Eventualforpligtelser

Eventualforpligtelser er enten en mulig forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, hvis eksistens kun kan bekræftes ved, at der indtræffer eller ikke indtræffer en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som ikke er under koncernens fulde kontrol, eller en aktuel forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, men som ikke er indregnet, idet det enten ikke er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et træk på selskabets økonomiske ressourcer, eller at forpligtelsens størrelse ikke kan måles med tilstrækkelig pålidelighed.

Nøgletal og afkastskema

Nøgletal er opgjort efter principperne i regnskabsbekendtgørelsen og udarbejdes efter reglerne i Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser. Formler der ligger til grund for beregningerne findes i bekendtgørelsen. Afkastnøgletallene i femårsoversigten beregnes for samtlige aktiver og gældsposter efter en pengevægtet metode, mens afkastet pr. aktivtype i afkastskemaet beregnes for investeringsaktiver, dvs. eksklusive gældsposter og diverse aktiver beregnes efter en tidsvægtet metode.

Valutaafdækning medtages i afkastskemaet under Øvrige finansielle investeringsaktiver.

Tilgodehavende renter indgår i værdien af de enkelte obligationsklasser i afkastskemaet.

Femårsoversigten på side 141 består af nedenstående nøgletal:

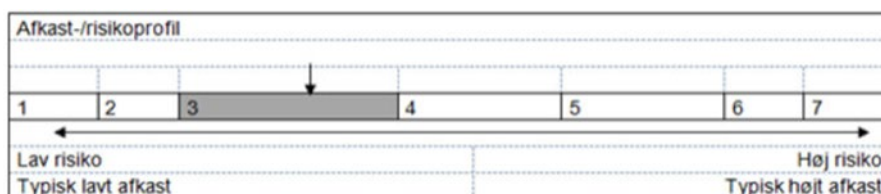
1. Afkastpct. relateret til gennemsnitsrenteprodukter
2. Afkastpct. relateret til markedsrenteprodukter
3. Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter
4. Omkostningsprocent af hensættelser
5. Omkostninger pr. forsikret
6. Egenkapitalforrentning efter skat
7. Forrentning af KundeKapital, der tildeles afkastet som egenkapital

Nedenfor er beskrevet på hvilket grundlag de enkelte nøgletal beregnes:

1. Det investeringsafkast, der relaterer sig til gennemsnitsrenteprodukter sat i forhold til de gennemsnitlige livsforsikringshensættelser og fortjenstmargen for gennemsnitsrenteprodukter.
2. Det investeringsafkast, der relaterer sig til markedsrenteprodukter sat i forhold til de gennemsnitlige livsforsikringshensættelser og fortjenstmargen for markedsprodukter. Beløb vedrørende markedsrenteprodukter, hvor forsikrings-tagerne selv vælger aktiverne, medregnes ikke.
3. Nøgletallet opgøres som standardafvigelsen (SD) på det månedlige afkast relateret til markedsrenteprodukter over de seneste 36 måneder ved anvendelse af følgende skala fra 1 til 7:

Risikoklasse	Pct.	
	SD ≥	SD <
1,000	0,00	0,50
2,000	0,50	2,00
3,250	2,00	3,00
3,500	3,00	4,00
3,750	4,00	5,00
4,250	5,00	6,70
4,500	6,70	8,34
4,750	8,34	10,00
5,250	10,00	11,67
5,500	11,67	13,33
5,750	13,33	15,00
6,000	15,00	25,00

Standardafvigelsen konverteres til en risikokategori ved anvendelsen af følgende skala:

- Erhvervelses- og administrationsomkostninger for livforretningen sat i forhold til de gennemsnitlige retrospektive hensættelser (se nedenfor).
- Erhvervelses- og administrationsomkostninger for livforretningen sat i forhold til de gennemsnitlige antal forsikrede jf. præmienoten. Antal forsikrede for gruppeliv vægter 10 pct.
- Resultatet efter skat sat i forhold til den gennemsnitlige egenkapital
- Resultatet efter skat sat i forhold til KundeKapitalen

Nøgletal for Syge- og Ulykkesforsikring:

- Bruttoerstatningsprocent:** Forholdet mellem erstatningsudgifter og præmieindtægter i skadesforsikring. Præmieindtægterne reduceres med bonus og præmierabatter og tillægges periodens ændring i fortjenstmargen og i risikomargen.
- Bruttoomkostningsprocent:** Forholdet mellem forsikringsmæssige driftsomkostninger og præmieindtægter i skadesforsikring. Præmieindtægterne reduceres med bonus og præmierabatter og tillægges periodens ændring i fortjenstmargen og i risikomargen. De forsikringsmæssige driftsomkostninger opgøres som summen af resultatposterne Erhvervelsesomkostninger og Administrationsomkostninger.
- Combined ratio:** Summen af erstatningsprocenten og omkostningsprocenten.
- Operating ratio:** Beregnes som combined ratio, men baseret på erstatnings-, omkostnings- og nettogenforsikringsprocenter, hvor det allokerede investeringsafkast, svarende til det beløb, der er opført under forsikringsteknisk rente i resultatopgørelsen er lagt til præmieindtægter i nævneren.
- Relativt afløbsresultat i procent:** Afløbsresultatet, i forhold til de primohensættelser, det vedrører.

Retrospektive hensættelser

Indbetalte præmier med fradrag af udbetalte ydelser, betaling for omkostninger, regulering for risiko og med tillæg af tilskrevet rente m.v. på den enkelte forsikring i princippet svarende til forsikringstagernes depoter.

Merhensættelser

Merhensættelser dækker over ekstra hensættelser som følge af et renteniveau, der er lavere end de grundlagsrenter, som ydelserne er beregnet på samt ekstra hensættelser til dødelighed m.v.

Merhensættelser svarer til regnskabsbekendtgørelsens forsikringsbegreb "Akkumuleret værdiregulering".

Noter

Note (mio. kr.)	PFA-koncernen		PFA Holding A/S	
	2024	2023	2024	2023
1 Bruttopræmier				
Indirekte forsikringer, i alt	31	26	-	-
Direkte forsikringer:				
Præmier	31.206	28.511	-	-
Gruppelivspræmier	6	4	-	-
Indskud og overførsler	28.752	22.544	-	-
Direkte forsikringer, i alt	59.964	51.059	-	-
Bruttopræmier, i alt	59.995	51.085	-	-
Præmier, direkte forsikringskontrakter, fordelt efter tegningsforhold				
Forsikringer tegnet i ansættelsesforhold	54.907	47.133	-	-
Individuelt tegnede forsikringer	5.051	3.921	-	-
Gruppelivsforsikringer	6	4	-	-
I alt	59.964	51.059	-	-
Præmier, direkte forsikringskontrakter, fordelt efter bonusret				
Forsikringer med bonusordninger	510	700	-	-
Forsikringer uden bonusordninger	612	590	-	-
Markedsrente kontrakter	58.842	49.769	-	-
I alt	59.964	51.059	-	-
Præmier, direkte forsikringskontrakter, fordelt efter forsikringstagers bopæl				
Danmark/Grønland	58.618	49.905	-	-
Andre EU-lande	827	719	-	-
Øvrige lande	519	434	-	-
I alt	59.964	51.059	-	-
Antal forsikrede, direkte forsikringer				
Forsikringer tegnet i ansættelsesforhold	955.651	931.395	-	-
Individuelt tegnede forsikringer	379.185	393.096	-	-
Gruppelivsforsikringer	-	-	-	-
2 Renteindtægter og udbytter mv.				
Renteindtægter	7.062	7.974	4	6
Udbytter	5.479	4.601	-	-
Renteindtægter og udbytter mv., i alt	12.541	12.575	4	6
3 Kursreguleringer				
Investeringsejendomme og andre materielle investeringsaktiver	-1.265	-5.177	-	-
Domicilejendomme	10	9	-	-
Kapitalandele	47.759	28.034	-	-
Obligationer	6.800	9.680	0	1
Udlån	-802	154	-	-
Øvrige afledte finansielle instrumenter	-7.904	5.705	-	-
Kursreguleringer, i alt	44.597	38.403	0	1
4 Pensionsafkastskat				
Individuel pensionsafkastskat	-7.313	-980	-	-
Regulering af pensionsafkastskat for tidligere år korr. i tilgodehav. PAL	82	-	-	-
Regulering af pensionsafkastskat for tidligere år	-3	-12	-	-
Pensionsafkastskat, i alt	-7.234	-992	-	-

Note (mio. kr.)		PFA-koncernen		PFA Holding A/S	
		2024	2023	2024	2023
5	Udbetalte ydelser				
	Forsikringssummer ved død	-1.777	-1.788	-	-
	Forsikringssummer ved invaliditet mv.	-409	-306	-	-
	Forsikringssummer ved udløb	-1.684	-1.459	-	-
	Pensions- og renteydelser	-9.473	-8.750	-	-
	Tilbagekøb	-27.513	-20.982	-	-
	Kontant udbetalte bonusbeløb	-665	-529	-	-
	Direkte forsikringskontrakter, i alt	-41.522	-33.815	-	-
	Ydelser vedrørende indirekte forsikringer	-119	-60	-	-
	Udbetalte ydelser, i alt	-41.640	-33.875	-	-
6	Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r.				
	De samlede omkostninger indeholder				
	Lønninger	-1.224	-1.259	-	-
	Pensionsbidrag	-218	-220	-	-
	Andre udgifter til social sikring og afgifter	-190	-226	-	-
	Personaleudgifter, i alt	-1.632	-1.705	-	-
	Løn og vederlag til direktion				
	Gage	25,156	22,746	-	-
	Pensionsbidrag	4,712	4,203	-	-
	Faste lønde	29,868	26,949	-	-
	Variable lønde	4,468	4,362	-	-
	Løn og vederlag, i alt	34,336	31,311	-	-
	Honorar til bestyrelsen				
	Honorar	6,186	5,844	-	-
	Honorar i alt	6,186	5,844	-	-
	Bestyrelsen modtager ikke variabel løn.				
	Løn og vederlag inkl. pensionsbidrag til ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse for virksomhedens risikoprofil			2024	2023
	Gage			42,313	47,081
	Pensionsbidrag			8,087	8,994
	Faste lønde			50,400	56,075
	Variable lønde			11,929	14,155
	Løn og vederlag, i alt			62,329	70,230
	Antal personer			23,9	25,7
	Der henvises for yderligere oplysninger om løn og vederlag til direktionen og bestyrelshonorar til: www.pfa.dk/verderlagsrapport2024				
	Der henvises i øvrigt til seneste afloenningsrapport på pfa.dk/afloenningsrapport , der offentliggøres i forlængelse af den ordinære generalforsamling den 12. marts 2025.				
	Gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i året				
	PFA Pension			1.327	1.374
	PFA Asset Management			115	115
	Øvrig virksomhed			-	33
	Gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i året, i alt			1.443	1.522

	2024	2023
6 Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor		
Deloitte	-	16
EY	8	-
Lovpligtig revision af årsregnskabet	6	10
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	2	2
Skatterådgivning	-	0
Andre ydelser	0	4
Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor, i alt	8	16

Honorarer for ikke-revisionsydelser leveret af EY Godkendt Revisionspartnerselskab til PFA-koncernen udgør 2 mio. kr. for 2024 og består af lovpligtige erklæringer, herunder erklæring med begrænset sikkerhed om bæredygtighedsredegørelse (CSRD), review af selvangivelser og sparring vedrørende krav til bæredygtighedsredegørelse.

Omkostninger på kortfristede leasingaftaler

Undtagelsesreglen for kortfristede leasingaftaler er benyttet for 2024. Årets omkostninger på kortfristede leasingaftaler indgår i regnskabsposten "Administrationsomkostninger" og overstiger ikke 2 mio. kr. (2023: 1,1 mio. kr.).

Note (mio. kr.)		PFA-koncernen		PFA Holding A/S	
		2024	2023	2024	2023
7	Overført investeringsafkast				
	Overført investeringsafkast til egenkapitalen	-361	-272	-	-
	Overført investeringsafkast til syge- og ulykkesforsikring	-487	-778	-	-
	Overført investeringsafkast, i alt	-848	-1.050	-	-
8	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING				
	Bruttopræmier	1.331	1.410	-	-
	Ændring i præmiehensættelser	-287	284	-	-
	Ændring i fortjenstmargen og risikomargen	61	53	-	-
	Præmieindtægter f.e.r., i alt	1.105	1.747	-	-
	Udbetalte bruttoerstatninger	-2.248	-2.233	-	-
	Ændring i erstatningshensættelser	1.141	575	-	-
	Ændring i risikomargen	121	-74	-	-
	Erstatningsudgifter f.e.r., i alt	-986	-1.732	-	-
	Bonus og præmierabatter	-	-	-	-
	Erhvervesesomkostninger	-43	-39	-	-
	Administrationsomkostninger	-61	-61	-	-
	Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-104	-100	-	-
	Forsikringsteknisk resultat	15	-86	-	-
	Investeringsafkast	22	27	-	-
	FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING	37	-59	-	-
	Præmieindtægt fra dansk forsikring	1.331	1.410	-	-
	Erstatninger syge- og ulykkesforsikring				
	Antal policer (stk.)	528.941	622.767	-	-
	Antal erstatninger (stk.)	156.632	123.345	-	-
	Gennemsnitlig erstatning for indtrufne skader i kr.	6.296	14.045	-	-
	Erstatningsfrekvens	29,6%	19,8%	-	-
	Afløbsresultat f.e.r.	100	235	-	-
	Afløbsresultatet angiver det resultat, der har været på de afsatte erstatningshensættelser i tidligere år.				
	Investeringsafkast				
	Beregnet investeringsafkast	407	631	-	-
	Afkortning af løbetid	-227	-279	-	-
	Kursregulering af hensættelser	-158	-324	-	-
	Investeringsafkast, i alt	22	27	-	-

8 FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING, FORTSAT

	Syge- og ulykkesforsikring	Sundheds- forsikring	I alt
2024			
Bruttopræmier	674	657	1.331
Bruttopræmieindtægter	730	375	1.105
Bruttoerstatningsudgifter	-143	-843	-986
Brutto forsikringsmæssige driftsomkostninger	-12	-92	-104
Forsikringsteknisk resultat	575	-560	15
Antal policer (stk.)	154.786	374.155	528.941
Antal erstatninger (stk.)	1.341	155.291	156.632
Gennemsnitlig erstatning for indtrufne skader i kr.	106.785	5.428	6.296
Erstatningsfrekvens	0,9%	41,5%	29,6%
2023			
Bruttopræmier	862	548	1.410
Bruttopræmieindtægter	1.330	416	1.747
Bruttoerstatningsudgifter	-1.069	-663	-1.732
Brutto forsikringsmæssige driftsomkostninger	-42	-58	-100
Forsikringsteknisk resultat	219	-305	-86
Antal policer (stk.)	279.915	342.852	622.767
Antal erstatninger (stk.)	2.727	120.618	123.345
Gennemsnitlig erstatning for indtrufne skader i kr.	391.967	5.501	14.045
Erstatningsfrekvens	1,0%	35,2%	19,8%

Hoved- og nøgletal vedrørende syge- og ulykkesforsikring

Hovedtal (mio. kr.)	2020	2021	2022	2023	2024
Bruttopræmieindtægter	2.354	3.380	2.590	1.747	1.105
Bruttoerstatningsudgifter	-3.051	-3.986	-1.628	-1.732	-986
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-152	-73	-98	-100	-104
Forsikringsteknisk resultat	-850	-680	863	-86	15
Investeringsafkast	9	190	-307	27	22
Afløbsresultat	666	-392	101	235	100
Forsikringsmæssige hensættelser, i alt	10.592	11.958	10.900	10.575	9.737
Nøgletal					
Bruttoerstatningsprocent	129,7%	117,9%	62,9%	99,2%	89,2%
Bruttoomkostningsprocent	6,5%	2,2%	3,8%	5,7%	9,4%
Combined ratio	136,1%	120,1%	66,7%	104,9%	98,6%
Operating ratio	136,1%	120,1%	66,7%	104,9%	98,6%
Relativt afløbsresultat	7,1%	-3,7%	0,8%	2,2%	0,9%

8 SUPPLERENDE OPGØRELSE AF FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING INKLUSIV RESULTATPOSTER FOR TAB AF ERHVERVSEVNE OG KRITISK SYGDOM DÆKNING FRA PFA PLUS LIV

	2024	2023	2024	2023
Bruttopræmier	4.108	3.394	-	-
Afgivne forsikringspræmier	-131	-161	-	-
Ændring i præmiehensættelser	217	669	-	-
Ændring i fortjenstmargen og risikomargen	-43	-303	-	-
Præmieindtægter f.e.r., i alt	4.152	3.599	-	-
Udbetalte bruttoerstatninger	-3.248	-2.831	-	-
Modtaget genforsikringsdækning	120	114	-	-
Ændring i erstatningshensættelser	-1.257	-1.161	-	-
Ændring i risikomargen	70	-182	-	-
Erstatningsudgifter f.e.r., i alt	-4.315	-4.059	-	-
Bonus og præmierabatter	-	-	-	-
Erhvervelsesomkostninger	-72	-65	-	-
Administrationsomkostninger	-103	-100	-	-
Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-175	-165	-	-
Forsikringsteknisk resultat	-337	-625	-	-
Investeringsafkast	55	-16	-	-
FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING	-282	-641	-	-

PFA har siden 1. januar 2022 nytegnet PFA Plus tab-af-erhvervsevne- og kritisk-sygdom-dækninger i livforretningen i stedet for som syge- og ulykkesforsikring. Ledelsen anser den supplerende opgørelse som mere sammenlignelig med øvrige syge- og ulykkesforsikring regnskaber i branchen.

I resultatopstillingen indgår syge- og ulykkesforsikringsresultatet, samt resultat for tab af erhvervsevne og kritisk sygdom-dækninger, der er tegnet som livsforsikringsdækninger i PFA Plus. Opstillingen viser syge- og ulykkesforsikringsresultatet, som det ville have set ud, hvis dækningerne fortsat var tegnet som syge- og ulykkesforsikring og ikke som livsforsikring. For posterne i Erhvervelsesomkostninger og Administrationsomkostninger samt Investeringsafkast er der foretaget skønmæssig fordeling til tab-af-erhvervsevne og kritisk-sygdoms-dækninger fra livsforsikringsresultatet. Tilsvarende er der for de allokerede skadesudgifter under posten Udbetalte bruttoerstatninger foretaget samme skønmæssige fordeling.

Note	(mio. kr.)	PFA-koncernen		PFA Holding A/S	
		2024	2023	2024	2023
9	Resultat før skat (summen af forsikringsselskaber)				
	Realiseret resultat				
	Renteresultat før bonus fra resultatopgørelsen	35	4.173	-	-
	Omkostningsresultat før bonus	63	64	-	-
	Risikoresultat før bonus	-120	-21	-	-
	Ændring i akkumuleret værdiregulering	891	-3.886	-	-
	Realiseret resultat for PFA Plus, markedsrente	1.138	1.342	-	-
	Realiseret resultat, i alt	2.007	1.672	-	-
	Fordelt til kunderne				
	Fordeling til depoterne i løbet af året	-80	-1.597	-	-
	Henlagt til kollektivt bonuspotentiale	-928	333	-	-
	Fordelt til kunderne, i alt	-1.008	-1.263	-	-
	Fordelt til KundeKapital				
	Kundernes bidrag til KundeKapital	1.147	1.370	-	-
	Årets forrentning før pensionsafkastskat	865	486	-	-
	Årets risikoforrentning før pensionsafkastskat inkl. risiko og omkostninger	672	843	-	-
	Fordelt til KundeKapital i alt	2.684	2.699	-	-
	Kundernes andel, i alt	1.677	1.435	-	-
	Fordelt til egenkapital via resultatopgørelsen				
	Årets forrentning før skat	186	87	-	-
	Årets risikoforrentning før skat inkl. risiko og omkostninger	144	150	-	-
	Egenkapitalens andel af det realiserede resultat	331	237	-	-
10	Skat				
	Aktuel selskabsskat	-45	16	2	3
	Andet	-	300	-	-
	Ændring i udskudt skat vedrørende året	142	360	-	-
	Regulering vedrørende aktuel selskabsskat tidligere år	-17	-14	-2	1
	Ændring i udskudt skat vedrørende tidligere år	51	-162	-	-
	Skat, i alt	131	501	0	5
	Resultat før skat	421	-71	520	610
	Aktuel skatteprocent	26,0%	25,2%	22,0%	25,2%
	Beregnet skat	-109	18	-114	-154
	Ikke skattepligtige indtægter	128	4	123	-
	Ej fradragsberettigede omkostninger	-9	-45	-6	-
	Regulering af udskudt skat	193	198	-	-
	Regulering af skat vedr. tidligere år	-17	-14	-2	1
	Andre reguleringer	-54	340	-0	158
	Skat, i alt	131	501	0	5
	Udskudt skat				
	Immaterielle aktiver	97	40	-	-
	Materielle aktiver	-653	-573	-	-
	Skattemæssigt underskud	1.211	1.009	9	9
	Andet	35	23	-	-
	Udskudt skat, selskabsskat	689	499	9	9

Note (mio. kr.)	PFA-koncernen		PFA Holding A/S	
	2024	2023	2024	2023
11 Driftsmidler				
Kostpris, primo	130	124	-	-
Årets tilgang	9	6	-	-
Årets afgang	-0	-0	-	-
Kostpris, ultimo	139	130	-	-
Ned- og afskrivninger, primo	-97	-85	-	-
Årets ned- og afskrivninger	-14	-12	-	-
Tilbageførte ned- og afskrivninger vedrørende årets afgang	-	0	-	-
Ned- og afskrivninger, ultimo	-111	-97	-	-
Driftsmidler, ultimo	28	33	-	-
12 Domicilejendomme				
Omvurderet værdi, primo	1.037	1.177	-	-
Tilgang i årets løb	23	27	-	-
Afgang i årets løb	-	-7	-	-
Afskrivning	-10	-9	-	-
Værdiregulering via anden totalindkomst	51	-151	-	-
Værdiregulering via resultatopgørelsen	-	-	-	-
Domicilejendomme, ultimo	1.102	1.037	-	-
Det vægtede gennemsnit af afkastprocenter, der er lagt til grund for de enkelte ejendommers dagsværdi, udgør for domicilejendomme	3,9%	3,9%	-	-
I forbindelse med værdiansættelsen af domicilejendommene er der indhentet vurderinger fra ekstern valuar.				
13 Investerings ejendomme og andre materielle investeringsaktiver				
Investerings ejendomme				
Dagsværdi, primo	46.269	55.122	-	-
Overført til kapitalinteresser	-	-5.478	-	-
Tilgang i årets løb	2.236	2.563	-	-
Afgang i årets løb	-1.085	-939	-	-
Årets værdiregulering til dagsværdi	-1.115	-5.000	-	-
Investerings ejendomme, ultimo	46.306	46.269	-	-
Andre materielle investeringsaktiver	311	307	-	-
Investerings ejendomme og andre materielle investeringsaktiver, i alt	46.616	46.576	-	-
Heraf placeret under Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter i balancen	29.026	26.237	-	-
Det vægtede gennemsnit af afkastprocenter, der er lagt til grund for de enkelte ejendommers dagsværdi værdiansat efter afkastmetoden, udgør for:				
Erhvervs ejendomme	4,8%	4,9%	-	-
Boligejendomme	3,8%	3,8%	-	-
For ejendomme værdiansat efter Discounted Cash Flow-metoden udgør det vægtede gennemsnit af afkastprocenter, der er lagt til grund for de enkelte ejendommers dagsværdi:				
Erhvervs ejendomme	5,9%	5,8%	-	-
Boligejendomme	4,5%	4,4%	-	-
I forbindelse med værdiansættelsen af investerings ejendommene er der indhentet vurderinger fra ekstern valuar.				

14 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

PFA Holding	Aktivitet	Hjemsted	Ejerandele	Resultat	Egenkapital
PFA Pension, forsikringsaktieselskab	Livsforsikringsselskab	København	100,0%	428	6.129
PFA Asset Management A/S	Investeringsforvaltning	København	100,0%	139	387

Anført resultat og egenkapital er fra selskabernes seneste offentliggjorte årsrapport.

15 Kapitalandele i associerede virksomheder

PFA-koncernen	Aktivitet	Hjemsted	Ejerandele	Resultat	Egenkapital
Blue Equity II K/S	Investeringselskab	Vejle	31,6%	63	756
Cirrus SCA	Ejendomsselskab	Frankrig	20,0%	8.031	100
Danske Boligejendomme P/S	Ejendomsselskab	Lyngby-Taarbæk	50,0%	-97	1.055
Ejendomsudvikling Kronborg Strand P/S	Investeringselskab	København	50,0%	-7	241
Gartnerbyen P/S	Kommanditaktieselskab	Odense	50,0%	9	239
IP Infra Investors LP	Holdingselskab	USA	25,4%	833	11.448
K/S Kristensen Partners I	Ejendomsselskab	Aalborg	20,0%	6	265
Logos China Logistics Venture 3 LP	Ejendomsselskab	Singapore	48,2%	170	2.638
Moorfield Audley Real Estate Fund "A&B" L.P.	Ejendomsselskab	England	45,0%	-5	1.539
P/S Borgen Shopping	Investeringselskab	Sønderborg	40,0%	-69	285
SE Blue Equity I K/S	Ejendomsselskab	Vejle	24,0%	113	635
Simpson Trelleborg LP	Ejendomsselskab	USA	49,0%	41	3.071
Taulov Dryport A/S	Ejendomsselskab	Fredericia	49,0%	95	724
TS Q205 Holdings SCSP	Ejendomsselskab	Luxembourg	55,6%	-437	1.362
Udviklingsselskabet Carlsberg Byen P/S	Ejendomsselskab	København	30,0%	15	2.925
5 Houston Center Owner, LP	Ejendomsselskab	USA	49,0%	-327	289
100 Northern JV. LLC	Ejendomsselskab	USA	49,0%	28	1.227
Anno 2017 Joint Holding (UK) Ltd.	Holdingselskab	England	50,0%	36	2.196
ATPFA K/S	Ejendomsselskab	København	50,0%	-306	4.498
Devonshire Square Estate, London	Ejendomsselskab	England	45,0%	-1.111	191
Ejendomspartnerselskabet C.F. Richsvej 99-101	Ejendomsselskab	Frederiksberg	49,0%	1	248
Ejendomspartnerselskabet Haraldsborg	Ejendomsselskab	Frederiksberg	49,0%	-26	288
Ejendomspartnerselskabet Munken	Ejendomsselskab	Frederiksberg	49,0%	-26	167
Ejendoms-Partnerselskabet Søborg Huse	Ejendomsselskab	Frederiksberg	49,0%	-22	218
Ejendomspartnerselskabet Ved Boldparken	Ejendomsselskab	Frederiksberg	49,0%	-62	589
Ejendomsselskabet Axeltorv 2 P/S	Ejendomsselskab	København	33,3%	-131	306
Ejendomsselskabet Stejlepladsen P/S	Ejendomsselskab	København	50,0%	-1	475
Høje Taastrup C P/S	Ejendomsselskab	København	23,5%	-20	198
P/S Høeghsminde Parkbebyggelse	Ejendomsselskab	Frederiksberg	49,0%	-31	173
P/S Ottilia København	Ejendomsselskab	Lyngby-Taarbæk	50,0%	20	628
Garland Center	Ejendomsselskab	USA	36,5%	-174	436

I tillæg til ovenstående kapitalandele ejer PFA yderligere mindre associerede virksomheder, der fremgår af aktielisten på pfa.dk/om-pfa/finansiel-information/aarsrapporter.

Anført resultat og egenkapital er fra selskabernes seneste offentliggjorte årsrapport.

Heraf placeret under Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter i balancen

12.523

Note (mio. kr.)		PFA-koncernen		PFA Holding A/S	
		2024	2023	2024	2023
16	Obligationer				
	Obligationer, i alt	323.721	303.288	-	45
	Heraf obligationer solgt som led i repoforretninger	43.261	54.743	-	
	Heraf placeret under Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter i balancen	157.850	139.741	-	-
17	Udlån				
	Andre udlån	10.006	12.755	-	-
	Udlån, i alt	10.006	12.755	-	-
	Heraf placeret under Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter i balancen	4.983	6.810		
18	Indlån i kreditinstitutter				
	Indlån i kreditinstitutter, i alt	18.300	22.970	-	-
	Heraf reverseforretninger	18.300	22.970	-	-
	Heraf placeret under Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter i balancen	11.841	13.311	-	-
19	Øvrige				
	Instrumenttype	Udløb	Hovedstol	Positiv markedsværdi	Negativ markedsværdi
	Credit Default Swaps	2025-2029	27.172	837	-186
	Futures	2025-2025	23.232	-	-
	Swaps	2025-2074	141.946	56.394	-59.498
	Swaptioner	2025-2034	141.371	925	-476
	Valutaoptioner	2025-2031	746	53	-53
	Valutaterminskontrakter	2025-2041	635.340	934	-7.460
	Afledte finansielle instrumenter, i alt			59.144	-67.673
	Heraf placeret under Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter i balancen			4.531	-9.924

Der er indgået aftaler om stillelse af collateral verørende afledte finansielle instrumenter. I den forbindelse er der modtaget sikkerhedsstillelse på 6.686 mio. kr. (2023: 9.101 mio. kr.).

Swaps og swaptioner er primært tegnet mod EURO swaprenter, mens valutaafdækning primært knytter sig til EUR og USD

Note (mio. kr.)	PFA-koncernen		PFA Holding A/S	
	2024	2023	2024	2023
20 Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter				
Investeringsejendomme	28.830	26.097	-	-
Infrastruktur anlæg	195	141	-	-
Kapitalandele i associerede virksomheder	12.523	13.697	-	-
Udlån til associerede virksomheder	1.593	2.033	-	-
Kapitalandele	310.677	256.321	-	-
Obligationer	157.850	139.741	-	-
Udlån	4.983	6.810	-	-
Indlån i kreditinstitutter	11.841	13.311	-	-
Øvrige	4.531	7.841	-	-
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, i alt	533.024	465.992	-	-
Andre poster				
Øvrige tilgodehavender	7.393	10.465	-	-
Andre tilgodehavender tilknyttet markedsrenteprodukter	11.406	10.674	-	-
Øvrig gæld tilknyttet markedsrenteprodukter	-46.197	-53.691	-	-
Netto investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, i alt	505.626	433.440	-	-

Til repogæld er knyttet solgte obligationer, som er indregnet i obligationsbeholdningen til en dagsværdi på 26.975 mio. kr. (2023: 33.652 mio. kr.).

21 Aktiekapital

PFA Holding A/S

Selskabets aktiekapital er fordelt på 5.000 stk. à 200 kr.

PFA Fonden, Sundkrogsgade 4, 2100 København Ø og Dansk Arbejdsgiverforening, Vester Voldgade 113, 1552 København V ejer mere end 5 pct. af PFA Holding A/S's aktiekapital

Der er afsat 50.000 kr. i udbytte i PFA Holding A/S i 2024 (2023: 50.000 kr.).

22 KundeKapital (Overskudskapital)

KundeKapital, primo	27.581	28.122	-	-
Fordelt til KundeKapital	2.697	2.699	-	-
Udbetaling af KundeKapital	-3.103	-2.920	-	-
KundeKapitalens andel af øvrige aktiviteter	454	303	-	-
Pensionsafkastskat	-10	-151	-	-
Overført fra resultatopgørelsen, i alt	39	-70	-	-
Årets modregning af negativ PAL	-	241	-	-
Årets ændring i negativ PAL	-	-712	-	-
KundeKapital (Overskudskapital), ultimo	27.620	27.581	-	-

I KundeKapital indgår en forrentning af Individuel KundeKapital, der vil blive tilskrevet kundernes depoter efter generalforsamlingens godkendelse af årsrapporten for PFA Pension.

Note (mio. kr.)	PFA-koncernen		PFA Holding A/S	
	2024	2023	2024	2023
23 Livsforsikringshensættelser				
Livsforsikringshensættelser, primo	138.085	138.415	-	-
Fortjenstmargen, primo	3.749	5.088	-	-
Forsikringsmæssige hensættelser i alt primo	141.834	143.503	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, primo	-2.794	-2.470	-	-
Primoregulering vedr. gruppeliv og omkostningsgrupper	-	-15	-	-
Akkumuleret værdiregulering, primo	-42.263	-38.390	-	-
Retrospektive hensættelser, primo	96.777	102.628	-	-
Årets ændring på grund af				
Bruttopræmier	1.122	1.268	-	-
Overført til livsforsikringshensættelser, markedsrente	-1.370	-793	-	-
Tilskrivning af afkast	3.662	2.385	-	-
Forsikringsydelse	-9.195	-8.787	-	-
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-487	-432	-	-
Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus	-51	-88	-	-
Kundernes bidrag til KundeKapital, netto	650	594	-	-
Øvrige ændringer	-	0	-	-
Ændringer, i alt	-5.669	-5.851	-	-
Retrospektive hensættelser, ultimo	91.109	96.777	-	-
Akkumuleret værdiregulering, ultimo	41.369	42.263	-	-
Kollektivt bonuspotentiale, ultimo	1.867	2.794	-	-
Forsikringsmæssige hensættelser i alt, ultimo	134.344	141.834	-	-
Fortjenstmargen, ultimo	-2.792	-3.749	-	-
Livsforsikringshensættelser, ultimo	131.552	138.085	-	-
Ændring i bruttolivsforsikringshensættelser fordeler sig således				
Ændring i retrospektive hensættelser	-5.669	-5.851	-	-
Ændring i akkumuleret værdiregulering	-894	3.873	-	-
Ændring i kollektivt bonuspotentiale	-927	324	-	-
Ændring i fortjenstmargen	957	1.339	-	-
Ændring i bruttolivsforsikringshensættelser	-6.533	-316	-	-
Heraf overført fra anden totalindkomst	41	-159	-	-

Garanterede ydelser er opgjort med hensyntagen til omskrivninger af kontrakter til fripolicer og tilbagekøb. Sandsynligheden for, at pensionskunderne tilbagekøber eller overfører deres forsikringsaftale, er estimeret på baggrund af selskabets observationer, eksklusive interne overførsler til markedsrente, for pensionskunder i alderen til og med 60 år. Der anvendes rentegruppe- og kønsafhængige tilbagekøbsprocenter på mellem 1 og 5 pct. p.a. frem til alder 65 år, hvorefter tilbagekøbsprocenterne sættes til 0 pct. Tilbagekøbsprocenterne er overordnet set højest i rentegruppe 1 og lavest i rentegruppe 3 og 4. I de enkelte rentegrupper er tilbagekøbsprocenten højest i starten af 30'erne for både mænd og kvinder. Der anvendes en aldersafhængig sandsynlighed for omskrivning til fripolice, som er faldende for stigende aldre, og som udgør ca. 15 pct. p.a. for en 50-årig i rentegruppe 1 og ca. 5 pct. p.a. for en 50-årig i rentegruppe 3 og 4. I sandsynlighederne er der inkluderet et risikotillæg på 10 pct. for tilbagekøb og 2 pct.-point for omskrivning til fripolice.

I gennemsnitsrente bliver pensionen forrentet med et stabilt afkast, og der er garanteret en minimumsudbetaling (ydelsesgaranti) ved udbetalingen af pensionen. Med opsparing i gennemsnitsrente investeres pengene med en relativ lav risiko for at sikre den garanterede minimumsudbetaling. Pensionsordninger i gennemsnitsrente med mulighed for bonus er opdelt i forskellige grupper (kontributionsgrupper) ud fra regler fastsat af Finanstilsynet. Policerne er placeret i henholdsvis en rentegruppe, en risikogrube og en omkostningsgruppe.

23 Livsforsikringshensættelser, fortsat

Rentegrupper:

I PFA Pension er der fire rentegrupper, og hver police er placeret i en af disse fire grupper. Placeringen i rentegrupperne sker ud fra en beregning af policens vægtede grundlagsrente, som er et udtryk for, hvor høj ydelsesgarantien er i forhold til opsparingen.

- Rentegruppe 1: Policer med en vægtet grundlagsrente på op til 2,0 pct.
- Rentegruppe 2: Policer med en vægtet grundlagsrente over 2,0 og op til 3,0 pct.
- Rentegruppe 3: Policer med en vægtet grundlagsrente over 3,0 men under 4,0 pct.
- Rentegruppe 4: Policer med en vægtet grundlagsrente på 4,0 pct og derover

Risikogrupper:

I PFA Pension er der to risikogrupper, og hver police er placeret i en af disse grupper.

- Policer, der indgår i en aftale om særligt risikooverskud eller en såkaldt pooling-aftale
- Policer med almindelig risikoberegning

Omkostningsgrupper:

I PFA Pension er der to omkostningsgrupper, og hver police er placeret i en af disse grupper.

- Policer under udbetaling samt øvrige policer uden løbende indbetalinger
- Policer med løbende indbetalinger

I PFA Pension er der endvidere nogle grupper af ordninger, som ikke er omfattet af kontribution.

Livsforsikringshensættelser f.e.r.		2024		
	Garanterede	Individuelt	Kollektivt	
Under kontribution	ydelser	bonuspotentiale	bonuspotentiale	Risikomargen
Rentegruppe 1, grundlagsrente op til 2,0 pct.	53.767	1.057	1.764	630
Rentegruppe 2, grundlagsrente over 2,0 pct. og op til 3,0 pct.	8.827	6	-	125
Rentegruppe 3, grundlagsrente over 3,0 pct. og under 4,0 pct.	3.691	1	-	39
Rentegruppe 4, grundlagsrente på 4,0 pct. og derover	59.573	9	-	1.444
Risikogrupper			102	
Omkostningsgrupper			-	
Uden for kontribution				
Øvrige	486			33
I alt	126.343	1.071	1.867	2.271
Livsforsikringshensættelser f.e.r., i alt				131.552

		2023		
	Garanterede	Individuelt	Kollektivt	
Under kontribution	ydelser	bonuspotentiale	bonuspotentiale	Risikomargen
Rentegruppe 1, grundlagsrente op til 2,0 pct.	56.002	1.473	2.638	807
Rentegruppe 2, grundlagsrente over 2,0 pct. og op til 3,0 pct.	9.124	18	-	99
Rentegruppe 3, grundlagsrente over 3,0 pct. og under 4,0 pct.	3.753	1	0	30
Rentegruppe 4, grundlagsrente på 4,0 pct. og derover	62.380	13	0	995
Risikogrupper			156	
Omkostningsgrupper			0	
Uden for kontribution				
Øvrige	529			67
I alt	131.788	1.505	2.794	1.998
Livsforsikringshensættelser f.e.r., i alt				138.085

	2024	2023	2024	2023
23 Livsforsikringshensættelser, fortsat				
Afkastpct. i rentegrupper				
Rentegruppe 1, grundlagsrente op til 2,0 pct.	2,3%	5,7%	-	-
Rentegruppe 2, grundlagsrente over 2,0 pct. og op til 3,0 pct.	2,4%	5,1%	-	-
Rentegruppe 3, grundlagsrente over 3,0 pct. og under 4,0 pct.	2,5%	4,7%	-	-
Rentegruppe 4, grundlagsrente på 4,0 pct. og derover	2,4%	6,0%	-	-
Bonusgrader i rentegrupper				
Rentegruppe 1, grundlagsrente op til 2,0 pct.	5,5%	7,5%	-	-
Rentegruppe 2, grundlagsrente over 2,0 pct. og op til 3,0 pct.	0,1%	0,2%	-	-
Rentegruppe 3, grundlagsrente over 3,0 pct. og under 4,0 pct.	0,0%	0,0%	-	-
Rentegruppe 4, grundlagsrente på 4,0 pct. og derover	0,0%	0,0%	-	-
Risikogrupper				
Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus	78	16	-	-
Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus i procent	0,1%	0,0%	-	-
Omkostningsgrupper				
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	505	454	-	-
Årets forsikringsmæssige driftsomkostninger	-485	-485	-	-
Omkostningsresultat	-46	-124	-	-
Omkostningsresultat i procent	-0,03%	-0,09%	-	-
Forrentning af kundemidler for gennemsnitsrenteprodukter				
Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat	1,1%	4,0%		
24 Livsforsikringshensættelser, markedsrente				
Markedsrente forsikringskontrakter				
Livsforsikringshensættelser, markedsrente, primo (før regulering)	429.338	361.349	-	-
Fortjenstmargen, primo	4.101	7.520	-	-
Forsikringsmæssige hensættelser i alt primo	433.440	368.870	-	-
Primoregulering gruppeliv	-	15	-	-
Akkumuleret værdiregulering, primo	-1.446	-1.334	-	-
Retrospektive hensættelser, primo	431.994	367.551	-	-
Årets ændring på grund af				
Bruttopræmier	58.877	49.819	-	-
Overført fra gennemsnitsrente	1.370	793	-	-
Tilskrivning af afkast	43.126	37.614	-	-
Forsikringsydelse	-32.446	-25.088	-	-
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-650	-604	-	-
Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus	967	953	-	-
Kundernes bidrag til KundeKapital, netto	1.305	956	-	-
Ændringer, i alt	72.550	64.444	-	-
Retrospektive hensættelser, ultimo	504.544	431.994	-	-
Akkumuleret værdiregulering, ultimo	1.082	1.446	-	-
Forsikringsmæssige hensættelser i alt ultimo	505.626	433.440	-	-
Fortjenstmargen, ultimo	-7.827	-4.101	-	-
Livsforsikringshensættelser, markedsrente, i alt	497.798	429.338	-	-
Heraf tekniske hensættelser tilknyttet markedsrenteprodukter	11.224	8.783	-	-
Heraf hensættelser til markedsrenteprodukter ekskl. tekniske hensættelser	486.575	420.555	-	-
Risikomargen tilknyttet markedsrenteprodukter udgør	3.129	5.112	-	-

Policer med udbetalingsikring får i de sidste 10 år frem til pensionering gradvist indfaset en udbetalingsikring baseret på en teknisk forrentning på op til 0,5 pct.

	2024	2023	2024	2023
24 Livsforsikringshensættelser, markedsrente, fortsat				
Ændring i livsforsikringshensættelser, markedsrente fordeler sig således				
Ændring i retrospektive hensættelser	72.550	64.443	-	-
Ændring i akkumuleret værdiregulering	-364	112	-	-
Ændring i fortjenstmargen	-3.726	3.419	-	-
Ændring i bruttolivsforsikringshensættelser	68.460	67.974	-	-
Heraf overført fra anden totalindkomst	-	-	-	-

I pensionsordninger i markedsrente har kunden medbestemmelse på, hvordan opsparingen skal investeres afhængig af kundens ønskede risikoprofil. Kunderne bærer selv investeringsrisikoen, og risikoen for eventuelle ændringer i den gennemsnitlige levealder, hvilket medfører en større investeringsfrihed, som giver mulighed for højere afkast.

Kunder i markedsrente har mulighed for at vælge imellem fire investeringsprofiler, hvor sammensætningen af aktiver fastsættes af PFA Pension. Investeringsprofilerne A, B, C og D har forskellige potentialer for et godt afkast og forskellige grader af risiko knyttet til sig. Profil A har den laveste risiko og det mindste potentiale for et højt afkast. Profil D har den bedste mulighed for et stort afkast, men også den højeste risiko. Investeringsprofilerne er livscyklusprodukter, hvor andelen af de mest risikofyldte investeringer bliver nedtrappet, jo kortere tid der er til pensionering. I markedsrente har kunderne endvidere mulighed for at vælge produktet PFA Valgfri, hvor kunden selv vælger andelen af risikofyldte investeringer, eller produktet Du Investerer, hvor kunden selv foretager sine investeringsvalg.

PFA tilbyder kunder i markedsrente, at kunderne kan tilknytte en udbetalingssikring, som sikrer, at kundens udbetalinger ikke kommer under et givent niveau uanset udviklingen på de finansielle markeder. Udbetalingssikringen kan som regel oprettes på opsparinger i investeringsprofil A og B. Den tilknyttes typisk gradvist fra ti år, før kunden går på pension.

Forrentning af kundemidler for markedsrenteprodukter	2024	2023	2024	2023
Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat	11,0%	9,9%	-	-

Afkast og risiko i markedsrenteprodukter

Profil D

År til pension	hensættelser	Afkast i pct.	Risiko
30 år	0,5%	18,2%	5,25
15 år	0,8%	18,2%	5,25
5 år	0,3%	8,6%	4,50
5 år efter	0,0%	6,9%	4,50

Profil C

År til pension	hensættelser	Afkast i pct.	Risiko
30 år	0,7%	13,4%	4,75
15 år	2,3%	13,4%	4,75
5 år	1,5%	6,6%	4,50
5 år efter	0,2%	5,0%	4,25

Profil B

År til pension	hensættelser	Afkast i pct.	Risiko
30 år	0,1%	8,7%	4,50
15 år	0,5%	8,7%	4,50
5 år	0,6%	4,3%	4,25
5 år efter	0,1%	3,2%	4,25

Profil A

År til pension	hensættelser	Afkast i pct.	Risiko
30 år	0,0%	4,1%	4,25
15 år	0,1%	4,1%	4,25
5 år	0,2%	2,3%	4,25
5 år efter	0,1%	1,4%	4,25

Note (mio. kr.)	PFA-koncernen		PFA Holding A/S	
	2024	2023	2024	2023
25 Kapitalgrundlag				
De finansielle koncernselskabers kapitalgrundlag	48.662	47.798	-	-
Dobbelt anvendt kapitalgrundlag	-6.529	-6.028	-	-
Øvrig ikke anerkendt kapital	-6.040	-7.500	-	-
Koncernens kapitalgrundlag	36.093	34.270	-	-
Koncernens kapitalgrundlag er opgjort efter metode 2 i henhold til Solvens II-reglerne.				
26 Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter				
Fortjenstmargen på gennemsnitsrenteprodukter	2.792	3.749	-	-
Fortjenstmargen på markedsrenteprodukter	7.827	4.101	-	-
Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter, i alt	10.619	7.850	-	-
27 Erstatningshensættelser f.e.r.				
Syge- og ulykkesforsikring, brutto	9.737	10.575	-	-
Erstatningshensættelser f.e.r., i alt	9.737	10.575	-	-
28 Gæld til kreditinstitutter				
Gæld i forbindelse med aftaler om genkøb af obligationer (repo)	44.104	55.229	-	-
Anden gæld til kreditinstitutter	6.575	7.648	-	-
Gæld til kreditinstitutter, i alt	50.679	62.877	-	-
Til repogæld er knyttet solgte obligationer, som er indregnet i obligationsbeholdningen til en dagsværdi på 43.261 mio. kr. (2023: 54.743 mio. kr.)				
29 Anden gæld				
Fondsafvikling	10.250	12.151	-	-
Afledte finansielle instrumenter	67.668	73.066	-	-
Øvrige skyldige omkostninger	2.036	2.617	-	9
Anden gæld, i alt	79.954	87.834	-	9
Gæld, der forfalder mere end 5 år efter balancetidspunktet				
	-	-	-	-

30 Modtagne sikkerhedsstillelser og eventualaktiver

Modtagne sikkerhedsstillelser

Reverseforretninger indregnet i balancen under indlån i kreditinstitutter

18.300	22.970	-	-
--------	--------	---	---

Der er indgået aftaler om stillelse af collateral vedrørende afledte finansielle instrumenter

I den forbindelse er der modtaget

sikkerhedsstillelse på

6.686	9.101	-	-
-------	-------	---	---

Eventualaktiver

Koncernen har et fremførbart skatteunderskud på 7.884 mio. kr. (2023: 7.960 mio. kr.), svarende til et skatteaktiv på 1.735 mio. kr. (2023: 1.751 mio. kr.). Heraf er 1.211 mio. kr. (2023: 1.009 mio. kr.) indregnet i balancen.

PFA Pension søger moms tilbage under henvisning til EU-Domstolens afgørelse i "ATP-sagen". Skattestyrelsens afgørelse i PFA's sag forventes tidligst i 2025. Vi forventer dog, at sagen endeligt bør afgøres ved domstolene.

Udlæg fra egenkapitalen til Kollektiv KundeKapital udgør i 2024 55 mio. kr. mod 230 mio. kr. i 2023 før PAL og skattemæssige effekter.

Skattestyrelsen har øget beskatning af negative risiko- og omkostningsresultater for syge- og ulykkesforsikring i pensionsbranchen.

Det har medført øget PAL-beskatning for en årrække. PFA er i lighed med andre berørte pensionselskaber, uenig i den øgede beskatning og har påklaget afgørelser. Der blev i 2023 indregnet ca. 140 mio. kr. vedr. 2017-2021 og i 2024 er der indregnet yderligere ca. 50 mio. kr. vedr. årene 2012-2016, som er den skønnede økonomiske nettoeffekt for egenkapitalen, såfremt PFA ikke får medhold i klagesagen. Får PFA medhold i sagen tilbageføres de indregnede effekter.

Note (mio. kr.)	PFA-koncernen		PFA Holding A/S	
	2024	2023	2024	2023
31 Sikkerhedsstillelser og eventualforpligtelser				
Sikkerhedsstillelser				
Til sikkerhed for forsikredes opsparing er registreret aktiver til en samlet balanceværdi, ultimo	652.534	590.040		
Registrerede aktiver dækker såvel forsikringsmæssige hensættelser f.e.r. som hensættelser for markedsrenteprodukter				
Obligationer solgt som led i repoforretninger indregnet i balancen	43.261	54.743		
Der er indgået aftaler om stillelse af collateral vedrørende finansielle instrumenter. I den forbindelse er der afgivet sikkerhed for	22.343	17.460		
Heraf afgivet ud af den modtagne sikkerhedsstillelse	-	-		
Koncernen er frivilligt momsregistreret vedrørende visse ejendomme. Der er herpå en resterende momsreguleringsforpligtelse på	1.119	1.169		
Enkelte af koncernens udenlandske datterselskaber har lån og kreditfaciliteter, som ved misligholdelse er sikret ved pant i selskabernes aktier for	842	931		
Eventualforpligtelser				
Andre garantier og bindende lånetilsagn	4.699	5.589		
Leje og driftsforpligtelser overstiger ikke	222	238		
Selskabet har givet tilsagn om deltagelse i investering i unoterede værdipapirer med	14.889	13.160		
Eventualforpligtelser, i alt	19.810	18.986	-	-

PFA-koncernen er part i forskellige retssager og tvister. Sagerne vurderes løbende, og der foretages de nødvendige hensættelser i overensstemmelse med en vurdering af risikoen for tab. De verserende retssager forventes ikke at få indflydelse på koncernens økonomiske stilling.

PFA Holding A/S er fællesregistreret med tilknyttede virksomheder for afregning af lønsumsafgift og moms og hæfter solidarisk herfor.

PFA Holding A/S er et administrationsselskab i en obligatorisk, dansk sambeskatning. Selskabet hæfter solidarisk med de øvrige sambeskattede selskaber for betaling af selskabsskat.

Selskabet hæfter desuden solidarisk med de øvrige sambeskattede selskaber for forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter i henhold til skattelovgivningens regler herom.

PFA koncernen omfattes af Minimumsbeskatningsloven, der træder i kraft 1. januar 2024. Loven baseret på EU-direktiv, som indfører en global minimumsskattesats på 15% for store koncerner. For PFA koncernen gælder en række undtagelsesbestemmelser, idet PFA koncernselskaberne enten består af fuldt undtagne enheder eller enheder, der udtages på baggrund af midlertidige/permanente undtagelsesbestemmelser.

Skattestyrelsen har øget beskatning af negative risiko- og omkostningsresultater for syge- og ulykkesforsikring i pensionsbranchen. Det har medført øget PAL-beskatning for en årrække. PFA er i lighed med andre berørte pensionsselskaber, uenig i den øgede beskatning og har påklaget afgørelser. Der blev i 2023 indregnet ca. 140 mio. kr. vedr. 2017-2021 og i 2024 er der indregnet yderligere ca. 50 mio. kr. vedr. årene 2012-2016, som er den skønnede økonomiske nettoeffekt for egenkapitalen, såfremt PFA ikke får medhold i klagesagen.

32 Nærtstående parter

PFA Fonden, Sundkrogsgade 4, 2100 København Ø besidder 49 pct. af aktiekapitalen i PFA Holding A/S.

Transaktioner med nærtstående parter i regnskabsåret

Transaktioner med nærtstående parter foretages på markedsmæssige vilkår og efter skriftlige aftaler mellem virksomhederne.

PFA Pension leverer administration herunder IT, policeadministration og markedsføring til de øvrige selskaber i koncernen. PFA Asset Management A/S leverer kapitalforvaltning og porteføljeadministration inden for aktier, obligationer og relaterede derivater til de øvrige selskaber i koncernen.

Koncerninterne mellemværender forrentes med en pengemarkedsbaseret rente tillagt en markedskonform rentemarginal.

Der har i regnskabsåret været følgende transaktioner og mellemværender af større betydning mellem PFA Holding A/S og nærtstående parter:

	2024	2023
Tilknyttede virksomheder		
Administrative ydelser	-14	-22

For oplysninger om vederlag til direktion og bestyrelse henvises til note 6 samt seneste afloenningsrapport på www.pfa.dk/afloenningsrapport, der offentliggøres i forlængelse af den ordinære generalforsamling den 12. marts 2025.

33 Specifikation af aktiver og afkast**Aktiver tilknyttet gennemsnitsrente**

	Primo	Ultimo	Afkast i pct. p.a. før PAL og selskabsskat
PFA-koncernen			
Grunde og bygninger	20.164	17.979	-5,7%
Noterede kapitalandele	13	11	34,0%
Unoterede kapitalandele	4.417	2.897	-0,5%
Kapitalandele i alt	4.430	2.908	-0,4%
Stats- og realkreditobligationer	89.095	82.539	4,2%
Indeksobligationer	6	4	2,7%
Kredit- og emerging markets obligationer	21.103	26.672	8,5%
Udlån m.v.	13.380	10.025	3,1%
Obligationer og udlån i alt	123.584	119.240	5,0%
Øvrige finansielle investeringsaktiver	-5.901	-912	-
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser	-978	506	-

Aktiver tilknyttet markedsrenteprodukter

	Primo	Ultimo	Afkast i pct. p.a. før PAL og selskabsskat
PFA-koncernen			
Grunde og bygninger	35.328	35.745	-5,6%
Noterede kapitalandele	199.874	245.056	25,6%
Unoterede kapitalandele	41.290	43.998	8,6%
Kapitalandele i alt	241.163	289.054	22,7%
Stats- og realkreditobligationer	97.193	110.726	4,2%
Indeksobligationer	21.130	16.333	0,1%
Kredit- og emerging markets obligationer	20.858	30.078	8,5%
Udlån m.v.	15.003	13.114	-2,0%
Obligationer og udlån i alt	154.185	170.250	3,9%
Øvrige finansielle investeringsaktiver	-20.440	-19.981	-
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser	708	-2.875	-

Datterselskaber indgår til indre værdi og på baggrund af denne beregnes afkast i pct.

Noten er udarbejdet efter de samme principper, som anvendes til overvågning af investeringsaktiverne, og kan derfor ikke sammenholdes med beløb i årsregnskabet

Værdien af valutaafdækningsinstrumenter indgår i af afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser.

34 Finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi - 2024

Finansielle aktiver og forpligtelser fordelt på niveau 1, 2 og 3

	Noterede priser	Observerbare input	Ikke-observerbare input	
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	i alt
PFA-koncernen				
Finansielle aktiver				
Afledte finansielle instrumenter	-	54.786	-	54.786
Investerings ejendomme	-	-	23.465	23.465
Investeringsforeningsandele	423	10	-	433
Kapitalandele	315	-	3.445	3.760
Kapitalandele i associerede virksomheder	-	-	3.098	3.098
Obligationer	61.638	104.158	-	165.796
Tilgodehavende hos kreditinstitutter	-	6.459	-	6.459
Udlån	-	-	8.835	8.835
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	336.879	98.737	97.408	533.024
I alt	399.255	264.150	136.251	799.657
Finansielle forpligtelser				
Afledte finansielle instrumenter	-	-67.654	-	-67.654
Gæld til kreditinstitutter	-	-44.104	-	-44.104
I alt	-	-111.758	-	-111.758

Opgørelse af dagsværdi sker i PFA koncernen ud fra et hierarki bestående af følgende 3 niveauer (jf. IFRS13):

Niveau 1: Målinger til dagsværdi, hvor offentlige priser på aktive markeder for identiske aktiver eller forpligtelser er tilgængelige på målingstidspunktet.

Niveau 2: Målinger til dagsværdi, hvor andre direkte eller indirekte observerbare input end offentlige priser omfattet af niveau 1 er tilgængelige.

Niveau 3: Målinger til dagsværdi, hvor input er ikke-observerbare.

Der er ikke sket væsentlige overførsler mellem niveau 1, 2 og 3 i 2024.

Specifikation af finansielle aktiver på niveau 3

	Balance 01.01.2024	Overførsler til/fra andre niveauer	Kursreguleringer	Køb/salg	Balance 31.12.2024
PFA-koncernen					
Infrastruktur	13.363	-	-46	-1.943	11.374
Investerings ejendomme	79.434	-	-2.331	-2.229	74.874
Kapitalandele	34.757	-	2.184	173	37.114
Kreditinvesteringer	17.617	-	710	-5.438	12.888
I alt	145.171	-	517	-9.437	136.250

Tab og gevinst vedrørende niveau 3 er i resultatopgørelsen indregnet under "Kursreguleringer". Heri indgår såvel realiserede som urealiserede valutakursreguleringer.

34 Finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi - 2024

Værdiansættelsesmetode for finansielle aktiver på niveau 3				
PFA-koncernen	Balance 31.12.2024	Værdiansættelses- metode	Væsentligste input	Måleusikkerhed (interval)
Investeringsjendomme	74.874			
Kapitalandele	57.409	Afkastbaseret model	Anvendte afkastkrav	Ved ændring på +/- 0,25% i afkastkrav ændres markedsværdien med -2.257 / +2.520 mio. kr.
Ejendomsfonde	17.466	Rapporteret dagsværdi	-	-
Infrastruktur	11.374			
Kapitalandele	2.809	Rapporteret dagsværdi	-	-
Kapitalandele	1.619	Tilbagediskontering af forventede fremtidige pengestrømme og / eller multipel analyse	Anvendte afkastkrav og værdiansættelsesmultipler	Ved ændring på +/- 0,5% i afkastkrav ændres markedsværdien med -182 / +195 mio. kr. Ved ændring på +/- 10% i anvendte multiple ændres markedsværdien med -182 / +182 mio. kr.
Fonde	6.946	Rapporteret dagsværdi	-	-
Kreditinvesteringer	12.888			
Udlån	4.011	Rapporteret dagsværdi	-	-
Udlån	4.533	Tilbagediskontering af forventede fremtidige pengestrømme	Anvendte investeringsspecifikke kreditspændstillæg til rentekurve	Ved ændring på +/- 0,5% i afkastkrav ændres markedsværdien med -92 / +95 mio. kr.
Kreditfonde	4.344	Rapporteret dagsværdi	-	-
Kapitalandele	37.114			
Kapitalandele	11.870	Rapporteret dagsværdi	-	-
Kapitalandele	12.662	Tilbagediskontering af forventede fremtidige pengestrømme og multipel analyse	Anvendte afkastkrav og værdiansættelsesmultipler	Ved ændring på +/- 0,5% i afkastkrav ændres markedsværdien med -376 / +426 mio. kr. Ved ændring på +/- 10% i anvendte multiple ændres markedsværdien med -272 / +272 mio. kr.
Fonde	12.582	Rapporteret dagsværdi	-	-

34 Finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi - 2023

Finansielle aktiver og forpligtelser fordelt på niveau 1, 2 og 3

	Noterede priser	Observerbare input	Ikke-observerbare input	
PFA-koncernen	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	i alt
Finansielle aktiver				
Afledte finansielle instrumenter	-	60.673	-	60.673
Investeringsejendomme	-	-	27.851	27.851
Investeringsforeningsandele	2.281	9	-	2.290
Kapitalandele	70	-	5.027	5.097
Kapitalandele i associerede virksomheder	-	-	3.812	3.812
Obligationer	53.494	108.555	-	162.049
Tilgodehavende hos kreditinstitutter	-	9.659	-	9.659
Udlån	-	-	12.050	12.050
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	268.412	101.148	96.431	465.991
I alt	324.257	280.044	145.171	749.473
Finansielle forpligtelser				
Afledte finansielle instrumenter	-	-73.071	-	-73.071
Gæld til kreditinstitutter	-	-55.229	-	-55.229
I alt	-	-128.300	-	-128.300

Opgørelse af dagsværdi sker i PFA koncernen ud fra et hierarki bestående af følgende 3 niveauer (jf. IFRS13):

Niveau 1: Målinger til dagsværdi, hvor offentlige priser på aktive markeder for identiske aktiver eller forpligtelser er tilgængelige på målingstidspunktet.

Niveau 2: Målinger til dagsværdi, hvor andre direkte eller indirekte observerbare input end offentlige priser omfattet af niveau 1 er tilgængelige.

Niveau 3: Målinger til dagsværdi, hvor input er ikke-observerbare.

Der er ikke sket væsentlige overførsler mellem niveau 1, 2 og 3 i 2023.

Specifikation af finansielle aktiver på niveau 3

PFA-koncernen	Balance	Overførsler til/fra		Køb/salg	Balance
	01.01.2023	andre niveauer	Kursreguleringer		31.12.2023
Infrastruktur	13.666	-	-262	-41	13.363
Investeringssejendomme	94.246	-	-7.312	-7.500	79.434
Kapitalandele	31.303	-	2.993	461	34.757
Kreditinvesteringer	17.587	-	393	-363	17.617
I alt	156.803	-	-4.188	-7.443	145.171

Tab og gevinst vedrørende niveau 3 er i resultatopgørelsen indregnet under "Kursreguleringer". Heri indgår såvel realiserede som urealiserede valutakursreguleringer.

34 Finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi - 2023

Værdiansættelsesmetode for finansielle aktiver på niveau 3				
PFA-koncernen	Balance 31.12.2023	Værdiansættelses- metode	Væsentligste input	Måleusikkerhed (interval)
Investeringsjendomme	79.434			
Kapitalandele	58.915	Afkastbaseret model	Anvendt afkastkrav	Ved ændring på +/- 0,25% i afkastkrav ændres markedsværdien med -2.337 / +2.606 mio. kr.
Ejendomsfonde	20.519	Rapporteret dagsværdi	-	-
Infrastruktur	13.363			
Kapitalandele	3.135	Rapporteret dagsværdi	-	-
Kapitalandele	2.464	Tilbagediskontering af forventede fremtidige pengestrømme og multipel analyse	Anvendte afkastkrav og værdiansættelsesmultipler	Ved ændring på +/- 0,5% i afkastkrav ændres markedsværdien med -216 / +233 mio. kr. Ved ændring på +/- 10% i anvendte multiple ændres markedsværdien med -211 / +211 mio. kr.
Fonde	7.764	Rapporteret dagsværdi	-	-
Kreditinvesteringer	17.617			
Udlån	4.821	Rapporteret dagsværdi	-	-
Udlån	7.780	Tilbagediskontering af forventede fremtidige pengestrømme	Anvendte investeringsspecifikke kreditspændstillæg til rentekurve	Ved ændring på +/- 0,5% i investeringsspecifik kreditspændstillæg ændres markedsværdien med -174 / +180 mio. kr.
Kreditfonde	5.015	Rapporteret dagsværdi	-	-
Kapitalandele	34.757			
Kapitalandele	9.573	Rapporteret dagsværdi	-	-
Kapitalandele	13.055	Tilbagediskontering af forventede fremtidige pengestrømme og multipel analyse	Anvendte afkastkrav og værdiansættelsesmultipler	Ved ændring på +/- 0,5% i afkastkrav ændres markedsværdien med -388 / +430 mio. kr. Ved ændring på +/- 10% i anvendte multiple ændres markedsværdien med -212 / +212 mio. kr.
Fonde	12.130	Rapporteret dagsværdi	-	-

35 Risikostyring

Tæt styring af risici

Koncernens forretningsområder spænder over bl.a. pension, forsikring og kapitalforvaltning. PFA's risikostyring tager således højde for og håndterer mange forskellige typer af risici.

Pension er kerneforretningsområdet i koncernen. På pensionsområdet er det overordnede mål for risikostyringen at sikre kunderne en konkurrencedygtig forrentning i henhold til det valgte opsparingsprodukts egenskaber samtidig med, at deres pensionsopsparing er forsvarligt investeret. Dermed skabes bedst mulig grobund for, at kunderne har en sund økonomi, når de går på pension.

For kunder med opsparing i gennemsnitsrente sikrer risikostyringen, at der til enhver tid er balance mellem de samlede reserver og investeringsmæssige risici. For kunder, der sparer op til markedsrente, har risikostyringen fokus på at matche investeringerne til den enkelte kundes personlige præferencer og forhold som alder, tid til pensionering og risikovillighed.

Risikostyringsmiljø

I PFA er risikostyring en integreret del af forretningen. For at sikre det bedst mulige risikostyringsmiljø er ansvar og roller klart defineret. Bestyrelsen i de enkelte selskaber har ansvaret for at fastlægge de overordnede rammer for risikostyring og risikovillighed. Ud fra disse rammer varetager ledelsen i de enkelte selskaber den overordnede løbende styring og overvågning.

Som en del af risikostyringssystemet i de enkelte koncernselskaber er der nedsat to komitéer på koncernniveau med dertilhørende udvalg (se nedenstående diagram). Komitéer og udvalg er rådgivende organer for koncerndirektionen og driften.

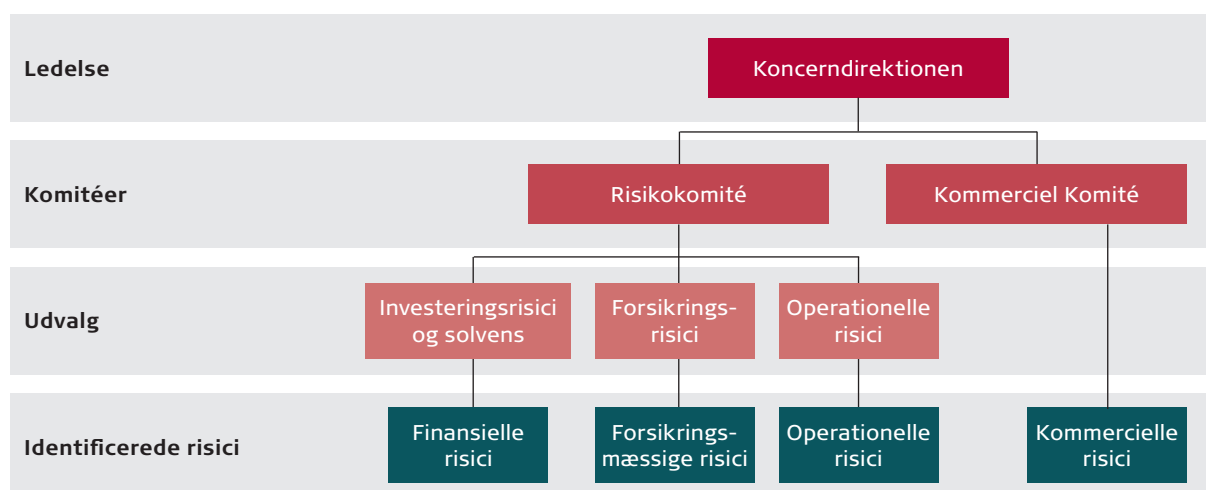
Risikokomiteéns formål er at bistå koncerndirektionen i løbende at overvåge og drøfte risici på tværs af produkter og organisatoriske enheder i koncernen. Risikokomiteén har nedsat tre underudvalg, der løbende drøfter og analyserer henholdsvis finansielle risici (investeringsrisici og solvens), forsikringsmæssige risici og operationelle risici.

Kommerciel Komité har til formål at sikre, at væsentlige kommercielle beslutninger træffes på et oplyst grundlag med fokus på lønsomhed og kommercielle risici.

Kortlægning og egen vurdering af risici

Bestyrelsen vurderer årligt risikoen med udgangspunkt i en kortlægning og kvantificering af selskabets væsentligste risici. Risikoidentifikationsprocessen gennemføres i selskabets respektive forretningsområder, hvor de ansvarlige for forretningsområderne identificerer risici forbundet med selskabets strategi og forretningsaktiviteter. Herefter bliver de enkelte risici kvalitativt beskrevet, samt kvantitativt vurderet.

Risici kategoriseres og konsolideres i en af de fire fastsatte risikokategorier: finansielle risici, forsikringsmæssige risici, operationelle risici eller kommercielle risici. Resultatet heraf behandles i de relevante komitéer og udvalg, og det konsoliderede risikobillede behandles af Risikokomiteén.

Resultaterne af risikoidentifikationsprocessen indgår som input i udarbejdelsen af bestyrelsens vurdering af egen risiko og solvens. Vurderingen er et bidrag i forbindelse med ledelsens håndtering og videre monitorering af risici samt vurdering af, om PFA's risikoprofil er forsvarlig i forhold til PFA's forretningsmæssige aktiviteter, organisation, ressourcer og de relevante markedsforhold. Vurdering af egen risiko og solvens foretages årligt, eller når forholdene tilsiger det ved ændring af risikoprofil, finansiell situation mv.

Væsentligste risici

I PFA-Pension kommer den mest betydende risiko fra gennemsnitsrentemiljøet på pensionsområdet, som følge af de her afgivne ydelsesgarantier. Gennemsnitsrentemiljøet er opdelt i flere rentegrupper, hvor de tilknyttede ydelsesgarantier i vid udstrækning forsøges afdækket via de for rentegruppen valgte investeringsstrategier.

Finansielle markedsrisici dækker overordnet set over, hvordan udsving på de finansielle markeder påvirker investeringsaktiver og forsikringsforpligtelser. De finansielle risici er primært knyttet til ejendoms-, aktierisiko og kreditspændrisiko. Aktierisiko dækker over risikoen for tab på noterede og unoterede aktier. Kreditspændrisiko dækker over risikoen for tab som følge af udvidelser i kreditspænd på obligationer, udlån mv. og risikoen for tab som følge af, at enkelte udstedere/låntagere misligholder deres lån. PFA er herudover eksponeret mod renterisici og valutarisici. Valutarisiko opstår, da en del af investeringerne foretages i fremmed valuta. En del afdækkes til danske kroner og euro, men PFA Pension har åbne valutapositioner. Blandt øvrige finansielle markedsrisici, hvor risikoniveauet er lavere, er volatilitetsrisiko, modparts-, koncentrations-, likviditetsrisici samt finansielle risici relateret til klimaforandringer. De finansielle markedsrisici afspejler en bevidst strategi, hvor PFA Pension påtager sig finansielle risici. Styringen af risici er underlagt PFA Pensions investeringsstrategi, og risici bliver løbende opgjort og monitoreret.

I markedsrentemiljøet bærer kunderne typisk selv markedsrisikoen på deres opsparing, og selskabet er derfor primært eksponeret over for operationelle og kommercielle risici. I markedsrenteproduktet PFA Plus har nogle af kunderne mulighed for at tilknytte en udbetalingssikring, som gradvist tilknyttes før pensionstidspunktet. Udbetalingssikring afdækkes via kundens egen investeringssammensætning.

PFA-koncernen er eksponeret over for forskellige forsikringsmæssige risici, som følge af at kunderne oftest har tilknyttet forskellige forsikringsdækninger til deres pensionsordninger. Forsikringsmæssige risici er risikoen for tab som følge af ændringer i invaliditet, levetid og kritisk sygdom.

Det vurderes, at de væsentligste forsikringsmæssige risici er knyttet til risiko forbundet med opdatering af modeller og parametre for syge- og ulykkesresultatet og PFA Liv i markedsrente, risici forbundet med forlænget levetid, risici vedrørende genkøb og omskrivning til fripolice.

Opdatering af modeller og parametre for syge- og ulykkesresultatet og PFA Liv i markedsrente har de i tidligere år medført betydelige udsving i hensættelserne og dermed i resultatet for PFA. Forlænget levetid udgør fortsat en risiko for policer med garanterede ydelser, da det kan medføre, at hensættelser og indbetalinger ikke kan dække fremtidige udbetalingskrav.

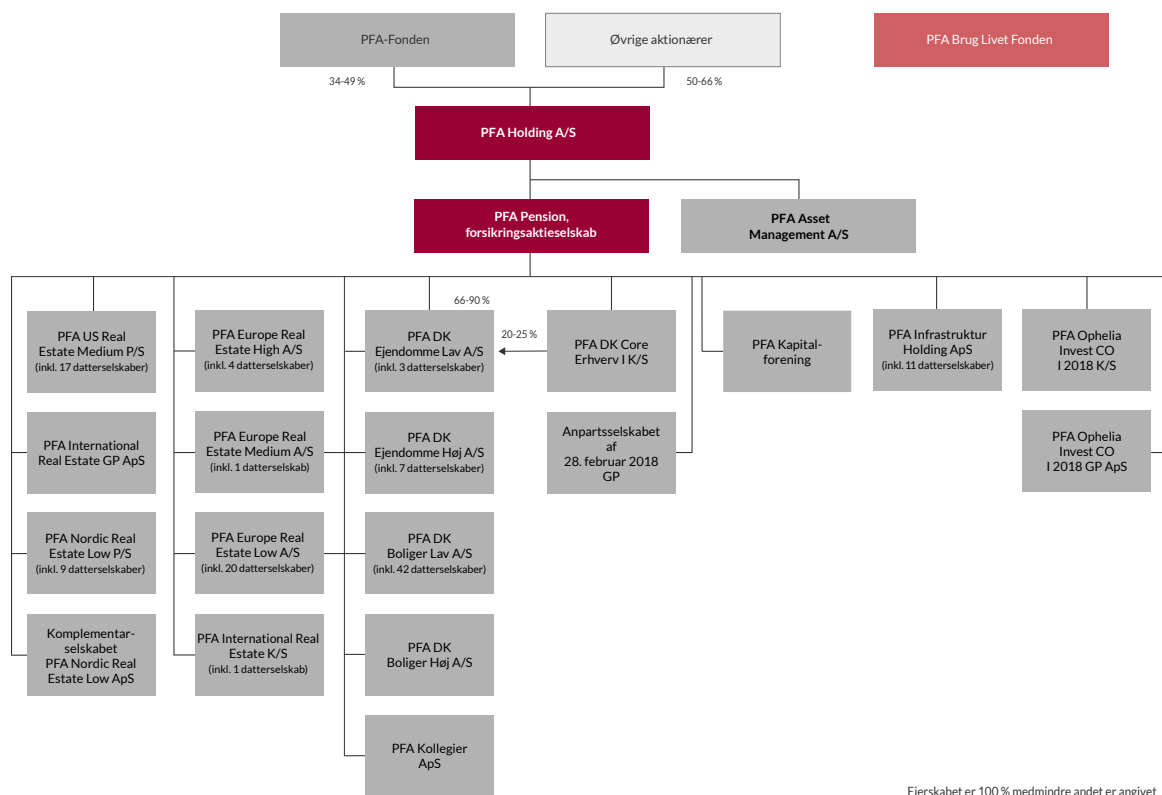
Operationel risiko defineres som risikoen for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af udefrakommende begivenheder. Informations- og cybersikkerheds risici er en delmængde af operationelle risici. Operationelle risici identificeres, vurderes og registreres løbende. For risici som er vurderet højere end den af bestyrelsens fastsatte risikoappetit, udarbejdes en handlingsplan med beskrivelse af risikomitigerende foranstaltninger samt en revurdering af risikoen efter implementerede foranstaltninger. Udvalget for Operationelle Risici følger løbende op på arbejdet med de angivne handlingsplaner og rapporterer herom til Risikokomiteén.

Kommercielle risici omfatter risikoen for tab af forretning som følge af udefrakommende, men også interne, faktorer, fx ændringer i markeds- og konkurrencesituationen eller påvirkning af PFA's omdømme. PFA tilstræber åbenhed og gennemsigtighed i sin kommunikation til kunderne, og de enkelte forretningsområder indgår aktivt i den løbende overvågning og håndtering af risici for at reducere risikoen for økonomiske tab som følge af kommercielle risici.

Koncernstruktur

Koncerndiagram pr. 31. december 2024

PFA's historie går tilbage til 1917. Aktiekapitalen i moderselskabet PFA Holding A/S er på 1 mio. kr., og selskabet kan højst udbetale et samlet årligt udbytte på 5 pct. af aktiekapitalen svarende til 50.000 kr. Dermed understøtter ejerstrukturen PFA's målsætning om at skabe størst mulig værdi til kunderne.

Aktionærer i PFA Holding A/S er PFA-Fonden og øvrige aktionærer, der primært består af de stiftende organisationer fra 1917, hvis medlemmer og medarbejdere for hovedpartens vedkommende er kunder i PFA.

PFA-koncernen blev i 2024 i det væsentligste justeret således:

Der er pr. 17. december 2024 offentliggjort fusionsplan mellem PFA Pension, forsikringsaktieselskab og PFA Asset Management A/S, hvormed PFA Asset Management A/S forventes fusioneret med PFA Pension, forsikringsaktieselskab som fortsættende selskab i 2025.

PFA Sommerhuse ApS er som led i forenkling og optimering af koncernstrukturen blevet likvideret pr. 28. oktober 2024.

I forbindelse med beslutning om afvikling og nedlukning af det servicerede seniorboligbrand EVIA er der gennemført likvidation af PFA Evia OpCo P/S og PFA Evia PropCo P/S med tilhørende komplementarer pr. 29. maj 2024

Denne årsrapport omhandler PFA-koncernen og omfatter følgende selskaber/juridiske enheder:

- PFA Holding A/S (moderselskab)
- PFA Pension, Forsikringsaktieselskab
- PFA Asset Management A/S
- PFA DK Ejendomme Lav A/S med datterselskaber
- PFA DK Ejendomme Høj A/S med datterselskaber
- PFA DK Boliger Lav A/S med datterselskaber
- PFA DK Boliger Høj A/S
- PFA Europe Real Estate Medium A/S med datterselskab
- PFA Europe Real Estate High A/S med datterselskaber
- PFA Europe Real Estate Low A/S med datterselskaber
- PFA US Real Estate Medium P/S med datterselskaber
- PFA Nordic Real Estate Low P/S med tilhørende komplementar og datterselskaber
- PFA Kollegier ApS
- PFA Infrastruktur Holding ApS med datterselskaber
- PFA International Real Estate K/S med datterselskab
- PFA International Real Estate GP ApS
- PFA Ophelia Invest CO I 2018 K/S
- PFA Ophelia Invest CO I 2018 GP ApS
- PFA DK Core Erhverv I K/S med tilhørende komplementar
- PFA Kapitalforening

Beskrivelse af de væsentligste datterselskaber

PFA Pension, forsikringsaktieselskab

PFA Pension blev stiftet i 1917 af en række arbejdsgiverorganisationer og funktionærforeninger med det formål at sikre medarbejderne og deres familier økonomisk tryghed, når de blev for gamle til at arbejde, hvis de blev uarbejdsdygtige, eller hvis de skiftede arbejdsplads. Det er fortsat målet, og det sker gennem professionel rådgivning, aktiv investering af kundernes opsparing og forsikring af kunderne i løbet af deres liv. PFA's ejere har frasagt sig del i det overskud, vi skaber, så mest mulig værdi går tilbage til kunderne.

PFA Asset Management A/S

PFA Asset Management A/S blev etableret i 2014 ved en fusion mellem det tidligere PFA Kapitalforvaltning, fondsmæglerselskab A/S og PFA Portefølje Administration A/S. Selskabet har tilladelse til at forvalte alternative investeringsfonde (FAIF) og danske UCITS og er under tilsyn af Finanstilsynet. Selskabet tilbyder kapitalforvaltning inden for aktier, obligationer og relaterede derivater samt administration af investeringsforeninger og alternative investeringsfonde. PFA Pension og PFA Kapitalforening er de største kunder.

Selskaber til brug for ejendomsinvesteringer, alternative investeringer samt alternative investeringsfonde

PFA-koncernen omfatter en række ejendomsselskaber og selskaber til brug for alternative investeringer i ind- og udland samt alternative investeringsfonde.

Via ejendomsselskaberne foretages der investeringer i primært bolig-, logistik-, hotel-, kontor- og retail-sektoren i Danmark og udlandet, mens der via selskaber relateret til alternative investeringer foretages investeringer i fx infrastruktur i Danmark og udlandet.

For så vidt angår PFA Kapitalforening foretages der investering heri med størst muligt afkast for øje under hensyntagen til risikoen. Foreningens midler anbringes i likvide midler, herunder valuta, eller i de instrumenter, som er nævnt i bilag 2 i lov om fondsmæglerselskaber og investeringsservice og -aktiviteter, i overensstemmelse med foreningens investeringspolitik og risikoprofil. En række af afdelingerne i PFA Kapitalforening er likvideret og de resterende fem afdelinger er under likvidation.

Bestyrelsens og direktionens ledelseshverv

Pr. 31. december 2024

Bestyrelse for PFA Holding og PFA Pension

Kim Duus (Formand)

Født 1956

Bestyrelsesformand

Valgt ind i bestyrelsen i 2023 • På valg i 2025

Bestyrelsesformand: Investeringsforeningen Spar Invest, PFA Brug Livet Fonden, PFA-Fonden, Vestjysk Bank

Andre hverv: Advisory Board for Horisonten, Aflønningsudvalget (formand) og Investeringsudvalget i PFA Pension, Aflønningsudvalget og Nomineringsudvalget i Vestjysk Bank

Jacob Holbraad (Næstformand)

Født 1968

Adm. direktør, Dansk Arbejdsgiverforening

Valgt ind i bestyrelsen i 2021 • På valg i 2025

Bestyrelsesmedlem: Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Lønmodtagernes Garantifond, Seniorpensionsenheden, PFA-Fonden

Andre hverv: BusinessEuropes eksekutivkomité, De Økonomiske Råd, Forretningsudvalget, Repræsentantskabet og Revisionsudvalget i Arbejdsmarkedets Tillægspension, Revisionsudvalget i PFA Pension

Bodil Nordestgaard Ismiris (Næstformand)

Født 1971

Adm. direktør, Ledernes Hovedorganisation

Valgt ind i bestyrelsen i 2020 • På valg i 2025

Direktør og bestyrelsesmedlem: Ledernes Aktieselskab, Ledernes Ejendomsselskab A/S, Ledernes Kompetencecenter A/S

Bestyrelsesmedlem: PFA-Fonden

Andre hverv: Repræsentantskabet hos Arbejdsmarkedets Tillægspension, repræsentantskabet hos Lønmodtagernes Garantifond, Investeringsudvalget i PFA Pension

Morten Hobel Andersson

Født 1980

Chef for Forsikringsskade, PFA Pension

Medarbejdervalgt i 2023

Bestyrelsesmedlem: Ballerup Kommune (kommunalbestyrelsen)

Lars Christoffersen

Født 1972

Faglig repræsentant, PFA Pension

Medarbejdervalgt siden 2003

Bestyrelsesmedlem: Forsikringsforbundets Hovedbestyrelse

Andre hvern: Forsikringsforbundets lokalafdeling PFA (formand), Aflønningsudvalget i PFA Pension

Søren Michael Dybkjær

Født 1960

Chief Product Enterprise Architect, PFA Pension

Medarbejdervalgt siden 2022

Ingen øvrige ledelseshverv

Kim Graugaard

Født 1961

Viceadm. direktør, Dansk Industri

Valgt ind i bestyrelsen i 2019 • På valg i 2025

Bestyrelsesmedlem: Dansk Arbejdsgiverforening, Industriens Pensionsforsikring A/S (næstformand), Industriens Pension Service A/S (næstformand), Industripension Holding A/S (næstformand)

Andre hvern: Aflønningsudvalget i PFA Pension, CEEMET's Directors Conference og General Assembly, Teksam (formand)

Lars-Bjørn Hjelmqvist

Født 1966

Kundechef, PFA Pension

Medarbejdervalgt i 2023

Bestyrelsesmedlem: FASOR (Foreningen af kundechefer og rådgivere i PFA) (formand), Finansforbundet Assurandørerne (næstformand), PFA-Fonden

Camilla Kampmann

Født 1968

Salgsdirektør, IBM Danmark

Valgt ind i bestyrelsen i 2022 • På valg i 2025

Bestyrelsesmedlem: JS World Media Group A/S

Andre hverv: Aflønningsudvalget i PFA Pension

Sofie Eskebjerg Krog

Født 1982

Leder, Pensionsløsninger, PFA Pension

Medarbejdervalgt i 2023

Ingen øvrige ledelseshverv

Niels-Ulrik Moustén

Født 1963

Direktør, Netsuom ApS

Valgt ind i bestyrelsen 2016 • På valg i 2025

Bestyrelsesformand: Fondsmæglerselskabet CABA Capital A/S, Investeringsforeningen Nykredit Invest, Investeringsforeningen Nykredit Invest Balance, Investeringsforeningen Nykredit Invest Engros, Kapitalforeningen Nykredit Invest Engros, Nissen Family Group A/S, Nissen Family Group Investment A/S, Placeringsfonden Nykredit Invest (kapitalforening)

Bestyrelsesmedlem: Global Health Invest ApS, HL Management A/S, LegalDesk.dk ApS, Nordic Bloom P/S, Northern Horizon Capital A/S, Realdania, Wide Invest ApS

Andre hverv: Corporate governance komité i Northern Horizon Capital A/S, Investeringskomitéen i Carlsbergfondet, senior advisor i advisory board i Climentum Capital Management ApS, Investeringsrådet i Hosta Family Office, Investeringskomitéen i Realdania (formand), senior policy advisor for Nykredit Alternatives Core AIF-SIKAV - Infrastruktur 2020-22 KL, senior advisor for ROYC, Investeringsudvalget (formand) og Revisionsudvalget i PFA Pension

Laurits Kruse Rønn

Født 1963

Viceadm. direktør, Dansk Erhverv, og adm. direktør, Dansk Erhverv Arbejdsgiver

Valgt ind i bestyrelsen i 2012 • På valg i 2025

Bestyrelsesformand: Foreningen Pension for Funktionærer

Bestyrelsesmedlem: Dansk Arbejdsgiverforening, Københavns Professionshøjskole

Andre hverv: Investeringsudvalget i PFA Pension

Mogens Steffensen

Født 1970

Professor og Institutleder på Institut for Matematiske Fag på Københavns Universitet

Valgt ind i bestyrelsen i 2018 • På valg i 2025

Andre hverv: Fuldt ansvarlig deltager i Mosaics (enkeltmandsvirksomhed), Regnskabs-, Risiko- & Produktudvalget i Den Danske Aktuarforening, Finanstilsynets rådgivende regnskabsudvalg for forsikring og pension, Revisionsudvalget i PFA Pension (formand)

Mette Høgh Nielsen

Født 1968

Formand i HK Handel

Valgt ind i bestyrelsen 2023 • På valg i 2025

Bestyrelsesformand: HK Handel

Bestyrelsesmedlem: Fagbevægelsens Fordelsprogram A/S (Pluskort A/S), Foreningen Pension for Funktionærer (næstformand), HK/Danmarks A-kasse, Hovedbestyrelsen i HK Danmark, Hovedbestyrelsen i Fagbevægelsens Hovedorganisation

Andre hverv: Kompetencefonden under butiksoverenskomsten mellem DE og HK Handel, Kompetencefonden under Handel, Viden og Serviceoverenskomsten og HTS DIOII mellem HK Handel, HK Privat og Dansk Industri, Kompetencefonden mellem DIOII Butik (Dansk Industri og HK Handel)

Tanja Villumsen

Født 1980

Næstformand, Fagforeningen Pharmadanmark, og afdelingsleder for Clinical Supply Specialist,

Cell Therapy R&D, Novo Nordisk A/S

Valgt ind i bestyrelsen 2023 • På valg i 2025

Bestyrelsesmedlem: Fagforeningen Pharmadanmark (næstformand), Life Science Danmark ApS (næstformand), LASA (Leader and Specialists Association)

Andre hverv: Advisory board og PFA's kunderåd for PAF (Apotekere og farmaceuter), Forhandlingsudvalget i Pharmadanmark, Revisionsudvalget i PFA Pension, medarbejdervalgt 1. suppleant i Novo Nordisk A/S

Direktion for PFA Holding og PFA Pension

Ole Krogh Petersen

Født 1969

Adm. direktør (CEO)

Bestyrelsesformand: Forsikring & Pension

Bestyrelsesmedlem: Bestyrelsesforeningen, Letpension Forsikringsformidling (næstformand), PFA Brug Livet Fonden

Andre hverv: Advisory Committee for Crown Princess Mary Center (Københavns Universitet)

Anders Damgaard

Født 1970

Koncerndirektør (CFO)

Bestyrelsesmedlem: Finansforeningen, PFA Asset Management A/S (næstformand), PFA

Kapitalforening Andre hverv: Aflønningsudvalget i PFA Asset Management, CFO-forum i Forsikring & Pension, advisory board til uddannelsen MSc in Advanced Economics and

Finans hos Copenhagen Business School (CBS)

Camilla Holm

Født 1974

Koncerndirektør (CCO)

Bestyrelsesmedlem: Forsikringsakademiet A/S, Letpension Forsikringsformidling A/S

Andre hverv: Pensionsdirektørforum i Forsikring & Pension

Kasper Ahrndt Lorenzen

Født 1972

Koncerndirektør (CIO)

Bestyrelsesformand: PFA Asset Management A/S, PFA Kapitalforening

Andre hverv: Investeringskomitéen i Copenhagen Infrastructure IV K/S, Advisory board og

Investor board i Danish Sustainable Development Goals Investment Fund K/S, Advisory

Committee i Danish SDG Investment Fund II K/S, Investeringsdirektørforum i Forsikring &

Pension, Aflønningsudvalget i PFA Asset Management (formand)

Morten Winther Hansen

Født 1977

Koncerndirektør (COO)

Bestyrelsesmedlem: PensionsInfo

Ovenstående oplysninger besvarer oplysningskravene vedrørende bestyrelsens og koncerndirektionens sammensætning og kompetencer i første ledelsesafsnit under generelle oplysninger iht. ESR 2 (se afsnit 1.10 i Bæredygtighedsredegørelsen).

Ansvarshavende aktuar

Peter Holm Nielsen

Ansvarshavende aktuar

Ingen øvrige ledelseshverv

Koncernrevisionschef

Louise Claudi Nørregaard

Koncernrevisionschef

Ingen øvrige ledelseshverv

Ledende medarbejdere

pr. 31. december 2024

Stine Breiner Andersen

Direktør

Produkter, Data & Kundeservice

Pia Irene Andreassen

Direktør

HR

Rasmus Bessing

Direktør

PFA Asset Management A/S

Andreas Holmstrøm Sørensen

Konstitueret direktør

Jura

(Tiltrådt pr. 25. november 2024)

Jacob Carlsen

Direktør

Aktuariat & Regnskab

Jens Gammelmark

Direktør

Udvikling

Sandie Thygesen Griepentrog

Direktør

Compliance & Risikostyring

Sara Guldberg Lorentzen

Direktør

Privatkunder

Camilla Lundin Overbeck

Direktør

Økonomi & Kontraktstyring

Tim Rudbeck Salting Smidemann

Direktør

Kommunikation, Samfundsansvar & Marketing

Jesper Steensen

Direktør

Erhverv

Anders Engkjær Sørensen

Direktør

Sundhed

Martin Vedelsby

Direktør

IT

Supplerende information

Kontaktoplysninger

Administrerende direktør (CEO) Ole Krogh Petersen, 39 17 50 01

Koncerndirektør (CFO) Anders Damgaard, 39 17 50 06

Direktør, Kommunikation, Samfundsansvar & Marketing, Tim Rudbeck Salting Smidemann, 39 17 60 96

Links

PFA Pension	pfa.dk
PFA Asset Management	pfaassetmanagement.dk
PFA Ejendomme	pfaejendomme.dk
PFA Brug Livet Fonden	pfabruglivetfonden.dk
Mit PFA	mitpfa.dk
Pension for Funktionærer	pff.pfa.dk

Finansielle rapporter mv.

Kvartalsmeddelelser, halvårs- og årsrapporter er tilgængelige på pfa.dk/om-pfa.

Finanskalender

Datoer for offentliggørelse af kvartalsmeddelelser, halvårsregnskab mv. findes på pfa.dk/finanskalender.

PFA Holding A/S
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø
Telefon 39 17 50 00
pfa.dk
CVR: 22 43 80 18